

Fotograaf AHFotostudio

Jaarstukken 2018

Inhoudsopgave

1 Aanbieding.....	3
Aanbiedingsnota	3
Financiële hoofdlijnen	5
Leeswijzer.....	8
2 Jaarverslag	9
3 Programmaverantwoording.....	9
Programma 0 Bestuur en ondersteuning.....	10
Programma 1 Veiligheid.....	23
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	28
Programma 3 Economie.....	33
Programma 4 Onderwijs	41
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	46
Programma 6 Sociaal domein	56
Programma 7 Volksgezondheid en milieu.....	74
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	81
4 Paragrafen	90
Paragraaf lokale heffingen	91
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	94
Paragraaf grondbeleid.....	108
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	118
Paragraaf bedrijfsvoering.....	120
Paragraaf verbonden partijen	124
Paragraaf financiering	135
Paragraaf subsidies	137
Paragraaf informatisering	139
5 Jaarrekening	141
5.1 Algemene grondslagen.....	142
5.2 Balans per 31 december 2018 (voor bestemming van het resultaat).....	148
5.3 Toelichting op de balans	150
5.4 Overzicht van baten en lasten in de rekening.....	175
5.5 WNT-verantwoording 2018 Gemeente Dronten	182
5.6 Single Information Single Audit (SiSa)	184
6 Bijlagen	188
Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld.....	188
Financiële positie/structureel evenwicht.....	192
Budgetoverhevelingen	193
Afkortingenlijst.....	195
Gewaarmerkte accountantsverklaring.....	199

1 Aanbieding

Aanbiedingsnota

Aan de leden van de gemeenteraad,

Met genoegen bieden wij u de jaarstukken van 2018 aan. Het was een bijzonder jaar, waarin de raads- en collegeperiode 2014-2018 werd afgesloten en na de verkiezingen een nieuwe gemeenteraad en een nieuw college werd geïnstalleerd. Daarnaast werd in oktober 2018 afscheid genomen van burgemeester A.B.L. de Jonge en werd waarnemend burgemeester I.A. Bakker geïnstalleerd.

Het college is onder het motto 'nieuwe verbindingen' met energie begonnen aan de nieuwe bestuursperiode. Het nieuwe coalitieakkoord 2018-2022 met de concreet afgesproken ambities is geschreven en de lijnen uit dit akkoord zijn uitgewerkt in een collegeplanning. In deze periode wil het college samen met inwoners, instellingen en bedrijven optrekken om vanuit ieders rol en verantwoordelijkheid gezamenlijk de goede dingen voor Dronten te doen. Nieuwe verbindingen vraagt een andere houding van de gemeente; meer naar buiten gericht. Er zijn hiervoor in 2018 nieuwe participatietrajecten door het college gestart. In lijn met het coalitieakkoord zijn er het afgelopen jaar veel mooie resultaten geboekt voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers. Een aantal hoogtepunten noemen we in deze aanbiedingsnota. De medewerkers in de ambtelijke organisatie hebben hier vanuit hun vakmanschap volop aan bijgedragen.

Financieel gezond

De gemeente Dronten is financieel gezond. Het jaar 2018 wordt afgesloten met een positief resultaat. Het weerstandsvermogen is uitstekend. Gelijktijdig zien we voor de nabije toekomst wel verschillende financiële uitdagingen op de gemeente afkomen. De bomen groeien niet tot aan de hemel. Het college doet haar uiterste best er voor te zorgen dat de financiële resultaten van de gemeente positief zullen blijven.

Ondermijning en integriteit

De inspanningen van de gemeente op het gebied van ondermijning hebben in 2018 een vervolg gekregen. Er wordt nauw samengewerkt met het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum Midden-Nederland (RIEC) en het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). In 2018 is gewerkt aan de interne en externe bewustwording op gebied van ondermijning en integriteit. Er zijn bijeenkomsten georganiseerd over ondermijning voor raadsleden en medewerkers van de gemeente en hen is het boek 'De achterkant van Nederland' aangeboden. Integriteit heeft een prominente plek gekregen bij het afleggen van de ambtseed voor nieuwe medewerkers.

Dienstverlening

In december 2018 heeft de gemeenteraad de herijkte visie op dienstverlening vastgesteld. Deze visie is tot stand gekomen via participatie met verbonden partijen en het maatschappelijk middenveld. Er is een opleidings- en trainingsprogramma ontwikkeld voor de organisatie, waarin ook de relatie met Dronten Op Koers wordt benadrukt.

Huisvesting en het nieuwe werken

In 2018 is een traject gestart met de gemeentelijke organisatie en de gemeenteraad voor de ontwikkeling van de plannen voor renovatie van het gemeentehuis, waarbij het huidige pand wordt ontwikkeld tot een duurzaam, circulair en energieneutraal gemeentehuis. Deze renovatie is nodig omdat het gemeentehuis niet meer aansluit op de Arbonormen, het werkconcept niet past binnen de organisatievisie Dronten Op Koers en de doorontwikkeling van de dienstverlening naar inwoners, instellingen, ondernemers en verenigingen.

Aanjagen lokale economie

Er is in 2018 hard gewerkt aan het versterken van de lokale economie. Daarbij is breed ingezet op de sterke punten van Dronten en samenwerking gezocht met lokale en regionale partners, zoals de Aeres Hogeschool en de provincie. Te denken valt hierbij aan de uitvoering van de SEA agenda, het marketingplan Dronten als Agrofood Innovatiepolder en de Poort van Dronten. In meer concrete zin is uitvoering gegeven aan de sociaal economische visie; de Retail visie is opgesteld. Hierbij wordt ingezet op het opstellen van actieplannen voor de winkelcentra in samenwerking met onze stakeholders. De SEA groepen Vitale Centra en Vrijtijdseconomie zijn opgericht. Er is een Uitvoeringsagenda Toerisme & Recreatie opgesteld. Door het aanstellen van de acquisiteur geven we verder invulling aan de ontwikkeling van onze bedrijventerreinen. De database lokale ondernemers is eind 2018 gelanceerd.

Ontwikkelingen sociaal domein

In het eerste halfjaar van 2018 zijn de transities sociaal domein 2015-2018 geëvalueerd en afgerond. Daarnaast zijn ook de financiële ontwikkelingen binnen het sociaal domein onderzocht door bureau Berenschot en is besloten scenario 2 als financiële vertaling voor de komende jaren te nemen. Op basis van deze evaluatie en de financiële ontwikkelingen is samen met de partners van de gemeente een maatschappelijke agenda opgesteld met vijf themaplannen. Gezamenlijk is dit gebruikt om tot een strategie voor het brede sociaal domein te komen, die in november door de gemeenteraad is vastgesteld. Hierin zijn de inwoners het uitgangspunt.

Huisvesting studenten en arbeidsmigranten

In oktober van dit jaar is door de raad een budget beschikbaar gesteld voor het opstellen van een visie voor de gehele gemeente Dronten voor de toekomstige huisvesting voor studenten en arbeidsmigranten op basis waarvan toekomstbestendige keuzes gemaakt kunnen worden. Keuzes om de toenemende vraag naar woonruimte voor deze doelgroepen mogelijk te maken en tegelijkertijd het leef- en woonklimaat in bestaande woonwijken te handhaven en waar nodig te herstellen.

Ziekenhuis

In 2018 zijn we geconfronteerd met de sluiting van het ziekenhuis in Lelystad. In nauw contact met het ministerie, de provincie, de gemeente Lelystad en andere omliggende gemeenten is er zorg voor gedragen dat de zorg aan de inwoners van Dronten gecontinueerd kon worden. Daarnaast is een start gemaakt om samen met het ministerie, de provincie, de Flevolandse gemeenten en de GGD Flevoland na te denken over een regiovisie basis en acute zorg en inzet op 1^e lijnszorg in Flevoland.

Omgevingswet

In 2018 is de gemeente begonnen met de opstart van de Omgevingswet. Er is een programmamanager geworven en er heeft een organisatiebrede bewustwordingscampagne gelopen over de gevolgen van de Omgevingswet op het reguliere werk. Daarnaast is aandacht besteed aan de rollen van raad, college en samenleving.

Bouwen en wonen

De woningbouwproductie komt in Dronten weer op gang. De vraag naar woningen neemt in alle prijscategorieën toe en dit heeft effect op de vraag naar ontwikkellocaties. Er zijn in 2018 voor verschillende projecten contracten gesloten, zoals voor de Havenkade, De Hanzepoort en de Ferdinand in het Hanzekwartier en voor diverse grondgebonden woningprojecten in Het Palet en de Graafschap. Inmiddels zijn die projecten in aanbouw of de bouw start op korte termijn.

Duurzaamheid

De gemeente Dronten blijft zich op het gebied van duurzaamheid verder ontwikkelen. Begin 2018 is het klimaatbeleidsplan vastgesteld en in de loop van het jaar is de regisseur Duurzaamheid aangesteld. Er is 3 miljoen extra budget beschikbaar gesteld voor nieuwe duurzaamheidsleningen. Eind 2018 is de Structuurvisie Zon door de provincie vastgesteld, waardoor Dronten ontwikkelruimte voor zonneweides in het landelijk gebied heeft gekregen.

Met deze jaarstukken zijn de vele inspanningen in cijfers en prestaties weergegeven.

College van burgemeester en wethouders

Financiële hoofdlijnen

Analyse van het resultaat 2018

De Jaarrekening 2018 sluit met een positief resultaat van € 9,5 miljoen (afgerond). Het rekeningresultaat van 2018 is opgebouwd uit het resultaat voor de Algemene dienst van € 4,0 miljoen (positief) en het resultaat van de grondexploitaties van € 5,5 miljoen (positief).

Bij de Slotrapportage 2018, werd nog rekening gehouden met een nadelig resultaat van ruim € 800.000. In onderstaande tabel wordt het geraamde resultaat en het gerealiseerde resultaat 2018 inzichtelijk gemaakt. Per saldo is er dus ten opzichte van de Slotrapportage sprake van een voordelig verschil van ongeveer € 10,4 miljoen.

Samenvatting Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2017	Primitieve begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Subtotaal Exploitatie Lasten	-90.823	-92.255	-95.231	-94.989	242
Subtotaal Exploitatie Baten	51.869	29.594	29.029	37.889	8.860
Saldo baten en lasten excl. algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting en mutaties reserves	-38.954	-62.661	-66.202	-57.100	9.102
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen Lasten	-334	-3.137	-3.131	2.049	5.180
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen Baten	69.731	73.632	75.123	70.209	-4.914
Saldo baten en lasten Algemene dekkingsmiddelen	69.397	70.495	71.992	72.258	266
Subtotaal Overhead Lasten	-13.355	-14.409	-14.690	-13.347	1.343
Subtotaal Overhead Baten	735	620	575	285	-290
Saldo overhead	-12.620	-13.789	-14.115	-13.062	1.053
Saldo Onvoorzien uitgaven	-	-142	-5	-	5
Saldo Vennootschapsbelasting	-488	-	-	-257	-257
Totale lasten exclusief reserves	-105.009	-109.944	-113.059	-106.543	6.516
Totale baten exclusief reserves	122.335	103.848	104.727	108.383	3.656
Saldo exclusief reserves	17.326	-6.096	-8.332	1.840	10.172
Toevoegingen aan reserves	-6.559	-599	-22.134	-22.674	-540
Onttrekkingen uit reserves	10.296	4.841	29.635	30.369	734
Saldo reserves	3.737	4.242	7.500	7.695	195
Het geraamde c.q. gerealiseerde respectievelijk geanalyseerde resultaat (na mutaties reserves)	21.065	-1.855	-832	9.535	10.367

Onderverdeling resultaat Algemene dienst en Grondexploitatie

In deze tabel is de onderverdeling van het resultaat 2018 van de algemene dienst en de grondexploitatie te lezen.

Onderverdeling gerealiseerd resultaat	2018
Resultaat Algemene dienst	3.991
Resultaat Grondexploitatie	5.544
Totaal gerealiseerd resultaat	9.535

Toelichting financiële afwijkingen per programma

In het jaarverslag verklaren we per programma de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2018 en de Rekening 2018. De belangrijkste afwijkingen per taakveld worden toelicht. Als grensbedrag hanteren we een afwijking van € 50.000 en hoger.

Afwijkingen per programma

In het volgende overzicht is op programmaniveau het verschil tussen de Begroting 2018 (na wijziging) en de Rekening 2018 weergegeven. Daarin zijn ook de bedragen voor budgetoverhevelingen per programma apart opgenomen. De afwijkingen per programma zijn op een transparante wijze uiteengezet in de toelichting zoals opgenomen in het jaarverslag, bij de [verantwoording per programma](#).

(x € 1.000)

Overzicht afwijkingen per programma (ten opzichte van de begroting na wijzigingen)	Verskil tov de begroting	Budget overheveling	Restant
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	1.107	50	1.057
Programma 1 Veiligheid	-169	0	-169
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	340	57	283
Programma 3 Economie	2.011	366	1.645
Programma 4 Onderwijs	145	0	145
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	754	578	176
Programma 6 Sociaal domein	687	190	497
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	145	11	134
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	5.154	179	4.975
Totaalsaldo van baten en lasten vóór mutaties reserves (afgerond)	10.174	1.431	8.743

Uit het overzicht van afwijkingen per programma (inclusief grondexploitatie) blijkt dat de grootste verschillen zich voordoen op de volgende programma's:

- **Programma 0 Bestuur en ondersteuning: totaal € 1.057.000 (voordelig).**
Dit voordelige verschil is mede het gevolg van een gewijzigde doorverdeling van de overhead naar de taakvelden van overige programma's. Dit voordeel is deels budgettair neutraal op de andere programma's als nadeel weergegeven. De analyse van deze mutaties wordt gemaakt in het [overzicht overhead](#) en de [paragraaf bedrijfsvoering](#);
- **Programma 3 Economie: totaal € 1.645.000 (voordelig).**
Dit verschil is veroorzaakt door het effect van het herijken van de benodigde voorziening voor de Poort van Dronten van in totaal € 1.163.356 en de gerealiseerde POC-winst voor een bedrag van € 686.097;
- **Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing voor een totaalbedrag van € 4.975.000 (voordelig).**
Oorzaken hiervan het herijken van de voorzieningen (€ 270.805), het afsluiten van complex Heuvelpark De Helling (€ 1.876.707) en van het verplicht tussentijds

- winstnemen volgens de POC-methode voor woningbouw, bedrijventerreinen en bijzondere bebouwing (€ 2.462.192). Voor de details zie de [paragraaf grondbeleid](#);
- Tot slot betreft het € 1,4 miljoen (voordelig) als gevolg van de budgetoverhevelingen op de diverse programma's van 2018 naar 2019.

Budgetoverhevelingen

Bij het vaststellen van de Programmabegroting autoriseert de raad het college voor het doen van uitgaven om de voorgenomen plannen en activiteiten te realiseren. Het kan voorkomen dat betreffende budgetten in het betreffende jaar niet (geheel) worden ingezet. Er kunnen zich daarbij situaties voordoen waarbij het redelijk is om deze budgetten over te hevelen naar het volgende boekjaar. Bij de Slotrapportage 2018, is reeds een aantal budgetoverhevelingen verwerkt (€ 3,3 miljoen).

Bij de Jaarstukken 2018 worden budgetoverhevelingen voorgesteld met een totale omvang van € 1,4 miljoen (afgerond). Het niet benutten van deze budgetten in 2018 levert een positief saldo op voor de Jaarstukken 2018. Het totaaloverzicht is als bijlage Budgetoverhevelingen bij de jaarstukken toegevoegd.

Structurele effecten uit de jaarstukken

In de jaarstukken wordt vooral terug gekeken. Het resultaat heeft echter ook betekenis voor de toekomst. Uit de programmaverantwoording van deze jaarstukken blijken een aantal mogelijk structurele financiële effecten. Deze effecten (zowel de voor- en nadelen) met een structureel karakter worden betrokken bij de eerstvolgende rapportage. Dit betreft de Kadernota 2020 die gelijktijdig met deze jaarstukken in de raad van 4 juli 2019 zal worden behandeld.

Analyse vermogenspositie 2018

Onze reserve- ofwel vermogenspositie bestaat uit de Algemene reserve en de Bestemmingsreserves van de gemeente. Eind 2017 was het totale vermogen € 93,3 miljoen afgerond.

Het rekeningresultaat 2018 op basis van baten en lasten (vóór mutaties in reserves) is € 1,8 miljoen (positief). Dit resultaat is het feitelijke saldo dat ten laste of ten bate komt van het eigen vermogen van de gemeente.

Het totale eigen vermogen, inclusief het gerealiseerd resultaat 2018, bedraagt per jaareinde 2018 € 95,1 miljoen afgerond. Daarmee is het eigen vermogen met 2% toegenomen. De gemeente Dronten heeft hiermee een robuuste vermogenspositie en kan hierdoor mogelijke negatieve resultaten in de toekomst eenvoudig binnen de gemeentelijke reserves opvangen.

Samengevat is dit als volgt aan te geven:

Ontwikkeling reservepositie 2018		(x 1.000)
Totaal eigen vermogen 31-12-2017	93.272	
Toevoegingen aan reserves 2018	22.674	
Onttrekkingen uit reserves 2018	-30.369	
Gerealiseerde resultaat (na mutaties reserves)	9.535	Toename EV vanaf eind 2017
Totaal eigen vermogen 31-12-2018	95.112	1.840

Voorstel bestemming resultaat

Het rekeningresultaat 2018 is € 9,5 miljoen positief. Het voorstel voor bestemming van dit voordelige resultaat is:

- € 9,5 miljoen op basis van het restant rekeningresultaat 2018 toe te voegen aan de Algemene reserve.

Met deze Jaarstukken 2018 wordt gevraagd om € 1,4 miljoen aan financiële middelen over te hevelen naar 2019. De Begroting 2019 wordt hierop bij de Voortgangsrapportage 2019 aangepast. Dit voorstel hangt samen met de toevoeging van de € 9,5 miljoen aan de

Algemene reserve bij deze Jaarstukken 2018 omdat bij de Voortgangsrapportage 2019 vanuit de Algemene reserve de benodigde € 1,4 miljoen voor overhevelingen weer wordt onttrokken.

Leeswijzer

De gemeenteraad stelt elk jaar de begroting vast. Daarin staat een uitwerking van de beleidsvoornemens, de concrete activiteiten en de middelen die nodig zijn voor de uitvoering. Na afloop van het begrotingsjaar wordt in de jaarstukken door het college verantwoording afgelegd over het jaar.

Deze Jaarstukken 2018 zijn opgesteld in overeenstemming met de eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de eisen zoals de financiële verordening van de gemeente Dronten deze stelt. De jaarstukken bestaan uit de volgende delen:

1. Aanbieding;
2. Jaarverslag, bestaande uit:
 - Programmaverantwoording;
 - Paragrafen;
3. Jaarrekening, bestaande uit:
 - Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling;
 - Balans per 31 december 2018;
 - Toelichting op de balans;
 - Het overzicht van baten en lasten en de toelichting;
 - WNT-verantwoording 2018;
 - Single Information Single Audit (SiSa).

Opbouw Jaarstukken 2018

Aanbieding

In de aanbiedingsbrief gaan wij in op de gerealiseerde hoogtepunten van de politieke agenda 2018. Daarnaast wordt de financiële beschouwing gegeven op hoofdlijnen van de oorzaken die hebben geleid tot het jaarrekeningresultaat van 2018.

Jaarverslag

Programmaverantwoording

De gemeente Dronten kent 9 programma's (0 tot en met 8). Een programma is een geheel van activiteiten om de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken. De programma's zijn verder onderverdeeld in taakvelden. In de programmaverantwoording wordt per programma aangegeven wat het programma inhoudt, wat de raad en het college wilden bereiken, welke acties zijn ondernomen en wat het financiële resultaat is per programma inclusief de daarbij behorende analyse.

Paragrafen

In de afzonderlijke paragrafen wordt verslag gedaan van de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot een aantal overkoepelende onderwerpen. We hanteren de minimaal vereiste 7 paragrafen (verplichting BBV) met daarbij nog de paragrafen subsidies en informatisering.

Jaarrekening

De jaarrekening geeft een overzicht van de financiële situatie van de gemeente Dronten.

Weergave

In alle tabellen is de onderstaande notatie gehanteerd:

- een positief saldo (overschot) is plus;
- een negatief saldo (tekort) is een min;
- Voordelen door lagere uitgaven of hogere inkomsten worden positief genoteerd;
- Nadelen door hogere uitgaven of lagere inkomsten worden negatief neergezet.

Alle bedragen worden in 1000-tallen weergegeven, tenzij anders is aangegeven. Door deze weergave kan het voorkomen dat totalen een (minimale) afwijking laten zien.

2 Jaarverslag

3 Programmaverantwoording

Programmastructuur

In de programmaverantwoording van dit jaarverslag geven we aan wat binnen onze beleidsprogramma's is gerealiseerd. In aansluiting op het BBV heeft de gemeente Dronten de volgende programmastructuur:

- Programma 0: Bestuur en ondersteuning;
- Programma 1: Veiligheid;
- Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat;
- Programma 3: Economie;
- Programma 4: Onderwijs;
- Programma 5: Sport, cultuur en recreatie;
- Programma 6: Sociaal domein;
- Programma 7: Volksgezondheid en milieu;
- Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.

De opbouw per programma is als volgt:

- Algemene omschrijving van het betreffende programma;
- Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's;
- Wat wilden we bereiken? In dit gedeelte worden eerst de doelen uit het Collegeprogramma 2014-2018 benoemd en vervolgens de doelen uit de Kadernota 2018 en Programmabegroting 2018;
- Beleidsindicatoren van het betreffende programma;
- Wat hebben we hiervoor gedaan? In dit gedeelte wordt per product de uitvoering van de ambities toegelicht;
- Wat heeft dit gekost? In dit gedeelte wordt per taakveld de afwijking tussen Begroting na wijziging 2018 en Rekening 2018 verklaard. De belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten worden afzonderlijk toegelicht. Het grensbedrag van de toelichting hierbij is € 50.000 en hoger. Verder worden in dit gedeelte de mutaties van de reserves toegelicht.

Beleidsindicatoren

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag. Zo kunnen raadsleden en anderen een helder beeld vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling vergelijken. Peildatum van genoemde indicatoren in de Jaarstukken 2018 is 27-04-2019. De indicatoren staan per betreffend programma onder het kopje "Beleidsindicatoren BBV".

Naast deze verplichte set dient de gemeente Dronten ook te voldoen aan de door de provincie opgelegde kengetallen (Interbestuurlijk toezicht, IBT).

Via het dashboard van Waarstaatjegemeente.nl (selecteer Dronten op de kaart) zijn nog meer gegevens beschikbaar om te zien waar de gemeente Dronten staat op diverse thema's en monitoren over gemeentelijke onderwerpen.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Algemene omschrijving

Het programma omvat het openbaar bestuur, de communicatie met de inwoners, de gemeentelijke basisadministratie en de interne en externe dienstverlening.

Als gevolg van de BBV-wijziging per 2017 is aan dit programma het onderdeel overhead toegevoegd. Daarnaast zijn de uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken, de heffing en invordering van belastingen (exclusief de baten), niet aan andere programma's, c.q. het overzicht algemene dekkingsmiddelen toe te rekenen lasten en baten aan dit programma toegevoegd.

De financiële tabellen bij dit programma zijn inclusief de lasten en baten voor algemene dekkingsmiddelen, overhead, uitgaven onvoorzien en het bedrag van de heffing voor vennootschapsbelasting bij dit programma. In de [financiële samenvatting](#) worden deze posten afzonderlijk inzichtelijk gemaakt conform richtlijnen BBV.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- [Financiële verordening 2017](#)
- [Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 2003](#)
- [Toekomstvisie De kracht van Dronten 2014](#)
- [Programmaplan Dienstverlening 2015-2018](#)
- [Archiefverordening 2011](#)
- [Inpraakverordening 2007](#)
- [Referendumverordening 2013](#)
- [Verordening rechtspositie raadsleden en wethouders 2015](#)
- [Verordening ambtelijke bijstand raad en raadsleden 2003](#)
- [Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen 2014](#)
- [Verordening gemeentelijke rekenkamer 2010](#)
- [Verordening rechtspositie gemeentelijke rekenkamer 2013](#)
- [Verordening op het onderzoeksrecht van de raad 2006](#)
- [Verordening bestuurlijke integriteit voor bestuurders 2012](#)
- [Verordening regelende de instelling en toekenning van een gemeentelijke erepenning 1974](#)
- [Verordening duurzaamheidslening 2013](#)
- [Verordening commissie bezwaarschriften 2016](#)
- [Verordening reglement van orde raad 2013](#)
- [Verordening vergoeding leden stembureaus 2004](#)
- [Verordening werkgeverscommissie](#)
- [Register gemeenschappelijke regelingen Dronten](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
0.1	Bestuur	I.A. Bakker
0.2	Burgerzaken	P. van Bergen
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	J. Oosterveld & A. van Amerongen
0.4	Overhead	I.A. Bakker, J. Oosterveld, P. van Bergen, I.A. Korting & A. van Amerongen
0.5	Treasury	A. van Amerongen
0.61	OZB woningen	A. van Amerongen
0.62	OZB niet-woningen	A. van Amerongen
0.63	Parkeerbelasting	A. van Amerongen
0.64	Belastingen overig	A. van Amerongen

0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	A. van Amerongen
0.8	Overige baten en lasten	A. van Amerongen
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	A. van Amerongen
0.10	Mutaties reserves	A. van Amerongen
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	A. van Amerongen

Wat wilden we bereiken in 2018 en verder?

Doelstellingen nieuw beleid

Nieuw beleid 0.1 - Bestuur

- Integriteit;
- Applicatie contract- en leveranciersmanagement (€ 20.000 incidenteel en € 17.500 structureel);
- Functionaris gegevensbescherming 1 fte (€ 80.000 structureel, dekking vanuit stelpost overhead);
- Capaciteitsuitbreiding in verband met herinrichting afdeling; Informatiemanagement: Architectuur 2,4 fte (€ 112.000 structureel en € 80.000 structureel te dekken vanuit de stelpost overhead);
- Verkiezingsactiviteiten griffie (€ 10.000 incidenteel).

Nieuw beleid 0.2 - Burgerzaken

- Basisregistratie Personen: BRP (€ 50.000 incidenteel).

Nieuw beleid 0.4 - Overhead

- Taakintensivering DIV (€ 80.000 structureel dekking uit stelpost overhead);
- Programma Verbetering Dienstverlening (programmabudget);
- Hoog beschikbaar maken Mozard zaakstelsel (€ 17.100 structureel in 2018 en € 23.820 vanaf 2019);
- Doorontwikkeling kanaal www.dronten.nl (€ 30.000 incidenteel);
- Implementatie de informele aanpak (incidenteel € 30.000 in 2018 en € 20.000 in 2019);
- Extra FTE (0,5) voor Verbeterslag Financiën en Horizontaal Toezicht (€ 40.000 structureel);
- Doorontwikkeling ambtelijke organisatie (p.m.);
- Gemeentelijke huisvesting;
- Beveiligingsmaatregelen Gemeentehuis (incidenteel € 38.500);
- Onderzoek naar Het Nieuwe Werken (incidenteel € 25.000);
- Informatiebeleidsplan (€ 248.200 incidenteel en € 62.550 structureel);
- Intranet (€ 35.000 incidenteel en € 10.000 structureel).

Nieuw beleid 0.64 - Belastingen overig

- Afschaffen precariobelasting (€ 100.000 - € 400.000 structureel).

Doelstellingen bestaande ontwikkelingen

Bestaande ontwikkelingen 0.1 - Bestuur

- Regio Zwolle.

Bestaande ontwikkelingen 0.2 - Burgerzaken

- Verkiezingen.

Bestaande ontwikkelingen 0.5 - Treasury

- Correctie prijsstijgingen en inflatie bij de post voorzieningen.

Bestaande ontwikkelingen 0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

- Meicirculaire 2017.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2018?

0.1 Bestuur

[0.1 - Bestuur](#) (Programmabegroting 2018: nieuw beleid)

Integriteit

In het kader van permanente bewustwording is de folder, die bij de ambtseed wordt uitgereikt, geactualiseerd. Ook doet Bureau BING onderzoek naar ons beleid. In 2019 ontvangen we het advies en zullen dit waar nodig uitvoeren. In 2018 zijn ook themabijeenkomsten over ondermijning georganiseerd en is het boek 'De achterkant van Nederland' van P. Tops en J. Tromp aan alle medewerkers uitgereikt om de bewustwording onder medewerkers te vergroten. De (burger)raadsleden zijn eveneens uitgenodigd voor de eerder genoemde themabijeenkomsten. Daarnaast wordt periodiek in overleg met de burgemeester een raadactiviteit over veiligheid georganiseerd, waarbij desgewenst ook plek wordt ingeruimd voor het onderwerp 'Ondermijning'.

Applicatie contract- en leveranciersmanagement

In 2018 zijn twee belangrijke verbeteringen doorgevoerd. Dit betreft enerzijds de zogenaamde "EMVI Prestatiemeting" voor repeterende opdrachten met meervoudig onderhandse aanbesteding. Hiervoor hanteren we een groslijstsystematiek. Deze gebruiken we voor de inkooppakketten Asfalt, Betonwegen, Straatwerk en Riolering. Dit betekent dat we een lijst van geschikte opdrachtnemers bijhouden waarbij we per inkooppakket willekeurig drie tot vijf gegadigden selecteren, waarvan minimaal één lokale ondernemer, die worden uitgenodigd om een offerte uit te brengen.

Anderzijds is eind 2018 de Database Lokale Ondernemers geïntroduceerd. De gemeente krijgt hiermee inzicht in lokale bedrijven die geïnteresseerd zijn in opdrachten van de gemeente. De gemeente zal binnen de mogelijkheden die de Aanbestedingswet en ons inkoop- en aanbestedingsbeleid bieden, per opdracht bezien op welke wijze lokale ondernemers uitgenodigd kunnen worden om te offren. Per 31 december 2018 hebben zich 15 ondernemers aangemeld. Per eind maart is de stand opgelopen naar 50.

Functionaris gegevensbescherming 1 fte

De functionaris gegevensbescherming is op 1 mei 2018 gestart en aangemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Hiermee voldoet de gemeente Dronten niet alleen aan de wettelijke verplichting van de (Europese) Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), maar heeft de gemeente ook een functionaris in dienst die erop toeziet dat deze verordening wordt nageleefd.

Capaciteitsuitbreiding in verband met herinrichting afdeling Informatiemanagement

De portfolioregisseur (voorheen I-coördinator genoemd) en de applicatiearchitect zijn aangenomen. Voor de procesarchitect is de wervingsprocedure nog niet afgerond. Met deze functionarissen zijn we in staat om te gaan werken onder architectuur. Dat wil zeggen: werken aan de (door-) ontwikkeling van een samenhangend geheel van bedrijfsprocessen, applicatielandschap, gegevensbeheer en onderlinge berichten- en gegevensuitwisseling. Daarnaast kunnen op strategisch niveau, door middel van projectportfoliomanagement, gefundeerde keuzes gemaakt worden om de schaarse resources van team IMF zo goed mogelijk in te zetten.

Regio Zwolle (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkeling)

In de zomer van 2018 is de rapportage "Regio Zwolle stapt over eigen grenzen" vastgesteld door de regiegroep van de regio. De nadruk in dit rapport ligt op het ontwikkelen van een agenda met ambities, een slagvaardiger werkwijze, meer inzet door grotere betrokkenheid en snellere beschikbaarheid van financiële middelen. Vijf vraagstukken zijn geformuleerd die specifiek aandacht krijgen: Economie, Menselijk Kapitaal, Bereikbaarheid, Energie en Leefomgeving.

0.2 Burgerzaken

[0.2 - Burgerzaken](#) (Programmabegroting 2018: nieuw beleid)

Basisregistratie Personen (BRP)

Met betrekking tot de reguliere activiteiten van burgerzaken met de BRP is een sterke efficiencyslag mogelijk. Alle brondocumenten worden gedigitaliseerd (gestart in 2018, loopt door in 2019) en met een koppeling worden de digitale brondocumenten aan de betreffende personen in de BRP gekoppeld. Enerzijds reduceert dit het aantal te raadplegen bestanden

tot slechts één: de BRP (Key2Burgerzaken). Anderzijds wordt de eventuele uitwisseling met andere instanties hiermee sterk verbeterd.

Resultaat: een actieve bijdrage in de verdergaande digitalisering, een efficiënter raadpleegproces en een vereenvoudigde en betere uitwisseling met andere instanties.

[Verkiezingen](#) (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkeling)

Voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 is gebruik gemaakt van een externe projectleider, ingegeven door de afwezigheid van een coördinator burgerzaken/teammanager Publiekszaken.

Op initiatief van de toenmalige burgemeester heeft onze gemeente bij de gemeenteraadsverkiezingen 2018, meegedaan met het experiment "centraal tellen".

Voor de verkiezingen in 2019 voorzien we gebruik te maken van een nieuw ontwikkelde telmethode.

Na de verkiezingen in 2019 zijn we in staat een goede evaluatie te maken op basis van de ervaringen met de verschillende telmethoden.

0.4 Overhead

[0.4 - Overhead](#) (Programmabegroting 2018: nieuw beleid)

[Taakintensivering DIV](#)

Een medewerker Documentaire Informatie Voorziening (DIV) is aangenomen die specifiek werkt aan het digitaliseren van het archief Sociaal domein. Door de inzet van de DIV-medewerker wordt het Sociaal Domein qua proces en informatievoorziening voldoende ondersteund.

[Het Flevolands Archief \(HFA\)](#)

In 2018 zijn stappen gezet in de organisatieontwikkeling van HFA zoals de uitrol van de ICT-structuur, de opzet van een faciliterende (interne) structuur, de aanstelling van een junior-archivaris en de afronding van het voorbereidingstraject voor de implementatie van het e-depot.

[Programma Verbetering Dienstverlening \(programmabudget\)](#)

In 2018 hebben we de visie op dienstverlening herijkt. De visie is mede tot stand gekomen door participatie met verbonden partijen en met het maatschappelijk veld in onze gemeente. De herijkte visie is in december 2018 door de gemeenteraad vastgesteld. Ten behoeve van de implementatie van de visie is een opleidings- en trainingsprogramma ontwikkeld voor de gehele organisatie. Hier wordt in februari 2019 mee gestart, waarbij de relatie met Dronten Op Koers steeds wordt benadrukt. Tevens wordt gewerkt aan een uitvoeringsprogramma en een jaarverslag voor de raad om jaarlijks de prestaties van onze gemeente te monitoren. Het programma Dienstverlening is met ingang van 1 januari 2019 beëindigd en ondergebracht in de reguliere werkorganisatie. De werving van een nieuwe regisseur dienstverlening is gestart.

[Hoog beschikbaar maken Mozard zaaksysteem](#)

Het hoog beschikbaar stellen van het Mozard zaaksysteem (24 uur per dag x 7 dagen in de week x 365 dagen per jaar) is afgerond (back-upstelsysteem). Dit betekent dat de beschikbaarheid van het zaaksysteem zodanig is ingericht dat bij uitval het tweede systeem deze overneemt zonder enige vorm van vertraging. Het jaarlijks beheer en onderhoud is in 2018 incidenteel begroot en vanaf 2019 structureel opgenomen in de programmabegroting.

[Doorontwikkeling kanaal \[www.dronten.nl\]\(http://www.dronten.nl\)](#)

In 2018 zijn diverse digitale formulieren gebouwd en is gewerkt aan het verbeteren van leesbaarheid waarin we toewerken naar een website, qua taal, op B1-niveau. De website en de digitale dienstverlening 'scoort' in de klanttevredenheidsonderzoeken goed. Het cijfer ligt structureel rond de acht.

[Implementatie van de informele aanpak](#)

In 2018 hebben de medewerkers met een juridische achtergrond van de teams Sociale Zaken, Gebiedsontwikkeling en Vergunningen, Handhaving en Veiligheid een tweedaagse opleiding 'Mediationvaardigheden' gevolgd. Deze medewerkers behandelen ongeveer 90-95% van de bezwaarschriften en vertegenwoordigen de gemeente bij de commissie bezwaarschriften en bij de rechterlijke instanties. Twee medewerkers hebben de basisopleiding 'Mediator' gevolgd.

De bezwaarclausule als onderdeel van een besluit is aangepast. Betrokkene wordt uitgenodigd eerst in gesprek te gaan met de vertegenwoordiger genoemd in de brief voordat men bezwaar indient.

Het proces na ontvangst van een bezwaarschrift is eveneens aangepast. Na eerst informatie ingewonnen te hebben bij de vakafdeling, bellen de secretarissen van de commissie bezwaarschriften binnen vier dagen na ontvangst van het bezwaarschrift met bezwaarde. In samenspraak met bezwaarde wordt bepaald welke vervolgstap wordt gezet:

1. Bezwaarde wil een gesprek met de juridisch medewerker om het bestreden besluit en het bezwaar toe te lichten;
2. Bezwaarde wil een informeel gesprek met een vertegenwoordiger van de gemeente samen met een gespreksleider;
3. Bezwaarde wenst bezwaar direct te laten behandelen door de commissie bezwaarschriften.

Extra Fte (0,5) voor Verbeterslag Financiën en Horizontaal Toezicht

In 2018 is de extra formatie ingevuld. Een nieuw intern controleplan voor financiën is geïntroduceerd en zij voeren nu per kwartaal de geplande controlewerkzaamheden uit. In het kader van het Horizontaal Toezicht (HT) zijn de aanbevelingen uit het groeidocument van de Belastingdienst in 2018 geïmplementeerd en de resultaten zijn besproken met de Belastingdienst. In dat kader is onder andere een zogenaamd 'Tax Control Framework' (TCF) opgezet voor fiscale risicobeheersing en controle. Daarnaast is het fiscaal besef op de werkvloer verbeterd door adviesgesprekken en workshops.

Doorontwikkeling ambtelijke organisatie

"Dronten op Koers" met daarbij de kernwaarden Vertrouwen, Verbinding, Vakmanschap en Vernieuwingskracht is de vlag van de organisatieontwikkeling die in 2018 is gestart. Hierin staat centraal dat de gemeente er is voor haar inwoners, omdat zonder inwoners de gemeente geen bestaansrecht heeft. Samen met haar inwoners gaat de gemeente deze uitdaging aan. Om deze ontwikkeling te kunnen doormaken zijn drie thema's benoemd, waarin de gemeente extra investeert: leiderschapontwikkeling, medewerkersontwikkeling (via de Dronten Academie) en strategisch HR-beleid.

In 2018 is de nieuwe organisatiestructuur vastgesteld. De management- en directielagen zijn ingevuld. Om directie en management te faciliteren in hun rol, zijn acht leiderschapontwikkeldagen georganiseerd waarbij 'dienend leiderschap' uitgangspunt is om de gewenste ontwikkeling te begeleiden.

Om medewerkers te faciliteren zijn vanuit de Dronten Academie 60 workshops/trainingen/activiteiten georganiseerd die bijdragen aan de ontwikkeling van onze kernwaarden. Deze zijn niet alleen door externen verzorgd maar een groot aantal ook door eigen medewerkers.

Vanuit het in 2018 uitgevoerde medewerkersonderzoek zijn vitaliteit, werkdruk en communicatie naar voren gekomen als aandachtspunten. Ook hier zijn diverse acties op ondernomen waaronder vitaliteitsweken, trainingen gericht op verlagen van de werkdruk en teamontwikkeling. In het kader van verbinding is medio 2018 gestart met een extra intern communicatiemiddel, het personeelsmagazine 'DoK' (vier keer per jaar op papier en extra specials digitaal). Daarnaast zijn verschillende informele personeelsbijeenkomsten georganiseerd.

Vanuit het HR-beleid is de gesprekscyclus (planning, voortgang, beoordeling) vanuit de behoeften van medewerkers en leidinggevenden doorontwikkeld.

Gemeentelijke huisvesting

In 2018 is een traject gestart met de organisatie en de raad voor de ontwikkeling van de plannen voor renovatie van het gemeentehuis. De aanleiding was onder andere de constatering van asbest in het gebouw en het klimaat in het pand. In de zomermaanden loopt de temperatuur aanzienlijk op. Maar ook andere aanleidingen als een nieuw werkconcept vanuit de organisatievisie Dronten op Koers, de doorontwikkeling van de dienstverlening naar onze burgers, instellingen, ondernemers en verenigingen vragen om een ander huis van de gemeente.

Daarnaast vragen de raadzaal en de vergaderfaciliteiten voor de fracties de nodige aandacht en willen we een duurzaam, circulair en energieneutraal gemeentehuis ontwikkelen met een aantrekkelijk binnenklimaat. Dit alles om het huidige pand weer toekomstbestendig te maken. Dit proces is in het najaar 2018 afgerond en heeft geleid tot een programma van

eisen, waarin alle aspecten zijn verwoord. De raad heeft ingestemd met het concept en heeft ruim € 4 miljoen beschikbaar gesteld voor het voorbereidingstraject. Omtrent de overige investeringskosten wil de raad verschillende uitvoeringsvarianten zien. De definitieve besluitvorming vond in februari 2019 plaats.

Beveiligingsmaatregelen gemeentehuis

De directie heeft besloten een aantal maatregelen uit te stellen en mee te nemen met de renovatie van het gemeentehuis, onder andere om desinvesteringen te voorkomen. Daarnaast is de maatregel 'het plaatsen van camera's', die in eerste instantie wel uitgevoerd zou worden, in overleg met de ondernemingsraad eveneens uitgesteld tot de renovatie van het gemeentehuis. Dit deels om dezelfde reden als bovenstaand en de relatief korte termijn dat de camera's nog zouden functioneren voordat we naar de tijdelijke huisvesting gaan.

Onderzoek naar Het Nieuwe Werken

In de eerste helft 2018 heeft een ICT-adviesbureau in afstemming met de gemeente een visie op de werkplek 2.0 opgesteld, inclusief doelarchitectuur en een roadmap. De resultaten zijn opgenomen in het rapport Visie en uitgangspunten nieuwe ICT-werkplekken, dat de raad op 29 november 2018 heeft vastgesteld. Deze visie vormt de basis voor de ICT-werkplekvervanging die in de tweede helft van 2019 van start gaat.

Informatiebeleidsplan

Het Informatiebeleidsplan 2017-2021 is in 2017 vastgesteld. Onderstaand wordt ingegaan op een aantal onderdelen van het informatiebeleidsplan:

Security Operations Center (SOC)

Met de SOC-dienst zijn we in staat om het netwerk te monitoren waarbij dreigingen vooraf worden gedetecteerd en maatregelen worden genomen om eventuele schade te voorkomen. Op deze manier wordt de infrastructuur steeds weerbaarder tegen aanvallen. De dienst draait nog steeds conform uitvraag en is ook onderdeel van de totale aanbesteding IT Beheer in 2019. Het is mogelijk dat de dienst dus bij een andere aanbieder terecht komt, maar is nog steeds geborgd.

Digimelding, digilevering en digikoppeling

Naar aanleiding van wettelijke verplichtingen in de basisregistraties zijn diverse aanpassingen doorgevoerd in de Centric applicaties. Deze hebben betrekking op het uitwisselingsformaat van de NHR (Nieuw Handelsregister KvK), BRK (Basisregistratie Kadaster) en samengestelde berichten in BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen).

Mijn.overheid.nl

In vervolg op de Europese Verordening is gestart met het beschikbaar maken van de eIDAS inlogmogelijkheid, zodat de Europese burgers de diensten, die de gemeente Dronten via DigiD aanbiedt, eveneens digitaal kunnen aanvragen. Hiervoor is opdracht verstrekt aan KPN. Dit heeft een nauwe samenhang met eHerkenning. Voor eHerkenning is opdracht verstrekt aan Anoigo.

Geo-applicaties in Cloud plaatsen

Diverse aanpassingen zijn verricht aan de Nedgraphics-omgeving.

Opstellen informatiearchitectuur, applicatiearchitectuur, procesarchitectuur en technische architectuur

De informatie-, applicatie-, proces-, en technische architectuur zijn in 2018 in samenhang gestart met het op juiste wijze in de juiste architectuur uitdenken en vastleggen van processen, informatie en applicaties. De verdere uitvoering van deze werkzaamheden vindt plaats in 2019.

Starten aanbesteding ICT-projectleiding

De aanbesteding technisch ICT-beheer is onder externe projectleiding in 2018 gestart en wordt in het eerste kwartaal 2019 gegund. De aanbesteding leidt tot diverse 'nieuwe' technische aanpassingen, die naar verwachting in het derde kwartaal 2019 worden afgerond. In de aanbesteding is de infrastructuur, wifi en het beheer van switches en de SOC-dienst onderdeel van de nieuwe dienstverlening geworden. Dit leidt tot een reductie van contracten van verschillende leveranciers waardoor beheer en verantwoordelijkheden eenduidig worden belegd.

Vervanging interne internetadressen en herindeling netwerk

Het uitfasen van de IP-structuur en de netwerksegmentatie worden door de relatie met de aanbesteding technisch ICT-beheer uitgevoerd in 2019.

Intranet

In de voortgangsrapportage hebben we aangegeven dat de verwachting was dat in het najaar de keuze kon worden gemaakt voor een Content Management Systeem voor intranet. Op dit moment wordt gewerkt aan de afronding van de evaluatie van het zaakgericht werken. Acties vanuit deze evaluatie zullen worden opgepakt, waaronder ook de doorontwikkeling van intranet.

0.5 Treasury

[Correctie prijsstijgingen en inflatie bij de post voorzieningen](#) (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkeling)

De systematiek voor prijsstijgingen van voorzieningen is aangepast aan de eisen van het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) en de financiële consequenties daarvan zijn reeds verwerkt in de Slotrapportage 2017.

0.64 Belastingen Overig

[0.64 - Belastingen overig](#) (Programmabegroting 2018: nieuw beleid)

Afschaffen precariobelasting

In de Kadernota 2018 is gekozen voor de systematiek om een bestemmingsreserve te vormen. Dit maakt het mogelijk om het effect van de afschaffing van de precariobelasting per boekjaar 2022 te dempen over de jaren 2018-2026. In 2018 is hier uitvoering aan gegeven.

Verbonden partijen per programma

Voor de taakomschrijvingen en kengetallen van deze verbonden partij(en) verwijzen we u naar de [Paragraaf Verbonden partijen](#).

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang 2018
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	Vereniging	Lid VNG	Jaarlijkse bijdrage op basis van 40.746 inwoners € 66.822
Gemeente- en waterschapsbelastingen voorheen Lococensus Tricijn (GBLT)	GR	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2018 € 567.269 exclusief teruggave jaarrekeningresultaat 2017 € 4.623
Het Flevolands Archief	GR	Bestuur GR	Jaarlijkse bijdrage 2018 € 89.457
Alliander N.V. energienetwerkbedrijf	NV	Stemrecht/zeggenschap op basis van 0,357% aandelen	Dividendopbrengst 2017 ontvangen in 2018 € 277.607
Vitens N.V. drinkwaterbedrijf	NV	Stemrecht/zeggenschap op basis van 98.457 aandelen	Dividendopbrengst 2017 ontvangen in 2018 € 276.172

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een primitieve basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
0	Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2018	Dronten	674,00	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
	Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2018	Nederland	649,00		
0	Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2018	Dronten	674,00	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
			2018	Nederland	721,00		
0	WOZ-waarde woningen	dzd euro	2014	Dronten	194,00	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen 2014-2018.
			2014	Nederland	211,00		
			2015	Dronten	191,00		
			2015	Nederland	206,00		
			2016	Dronten	191,00		
			2016	Nederland	209,00		
			2017	Dronten	198,00		
			2017	Nederland	216,00		
			2018	Dronten	206,00		
			2018	Nederland	230,00		
0	Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	2016	Dronten	6,20	ABF - Systeem Woningvoorraad	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.
			2016	Nederland	7,20		

Aanvullend zijn nog een aantal eigen kengetallen opgenomen naast het verplichte dashboard van Waarstaatjegemeente.nl:

PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron
0	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2018	Dronten	9,1	Eigen gegevens
0	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2018	Dronten	9,1	Eigen gegevens
0	Apparaatskosten	Kosten loonsom personeel per inwoner	2018	Dronten	549	Eigen jaarrekening
0	Externe inhuur	Kosten als % van de loonkosten formatie	2018	Dronten	24%	Eigen jaarrekening
0	Overhead	Kosten als % van de totale kosten	2018	Dronten	12%	Eigen jaarrekening

Wat heeft dit gekost in 2018?

Financieel sluit dit programma het jaar 2018 af met een resultaat van: **€ 1.107.000.**

Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten		Rekening	Primitieve	Begroting	Rekening	Verschil
(x € 1.000)		2017	Begroting	na	2018	2018
			2018	wijziging		
				2018		
Lasten						
0.1	Bestuur	-2.448	-2.047	-2.274	-2.397	-123
0.2	Burgerzaken	-1.502	-1.709	-1.804	-1.894	-90
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-165	-530	-680	-511	169
0.4	Overhead	-13.355	-14.409	-14.690	-13.347	1.343
0.5	Treasury	-346	-3.138	-3.132	2.048	5.180
0.61	OZB woningen	-491	-	-	-	-
0.62	OZB niet-woningen	-	-478	-527	-536	-10
0.64	Belastingen Overig	-	-	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	-331	-124	13	-	-13
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-488	-	-	-257	-257
Subtotaal Lasten		-19.126	-22.434	-23.093	-16.894	6.199
Baten						
0.1	Bestuur	-	-	-	68	68
0.2	Burgerzaken	788	709	709	739	30
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	215	-	57	226	169
0.4	Overhead	735	620	575	285	-290
0.5	Treasury	4.076	6.498	6.498	991	-5.507
0.61	OZB woningen	7.764	7.706	5.308	5.460	151
0.62	OZB niet-woningen	1.245	1.491	3.888	3.703	-186
0.63	Parkeerbelasting	22	8	8	31	23
0.64	Belastingen Overig	1.388	1.390	1.380	1.431	51
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	54.306	55.377	56.929	57.344	415
0.8	Overige baten en lasten	223	16	16	-	-16
Subtotaal Baten		70.763	73.816	75.370	70.278	-5.092
Saldo Lasten en Baten programma 0		51.636	51.381	52.276	53.383	1.107
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-1.041	-102	-10.479	-10.628	-149
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	2.883	56	2.219	2.245	26
0.10 Saldo Reserves programma 0		1.842	-47	-8.260	-8.383	-123
Resultaat programma 0		53.478	51.335	44.017	45.001	984

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2018 en de werkelijkheid 2018. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) per taakveld lichten we toe. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 50.000 en hoger.

0.1 Bestuur

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -54.957

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -80.000	Nadeel	Hogere kosten voormalig college. Dit betreft voornamelijk de dotatie aan de verhoogde voorziening APPA en de vrijval vanuit het de voorziening wachtgeld.
€ 50.000	Voordeel	Minder kosten gemaakt ten aanzien van bestuurlijke samenwerking.
€ 50.000	Voordeel	Minder kosten gemaakt ten behoeve van de Rekenkamer. Dit budget wordt deels overgeheveld naar 2019.
€ -74.957	Nadeel	Saldo van de overige verschillen, welke individueel kleiner zijn dan 50.000.

0.2 Burgerzaken

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -60.509

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -69.301	Nadeel	Lasten: Vanwege bovenmatige ziektevervanging zijn de inhuurkosten hoger dan geraamd. Een nadere toelichting staat in de paragraaf Bedrijfsvoering .
€ 8.792	Voordeel	Overige kleine verschillen.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 338.366

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -50.143	Nadeel	Lasten: In 2018 is het gebouw aan de Educalaan 6 gesloopt. De gemaakte kosten betreffende asbestsanering worden onttrokken aan de daarvoor ingestelde bestemmingsreserve Asbestsanering.
€ 276.480	Voordeel	Lasten: In de primitieve begroting is ten onrechte nog rekening gehouden met kapitaallasten over de zogeheten 'Voorraad grond en hulpstoffen', totaal € 225.000. Daarnaast is geen rente toegerekend aan de voorraad grond die niet in exploitatie is, totaal € 165.653. Dit heeft geen effect op het saldo van de jaarrekening omdat op Treasury een nadeel ontstaat.
€ 175.400	Voordeel	Baten: Voorgaande jaren maakten de resultaten vanuit verhuur en verpachting van gronden die niet-exploitatie zijn onderdeel uit van het resultaat van de grondexploitatie. Vanaf dit jaar vallen die resultaten in het algemene resultaat.
€ -63.371	Nadeel	Overige kleine verschillen.

0.4 Overhead

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 1.053.121

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 450.000	Voordeel	Lasten: Minder lasten op programma 0 met betrekking tot inhuur ziektevervanging. Lasten zijn grotendeels op andere programma's geboekt. Zie ook paragraaf Bedrijfsvoering.
€ 415.000	Voordeel	Minder salariskosten voormalig personeel.
€ 240.000	Voordeel	Lasten: Dit voordeel is veroorzaakt door lagere kapitaallasten Overhead.
€ 151.530	Voordeel	Lasten: Minder lasten als gevolg van eigen risicodragerschap WGA en ZW. De besparing wordt in de bestemmingsreserve gestort.
€ 144.000	Voordeel	Minder lasten loopbaan en mobiliteit.
€ -72.000	Nadeel	Lasten: De lasten bij communicatie zijn hoger vanwege extra inzet communicatieadvies. Daarnaast zien we dat er een toename is in communicatie-uitingen naar burgers en extra activiteiten die niet voorzien waren bij het opstellen van onze communicatieplannen.
€ 20.000	Voordeel	Lasten: Bij de Slotrapportage 2018. is een budgetoverheveling gedaan voor Zaakgericht werken, totaal € 175.000 en digitaliseren bouwdoossiers, totaal € 80.000. Op beide trajecten is aan de lastenkant in 2018 nog eens € 10.000 overgebleven, welke in 2019 zullen worden uitgegeven.
€ -35.409	Nadeel	Saldo overige verschillen.

0.5 Treasury

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -327.141

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -454.000	Nadeel	Bij het opstellen van de begroting zijn meer kapitaallasten toegerekend aan de verschillende taakvelden. Omgekeerd is een voordeel op de overige taakvelden (voornamelijk op 0.3 Beheer overige gebouwen en 0.4 Overhead).
€ 126.859	Voordeel	Overige kleine verschillen.

0.61 OZB woningen

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 151.457

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 151.457	Voordeel	Baten: Een aantal objecten wordt met ingang van 2018 verantwoord onder de categorie woningen, waar deze nog op de categorie niet-woningen zijn begroot (zie ook nadeel op taakveld 0.62 niet woningen).

0.62 OZB niet-woningen

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -195.793

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -151.457	Nadeel	Baten: Een aantal objecten is van niet-woningen naar woningen overgezet, omdat deze objecten (verzorgingshuizen) op basis van de laatste jurisprudentie als woning gezien moeten worden en niet als niet-woningen.
€ -18.936	Nadeel	Overige kleine verschillen

0.63 Parkeerbelasting

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 22.669

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 22.669	Voordeel	Overige kleine verschillen.

0.64 Belastingen Overig

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 51.138

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 51.138	Voordeel	Overige kleine verschillen.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 414.840

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 100.502	Voordeel	Baten: Meer ontvangen Algemene Uitkering 2018 dan begroot door lichte aanpassingen in verdeelmaatstaven.
€ 200.000	Voordeel	Baten: De Decentralisatie Uitkering voor het faciliteitenbesluit opvang asielzoekers 2018 wordt opgevoerd bij de Meicirculaire 2019. De inschatting van de decentralisatie-uitkering 2018 is daarom als nog te ontvangen opgenomen.
€ 107.889	Voordeel	Baten: Aan verrekeningen over boekjaar 2017 was totaal € 80.000 als terug te betalen begroot in 2018. Wij hebben in werkelijkheid over het jaar 2017 totaal € 27.889 nabetaald gekregen in 2018.
€ 6.449	Voordeel	Overige kleine verschillen.

0.8 Overige baten en lasten

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -28.943

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -28.943	Nadeel	Overige kleine verschillen.

0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -257.138

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -257.138	Nadeel	Lasten: De voorlopige aanslag Vennootschapsbelasting 2018 is niet begroot.

Mutaties reserves programma 0

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor de reserves bij dit programma is:

€ -122.914

Dit nadeel betreft met name een hogere dotatie aan de bestemmingsreserves van dit programma. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -151.530	Nadeel	Lasten: De besparing als gevolg van het eigen risicodragerschap wordt gestort in de daarvoor gevormde bestemmingsreserve.
€ 55.690	Voordeel	Baten: Extra onttrekking aan de Bestemmingsreserve Asbestsanering als gevolg van de uitgevoerde werkzaamheden aan de Educalaan.
€ -27.074	Nadeel	Overige kleine afwijkingen.

Programma 1 Veiligheid

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op integrale veiligheid, het waarborgen van veiligheid, het voeren van regie op evenementen(beleid), het voorkomen van rampen en de coördinatie bij rampenbestrijding.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- Rampenbestrijdingsplannen (11)
- [Regionaal crisisplan 2014](#)
- [Regionaal beleidsplan 2015-2018](#)
- [Regionaal risicoprofiel 2014](#)
- [Integraal Veiligheidsbeleid 2016-2019](#)
- [Algemene plaatselijke verordening 2016](#)
- [Beheersverordening attractiepark en evenemententerrein Spijkweg 2013](#)
- [Brandbeveiligingsverordening 1997](#)
- [Verordening op de heffing en invordering van brandweerrechten 2009](#)
- [Verordening brandveiligheid en hulpverlening 1997](#)
- [Verordening inzake speelautomatenhallen 1988](#)
- [Damoclesbeleid](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	I.A. Bakker
1.2	Openbare orde en veiligheid	I.A. Bakker

Wat wilden we bereiken in 2018 en verder?

Doelstellingen nieuw beleid

[Nieuw beleid 1.1 - Crisisbeheersing en brandweer](#)

- Vakbekwaamheid risico- en crisisbeheersing (€ 0: financieel reeds verwerkt in voortgangsrapportage).

Doelstellingen bestaande ontwikkelingen

[Bestaande ontwikkelingen 1.1 - Crisisbeheersing en brandweer](#)

- Programmabegroting 2018 en meerjarenraming 2019-2021 Veiligheidsregio Flevoland;
- Veiligheidsregio Flevoland.

[Bestaande ontwikkelingen 1.2 - Openbare orde en veiligheid](#)

- Openbare orde en veiligheid.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2018?

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

[Vakbekwaamheid risico- en crisisbeheersing](#) (Programmabegroting 2018: nieuw beleid)

Er lopen onderzoeken waarbij de samenwerking verder inzichtelijk wordt gemaakt. Deze onderzoeken zijn strategische huisvesting brandweer, centrale oefenfaciliteit brandweer, centrale meldkamer, Drieslag (onderzoek naar de samenvoeging van Veiligheidsregio's Flevoland, Gooi en Vechtstreek en Utrecht) en interregionaal crisiscentrum.

[Programmabegroting 2018 en meerjarenraming 2019-2021 Veiligheidsregio Flevoland](#) (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkeling)

De adviseurs van de gemeenten zitten gezamenlijk om tafel om de resultaten van de jaarrekening te bespreken en strategische afwijkingen te voorkomen/beperken.

Veiligheidsregio Flevoland algemeen (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkeling)

Veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek werken aan een samenwerkingsovereenkomst ten aanzien van hun wettelijke taken op het terrein van Brandweerbzorg, Veiligheid en GHOR en wordt in 2019 vastgesteld.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Platform Veilig Ondernemen

Platform Veilig Ondernemen Midden-Nederland (PVO MN) is een structurele vorm van overleg tussen de publieke en private sector in Midden Nederland.

Het programma van PVO MN richtte zich met name op veiligheid van winkelgebieden met specifieke aandacht voor de aanpak van winkeldiefstal. Hierbij werd samengewerkt met een uitvoerder van civiel schadeverhaal op winkeldieven.

In het kader van de nog vast te stellen Veiligheidsstrategie Midden-Nederland 2019-2022 wordt gezien op welke wijze het PVO MN gecontinueerd wordt.

Landelijk gezien zijn er inmiddels 8 (i.p.v. 5) goed functionerende PVO's. De overige 2 worden naar verwachting begin 2019 officieel operationeel. Overigens worden in die regio's wel al activiteiten ontplooid. Daarnaast zijn de bestaande PVO's verder geprofessionaliseerd waardoor deze bijvoorbeeld subsidie kunnen ontvangen in het kader van de aanpak van cybercriminaliteit.

Keurmerk Veilig Ondernemen

In 2018 heeft KVO Suydersee de vierde KVO ster behaald. Het KVO Buitengebied en het KVO Poort van Dronten hebben beiden de eerste ster behaald.

Landelijk overleg veiligheid en politie (LOVP)

In maart 2018 heeft de minister van Justitie & Veiligheid zijn reactie op de evaluatie van de commissie Kijken inclusief de reactie van de regioburgemeesters naar de Tweede Kamer gestuurd. Inmiddels heeft in de Tweede Kamer een debat over de evaluatie van de Politiewet plaatsgevonden. Voormalig burgemeester mr. A.B.L. de Jonge maakte deel uit van het LOVP.

Ondermijning

In het vierde kwartaal van 2018 zijn in nauwe samenwerking met het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) en het CCV (Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid) twee bewustwordingssessies voor gemeenteambtenaren en raadsleden georganiseerd.

Wet Aanpak Woonoverlast

Per 1 juli 2017 is de Wet Aanpak Woonoverlast van kracht geworden. Inmiddels heeft de gemeente Dronten hiervoor beleid gemaakt en de APV aangepast.

Evenementenbeleid

Per 10 april 2018 zijn de beleidsregels voor evenementen vastgesteld. Met de beleidsregels is het voor de ambtelijke organisatie en de organisatie van het evenement duidelijk welke regels er gelden met betrekking tot evenementen en kunnen per type evenement de juiste regels in de evenementenvergunning worden opgenomen.

Verbonden partijen per programma

Voor de taakomschrijvingen en kengetallen van deze verbonden partij(en) verwijzen we u naar de [Paragraaf Verbonden partijen](#).

Programma 1

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang 2018
Veiligheidsregio Flevoland	GR	Lid veiligheidsbestuur	Jaarlijkse bijdrage 2018 € 1.362.727

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
1	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2017	Dronten	1,00	Politie	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
			2017	Nederland	2,20		
1	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2017	Dronten	3,00	Politie	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
			2017	Nederland	2,90		
1	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2017	Dronten	3,20	Politie	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
			2017	Nederland	5,10		
1	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2017	Dronten	5,50	Politie	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
			2017	Nederland	6,30		
1	Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar	aantal per 10.000 inwoners	2013	Dronten	161,00	Bureau Halt	Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie 2013-2017.
			2013	Nederland	142,00		
			2014	Dronten	146,00		
			2014	Nederland	138,00		
			2015	Dronten	208,00		
			2015	Nederland	134,00		
			2016	Dronten	244,00		
			2016	Nederland	137,00		
			2017	Dronten	166,00		
			2017	Nederland	131,00		
			2017	Dronten	166,00		
			2017	Nederland	131,00		
1	Jongeren met delict voor rechter	%	2015	Dronten	1,16	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
			2015	Nederland	1,45		

Wat heeft dit gekost in 2018?

Financieel sluit dit programma het jaar 2018 af met een resultaat van: **€ -169.000.**

Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten		Rekening	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
(x € 1.000)		2017	2018	2018	2018	2018
Lasten						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.857	-1.828	-1.866	-1.822	43
1.2	Openbare orde en veiligheid	-735	-931	-958	-1.176	-218
Subtotaal Lasten		-2.592	-2.759	-2.824	-2.999	-175
Baten						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	126	102	154	155	1
1.2	Openbare orde en veiligheid	47	25	41	46	5
Subtotaal Baten		172	127	195	201	6
Saldo Lasten en Baten programma 1		-2.420	-2.632	-2.629	-2.798	-169
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	41	41	41	41	-
0.10	Saldo Reserves programma 1	41	41	41	41	-
Resultaat programma 1		-2.379	-2.591	-2.588	-2.757	-169

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2018 en de werkelijkheid 2018. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 50.000 en hoger.

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 44.221

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 44.221	Voordeel	Overige kleine verschillen.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -213.411

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -82.324	Nadeel	Lasten: Het negatieve resultaat is veroorzaakt door de gemaakte kosten voor de bommenruiming, omdat deze was begroot op taakveld 1.1. Op basis van de hoofdlijnen bommenregeling 2015 zijn deze kosten op dit taakveld (1.2) verantwoord om de suppletie-uitkering, totaal 70% van € 82.834 = € 57.627, te kunnen ontvangen in de Meicirculaire 2019.
€ -184.730	Nadeel	Lasten: De hogere kosten zijn veroorzaakt door inhuur van personeel. Een nadere toelichting wordt gegeven

		in de paragraaf Bedrijfsvoering .
€ 56.914	Voordeel	Lasten: De lagere kosten zijn veroorzaakt door het toekennen van lokale versterkingsgelden vanuit het Rijk en inkoopafspraken.
€ -3.271	Nadeel	Overige kleine verschillen.

Mutaties reserves programma 1

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor de reserves bij dit programma is:

€ -

Dit programma heeft geen afwijkingen in de reservemutaties.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten gericht op het beheer en onderhoud van (water-) wegen, straten, bermen, pleinen, bruggen openbare verlichting en gladheidbestrijding. Daarnaast het opstellen en vernieuwen van beleid en het treffen van verkeersmaatregelen voor de verkeersafwikkeling, de verkeerscirculatie en de verkeersveiligheid.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- [Beleids- en beheerplan wegen 2016-2020](#)
- [Beheerplan civieltechnische kunstwerken 2017-2021](#)
- [Beleidsplan verlichting in de openbare ruimte 2018-2027](#)
- [Gemeentelijke Verkeers- en Vervoerplan \(GVVP\) 2017-2027](#)
- [Beleidsplan gladheidbestrijding 2012-2018](#)
- [Parkeervisie Dronten-centrum, 2013](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
2.1	Verkeer en vervoer	J. Oosterveld & I.A.Korting
2.2	Parkeren	J. Oosterveld
2.4	Economische havens en waterwegen	J. Oosterveld & A. van Amerongen

Wat wilden we bereiken in 2018 en verder?

Doelstellingen nieuw beleid

[Nieuw beleid 2.1 - Verkeer en vervoer](#)

- Fietspad Passage Dronten (€ 38.000, incidenteel);
- Herinrichting Walvisstraat, De Zuid en omgeving (krediet P.M., structurele kapitaallasten);
- Afwaarderen 2de deel Morinel (€ 57.000, incidenteel);
- Overige verkeersmaatregelen ter land (€ 30.000, structureel);
- Watertappunten centra (€ 27.000 krediet, structurele kapitaallasten);
- WiFi HotSpots - Solarbank Swifterbant en Biddinghuizen (€ 11.000 incidenteel).

Doelstellingen bestaande ontwikkelingen

[Bestaande ontwikkelingen 2.1 - Verkeer en vervoer](#)

- Onderzoek Spijkweg.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2018?

2.1 Verkeer en vervoer

[2.1 - Verkeer en vervoer](#) (Programmabegroting 2018: Wat wilden we bereiken?)

[Fietspad Passage Dronten](#)

Financiële afronding betreffende gemeentelijke bijdrage heeft in 2018 plaatsgevonden met de provincie.

[Herinrichting Walvisstraat, De Zuid en omgeving](#)

Uitvoering is gegeven aan het amendement van GroenLinks d.d. 9-11-2017 door opnieuw met bewoners en stakeholders in gesprek te gaan. Uitgangspunt is een gedragen plan maar uit de gesprekken bleek dat op dit moment, op basis van de huidige argumenten, onvoldoende draagvlak is voor het omleggen van De Zuid.

In de zomer van 2019 wordt een nieuw plan ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

[Afwaarderen 2de deel Morinel](#)

De Morinel is in 2018 afgewaardeerd van een 50 km-weg naar een 30 km-weg met snelheidsremmende maatregelen. In de voorbereiding is het plan in samenspraak met de

directe omgeving tot stand gekomen. Door de (najaars)weersomstandigheden konden de aanvullende verkeersvoorzieningen (rode coating fietsstroken) niet worden aangebracht. De kadernotagelden (€ 57.000) worden doorgeschoven naar 2019 voor het uitvoeren van deze verkeersvoorzieningen.

Overige verkeersmaatregelen ter land

Met de verhoging van dit budget hebben we goed kunnen inzetten op het uitvoeren van verkeersonderzoeken (parkeerdrukmeting en monitoring verkeer), verkeerseducatie voor jongeren en ouderen en de aanschaf van een smileybord.

Watertappunten centra

In het derde kwartaal van 2018 zijn op drie locaties, te weten Kop van Het Ruim in Dronten, bij de bibliotheek in Swifterbant en in het centrum van Biddinghuizen, watertappunten geplaatst. Op 22 september heeft de officiële opening plaatsgevonden in Swifterbant.

WiFi HotSpots - Solarbank Swifterbant en Biddinghuizen

In het derde kwartaal van 2018 zijn op twee locaties, te weten bij de bibliotheek in Swifterbant en in het centrum van Biddinghuizen, WiFi-hotspots - Solarbanken geplaatst. Op 22 september heeft de officiële opening plaatsgevonden in Swifterbant.

Onderzoek Spijkweg (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkeling)

Eén van de maatregelen die zijn uitgevoerd is een extra inrit naar de parkeerterreinen voor een snellere verkeersafwikkeling op de Spijkweg (instroom). Deze inrit is door de provincie gemaakt tegenover de ingang van Walibi (Cerespark). Ook is een pilot geweest met de uitstroom van verkeer over de Bremerbergdijk tijdens LowLands. Beide maatregelen hebben positief bijgedragen aan de verkeersafwikkeling op de Spijkweg.

De inrit kan voor alle evenementen gebruikt worden. De pilot met uitstroom over de Bremerbergdijk wordt nog geëvalueerd met de evenementenorganisatie en omgeving (ondernemers aan de Bremerbergdijk).

Daarnaast zijn in 2018 afspraken gemaakt (RVB) over de overdracht van de Alikruikweg aan de gemeente Dronten, om zodoende de calamiteitenroute naar het evenemententerrein te kunnen realiseren. Tevens zijn financiële afspraken gemaakt over de financiële bijdragen van de evenementenorganisatoren aan deze route. De calamiteitenroute is nu in voorbereiding en wordt in 2019, voor het evenementenseizoen, gerealiseerd.

Verbonden partijen per programma

Dit programma heeft geen verbonden partijen.

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang 2018
N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset BBV beleidsindicatoren op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Deze indicatoren zijn bij de herinrichting van de website per 01-04-2019 komen te vervallen.

Wat heeft dit gekost in 2018?

Financieel sluit dit programma het jaar 2018 af met een resultaat van: **€ 340.000.**

Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten		Rekening	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging 2018	Rekening	Verschil
(x € 1.000)		2017	2018		2018	2018
Lasten						
2.1	Verkeer en vervoer	-6.392	-10.343	-8.035	-7.839	196
2.2	Parkeren	-82	-37	-37	-35	2
2.4	Economische havens en waterwegen	-154	-191	-181	-185	-4
Subtotaal Lasten		-6.628	-10.571	-8.253	-8.059	194
Baten						
2.1	Verkeer en vervoer	1.762	2.810	245	381	137
2.2	Parkeren	8	2	2	11	9
Subtotaal Baten		1.770	2.812	247	392	145
Saldo Lasten en Baten programma 2		-4.858	-7.759	-8.006	-7.667	340
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-	-	-700	-674	26
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	50	1.714	1.720	1.671	-49
0.10 Saldo Reserves programma 2		50	1.714	1.020	998	-22
Resultaat programma 2		-4.808	-6.044	-6.987	-6.669	317

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2018 en de werkelijkheid 2018. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 50.000 en hoger.

2.1 Verkeer en vervoer

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 332.668

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 110.363	Voordeel	Lasten: In 2018 is geen verdere invulling gegeven aan de planvorming door Aquacentrum (erfpachter van de eilanden Pierland en deels van De Ral) over concrete inzet van de beschikbare middelen, totaal € 88.810. Daarnaast is minder schadeherstel gepleegd, totaal € 5.000. Het overige verschil wordt veroorzaakt door een aantal geringe onderschrijdingen.
€ -247.120	Nadeel	Lasten: Het budget voor direct schadeherstel als gevolg van calamiteiten is in 2018 overschreden, totaal € 46.920. De besteding fluctueert jaarlijks en is afhankelijk van eventuele calamiteiten. Daarnaast is sprake van onderuitputting op de kapitaallasten omdat we alle voorgenomen investeringen nog niet volledig gerealiseerd hebben in 2018, totaal € 87.400. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt de overschrijding op salarislasten, totaal € 96.970 en inhuur, totaal

		€ 158.587, nader toegelicht.
€ 100.000	Voordeel	Baten: De hogere inkomsten zijn het gevolg van meer leges voor zogeheten KLIC-meldingen en meldingsplichtige werkzaamheden in de openbare ruimte. Deze worden veroorzaakt doordat meer (bouwrijpmaak)activiteiten plaatsvinden en door betere regelgeving en toezicht voor een hoger percentage van de werkzaamheden een vergunning aangevraagd of melding gedaan wordt.
€ 50.918	Voordeel	Lasten: Als onderdeel van de uitvoeringsagenda GVVP zijn in november 2018 herinrichtingswerkzaamheden uitgevoerd aan De Morinel waarbij deze is afgewaardeerd van 50 km-weg naar een 30 km-weg. Bij deze herinrichting is de rijbaan smaller gemaakt en zijn er snelheidsremmende maatregelen getroffen. Doel was ook om de fietsstroken in rode coating aan te brengen. Door de koude weersomstandigheden was het niet mogelijk om de rode coating goed aan te brengen en te laten hechten op het asfalt. Om deze werkzaamheden in het voorjaar van 2019 uit te kunnen voeren stellen we voor het budget van € 57.000 over te hevelen.
€ 202.736	Voordeel	Lasten: Door de overstap op LED-verlichting hebben we een aanzienlijke besparing behaald voor wat betreft elektriciteit (€ 38.000) en regulier onderhoud (€ 69.000). LED-lampen verbruiken veel minder energie dan de armaturen die voorheen werden toegepast. Regulier onderhoud bestaat voor een groot deel uit lampvervanging. Bij conventionele verlichting moeten de lampen gemiddeld elke 3 à 4 jaar vervangen te worden. Bij LED-verlichting is dat geschat op 20 jaar. De kosten voor beide posten zijn dus relatief fors gedaald. De besparing is wel meer dan vooraf ingeschat, wat voornamelijk heeft te maken met de versnelde vervanging van verouderde armaturen. Daarnaast is er sprake van onderuitputting op de kapitaallasten omdat we alle voorgenomen investeringen nog niet volledig gerealiseerd hebben in 2018, totaal € 87.000.
€ 91.000	Voordeel	Baten: Doordat het is gelukt om meer schades te verhalen op de veroorzakers zijn er hogere inkomsten.
€ 24.771	Voordeel	Overige kleine verschillen.

2.2 Parkeren

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 10.803

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 10.803	Voordeel	Overige kleine verschillen.

2.4 Economische havens en waterwegen

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -3.728

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -3.728	Nadeel	Overige kleine verschillen.

Mutaties reserves programma 2

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor de reserves bij dit programma is:

€ -22.252

Dit nadeel betreft geen noemenswaardige afwijking in de reservemutaties.

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -22.252	Nadeel	Overige kleine verschillen.

Programma 3 Economie

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op ondersteuning en uitbouw van het bestaande economisch potentieel. Hieronder vallen bedrijventerreinen, land en tuinbouw, winkelcentra, werkgelegenheid, markten en de exploitatie van gemeentelijke eigendommen.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- [Retailvisie 2018 gemeente Dronten \(conform motie raad 9 november 2017: besluit college, ter kennisname raad\)](#)
- [Structuurvisie Dronten 2030 \(2012\)](#)
- [Nota grondbeleid 2016](#)
- [Standplaatsenbeleid/ herziening 2013](#)
- [Bestemmingsplan Buitengebied, 2007](#)
- [Beleidsnota toerisme en recreatie, 2008](#)
- [Strategische visie Oostkant Dronten, 2010](#)
- [Ruimtelijk economisch ontwikkelingskader en uitvoeringsprogramma initiatieven Oostkant Dronten, 2012-2018](#)
- [Van Eiland naar WIJLand, gebiedsvisie Drieslag – Wisentweg 2012-2025](#)
- [Algemene verordening ondergrondse infrastructuur 2015](#)
- [Marktgeldverordening 2018](#)
- [Marktreglement 2013](#)
- [Marktverordening 2013](#)
- [Winkeltijdenverordening 2014](#)
- [Sociaal economische visie gemeente Dronten 2016-2020](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
3.1	Economische ontwikkeling	I.A. Korting & A. van Amerongen
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	I.A. Korting, J. Oosterveld & A. van Amerongen
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	I.A. Korting & A. van Amerongen
3.4	Economische promotie	I.A. Korting & A. van Amerongen

Wat wilden we bereiken in 2018 en verder?

Doelstellingen nieuw beleid

[Nieuw beleid 3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur](#)

- Personele inzet Agro en Food 0,5 fte (€ 40.000 structureel);
- Werkbudget SEA (€ 75.000 incidenteel 2018 en 2019);
- Marketingplan/uitvoering Dronten als Agrofood-innovatiepolder van Europa (€ 75.000 incidenteel);
- Floriade – Dronten (€ 25.000 incidenteel);
- Green Campus - Wijland (€ 25.000 incidenteel);
- Acquisitie bedrijventerreinen (plan en uitvoering) (€ 150.000 incidenteel);
- Gebiedsagenda (€ 100.000 incidenteel);
- Doorontwikkeling WiFi centrum (€ 5.000 incidenteel).

Doelstellingen bestaande ontwikkelingen

[Bestaande ontwikkelingen 3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur](#)

- Programma Actieplan Centrum Dronten;
- Aanpak winkelcentra.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2018?

3.1 Economische ontwikkeling

Flevo Funfields (Oostkant Dronten)

In 2018 zijn de eerste drie Toeristische Overstappunten van Flevoland gerealiseerd. De opening heeft op 12 juli 2018 plaatsgevonden. Er is een Uitvoeringsagenda Recreatie en Toerisme opgesteld en twee bijeenkomsten Buren Ontmoeten Buren voor de vrijetijdssector werden georganiseerd. Naast deze bijeenkomsten is een bijdrage geleverd aan gebiedspromotie en is een aantal verkennende onderzoeken opgestart die doorlopen in 2019. Eén ervan is een onderzoek naar jaarrond buitendijkse activiteiten. De andere betreft een verkenning voor een uitkijkpunt nabij de Reevedam. Nadat deze verkenning in 2019 is afgerond en uitgangspunten zijn vastgesteld, wordt conform een amendement uit 2016, een ontwerpwedstrijd uitgeschreven. Bij de beoordeling van de ontwerpen worden inwoners en ondernemers betrokken. Het in 2014 gezamenlijk in gang gezette subsidietraject rondom het Fietsknooppuntennetwerk met Lelystad en Zeewolde werd afgerond.

Nieuwe Natuur

Door het opstellen van een planuitwerking (middels een bottom-up proces) en de ondertekening van een realisatieovereenkomst op 11 september 2018 is het Nieuwe Natuur project Oostkant Dronten weer een stap verder. Behalve op realisatie van nieuwe natuur werd tevens ingezet op agrarische structuurverbetering en toename van recreatieve activiteiten. Staatsbosbeheer en enkele agrariërs zijn beoogd eigenaar van de nieuwe natuurgronden. Met het rijksvastgoedbedrijf zijn gesprekken gaande over de grondruil waarbij de Provincie penvoerder is. Naar verwachting komt hierover in het eerste halfjaar van 2019 meer duidelijkheid waarna de ruimtelijke procedure wordt opgestart. Mogelijk dat naast dit project nog andere initiatieven ontstaan welke in 2019 verder worden verkend en opgepakt.

Internet buitengebied

Bij de realisatie van snel internet in het buitengebied, dat provinciebreed wordt gestimuleerd en waarbij ook de gemeente Dronten betrokken is, is vertraging ontstaan als gevolg van onvoorziene marktwerking. Door een partij is in januari 2019 aangekondigd dat zij een vraagbundeling gaan uitvoeren naar de aanleg van glasvezel in Flevoland. Als blijkt dat de vraagbundeling onvoldoende van de grond komt is het gewenst dat ondernemers in het buitengebied alsnog een beroep kunnen doen op de subsidieregeling en de hiervoor gereserveerde middelen.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur (Programmabegroting 2018: Wat wilden we bereiken in 2018?)

Werkbudget Sociaal Economische Agenda (SEA)

De SEA-organisatie heeft het afgelopen jaar weer de nodige activiteiten ontplooid. Hierbij noemen we de organisatie van de avonden van de Ondernemersacademie, het voorbereiden van een revitalisering van de bedrijventerreinen en adviseren in ruimtelijke vraagstukken vanuit de SEA-Dynamiek in de Landbouw kerngroep. Daarnaast is op de bedrijventerreinen twee keer een bijeenkomst georganiseerd waarop gevestigde bedrijven verder kennismaken met elkaar (Buren ontmoeten Buren).

In 2019 is gestart met de nieuwe SEA-kerngroepen Vrijetijdseconomie en Vitale Centra. De SEA-kerngroep Vitale centra is betrokken bij het opstellen van de Retailvisie en de SEA-kerngroep Vrijetijdseconomie heeft een actieplan opgesteld.

Personele inzet Agro en Food

Het agrofoodcluster Zwolle is in 2018 geëvalueerd en deze evaluatie heeft geleid tot het onderbrengen van de werkzaamheden in de Kennispoortorganisatie van de regio Zwolle. Vanuit Dronten werd op detacheringsbasis tot september 2018 personele inzet geleverd in het cluster. De betreffende medewerker is nu weer werkzaam in onze eigen organisatie. We zijn in overleg met Kennispoort op welke wijze de activiteiten van het cluster krachtiger kunnen bijdragen aan onze agrofoodambities.

Marketingplan/uitvoering Dronten als Agrofood-innovatiepolder van Europa

Het afgelopen jaar is gewerkt aan het opstellen van een lokale agrofoodwebsite waar de verschillende stakeholders op agrofoodgebied een plek krijgen. Verder is een bijeenkomst georganiseerd voorafgaande aan de Haringparty. De wethouder Agrofood heeft daar de

vorderingen ten aanzien van de uitvoering van de agrofoodvisie toegelicht. Daarnaast is een link gelegd met de Floriade-werkgroep en de SEA-kerngroep Dynamiek in de Landbouw. Ook is door middel van "thank a farmer-lunch" de waardering uitgesproken voor de agrarische sector in Dronten.

Overall is de inzet gericht op het versterken van onze agrofoodpositie. In het acquisitieplan dat momenteel door de acquisiteur wordt opgesteld wordt die positionering ook meegenomen in bijvoorbeeld beursbezoeken.

Floriade - Dronten

De gemeenteraad heeft in 2017 een motie aangenomen waarin zij het college oproept om het voortouw te nemen om Dronten bij de Floriade goed op de kaart te zetten. In vervolg hierop hebben wij samen met een werkgroep van Dronter ondernemers en kennisinstellingen een groslijst van ideeën opgesteld. Hierbij staat voorop dat we vanuit de kracht van Dronten willen werken en kijken wat wij de Floriade kunnen bieden. Eén van de acties was het organiseren van een Bodemcongres, samen met de Floriade, Aeres en Dronter agrariërs. In 2019 zal de groslijst verder tot uitvoering komen, onder meer in de vorm van een vervolg-congres. Daarnaast zijn we aan het onderzoeken op welke wijze we maatwerk-arrangementen kunnen organiseren voor de business-to-business bezoekers van de Floriade aan Drontense bedrijven en instellingen.

Green Campus - Wijland

Het project Van Eiland naar Wijland heeft het afgelopen jaar een nieuwe impuls gekregen. Samen met diverse stakeholders, zoals Aeres, Warmonderhof en bijvoorbeeld de Stichting Participatie Wisentbos, zijn gesprekken gestart om de opgestelde visie voor dit gebied te herijken en tot een concrete aanpak te komen. Een wezenlijk onderdeel is het versterken van het kennisgebied Green Campus. Daarnaast gaat het om andere ontwikkelingen in dit gebied die in het project in samenhang met elkaar worden bekeken.

Acquisitie bedrijventerreinen (plan en uitvoering)

De acquisiteur is het afgelopen jaar aangenomen, in september is hij van start gegaan. De inzet is op korte termijn gericht op het aandacht geven aan de bedrijven en het opbouwen van netwerken. Voor de bestending van de acquisitiewerkzaamheden op de langere termijn ligt de focus op het vervolmaken van het acquisitieplan.

Het afgelopen jaar hebben wij onder andere ruim aandacht gegeven aan de Dag van de Ondernemer.

Gebiedsagenda

De gemeente Dronten en de provincie Flevoland hebben gezamenlijk een gebiedsagenda opgesteld als sturingsinstrument voor toekomstige opgaven. De gebiedsagenda zal samen met onze partners de komende periode verder verdiept worden. In het vierde kwartaal van 2018 heeft ons college hierover een gesprek gehad met het college van Gedeputeerde Staten.

Daarbij is onder meer gesproken over het project Nieuwe Natuur, Lelystad Airport, de Floriade, bereikbaarheid: kansen en ontwikkelingen.

Doorontwikkeling WiFi centrum

Tijdens de consultatie van de ondernemers in het centrum is gebleken dat geen behoefte is aan WiFi als aanbod naar de consumenten. Bij de uitwerking van de Retailvisie zal middels een passantenonderzoek bepaald worden of er behoefte is aan WiFi in het centrum.

Programma Actieplan Centrum Dronten (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkeling)

Aanpak winkelcentra

Er is een SEA-groep Vitale Centra opgericht. Het afgelopen jaar is hard gewerkt aan het opstellen van de Retailvisie. Samen met de verschillende partners is onder begeleiding van een adviseur de Retailvisie tot stand gekomen. De visie is begin 2019 aan de gemeenteraad voorgelegd en kan worden benut als inspiratiedocument en als toetsingskader voor ruimtelijke initiatieven. In vervolg op het visiedeel worden actieplannen opgesteld voor de verschillende onderdelen, waaronder actieplannen voor de kernen Swifterbant en Biddinghuizen, die inclusief financiële paragraaf ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Poort van Dronten

Het bedrijventerrein Poort van Dronten heeft in 2018 meer vorm gekregen. De grote bedrijfspanden van ACP International BV en Dickman Uien zijn in 2018 gerealiseerd en in bedrijf. Ook is het gerealiseerde modern vormgegeven tankstation bij de entree van Poort

van Dronten een echte blikvanger. Deze zichtbare ontwikkelingen leveren zowel lokaal als landelijk interesse op. Ook vanuit de fastfoodsector. Dit heeft geresulteerd in een overeenkomst met SKA Vastgoed BV voor de horeca-ontwikkeling van een FEBO drive thru en een Subway-vestiging.

Verwacht wordt dat de levering van de grond en start bouw in 2019 plaatsvindt. In 2019 wordt het bestuur Parkmanagement opgericht en is recent het KIWA-certificaat Keurmerk Veilig Ondernemen voor bedrijventerreinen toegekend. Om het Park-management vorm te geven en te onderhouden is een parkmanager aangesteld.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Database voor lokale ondernemers

Eind 2018 is de database voor lokale ondernemers gelanceerd. Het doel is om een goed inzicht te krijgen in lokale organisaties die geïnteresseerd zijn in opdrachten van de gemeente. De gemeente kan dan, binnen haar inkoopbeleid en de mogelijkheden die de Aanbestedingswet biedt, per opdracht bekijken op welke wijze lokale ondernemers betrokken kunnen worden. Zie hiervoor ook [taakveld 0.1](#).

Verbonden partijen per programma

Voor de taakomschrijvingen en kengetallen van deze verbonden partij(en) verwijzen we u naar de [Paragraaf Verbonden partijen](#).

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang 2018
Technofonds Flevoland B.V.	BV	Lid algemeen bestuur	Eventuele tekorten komen volgens een verdeelsleutel ten laste van de aandeelhouders. De huidige fondsomvang bedraagt € 9,9 miljoen.

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
3	Hernieuwbare elektriciteit	%	2017	Dronten	159,9	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
			2017	Nederland	13,50		
3	Banen	per 1.000 inw 15-74jr	2018	Dronten	544,00	CBS Bevolkingsstatistiek/LISA-bewerking ABF Research	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 74 jaar.
			2018	Nederland	663,00		
3	Vestigingen	per 1.000 inw 15-74jr	2018	Dronten	129,60	CBS Bevolkingsstatistiek/LISA-bewerking ABF Research	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
			2018	Nederland	125,00		

3	Netto arbeidsparticipatie	%	2017	Dronten	69,20	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
			2017	Nederland	66,60		
3	Functiemenging	%	2017	Dronten	49,90	CBS BAG/LISA-bewerking ABF Research	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
			2017	Nederland	52,40		

Wat heeft dit gekost in 2018?

Financieel sluit dit programma het jaar 2018 af met een resultaat van: **€ 2.011.000.**

Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)		Rekening 2017	Primitieve Begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten						
3.1	Economische ontwikkeling	-28	-	-1.330	-999	332
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.267	-4.428	-818	-1.363	-545
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-21	-114	-119	-5
3.4	Economische promotie	-	-	-	-	-
Subtotaal Lasten		-1.296	-4.449	-2.262	-2.481	-219
Baten						
3.1	Economische ontwikkeling	31	-	-	40	40
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	93	3.243	893	2.980	2.087
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	23	60	55	48	-6
3.4	Economische promotie	1.010	1.219	1.167	1.276	109
Subtotaal Baten		1.157	4.521	2.114	4.344	2.230
Saldo Lasten en Baten programma 3		-138	72	-148	1.863	2.011
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	82	-	866	1.334	468
0.10 Saldo Reserves programma 3		82	-	866	1.334	468
Resultaat programma 3		-56	72	718	3.198	2.479

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2018 en de werkelijkheid 2018. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 50.000 en hoger.

3.1 Economische ontwikkeling

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 371.263

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 26.534	Voordeel	Lasten: In november 2018 heeft het college besloten de subsidieregeling Ondersteuning internet buitengebied met een jaar te verlengen tot 1 december 2019. Daarom stellen we voor om het resterende budget van € 60.000 over te hevelen naar 2019. Daarnaast is er sprake van een overschrijding op de salarislasteren van € 45.000. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering . Tenslotte is sprake van een aantal kleine onderschrijdingen van in totaal € 11.534.
€ 119.095	Voordeel	Lasten: Het onderwerp acquisitie heeft een prominente plek gekregen in de Sociaal Economische Visie die in juni 2017 door de gemeenteraad is vastgesteld. Het werven van een acquisiteur verliep in eerste instantie moeizaam, maar gelukkig is deze acquisiteur per september 2018 van start gegaan. Het feit dat er in het eerste deel van 2018 nog geen specifieke inzet op dit thema heeft plaatsgevonden, betekende ook dat een groot deel van het budget nog niet is ingezet. We stellen voor om het restantbedrag over te hevelen naar 2019, totaal € 109.000.
€ 124.582	Voordeel	Lasten: De gebiedsagenda zetten we in om samen met partners middels gebiedsontwikkeling nieuwe stijl synergie te vinden in verschillende opgaven. Het afgelopen jaar maar ook de komende periode wordt ingezet om verder te verdiepen en om projecten aan te jagen en te stimuleren. Denk hierbij aan projectonderdelen van Flevo Funfields, Nieuwe Natuur maar ook aan het aanjagen van activiteiten rond bijvoorbeeld de doorontwikkeling van Lelystad Airport of het stimuleren van het project Biohub. Omdat dit over een meerjarenprogramma gaat, stellen we voor om het restantbudget van € 59.000 over te hevelen naar 2019. In oktober 2018 is (i.s.m. de SEA-kerngroep Vrijetijdseconomie) de uitvoeringsagenda recreatie en toerisme tot stand gekomen. De belangrijkste ambities uit deze agenda zijn: het vergroten van de bekendheid, versterken van de belevingswaarde, verbeteren van de samenwerking en realiseren van arrangementen. De kerngroep neemt het voortouw in de uitvoering van deze ambities. In 2019 willen we volop inzetten in de promotie van het gebied. Het overgebleven budget van € 29.000 willen we hiervoor inzetten en daarom wordt er voorgesteld dit over te hevelen naar 2019. De afgelopen periode is een aanvang gemaakt met de herijking van het project Van Eiland naar Wijland. Samen met de stakeholders (waaronder de Aeres Hogeschool, de stichting Participatie Wisentbos, Warmonderhof en omwonenden) willen we onder meer komen tot een verdere positionering van het Green Campus – WijLand gebied. In 2019 wordt hier volop op

		ingezet en willen we dit verder versterken door projecten te faciliteren. We stellen voor om hiervoor het restantbudget van € 25.000 over te hevelen naar 2019. Een aantal kleine onderschrijvingen op andere onderdelen maken het restant van het saldo, totaal € 11.582.
€ 48.683	Voordeel	Lasten: Om de centra te vitaliseren is in 2018 de Retailvisie opgesteld. Deze is in januari 2019 ter kennisname aan de gemeenteraad aangeboden. In 2019 zullen we, als uitvoering van deze visie, actieplannen opstellen en uitvoeren. We stellen voor om een bedrag van € 30.000 over te hevelen naar 2019, om het proces van het opstellen en uitvoeren van de actieplannen, om te komen tot vitale centra in de gemeente Dronten, te faciliteren.
€ 22.345	Voordeel	Lasten: De werkgroep Floriade is actief. Deze club ondernemers, kennisinstellingen en de gemeente hebben in enkele bijeenkomsten een groslijst van mogelijke activiteiten opgesteld. Deze activiteiten versterken het agrofoodkarakter van Dronten zoals verwoord in de Sociaal Economische Visie en vormen tevens een bijdrage in aanloop naar en tijdens de Floriade. De lijst van activiteiten zal in 2019 verder concreet gemaakt worden. Er wordt voorgesteld een budget van € 25.000 over te hevelen naar 2019.
€ 30.150	Voordeel	Lasten: De gepleegde inzet is met name gericht op het aanbrengen van de lokale verbindingen, de contacten met onze agrofoodondernemers zijn verder aangehaald. Dit alles vanuit het perspectief dat de basis goed moet zijn om verder te kunnen bouwen. Er is in 2018 minder geld uitgegeven dan verwacht. Dit hangt samen met de 'vertraagde' komst van de acquisiteur. De acquisiteur zal onder meer meewerken aan de marketingstrategie voor internationale beurzen en verdere profilering in - en buiten de regio. Dit zal in 2019 verder vorm krijgen. We stellen voor om het restantbudget van € 30.000 over te hevelen naar 2019.
€ -126	Nadeel	Overige kleine verschillen.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 1.541.801

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -50.768	Nadeel	Lasten: In 2018 is een afrekening ontvangen van het Waterschap over 2017, totaal € 39.000. Daarnaast is een aantal kleine verschillen.
€ -488.347	Nadeel	Lasten: Een herziening van de POC-winst (Percentage of Completion) over voorgaande jaren, totaal € 468.113, heeft een negatief effect. Voor dit bedrag wordt een gelijke onttrekking gedaan aan de bestemmingsreserve Niet afgesloten exploitaties (POC). Zie ook de nadere toelichting op taakveld 0.10 en de paragraaf Grondbeleid .
€ 237.366	Voordeel	Baten: Het incidentele voordeel wordt veroorzaakt door

		verkoop van grondpercelen die niet zijn opgenomen in een grondexploitatie.
€ 1.849.452	Voordeel	Baten: Dit saldo bestaat uit het effect van het herijken van de benodigde voorziening voor de Poort van Dronten, totaal € 1.163.356, en de gerealiseerde POC-winst, totaal € 686.097.
€ -5.902	Nadeel	Overige kleine verschillen.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -11.354

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel / nadeel	Toelichting
€ -11.354	Nadeel	Overige kleine verschillen.

3.4 Economische promotie

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 109.437

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel / nadeel	Toelichting
€ 152.586	Voordeel	Baten: Dit voordeel is veroorzaakt door de groei van het aantal overnachtingen in 2017 en 2018.
€ 43.149	Nadeel	Overige kleine verschillen.

Mutaties reserves programma 3

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor de reserves bij dit programma is:

€ 468.113

Dit voordeel betreft een hogere onttrekking aan de bestemmingsreserves van dit programma. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel / nadeel	Toelichting
€ 468.113	Voordeel	Baten: Betreft de onttrekking aan de Bestemmingsreserve Niet afgesloten exploitaties (POC). Zie ook de nadere toelichting in de paragraaf Grondbeleid .

Programma 4 Onderwijs

Algemene omschrijving

Dit programma bevat de activiteiten op het gebied van onderwijs. Het passend onderwijs is in augustus 2014 gestart en de invulling van de jeugdhulp is vanaf januari 2015 door de gemeente georganiseerd. In Dronten werken gemeente en onderwijs nauw samen met alle partners jeugd om beide ontwikkelingen op elkaar aan te sluiten en de Dronter jeugd optimaal te ondersteunen. Een goed en een breed aanbod van onderwijs vormt een belangrijke randvoorwaarde voor de kwaliteit en aantrekkelijkheid van Dronten als woon- en werkgemeente. Voor het passend onderwijsaanbod voor Dronten organiseren we adequate huisvesting.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- [Verordening leerlingenvervoer 2018](#)
- [Beleidskader Voor- en Vroegschoolse Educatie 2015-2018](#)
- [Jeugdnota Opgroeien en Opbloeien in Dronten 2013-2016](#)
- [Overlegverordening onderwijsbeleid 2003](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
4.1	Openbaar basisonderwijs	J. Oosterveld
4.2	Onderwijshuisvesting	J. Oosterveld
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	J. Oosterveld

Wat wilden we bereiken in 2018 en verder?

Doelstellingen nieuw beleid

[Nieuw beleid 4.1 - Openbaar basisonderwijs](#)

- Verbreding bestuurlijke samenwerking/onderzoek samenwerking Spil basisscholen Zeewolde/Dronten.

Doelstellingen bestaande ontwikkelingen

[Bestaande ontwikkelingen 4.1 - Openbaar basisonderwijs](#)

- Bestuurlijk onderwijsoverleg LEA.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2018?

4.1 Openbaar basisonderwijs

[Stichting Ante \(voorheen Spilbasisscholen Dronten\)](#) (Programmabegroting 2018: nieuw beleid)

Met ingang van 1 augustus 2018 is de fusie tussen het openbaar basisonderwijs in Dronten en Zeewolde gerealiseerd. Stichting Ante is vanaf deze datum eindverantwoordelijk voor het openbaar onderwijs in Dronten en Zeewolde. Jaarlijks vindt een bestuurlijk overleg plaats om de stand van zaken te bespreken en de instandhouding van het primair openbaar onderwijs te monitoren.

[Bestuurlijk onderwijsoverleg LEA](#) (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkeling)

Zie onder 4.3 bestuurlijk overleg onderwijs.

4.2 Onderwijshuisvesting

[Voortgezet Onderwijs \(VO\)](#)

In het accommodatiebeleidsplan Dronten 2015 - 2020 is de nieuwbouw van de praktijkschool opgenomen. Inmiddels is gestart met de voorbereidingen. Op basis van een haalbaarheidsonderzoek is een projectgroep bezig met een verkenning van de mogelijkheden/haalbaarheid van een gemeenschappelijk gebouw van het Almere College en OFW. Voor de werkzaamheden van de projectgroep is een extern projectleider aangesteld. Het idee is om maximaal 60 woningen voor jongeren en kwetsbare doelgroepen te combineren met de praktijkschool. Het is de bedoeling in het eerste halfjaar van 2019 te beoordelen of realisatie haalbaar is.

In het kader van een adequate huisvesting voor het voortgezet onderwijs is in 2018 de nodige aandacht besteed aan de onevenwichtige instroom van leerlingen bij de beide VO-scholen in Dronten (het Almere College en het Ichthus College) en de gevolgen hiervan voor de huisvesting van de beide scholen.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Bestuurlijk overleg onderwijs

In 2018 heeft drie keer breed bestuurlijk overleg met de onderwijsbestuurders binnen de gemeente Dronten plaatsgevonden. Alle bestuurders uit het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en het mbo nemen deel aan dit overleg. Vanuit de gemeente nemen de portefeuillehouders van onderwijs (voorzitter) en jeugd deel. Er is een gezamenlijke agenda opgesteld, waarop onderwerpen staan zoals de verbinding passend onderwijs-jeugdhulp, voortijdig schoolverlaten en onderwijs aan nieuwkomers.

Passend onderwijs primair onderwijs en jeugdpreventie

Schoolbesturen, samenwerkingsverband, jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg en gemeente hebben de ondersteuning aan leerlingen in het primair onderwijs onder de loep genomen. De centrale vraag is hoe we kinderen zo effectief en efficiënt mogelijk kunnen ondersteunen in hun ontwikkeling. Voor optimale ontwikkelingskansen is het belangrijk om zowel het onderwijs (inclusief de voorschoolse periode) als het preventieve aanbod en de jeugdhulp goed te organiseren en waar mogelijk met elkaar te integreren: 'de school als werkplaats'. In het themaplan 'Opgroeien en opvoeden' hebben de partners afgesproken om samen te werken aan een ononderbroken ontwikkeling van -9 maanden tot de jongeren zelfstandig kunnen deelnemen aan de maatschappij.

Leerplicht / Regionaal meld- en coördinatiepunt (RMC) Voortijdig schoolverlaten

In januari 2018 is het 'Plustraject' op Het Perron Dronten gestart. Dit is een initiatief van Landstede, de beide VO-scholen en de gemeente Dronten. Jongeren die het niet redden om een startkwalificatie te halen in het reguliere onderwijs, kunnen terecht in het plustraject. De meeste deelnemers volgen een MBO-opleiding op niveau 1 of 2. In het plustraject wordt een onderwijsprogramma op maat en passende ondersteuning geboden. Het doel is om te voorkomen dat jongeren het onderwijs voortijdig (zonder startkwalificatie of werk) verlaten. In 2018 hebben 18 jongeren deelgenomen aan het plustraject, waarvan 17 nog steeds onderwijs volgen.

De doelgroep oud-VSV (voortijdig schoolverlaters) is in beeld gebracht. Dit zijn alle jongeren die geen schoolinschrijving en geen startkwalificatie hebben (18 t/m 22 jaar). Een groot deel van deze jongeren heeft werk, een deel volgt inmiddels een nieuwe opleiding en een aantal is in begeleiding bij RMC. Jaarlijks monitoren we deze doelgroep. We willen deze jongeren goed in beeld houden en waar mogelijk begeleiden naar school of werk.

Het jaar 2018 is het eerste volledige jaar dat de leerwerkmakelaars op Landstede Het Perron jongeren hebben begeleid naar werk. De doelgroep bestaat uit studenten op entree (MBO 1) of MBO 2-niveau, die niet verder willen of kunnen leren in de schoolbanken. Door de inzet van de leerwerkmakelaars worden jongeren al begeleid richting werk, terwijl ze nog op school zitten. Zo wordt voorkomen dat jongeren tussendoor thuis komen te zitten. Einde schooljaar 2017/2018 zijn tien jongeren uitgestroomd naar betaald werk.

Passend onderwijs voortgezet onderwijs: Tussenvoorziening VO/VSO

Per september 2018 is de Tussenvoorziening (TV) van start gegaan. De TV is tot stand gekomen door een samenwerking van het Almere College, het Ichthus College, gemeente Dronten en twee jeugdhulppartners. Jongeren die (tijdelijk) extra begeleiding nodig hebben, kunnen onderwijs volgen binnen de TV. Binnen de TV is een intensieve samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. Het doel is dat jongeren uitstromen naar het reguliere voortgezet onderwijs en minder gebruik maken van zware, geïndiceerde jeugdhulp. De ervaringen met de Tussenvoorziening VO/VSO zijn positief. Eind 2018 namen acht leerlingen deel aan de TV in de leeftijd 13 t/m 17 jaar. Zonder het bestaan van de TV zouden deze jongeren naar het VSO zijn gegaan of thuis hebben gezeten. Gedurende het traject in de TV wordt op diverse manieren verbinding gehouden met de school waar de jongere naartoe uitstroomt (Almere of Ichthus College). Er zijn op dit moment nog geen jongeren uitgestroomd naar het regulier onderwijs.

Leerwerkloket

Het Leerwerkloket is een expertisecentrum voor arbeidsmarktgerichte scholing en lerend werken. Het vervult een advies- en schakelfunctie tussen de arbeidsmarkt en het onderwijs voor werkgevers, werkzoekenden en werknemers. Dit in het kader van een leven lang leren. De gemeente Almere heeft in opdracht van het Regionaal Werkbedrijf Flevoland (RWF) een verkenning uitgevoerd en vervolgens een businessplan opgesteld. Dit plan is eind 2018 goedgekeurd door het landelijke programmteam. Hiermee is ook de landelijke cofinanciering gewaarborgd. Van de deelnemende organisaties (gemeenten, UWV en ROC's) wordt ook een financiële bijdrage gevraagd. Voor Dronten betreft dit een geringe investering. Het exacte bedrag is nog niet bekend.

Leerlingenvervoer

In 2018 is de gemeentelijke regelgeving voor het leerlingenvervoer geactualiseerd. De raad heeft de Verordening leerlingenvervoer gemeente Dronten 2018 vastgesteld en het college de nadere regels Leerlingenvervoer 2018. De belangrijkste wijzigingen die doorgevoerd zijn:

- meer richtlijnen voor fietsvervoer, zoals de maximale afstand die kinderen per fiets redelijkerwijs kunnen overbruggen;
- de periode recht op vervoer naar het AZC is verlengd van maximaal 6 maanden naar 1,5 jaar;
- het recht op vergoeding voor een begeleider voor leerlingen jonger dan 11 jaar in plaats van 9 jaar.

Bij de vernieuwing van de regelgeving is gelet op juridische houdbaarheid, leesbaarheid en praktische toepasbaarheid. Veel formuleringen zijn aangepast om de teksten duidelijker en beter leesbaar te maken. Enkele uitvoeringsbepalingen zijn uit de oude verordening gehaald en verplaatst naar de nadere regels. Hierdoor zijn de bevoegdheden van het college beter vastgelegd. In het verlengde van de nieuwe regelgeving zijn ook de aanvraagformulieren en de beschikkingen geactualiseerd.

Verbonden partijen per programma

Dit programma heeft geen [verbonden partijen](#).

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang 2018
N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
4	% Voortijdige schoolverlaters totaal (VO MBO)	%	2016-2017	Dronten	1,80	DUO/Ingrado	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
			2016-2017	Nederland	2,00		
4	Absoluut verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2017	Dronten	0,00	DUO/Ingrado	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners lft. 5-18 jaar.
			2017	Nederland	1,82		

4	Relatief verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2017	Dronten	21,59	DUO/Ingrado	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners lft. 5-18 jaar.
			2017	Nederland	26,58		

Wat heeft dit gekost in 2018?

Financieel sluit dit programma het jaar 2018 af met een resultaat van: **€ 145.000.**

Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)		Rekening 2017	Primitieve Begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten						
4.1	Openbaar basisonderwijs	-817	-714	-714	-687	27
4.2	Onderwijshuisvesting	-2.579	-1.931	-1.936	-2.083	-146
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-2.908	-2.439	-2.458	-2.251	207
Subtotaal Lasten		-6.304	-5.084	-5.108	-5.021	87
Baten						
4.1	Openbaar basisonderwijs	80	77	77	98	22
4.2	Onderwijshuisvesting	16	6	6	13	7
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.228	726	828	857	30
Subtotaal Baten		1.324	809	910	968	58
Saldo Lasten en Baten programma 4		-4.980	-4.275	-4.198	-4.053	145
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-309	-410	-410	-410	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	310	10	15	11	-4
0.10 Saldo Reserves programma 4		1	-400	-395	-399	-4
Resultaat programma 4		-4.978	-4.675	-4.593	-4.452	141

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2018 en de werkelijkheid 2018. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 50.000 en hoger.

4.1 Openbaar basisonderwijs

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 48.047

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 48.047	Voordeel	Overige kleine verschillen.

4.2 Onderwijshuisvesting

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -139.287

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -60.356	Nadeel	Lasten: De hogere lasten worden veroorzaakt door hogere gemeentelijke belastingen, verzekeringen en overige huisvestingskosten.
€ -63.447	Nadeel	Lasten: De hogere lasten worden veroorzaakt door hogere kapitaallasten dan begroot. Het betreft hier een incidentele afwijking.
€ -15.484	Nadeel	Overige kleine verschillen.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 236.287

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 271.915	Voordeel	Lasten leerlingenvervoer: de onderschrijding op leerlingenvervoer is onder andere te verklaren door de effecten van een gunstige aanbesteding per 1 augustus 2017. Het onderbrengen bij een lokale partner van het OV-maatjestraject heeft ook een gunstig effect gehad. Daarbij is sprake van een daling van het aantal leerlingen dat met het openbaar vervoer naar school reist.
€ -56.548	Nadeel	Lasten voor- en vroegschoolse educatie (VVE): Jaarlijks ontvangen we geoormerkte rijksmiddelen voor VVE. In 2018 zijn meer middelen ontvangen dan begroot. Deze middelen zijn in 2018 dan ook besteed aan VVE (zie ook baten).
€ 56.446	Voordeel	Baten voor- en vroegschoolse educatie (VVE): Jaarlijks ontvangen we geoormerkte rijksmiddelen ten behoeve van VVE. In 2018 zijn meer middelen ontvangen dan begroot (zie ook lasten).
€ -56.737	Nadeel	De lasten en baten die kunnen worden verrekend met de ontvangen RMC-middelen zijn niet volledig in de begroting opgenomen.
€ 52.926	Voordeel	Lasten: Dit verschil wordt veroorzaakt door een verschil in de werkelijke salariskosten ten opzichte van de begroting op het gebied van lokaal onderwijsbeleid. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering .
€ -31.715	Nadeel	Overige kleine verschillen.

Mutaties reserves programma 4

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor de reserves bij dit programma is:

€ -4.283

Dit programma heeft geen noemenswaardige afwijkingen in de reservemutaties.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Algemene omschrijving

Het programma omvat het ontwikkelen, in stand houden of beëindigen van voorzieningen op de gebieden cultuur, recreatie, sport en welzijn en de aanleg en het beheer van het openbaar groen.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- [Structuurvisie Dronten 2030](#)
- [Oostkant Dronten Strategische Visie](#)
- [Groenbeleidsplan gemeente Dronten 2017](#)
- [Algemene Subsidieverordening 2017](#)
- [Speelruimteplan 2018](#)
- [Erfgoedverordening 2016](#)
- [Beheerplan civieltechnische kunstwerken 2017-2021](#)
- [Sportbeleidsplan 2018-2021 'Dronten in beweging'](#)
- [Cultuurvisie 2015, supplement 2017](#)
- [Verordening antidiscriminatievoorzieningen Dronten 2011](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
5.1	Sportbeleid en activering	A. van Amerongen
5.2	Sportaccommodaties	A. van Amerongen
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	A. van Amerongen
5.4	Musea	A. van Amerongen
5.6	Media	A. van Amerongen
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	I.A. Bakker, J. Oosterveld, I.A. Korting & A. van Amerongen

Wat wilden we bereiken in 2018 en verder?

Doelstellingen nieuw beleid

[Nieuw beleid 5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie](#)

- Uitvoering cultuurvisie 2017 (€ 20.000 structureel);
- Educatief project "100 jaar Zuiderzeewet" (€ 15.000 incidenteel).

Doelstellingen bestaande ontwikkelingen

[Bestaande ontwikkelingen 5.1 - Sportbeleid en activering](#)

- Sportbeleid.

[Bestaande ontwikkelingen 5.2 - Sportaccommodaties](#)

- Nieuwbouw zwembad Overboord c.a.;
- Verduurzaming sportaccommodaties Dronten.

[Bestaande ontwikkelingen 5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie](#)

- Monument 100 jaar Zuiderzeewet;
- Bibliotheekwerk;
- Ontwikkeling MFG Swifterbant;
- MFG fase 2 Biddinghuizen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2018?

5.1 Sportbeleid en activering

[Sportbeleid](#)

Op 22 februari 2018 is door de raad de 'Sportnota 2018-2021' vastgesteld. Wij zijn in dat jaar gestart met de 'Kopgroep'. Deze bestaat uit vertegenwoordigers van vooraanstaande

sportaanbieders uit Dronten. Onder begeleiding van de beleidsadviseur Sport is deze groep een paar keer bij elkaar gekomen. Tijdens deze bijeenkomsten zijn afspraken gemaakt over de te behandelen thema's en de taakverdeling. Deze thema's (Lichamelijke & mentale gezondheid, Verbinden & ontmoeten en toekomstbestendige sportverenigingen) worden opgenomen in het uitvoeringsplan 2019. In het uitvoeringsplan is omschreven wat van de sportaanbieders en van de gemeente voor het jaar 2019 wordt verwacht. In februari 2019 is dit uitvoeringsplan gepresenteerd aan het college. Na vaststelling van het college is het plan onder sportaanbieders en overige betrokken organisaties verspreid.

Ook in 2018 hebben de buurtsportcoaches (BSC) in dienst bij De Meerpaal een grote bijdrage geleverd aan de uitvoering van het lokale sportbeleid. Zij zorgen voor een passend aanbod aan activiteiten voor alle doelgroepen in alle kernen van de gemeente Dronten. Zo is in Swifterbant in samenwerking met de huisarts een wandelgroep voor ouderen opgericht. Naast een sportieve en beweegfunctie heeft deze groep ook vooral een sociale functie waarbij ouderen hun sociale netwerk kunnen vergroten. Dat laatste geldt ook voor het project Move (F)it in Dronten waarbij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt elkaar wekelijks in de sportzaal ontmoeten om onder begeleiding van een buurtsportcoach te sporten. Na afloop van de beweegactiviteiten wordt gezamenlijk een kop koffie gedronken.

Andere, in het oog springende en succesvolle, activiteiten van de BSC's zijn:

- activiteiten op het Johan Cruyff Court voor alle leeftijdsgroepen;
- (S)Cool Play&Kismix, activiteiten op het schoolplein;
- de ColorJOGG, kleurige run voor kinderen met ruim 200 deelnemers;
- (S)Coolsport, een sportkennismakingsproject voor basisschoolleerlingen;
- Do It Dronten, een sportmarkt in de Meerpaal met zo'n 20 lokale sportaanbieders;
- Pietengym, waar ruim 50 kinderen aan hebben meegedaan.

5.2 Sportaccommodaties

5.2 Sportaccommodaties (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkelingen)

Nieuwbouw zwembad Overboord

Op 15 december 2016 heeft de raad besloten tot nieuwbouw van zwembad Overboord. Onderdeel van het besluit was de informatie over de te volgen aanbestedingsprocedure. In de periode medio november 2017 tot en met april 2018 is de Design, Build, Maintain en Operation aanbestedingsprocedure uitgevoerd die heeft geresulteerd in opdrachtverstrekking aan de combinatie Bouwgroep Dijkstra Draisma (BGDD) en Optisport. Optisport is contractpartner voor het Maintain-deel van de opdracht voor het nieuw te realiseren zwembad en voor de risicodragende concessie beheer en exploitatie van het nieuwe zwembad, de bestaande buitenbaden en diverse binnensportaccommodaties. BGDD is contractpartner voor de planontwikkeling en realisatie van het zwembad op basis van een Design & Build overeenkomst.

De onderliggende overeenkomsten zijn getekend en de opdracht vindt plaats binnen het door de raad aangegeven kredieten voor bouw en aanvullende duurzaamheidsmaatregelen. De combinatie heeft de plannen verder uitgewerkt en de omgevingsvergunning aangevraagd en deze is verleend. Het bouwterrein is bouwrijp gemaakt door de bouwcombinatie en de werkzaamheden zijn in december 2018 gestart.

De gebruiksklare oplevering is conform planning in februari 2020. Besloten is het zwembad te vernoemen naar (oud) burgemeester De Jonge.

Verduurzaming sportaccommodaties Dronten

In februari 2018 is de 'Sportnota 2018 – 2021' vastgesteld. Naar aanleiding van het verduurzamingsonderzoek en de aanbevelingen van het onderzoeksbureau wordt onderzocht of de bestaande duurzaamheidslening bij de SVn (Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten) ook voor sport kan worden ingezet. Dit is opgenomen in de 'Sportnota 2018-2021'.

Aanleg kunstgrasveld BAS Voetbal

In de zomer van 2018 heeft de aanleg van het kunstgrasveld bij BAS Voetbal te Biddinghuizen plaatsgevonden. Het veld is in het najaar van 2018 in gebruik genomen en begin januari 2019 officieel geopend.

Buitenzwembaden

Met de besturen van Dorpsbelangen Biddinghuizen en Dorpsbelangen Swifterbant zijn gesprekken gevoerd over de mogelijkheden tot inwonersparticipatie met betrekking tot de

buitenbaden. In Biddinghuizen heeft dit geleid tot een concreet plan voor een toekomstbestendig zwembad De Alk. Voor het realiseren van de plannen is een aanvraag ingediend bij het fonds Leefbaarheid van de provincie Flevoland.

[Nieuw onderkomen Biljart Centrum Dronten](#)

De biljartvereniging Dronten heeft in september 2018 een nieuw onderkomen in gebruik genomen. Met een financiële bijdrage van de gemeente en met veel zelfwerkzaamheid door de biljartvereniging zelf is aan de Jupiterweg 20 een volwaardige biljartruimte gerealiseerd.

[Intentieovereenkomst Hockeyvereniging MHC Flevoland](#)

MHC Flevoland heeft de wens om een waterveld te realiseren op het Sportpark de West, Educalaan 17 te Dronten. Daarom hebben MHC Flevoland en gemeente Dronten een intentieovereenkomst afgesloten. Het doel van de overeenkomst was om te komen tot een haalbaar plan voor de ontwikkeling en de realisatie van een waterveld voor MHC Flevoland dat past binnen de financiële kaders van het beleidsplan 'Dronten in beweging', bestemmingsreserve sportaccommodaties 2018 - 2021.

[Tribune voor Swift '64, afdeling voetbal](#)

Swift '64 heeft een subsidieaanvraag ingediend voor het bouwen van een tribune. Het doel van deze tribune is om hun sociale functie verder uit te bouwen voor alle inwoners van Swifterbant. Middels deze tribune kunnen de bezoekers droog en uit de wind zitten en van de voetbalwedstrijden genieten. Hierbij is ook rekening gehouden met de toegankelijkheid voor minder mobiele mensen.

De subsidieaanvraag past binnen de inhoudelijke kaders van het gemeentelijk sportbeleid. Door het bouwen van een tribune stimuleren we een hogere sportparticipatie onder alle inwoners, om zelfredzaamheid en levenskwaliteit van inwoners van Dronten te verhogen.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

[5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie](#) (Programmabegroting 2018: nieuw beleid)

[Cultuur](#)

In 2018 zijn activiteitensubsidies Kunst en cultuur verleend aan de volgende organisaties:

- Stichting XL Festival, voor het WijLand Festival in het Wisentbos;
- Joy-4All voor theatershow 'Story of a King' in De Meerpaal;
- Flevotruckerstour voor de truckerstour op Koningsdag;
- Stichting Internationaal Zomerfestival voor de voorstelling 'Travelling in Baroque 2018';
- Werkgroep digitalisering VLOD-archief voor het digitaliseren van de oude opnames van de Vereniging Lokale Omroep Dronten;
- Stichting Geschiedschrijving Dronten voor de activiteit 'Het werk van kunstenaar Alfred van Werven in de gemeente Dronten' op de Open Monumentendagen 2018;
- Harmonie Amor Musae voor de activiteiten 'Rijdend concert' en 'Open podium';
- Koor Crossfire voor een multidisciplinair optreden in De Meerpaal;
- Harmonie Maris Sonores voor de activiteit 'Zingen onder de toren';
- Droomevenementen voor een dansvoorstelling in winkelcentrum Suydersee (zie ook [deze link](#)).

Veel organisaties kunnen met de subsidie een deel van de kosten van een activiteit betalen. Vaak zijn er aanvullende inkomsten door sponsors, entreegelden of andere subsidieverleners. Van het subsidieplafond Kunst en cultuur 2018 van € 12.000 is € 10.960 besteed.

Het jaar 2018 was het eerste jaar van de twee jaren dat er een subsidieplafond is voor Kunst en cultuur op het Meerpaalplein. Van deze subsidie is gebruik gemaakt door:

- Zanggroep Akkoord voor de activiteit 'Korenveld';
- STADronten voor de activiteit 'Singer songwriter contest';
- Centrum Amateurkunst Flevoland voor de activiteit 'Water wordt land', een voorstelling in het kader van 100 jaar Zuiderzeewet.

Van het subsidieplafond Kunst en cultuur op het Meerpaalplein 2018 van € 25.000 is in 2018 € 9.900 besteed.

Los van bovengenoemde subsidieplafonds is er een eenmalige subsidie van € 16.500 verleend aan De Meerpaal voor de activiteit 3D-Art op het Meerpaalplein.

In de maanden december 2017 en januari 2018 hebben we de inwoners van de gemeente Dronten gevraagd om deel te nemen aan een 'online' enquête over Theater De Meerpaal.

Hiervoor is gebruik gemaakt van het nieuwe digitale platform 'Dronten.ikpraatmee.nl'. De resultaten van de enquête zijn eind januari 2018 beschikbaar gesteld. Zie ook de raadsbrief van 7 maart 2018.

Cultuureducatie

Cultuureducatie in het primair en secundair onderwijs wordt aangeboden door De Meerpaal Kunstwerkplaats. De Kunstwerkplaats heeft contact met alle scholen in Dronten, maar de inzet van cultuureducatie verschilt van school tot school. Jaarlijks zijn ongeveer 10.000 leerlingen betrokken bij cultuureducatie. De Kunstwerkplaats sluit aan bij de behoeften van de scholen en kan ook de leerkrachten ondersteunen. Cultuureducatie is niet alleen kennis maken met kunst en cultuur (van dans tot design), maar ook het verbeteren van de culturele competenties zoals maken, reflecteren en presenteren.

De Meerpaal Academie biedt ook buitenschoolse cultuureducatie (cultuuronderwijs in de vrije tijd). Hierbij is het streven om cultuureducatie te laten aansluiten bij andere sectoren, zoals zorg, sport en economie. Een voorbeeld hiervan is het project "Agefriendly Cultural Cities" waarvoor De Meerpaal een projectsubsidie zal ontvangen van het Fonds voor Cultuurparticipatie. De gemeente heeft deze subsidieaanvraag ondersteund.

De Meerpaal Academie levert ook begeleiding en advies aan de amateurkunstverenigingen in de gemeente. Dit kan bestaan uit het bieden van een podium of uit het trainen van vaardigheden. De Meerpaal kan de verenigingen ook betrekken bij cultuureducatie in het onderwijs. Hierdoor snijdt het mes aan twee kanten.

In 2017 heeft de cultuurmakelaar van De Meerpaal Academie een onderzoek uitgevoerd naar de amateurkunst in de gemeente. De uitkomsten van dit onderzoek zijn in 2018 gepresenteerd (zie de raadsbrief van 21 maart 2018). Het onderzoek geeft inzicht in de behoeften, ambities en knelpunten van de verenigingen.

Educatief project "100 jaar Zuiderzeewet"

In het jaar 2018 heeft De Meerpaal Kunstwerkplaats een eenmalige subsidie van € 15.000 ontvangen voor het project "Het verhaal van Dronten, 100 jaar Zuiderzeewet". Er is een educatief programma ontwikkeld voor de scholen. In samenwerking met de provinciale organisatie voor cultuureducatie Fleck is het programma opgenomen in het aanbod van de Culturele Haven. Hierdoor kon het project op 7 scholen worden aangeboden en in 43 klassen. In totaal hebben ongeveer 1075 leerlingen deelgenomen. Zij hebben in groepen gewerkt aan het maken van een animatiefilm over het verhaal van Dronten. Meerdere disciplines kwamen zo aan bod: beeldende kunst, muziek, theater en taal. Het programma blijft beschikbaar in de komende jaren, zodat het bereik nog groter kan worden.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (Programma begroting 2018: bestaande ontwikkelingen)

Monument 100 jaar Zuiderzeewet

In het jaar 2018 is herdacht dat 100 jaar geleden de Zuiderzeewet werd aangenomen. Deze wet was het startsein voor het ontwikkelen van de IJsselmeerpolders. De provincie Flevoland zal in 2018/2019 een blijvende herinnering aan en een monument voor de Zuiderzeewet realiseren in de vorm van een landschapskunstwerk. Het landschapskunstwerk komt in de gemeente Dronten (hoek Spijkweg - Bremerbergweg). De provincie heeft kunstenaar Bob Gramsma geselecteerd voor het maken van het kunstwerk. In 2018 zijn er op de locatie van het kunstwerk twee bijeenkomsten geweest om de komst van de landschapskunst onder de aandacht te brengen. Bij de tweede bijeenkomst, op 14 november 2018, was minister Ingrid van Engelshoven van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aanwezig. Na de oplevering van het werk wordt de landschapskunst in eigendom overgedragen aan de gemeente Dronten. De gemeente is daarna (met ingang van het jaar 2020) verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud.

Basissubsidie

In 2018 hebben 70 verenigingen en stichtingen in de gemeente Dronten een basissubsidie ontvangen van 400 euro. Het 'verenigingsleven' organiseert een groot aantal, zeer diverse activiteiten voor inwoners. Hierdoor is er in de gemeente een breed palet aan mogelijkheden voor participatie, ontmoeting, vrije tijdsbesteding, ontspanning en ontwikkeling.

Maatschappelijk Fonds

In 2018 zijn maatschappelijke organisaties met een eenmalige subsidie ondersteund, die een noodzakelijke uitgave hebben, maar deze niet kunnen dragen. De rolstoellift in de bus

van het Rode Kruis is vervangen, STADronten heeft nieuwe lichtkegels voor verkeersregelaars in gebruik genomen en de Ludgerustoren krijgt een stiltecentrum. Het fonds bedraagt per 1 januari 2018 € 20.000 en per 31 december 2018 € 10.308. Het budget wordt overgeheveld naar 2019.

Ontwikkeling MFG Swifterbant

In 2018 zijn de stedenbouwkundige en architectonische randvoorwaarden voor het MFC opgesteld. Daarnaast is in nauw overleg met alle bekende toekomstige gebruikers een Programma van Eisen (PvE) voor specifiek het MFC opgesteld. Ook voor de 22 huurwoningen en 8 specifieke zorgwoningen van Coloriet is een PvE opgesteld. Deze randvoorwaarden en PvE's zijn gebruikt als basis voor de samen met OFW opgestarte architectenselectie. De architectenselectie zal in het voorjaar van 2019 worden afgerond. Verder is in 2018 de bestemmingsplanprocedure doorlopen, waarbij het bestemmingsplan door de raad in november is vastgesteld.

MFG fase 2 Biddinghuizen

De raad heeft begin 2018 de gewenste borgstelling voor de realisatie van het MFG (fase 2) verleend. De omgevingsvergunning is verleend in maart 2018 en is onherroepelijk. Het plan is verder in bestek gereed gemaakt en na de zomer aanbesteed. Vanwege prijsstijgingen in de bouw bleek een extra bezuinigingsronde noodzakelijk. Eventuele budgettaire gevolgen zullen mogelijk in het 2^e kwartaal van 2019 aan de raad worden voorgelegd. Een realisatieovereenkomst is in concept gereed. In 2018 zijn beide geloofsgemeenschappen akkoord gegaan met de plannen voor MFG, fase 2 en is de protestantse gemeente Biddinghuizen eigenaar geworden van het gehele kerkgebouw. Over het toekomstige gemeenschappelijke gebruik van het voormalige katholieke deel van de Voorhof zijn afspraken gemaakt en is een bouwplan voor de verbouwing van dat gedeelte goedgekeurd. De ondergrond die benodigd is voor de realisatie van het multifunctionele gedeelte zal aan de gemeente worden overgedragen. Voor de realisatie van het gebouw zelf zal aan de Stichting MFG2 een opstalrecht worden verleend.

5.4 Musea

Pioniersbarak

Dit betreft een gereserveerd bedrag voor de bouw van een replica pioniersbarak door Stichting Geschiedschrijving Dronten. In 2018 heeft de planvorming een herstart gekregen, omdat de overige financiële middelen voor de herinrichting van de dierenweide beschikbaar zijn gekomen. De planvorming loopt door tot in 2019, realisatie komt in beeld in de tweede helft van 2019.

5.5 Cultureel erfgoed

Herinneringsmonument Torenbosje

Stichting Projecten Torenbosje heeft een subsidieaanvraag ingediend bij het Fonds Leefbaarheid van de provincie Flevoland. Met de subsidie wil de stichting een uitkijkpost annex kunstwerk realiseren in het Torenbosje. Het werk zal een verwijzing bevatten naar de boortoren waarmee, in de jaren 60 van de vorige eeuw, op de locatie van het Torenbosje vergeefs is geboord naar olie. Voor de aanvraag bij het Fonds Leefbaarheid is cofinanciering nodig. Het college heeft hiervoor een subsidie verleend van € 10.000, onder de voorwaarde dat een bijdrage van het fonds tot stand komt.

5.6 Media

Bibliotheek

Het bibliotheekwerk in Dronten wordt uitgevoerd door FlevoMeer Bibliotheek. FlevoMeer heeft vestigingen in de kernen Biddinghuizen, Dronten en Swifterbant. In 2018 heeft FlevoMeer verder gewerkt aan de ontwikkeling van de maatschappelijke functie van de bibliotheek. De bibliotheken zijn niet alleen een toegangspoort tot informatie, maar ook een organisatie voor:

- Educatie (leesbevordering, Biebvlieg, BoekStart, bevordering taalvaardigheid en digitale vaardigheid, Huis voor Taal);
- Kennisvermeerdering (Digicafé, Bibliolab, Digisterker, Energieloket, Multitouchtable en diverse projecten, bijvoorbeeld over zwerfvuil, voeding en internationale vrouwendag);

- Cultuur (exposities van de Kunstraad, poëzieweek, nationale gedichtendag, boekenweek, vrijdag blijdag, filmhuis4kids, voorleesdagen, leeskringen en diverse andere culturele activiteiten);
- Ontmoeting en debat (Serviceplein, kenniswerkplaats, brei- en haakcafé, opgroeicafé, diverse lezingen en bijeenkomsten);
- Informatie voor toeristen.

Het aantal inwoners dat lid is van de bibliotheek is in 2018 licht gedaald, maar nog steeds is meer dan 30% van de inwoners lid. Het aantal uitleningen is licht gestegen tot meer dan 310.000 uitleningen.

In 2018 is het Samenwerkingsconvenant 2018-2021 getekend door FlevoMeer en de gemeenten Noordoostpolder, Urk, Lelystad, Zeewolde en Dronten. In het convenant zijn algemene afspraken vastgelegd over de dienstverlening van de bibliotheek en de subsidieverlening door de gemeenten. Per gemeente worden deze afspraken verder uitgewerkt in een lokale subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst.

In 2018 is de provincie Flevoland gestart met het Innovatiefonds Bibliotheekfunctie Flevoland. Dit fonds biedt de bibliotheken in Flevoland de kans om middelen te krijgen voor de innovatie van het bibliotheekwerk.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Ontwikkelingsplannen recreatie en toerisme

Door een gezamenlijke opdracht van gebiedspartners, zowel publiek als privaat, is een eerste aanzet gegeven om de haalbaarheid van een kabelbaan over het Veluwemeer te onderzoeken. Hierin was Dronten penvoerder. Geconcludeerd werd dat aanvullend (jaarrond) onderzoek en marktverkenning noodzakelijk is. Begin 2019 wordt hier naar verwachting een vervolg aan gegeven. Aanvullend: voor economische ontwikkeling van het gebied Flevo Funfields/Oostkant Dronten wordt verwezen naar programma 3.1.

Verbonden partijen per programma

Voor de taakomschrijvingen en kengetallen van deze verbonden partij(en) verwijzen we u naar de [Paragraaf Verbonden partijen](#).

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang 2018
Coöperatie Gastvrije Randmeren	Coöperatie	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2018 € 26.278

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
5	% Niet-sporters	%	2016	Dronten	54,30	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
			2016	Nederland	48,70		

Wat heeft dit gekost in 2018?

Financieel sluit dit programma het jaar 2018 af met een resultaat van: **€ 754.000.**

Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten		Rekening	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging 2018	Rekening	Verschil
(x € 1.000)		2017	2018		2018	2018
Lasten						
5.1	Sportbeleid en activering	-342	-264	-418	-428	-10
5.2	Sportaccommodaties	-3.152	-3.039	-3.159	-3.121	38
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-266	-297	-321	-258	63
5.4	Musea	-89	-70	-	-	-
5.5	Cultureel erfgoed	-	-	-16	-108	-92
5.6	Media	-1.531	-1.534	-1.534	-1.560	-26
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-9.304	-9.139	-9.741	-9.082	659
Subtotaal Lasten		-14.683	-14.344	-15.189	-14.557	632
Baten						
5.2	Sportaccommodaties	1.469	1.528	1.528	1.594	66
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	7	-	-	-	-
5.6	Media	40	38	38	38	-
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.009	806	806	860	55
Subtotaal Baten		2.525	2.372	2.372	2.493	121
Saldo Lasten en Baten programma 5		-12.158	-11.972	-12.818	-12.064	754
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-1.789	-94	-537	-652	-115
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	3.360	982	1.076	1.076	1
0.10	Saldo Reserves programma 5	1.571	889	539	424	-115
Resultaat programma 5		-10.587	-11.083	-12.279	-11.640	639

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2018 en de werkelijkheid 2018. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 50.000 en hoger.

5.1 Sportbeleid en activering

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -9.743

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -9.743	Voordeel/nadeel	Overige kleine verschillen.

5.2 Sportaccommodaties

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 104.220

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 173.000	Voordeel	Lasten: De projectkosten van zwembad Overboord zullen in 2019 doorlopen. Wij stellen voor het restant van € 173.000 over te hevelen naar 2019.
€ -68.718	Nadeel	Lasten: De exploitatiebijdrage aan Optisport is hoger dan begroot, hier staat tegenover dat de huur die wij voor de binnensportaccommodaties in rekening brengen bij Optisport ook hoger uitvalt dan begroot.
€ 51.886	Voordeel	Baten: De huur die wij voor binnensportaccommodaties in rekening brengen bij Optisport zijn hoger dan begroot, daar staat tegenover dat de exploitatiebijdrage aan Optisport hoger is dan begroot.
€ -45.804	Nadeel	Lasten: De hogere kosten zijn deels veroorzaakt door een verlaging van het onderhoudsbudget in 2018 door de aanleg van een kunstgrasveld BAS Voetbal. Omdat het kunstgrasveld pas in november 2018 is opgeleverd, zorgt dit pas vanaf 2019 structureel voor een onderhoudsbesparing. De kapitaallasten worden vanaf 2019 structureel gedekt door de afname in onderhoudslasten. Voor een ander deel komen de hogere kosten voort uit de indexering van de prijzen door de aannemer.
€ 18.324	Voordeel	Baten: De hogere inkomsten van de huuropbrengsten voor het gebruik van de buitensportaccommodaties worden veroorzaakt door de jaarlijkse indexering van de huurtarieven.
€ -24.468	Nadeel	Overige kleine verschillen.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 62.717

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 57.078	Voordeel	Lasten: Dit bedrag is geraamd voor het verlenen van een subsidie in 2018 voor een lokale omroep. Omdat in 2018 geen lokale omroep actief was (aangewezen door het Commissariaat voor de Media) is de subsidie niet verstrekt, totaal € 22.004. De subsidieverlening in 2018 voor de presentatie van kunst en cultuur op het Meerpaalplein was lager dan geraamd. Minder aanvragen zijn gedaan, wellicht doordat de maximale subsidie 50% is, totaal € 16.140. Minder inhuur heeft plaatsgevonden dan vooraf is geraamd. Voor een verklaring hiervan verwijzen we naar de paragraaf Bedrijfsvoering , totaal € 23.626. Bij het opstellen van de Slotrapportage 2018. is € 15.000 overgeheveld naar 2019. Na het opstellen zijn nog twee aanvragen binnengekomen en gehonoreerd voor een bedrag van € 4.692. De overheveling zal hiermee worden gecorrigeerd.
€ 5.639	Voordeel	Overige kleine verschillen.

5.4 Musea

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 0.000	N.v.t.	Geen afwijkingen voor dit taakveld.

5.5 Cultureel erfgoed

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -91.909

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -91.909	Nadeel	Lasten: De overschrijding wordt veroorzaakt door hogere salarislasteren dan begroot. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering .

5.6 Media

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -25.755

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -25.755	Nadeel	Overige kleine verschillen.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 714.059

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 142.963	Voordeel	Lasten: De lagere lasten in 2018 voor het renoveren van speelplaatsen en vervangen van speeltoestellen zijn het resultaat van de uitvoering van het 'Speelruimteplan gemeente Dronten' dat in 2018 is vastgesteld, totaal € 122.000. Conform dit plan wordt het resterende saldo jaarlijks toegevoegd aan de bestemmingsreserve Speelplaatsen om de fluctuerende uitgaven in de toekomst te kunnen dekken. Zie ook de mutatie op de bestemmingsreserve Speelplaatsen.
€ 21.383	Voordeel	Lasten: Met verschillende gebiedspartners wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om een kabelbaan te realiseren als verbinding tussen het nieuwe en het oude land. Hiervoor werd in 2017 een budget samen met derden bijeengebracht. Een deel van dit bedrag is nog niet uitgegeven omdat de opdracht nog niet geheel is afgerond. We stellen voor om het restantbudget van € 10.000 over te hevelen

		naar 2019 om in te zetten voor nadere planwerking in samenwerking met de gebiedspartners.
€ 73.471	Voordeel	In 2018 was rekening gehouden met de kapitaallasten voor de MFG2 Biddinghuizen. Deze investering is doorgeschoven naar 2019 waardoor er nu sprake is van vrijval.
€ 418.989	Voordeel	Lasten: In de begroting is een budget opgenomen voor de gemeentelijke stichtingskosten voor toekomstige voorzieningen in MFC Swifterbant (bibliotheek en dorpshuis). In 2018 zijn de kosten voor externe ondersteuning en advisering ten laste gebracht van de in de begroting aanwezige stelpost. Door het inzetten van de stelpost resteert per saldo nog een budget van € 400.000. Omdat de ontwikkeling in 2019 verder wordt uitgewerkt, stellen we voor om dit over te hevelen naar 2019.
€ 57.253	Voordeel	Overige kleine verschillen.

Mutaties reserves programma 5

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor de reserves bij dit programma is:

€ -114.500

Dit nadeel betreft een hogere dotatie in de bestemmingsreserves van dit programma. De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -122.000	Nadeel	Lasten: Betreft de dotatie aan de Bestemmingsreserve Speelplaatsen zoals opgenomen in het 'Speelruimteplan gemeente Dronten'.
€ 7.500	Voordeel	Overige kleine verschillen.

Programma 6 Sociaal domein

Algemene omschrijving

Dit programma omvat activiteiten die gericht zijn op verlening van bijstand, activering en re-integratie, inkomensondersteuning voor minima, uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening, het programma jeugd, wijk- en buurtbeheer, inburgering, algemeen maatschappelijk werk, zorg, kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Binnen dit programma vallen ook de nieuwe taken die per 1 januari 2015 zijn overgeheveld naar de gemeente: Wmo, Jeugdwet en Participatiewet.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- [Besluit eigen bijdragen en financiële tegemoetkomingen 2013](#)
- [Beleidsregels debiteuren 2018](#)
- [Verordening handhaving sociale zaken 2013](#)
- [Mee\(r\) doen in wijk en buurt, beleidsplan wijk en buurtbeheer 2016-2020](#)
- [Beleidsnota Toezicht en Handhaving kinderopvang 2018](#)
- [Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang Dronten 2018](#)
- [Regionaal Kompas Flevoland 2018-2020](#)
- [Visiedocument Dronten@work 2014](#)
- [Beleidsplan Transitie Sociaal Domein 2015-2018](#)
- [Strategie voor het brede sociaal domein 2019-2022](#)
- [Vrijwilligerswerk en familiezin 2015 - 2018](#)
- [Verordening maatschappelijke ondersteuning Dronten 2017](#)
- [Verordening jeugdhulp gemeente Dronten 2017](#)
- [Verordening tegenprestatie Participatiewet gemeente Dronten 2017](#)
- [Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Dronten 2015](#)
- [Verordening individuele studietoelage gemeente Dronten 2015](#)
- [Re-integratieverordening Participatiewet 2017](#)
- [Beleidsplan Armoede](#)
- [Verordening individuele inkomensvoorschot gemeente Dronten 2015](#)
- [Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Dronten 2018](#)
- [Centrum voor Jeugd en Gezin](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	P. van Bergen
6.2	Wijknetwerken	P. van Bergen
6.3	Inkomensregelingen	P. van Bergen
6.4	Begeleide participatie	P. van Bergen
6.5	Arbeidsparticipatie	P. van Bergen
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	P. van Bergen
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	P. van Bergen
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	P. van Bergen
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	P. van Bergen
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	P. van Bergen

Wat wilden we bereiken in 2018 en verder?

Doelstellingen nieuw beleid

[Nieuw beleid 6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie](#)

- Onderzoek Verklaring omtrent het Gedrag.

[Nieuw beleid 6.5 - Arbeidsparticipatie](#)

- Werkplekken voor mensen met afstand tot arbeidsmarkt (€ 100.000 structureel).

Doelstellingen bestaande ontwikkelingen

Bestaande ontwikkelingen - Transitie Sociaal Domein overkoepelend

- Sociaal Domein algemeen;
- Realistische begroting jeugdhulp;
- Inclusieve samenleving.

Bestaande ontwikkelingen 6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie

- Preventief aanbod;
- Cliëntinitiatief;
- Werk maken van de Tegenprestatie.

Bestaande ontwikkelingen 6.2 - Wijkteams

- Doorontwikkeling Dronter Koers.

Bestaande ontwikkelingen 6.4 - Begeleide participatie

- Opvang en Beschermd wonen: inwoners met verward gedrag beter en sneller helpen;
- Opvang en Beschermd wonen: verdere decentralisatie regionale taken Wmo.

Bestaande ontwikkelingen 6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+

- Jongeren 18-/ 18+.

Bestaande ontwikkelingen 6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-

- Maatwerkdienstverlening 18-;
- Maatwerkdienstverlening 18-/18+.

Bestaande ontwikkelingen 6.82 - Geëscaleerde zorg 18-

- Veilig Verder.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2018?

Transities Sociaal Domein overkoepelend

Voorbereiding op nieuwe beleidsperiode Sociaal Domein breed 2019 e.v. Programmabegroting 2018: nieuw beleid)

Transities Sociaal Domein overkoepelend (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkelingen)

In 2015 kregen we een fors aantal extra taken in het sociaal domein als gevolg van de transitie. Het beleid voor deze taken hebben we vastgelegd in het beleidsplan Transitie Sociaal Domein 2015-2018. Inmiddels zijn we enkele jaren verder.

Afgelopen jaar hebben we de evaluatie van de eerste jaren van de transitie afgerond. Op basis van de evaluatie, het financiële scenario en de met onze partners opgestelde maatschappelijke agenda hebben we onze visie, ambitie en strategie voor de komende periode (2019-2022) geformuleerd.

Evaluatie en financieel scenario

In mei hebben wij de raad geïnformeerd over de evaluatie (zie raadsbrief d.d. 15 mei 2018 U18.005976 met de bijlagen). Ook hebben wij de raad bericht over de extra opdracht aan Berenschot om scenario's op te stellen over de financiële ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Als uitgangspunt is besloten scenario 2 als de financiële vertaling voor de komende jaren te nemen. Deze vertaling is ook meegenomen in de kadernota en begroting 2019, waarover door de raad positief is besloten.

Strategie sociaal domein 2019-2022

De resultaten van de evaluatie vormt samen met de door onze partners opgestelde maatschappelijke agenda en het financiële scenario zoals vastgesteld in de begroting 2019 de basis voor onze visie, ambities en strategie voor de periode 2019-2022.

'Samen bouwen aan samenleven; strategie voor het brede sociaal domein 2019-2022' is door de raad vastgesteld tijdens de raadsvergadering van 29 november jl. In de strategie zijn de inwoners het uitgangspunt. De logica en beleving van de inwoners staan voorop en daarbij sluiten we aan. De ambities uit de strategie zijn nader geconcretiseerd in themaplannen en zijn in het eerste kwartaal van 2019 aan de raad aangeboden.

Totstandkoming themaplannen

Samen met maatschappelijke partners is bepaald wat er moet gebeuren met de maatschappelijke agenda. De maatschappelijke agenda bestaat uit vijf thema's, namelijk Participatie, Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden, Gezonde leefstijl, Leefbaarheid en veiligheid en Opgroeien en opvoeden. In drie bouwbijeenkomsten hebben we gezamenlijk

de plannen voor de vijf thema's gemaakt. Dit betekent dat ieder plan is vormgegeven met en door partners.

Aanbesteding jeugd en Wmo

In 2018 is de Wmo (hulp in het huishouden, begeleiding en dagbesteding) en de jeugdhulp (begeleiding, behandeling, jeugd-GGZ en kortdurend verblijf) aanbesteed. Uit de hierboven al genoemde evaluatie (zie tekst onder kopje evaluatie en financieel scenario) kwam naar voren dat de aanbesteding enerzijds noodzakelijk was gezien de (wettelijke en rechtmatige) termijn van de overeenkomsten. Anderzijds bleek dat de grote hoeveelheid aanbieders jeugd leidde tot een hoge administratieve last, geen omzetgarantie voor aanbieders, weinig mogelijkheden voor innovatie en het contractmanagement vergt veel tijd. Ook bleek het lastig voor inwoners een keuze te maken uit zoveel aanbieders.

Bij de nieuwe inkoop zijn we uitgegaan van scenario 2, daarnaast zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd: doorontwikkeling Dronter Koers, zorg dicht bij de inwoner, eigenaarschap bij de inwoner, netwerk van de inwoner activeren, leveren van maatwerk, resultaatgericht werken, kwaliteitsverbetering en vernieuwing van de zorg, snellere afschaling naar maatschappelijke partners (preventie en voorveld) en kostenbesparing. Er zijn contracten afgesloten voor de periode 1-1-2019 tot en met 31-12-2022 met in totaal 40 aanbieders.

Het resultaat van de aanbesteding Wmo heeft geleid tot een aanpassing van de 'nadere regels Wmo'. De nieuwe tariefstelling en het resultaatgericht werken zijn nu opgenomen in deze regels (zie de raadsbrieven betreffende aanbesteding jeugd en WMO U18.012863, U18.014270 en U18.014 354).

Compensatie tekorten jeugd en Wmo 2016/2017

Om gemeenten te compenseren voor de tekorten in het sociaal domein (2016- 2017) op het terrein van jeugd en Wmo, is door het rijk een fonds tekortgemeente ingesteld. Ook wij hebben een aanvraag ingediend en gehonoreerd gekregen. Per brief is de raad op de hoogte gebracht dat de gemeente een bedrag van € 1.017.924 uit het fonds ontvangt (zie raadsbrief d.d. 6 november 2018, U18.013178).

Overstap naar een andere backofficeapplicatie

De backofficeapplicatie die gebruikt wordt voor de uitvoering van de Jeugdwet en Wmo is door de leverancier stopgezet. De raad is hiervan in juli per brief op de hoogte gebracht (zie raadsbrief d.d. 4 juli 2018, U18.008201). De gebeurtenis hebben we aangegrepen om de applicatie te vervangen door de bestaande backofficeapplicatie die gebruikt wordt voor de uitvoering van de Participatiewet. Hiermee hebben we een stap gemaakt in het terugdringen van aantal systemen en hebben we een bewezen stabiele basis voor de toekomst. Tussen de applicaties zijn nieuwe koppelingen gelegd en met onze partners zijn nieuwe afspraken gemaakt. De gehele operatie is goed verlopen en zal in 2019 worden afgerond.

Inkoop Jeugdzorg regionaal

De regionale inkoop voor 2019 en verder voor de functies jeugdhulp met verblijf, essentiële functies jeugd-GGZ, Veilig Thuis Flevoland en Samen Veilig Midden-Nederland is ook afgerond. Na de voorlopige gunning van de aanbesteding jeugdhulp met verblijf is een kort geding aangespannen door de niet gegunde partij. De uitspraak was op alle punten positief voor de regio. Hoewel het kort geding de implementatie heeft vertraagd, is het gelukt om de uitvoering per 1 januari goed van start te laten gaan. De contractduur is maximaal 4 jaar (2 jaar met daarna de optie 2x een jaar verlenging).

Vanuit de Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland is het Zorglandschap Jeugd nader uitgewerkt in het Uitvoeringsplan zorglandschap jeugd Flevoland 2019-2021. De regio heeft op basis hiervan een aanvraag voor het transformatiefonds jeugd 2019-2021 ingediend en toegekend gekregen. De regio ontvangt voor de uitvoering de komende drie jaar ruim € 990.000 per jaar.

Realistische begroting jeugdhulp

Op basis van de voortgangsrapportage 2017 heeft uw raad besloten een realistische begroting 2018 op te stellen. In de kadernota 2018 is aangegeven dat indien de bestemmingsreserve Sociaal Domein niet toereikend is om het eventuele tekort in het Sociaal Domein te financieren, in de voortgangsrapportage 2018 voorgesteld wordt om hiervoor een beroep te doen op de algemene middelen. In de voortgangsrapportage 2018 is opgenomen dat de begroting een tekort van € 2.963.372 aangeeft waarvan na inzet vanuit de bestemmingsreserve Sociaal Domein en het positieve effect van de meicirculaire 2018

het resterende tekort van € 1.154.629 ten laste van het begrotingssaldo zal worden gebracht.

De realisatie 2018 komt nagenoeg overeen met de realisatie 2017. Ten opzichte van de begroting 2018 is echter sprake van een tekort van € 614.405. Hierin zitten nagekomen lasten uit 2017 en eerder voor € 414.000 (€ 190.000 lokaal en € 224.000 regionaal). Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat aanbieders jeugd GGZ de diagnose-behandelcombinatie (DBC's) 2017 begin 2018 moest afrekenen. Als deze nagekomen lasten uit eerdere jaren in mindering worden gebracht, bedraagt het extra tekort 2018 € 200.405. De begroting 2018 is opgesteld op basis van de voorlopige realisatie 2017 en verwerking van de besparingsopdracht 2018 (Berenschot scenario 2). Hoewel er vanaf de tweede helft van 2018 minder instroom in de jeugdhulp zichtbaar is, ook in jeugdhulp met verblijf, leidt dit financieel op dit moment alleen op regionaal niveau tot het gewenste resultaat. De grootste overschrijdingen zien we op de lokale vormen van behandeling (gezinsgericht en specialistische jeugd-GGZ). De overschrijding op deze vormen is circa 33%.

Inclusieve samenleving

Het VN verdrag handicap versterkt de positie van mensen met een beperking. In de strategie Sociaal Domein en de themaplannen zijn samen met de maatschappelijke partners de stappen geformuleerd om een inclusieve samenleving te realiseren.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Onderzoek Verklaring omtrent het Gedrag (Programmabegroting 2018: nieuw beleid)

Op 1 november is een regeling van het ministerie van VWS ingegaan waardoor organisaties geregistreerd en goedgekeurd kunnen worden om voor vrijwilligers een gratis VOG aan te vragen.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkelingen)

Preventief aanbod

In het themaplan Opgroeien en Opvoeden is opgenomen dat het aanbod rondom echtscheidingen verder wordt geconcretiseerd op basis van de aanbevelingen van de landelijke rapportage Scheiden zonder schade. In 2018 is extra groepsaanbod rondom echtscheidingen en ouderschapsbemiddeling in de deelovereenkomst Preventie opgenomen. De toekomstige rolverdeling tussen scholen, samenwerkingsverbanden passend onderwijs en de gemeente is verkend en in het themaplan Opgroeien en Opvoeden zijn de gezamenlijke acties voor de komende jaren opgenomen. We willen toegroeien naar een gezamenlijke financiële inzet op preventie en onderwijs-zorgarrangementen. Met ingang van schooljaar 2018/2019 is gestart met de tussenvoorziening voortgezet onderwijs. In de tussenvoorziening wordt een combinatie van onderwijs en jeugdhulp ingezet om leerlingen in het regulier onderwijs te houden (zie hiervoor ook programma 4 passend onderwijs VO: tussenvoorziening VO/VSO).

De campagne voor het werken van (deeltijd)pleegouders is in uitvoering. De Meerpaal, Vitree, Humanitas en MDF ondernemen acties om vrijwilligers voor jeugdigen te werven, op te leiden en te ondersteunen. Onder meer voor het maatjesproject in het kader van het actieplan 16 tot 27 jaar.

De dyslexieaanbieders en het onderwijs hebben aangegeven nog niet zover te zijn dat in 2019 de dyslexiebehandelingen al deel kunnen uitmaken van het aanbod op de scholen. Om deze reden is de overeenkomst inkoop dyslexie met een jaar verlengd tot 2020.

Voor de versterking en intensivering van de algemene vrij toegankelijke voorzieningen zijn vanuit de Wmo middelen vrijgemaakt om een uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2017-2018 te maken. Dat is gebaseerd op de maatschappelijke agenda van gemeente en maatschappelijke partijen. Zwaartepunt van dit uitvoeringsprogramma ligt bij preventie en vroegsignalering. Het uiteindelijke doel is om tot afschaling van (individuele) maatwerkvoorzieningen te komen. Concreet hebben we onder meer de volgende stappen gezet:

- Met De Meerpaal is vanuit de uitvoeringsovereenkomst de werkwijze 'Welzijn in de wijk' verder uitgerold. Per 1-1-2019 zal er volledig volgens deze werkwijze gewerkt worden. Hiermee wordt de sociale samenhang, het activeren van informele steun en hulpbronnen en het bevorderen van de participatie en emancipatie van bewoners in de wijken vorm gegeven en dicht bij de mensen aangeboden;

- Samen met inloophuis De Kans in Biddinghuizen zijn concrete stappen gezet om de continuïteit van het inloophuis op de bestaande locatie te waarborgen. Dit wordt in 2019 geëffectueerd;
- Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (MDF) is gestart met outreachend werk om schuldenproblematiek tegen te gaan;
- Het project Flow is gestart. Het ondersteunt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door het geven van trainingen en coaching;
- Met de GGD en De Meerpaal Welzijn is een vervolg gemaakt met het programma 'Gezonde leefstijl';
- De Dag van de Ouderen heeft weer plaats gevonden;
- De Dag van de Mantelzorg is voor de tweede keer gehouden in De Meerpaal en was een succes. In de eerste helft van 2019 wordt een evaluatie gehouden van het mantelzorgcompliment;
- Ondersteuning van mantelzorgers via het project Mantelkring heeft een goede start gemaakt;
- Het project Vraagelkaar draait goed en heeft een samenwerking opgestart met thuiszorgorganisaties om eenzaamheid tegen te gaan;
- Het project Lang zult u wonen heeft bijgedragen aan bewustwording op het gebied van toekomstbestendig wonen. Een van de middelen die ingezet is, is de blijverslening. Dit is een succes gebleken. Dronten is de best scorende gemeente op het gebied van verstrekte leningen;
- In 2018 is een start gemaakt met de uitvoering van het programma Cashflow op alle scholen van het voortzet onderwijs in Dronten. MDF voert dit uit;
- Er is een coalitie tegen eenzaamheid gevormd die eind 2018 is gestart. Een brede coalitie van maatschappelijke partners die vanuit de netwerkgedachte eenzaamheid aan willen pakken. Hiermee is een eerste invulling van de lege bladzijde van het coalitieakkoord een feit. Een prima burgerinitiatief dat aansluit bij de vanuit het ministerie van VWS gelanceerde aanpak Eén tegen eenzaamheid.

Voor de financiering van deze versterking van het voorveld worden in de Kadernota 2020 tijdelijk voor drie jaar middelen aangevraagd.

In de tweede helft van 2018 is gewerkt aan het themaplan Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden (onderdeel van de transitie sociaal domein, strategie sociaal domein en de andere themaplannen). Met dit themaplan, dat opgesteld is samen met onze netwerkpartners, wordt vanaf 2019 preventie en vroegsignalering vormgegeven.

Cliëntenparticipatie

De Adviesraad Sociaal Domein Dronten (ASD, voorheen OBD) beschikt inmiddels over extra personele ondersteuning in de vorm van een secretaris. Er is een driejarenovereenkomst gesloten met de ASD en de Meerpaal over de structurele ondersteuning van de ASD de komende jaren. Hiermee wordt een professionaliseringsslag geslagen van de ASD.

Cliëntinitiatief

Op basis van een plan van een aantal ouders met kinderen met autisme is in 2018 gestart met de pilot 'Levensloopbegeleiding'. In 2019 wordt deze pilot verlengd. De 5 gezinnen die in 2018 zijn gestart kunnen in 2019 gebruik blijven maken van de levensloopregisseur. In 2019 kunnen daarnaast 10 nieuwe gezinnen meedoen, waarvan een aantal gezinnen met kinderen in de overgang van jeugd naar wmo en mogelijk ook p-wet.

Integraal jeugdbeleid

Jongeren in Swifterbant

Door de raad is een motie aangenomen waarin wordt gevraagd de mogelijkheden en financiële gevolgen te onderzoeken van het realiseren van een ontmoetingsplek (inclusief professionele ondersteuning) voor jongeren in alle doelgroepen in Swifterbant.

Met verschillende groepen en organisaties zijn gesprekken gevoerd. In de eerste helft van 2019 zal de raad worden geïnformeerd over de uitkomsten.

Theatervoorstelling

Uit GGD-onderzoek is gebleken dat er onder jongeren in toenemende mate problemen ontstaan rondom psychosociale thema's, zoals pesten, sexting en zelfdoding.

Dit zijn onderwerpen die moeilijk bespreekbaar zijn met jongeren. Om die reden zijn er middelen beschikbaar gesteld voor het organiseren van een theatervoorstelling van, voor en door jongeren. Zodoende wordt op een voor jongeren aansprekende wijze aandacht

gevraagd voor deze thema's. Artlife Workshops begeleidt jongeren bij de organisatie van de theatervoorstelling. Inmiddels zijn ongeveer 40 jongeren (eerste jaar VO) uit Dronten geworven en gecast voor de voorstelling, die in het voorjaar van 2019 verschillende keren zal worden opgevoerd.

Werk maken van de Tegenprestatie

Op 6 juli 2017 is de Verordening tegenprestatie Dronten 2017 in werking getreden. De tegenprestatie is verplicht voor uitkeringsgerechtigden die vallen onder de wijknetwerken. Het doel van de tegenprestatie is het vergroten van de zelfredzaamheid en/of het vergroten van kansen op de arbeidsmarkt. De tegenprestatie vervalt of kan vervallen zodra een uitkeringsgerechtigde doorstroomt naar werk of een werkervaringsplaats. Een uitkeringsgerechtigde kan tegelijkertijd meerdere tegenprestaties uitvoeren.

Tot en met het vierde kwartaal hebben 241 klanten 322 tegenprestaties uitgevoerd. Het gaat daarbij om de volgende soorten tegenprestaties:

- vrijwilligerswerk: 125
- mantelzorg: 28
- overige nuttige werkzaamheden*: 11
- werken aan persoonlijke problematiek**: 158

* overige maatschappelijke nuttige werkzaamheden

Voorbeelden van overige maatschappelijk nuttige werkzaamheden zijn: sneeuwruimen, organiseren jaarlijkse buurtbarbecue, suppoost avondvierdaagse, eenmalig inpakwerk.

** het werken aan persoonlijke problemen

Als er individuele problemen zijn die het uitvoeren van een tegenprestatie belemmeren, zoals schulden, sociale problematiek, verslavingsproblematiek, huiselijke omstandigheden of zorgtaken, wordt gewerkt aan oplossingen voor deze problemen.

Statushouders

Brede aanpak

Om integratie van statushouders te verbeteren is er in oktober 2017 het plan van aanpak (B17.002149) vastgesteld en is er gekozen voor een focus op vier hoofdthema's: taal, gezondheid, werk en onderwijs en maatschappelijke integratie en participatie.

Afgelopen jaar is er hard gewerkt aan diverse uitwerkingen van het plan van aanpak. Enkele voorbeelden zijn:

1. Taal/werkprojecten Impact;
2. Consulent Werk;
3. Regiefunctionaris
4. Bijeenkomst met diverse professionals over Gezondheid en Statushouders;
5. Werkboek 'Gezond Inburgeren';
6. Klankbordgroep Statushouders;
7. Werkervaringsplaats (statushouder);
8. Afspraken over warme overdracht COA-gemeente op het AZC;
9. Wegwijsgids (een gemeentegids toegespitst op statushouders, uitgave in 2019);
10. Maatjesproject;
11. Nieuwe werkwijze Inburgering;
12. Foto expositie van een Iraanse vluchteling te zien in de bibliotheken, start in Biddinghuizen.

Taakstelling

De taakstelling voor huisvesting van statushouders is in 2018 behaald. Er zijn in totaal 68 vergunninghouders gehuisvest. Dat betekent dat er 10 vergunninghouders meetellen voor de taakstelling van 2019. Totaal zijn er 16 woningen aangeboden door OFW in 2018.

Jeugdhulp

Per 1 januari 2019 is de jeugdhulp aan kinderen op alle AZC's overgegaan naar de gemeente.

Hierop waren we reeds voorbereid door onze deelname aan de pilot "Jeugdhulp op het asielzoekerscentrum".

Vanaf de nieuwe Jeugdwet is er in de gemeente Dronten een team van jeugdguiden samengesteld. De jeugdgids regisseert de jeugdhulp, zoekt een passend jeugdhulpaanbod wanneer nodig én kan zelf ook kortdurende jeugdhulp bieden. Het AZC heeft sinds de pilot een eigen en vaste jeugdgids. Zij is het vaste aanspreekpunt voor alle jeugdhulp voor de kinderen die op het AZC wonen. Het geeft alle samenwerkingspartners op het AZC duidelijkheid bij wie ze moeten zijn wanneer een kind of gezin jeugdhulp nodig heeft.

Uitstroom naar werk

WorkFast is 1,5 jaar geleden van start gegaan met de begeleiding van statushouders van de gemeente Dronten. Gemiddeld 36 uur per week wordt deze begeleiding ingezet.

Op dit moment zijn 8 cliënten uit het actieve bestand al actief op de arbeidsmarkt bezig, via een proefplaatsing of via betaald parttime werk. En zijn nog eens 7 cliënten in de fase beland waarin zij nu actief kunnen gaan solliciteren.

Daarnaast oriënteren zich 3 cliënten op het zelfstandig ondernemerschap. 3 cliënten konden via proefplaatsingen nog niet het niveau aan maar solliciteren nu met de opgedane ervaring verder.

WorkFast werkt nauw samen met IMpact. IMpact heeft ook cliënten die plaatsbaar waren overgedragen aan WorkFast/Grenzeloos.

In totaal zijn er bij WorkFast 24 aanmeldingen geweest in 2018.

Hiervan zijn nog 18 trajecten lopend, is er één cliënt uitgestroomd uit de uitkering naar betaald werk en één naar tijdelijk of parttime werk.

In 2018 is er een Consulent Werk aangenomen specifiek voor statushouders. Ze zal, uiteindelijk zelfstandig, de werkzaamheden Grenzeloos WorkFast per oktober 2019 overnemen.

Wijkgericht Werken

Wijkgericht Werken geeft uitvoering aan het beleidsdocument wijk- en buurtbeheer 2016-2020: Mee(r) doen in wijk en buurt. Het team Wijkgericht Werken, die naar buiten treden als Samen Actief in wijk en buurt, proberen de ideeën en ervaringen van bewoners die de sociale cohesie en de leefomgeving in de wijk verbeteren te faciliteren, gezamenlijk op te pakken en waar nodig en haalbaar een plaats te geven in het beleid van de gemeente of partners. De grenzen tussen de diverse afdelingen binnen de gemeente is voor de leefbaarheid en sociale cohesie in wijk- en buurt voor inwoners niet relevant. Hiervoor brengen wij niet alleen nieuwe verbindingen tot stand in de samenleving maar ook binnen onze eigen gemeentelijke organisatie.

6.2 Wijkteams

Doorontwikkeling Dronter Koers (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkeling)

In 2018 is verder geïnvesteerd in de spreekuren van de wijknetwerken. In elke wijk is er 1 keer per week een afvaardiging aanwezig van het wijknetwerk. In Biddinghuizen zijn de ervaringen hiermee zeer positief. Voor de andere wijken kijken we in 2019 verder wat deze werkwijze oplevert.

We gingen binnen de gemeente aan de slag met trainingen over de Nieuwe Route, waarbij de eigen regie van inwoners bij het maken van hun hulpverleningsplan centraal staat. Deze werkwijze krijgt in 2019 een vervolg met een pilot waarbij we deze werkwijze in de praktijk verder gaan vormgeven. We geven daarmee een krachtige impuls aan de werkwijze van de Dronter Koers zoals deze ook bedoeld is.

Verder is de kennis en ervaring van de wijknetwerkleden in 2018 benut bij het vormgeven van de diverse themaplannen die horen bij de strategie sociaal domein.

Tijdelijke uitbreiding formatie Toegang jeugd

Eind 2018 is een plan uitgewerkt om een deel van de tijdelijke uitbreiding structureel te maken binnen de vastgestelde financiële kaders. Dit heeft ertoe geleid dat de huidige tijdelijke dienstverbanden worden omgezet naar vaste dienstverbanden (in totaal 4,16 fte gidsen jeugd, administratie, secretariaat).

6.3 Inkomensregelingen

Armoedebelaid

Het aantal deelnemers aan de Collectieve zorgverzekering is in 2018 gestegen tot 680. In 2017 waren er 650 deelnemers.

In 2018 is verder uitvoering gegeven aan de motie over het opzetten en uitvoeren van een minima effect rapportage over het armoedebelaid. Het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (NIBUD) heeft een onderzoek gedaan naar de positie van inwoners met een laag inkomen in de gemeente Dronten.

Uit de minima-effectrapportage Dronten van het NIBUD blijkt dat de volgende onderzochte huishoudtypen maandelijks geld tekort komen:

- alleenstaanden met een bijstandsuitkering;
- gehuwden/samenwonenden met oudere kinderen;
- gehuwden/samenwonenden zonder kinderen.

Naar aanleiding van de bespreking van deze minima-effectrapportage Dronten is door het college de toezegging gedaan om adviezen van het NIBUD over te nemen. De bedragen voor de toegankelijkheidsbijdrage zijn aangepast aan de leefvorm en het aantal (oudere) kinderen. De bedragen voor de toegankelijkheidsbijdrage en de individuele inkomenstoeslag zullen in 2019 verder worden aangepast volgens het advies van het NIBUD. In het themaplan Participatie is aangegeven welke aanbevelingen van het NIBUD zijn overgenomen.

6.4 Begeleide participatie

6.4 Begeleide participatie (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkelingen)

Opvang en Beschermd wonen: inwoners met verward gedrag beter en sneller helpen

Inwoners met verward gedrag dreigen de grip op hun leven te verliezen, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen. Alle wijknetwerken en gidsen zijn getraind in het signaleren van verward gedrag en het toeleiden naar hulp. De raad is, volgens onze toezegging, via een raadbrief d.d. 8-01-2019 geïnformeerd over werkwijze van de hulpverlening aan inwoners met verward gedrag.

Opvang en Beschermd wonen: verdere decentralisatie regionale taken Wmo

Met het oog op de doordecentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang zijn er in 2018 twee experimenten gestart.

Het project 'Woonstart' biedt jongeren/jongvolwassenen een vervolgstap na een 24-uurs jeugdhulpvoorziening of een voorziening beschermd wonen. De jongeren worden in ongeveer een jaar tijd begeleid naar zelfstandig wonen.

In 2018 was de bezetting van Woonstart bijna 100%. Het voldoet aan een behoefte. De meeste jongeren waren 18 of 19 jaar en ook van het logeerbed wordt af en toe gebruikgemaakt. Vrijwel alle jongeren hebben intensieve vormen van jeugdhulp ontvangen en Woonstart is de volgende stap op weg naar zelfstandigheid.

Het zijn jongeren die het niet gemakkelijk hebben in hun leven en soms uit conflictueuze situaties komen. De jongeren die gebruikmaken van Woonstart zijn erg tevreden. Op een schaal van 1-10 varieerden de scores in 2018 tussen de 8 en 10.

Het project 'Maatschappelijke opvang voor gezinnen' biedt gezinnen die dakloos zijn tijdelijke huisvesting met begeleiding. In ongeveer een half jaar tijd wordt gewerkt aan het verminderen en hanteerbaar maken van hun problemen zodat zij weer zelfstandig verder kunnen. In 2018 hebben twee gezinnen gebruikgemaakt van dit aanbod.

6.5 Arbeidsparticipatie

Werkplekken voor mensen met afstand tot arbeidsmarkt (Programmabegroting 2018: nieuw beleid)

Voor deze toelichting verwijzen wij naar de paragraaf Bedrijfsvoering-Human Resource Management.

Trajecten: Bewegen Werkt/Dronten beweegt naar werk

Vanaf 2017 zet de gemeente Dronten twee trajecten in die gericht zijn op het in beweging brengen van de klant. Ook in 2018 zijn deze trajecten weer met succes ingezet. Het traject 'Bewegen Werkt' wordt ingezet voor klanten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. In 2018 hebben vijftien klanten meegedaan aan dit traject. De gidsen zien dat deze klanten in relatief korte tijd grote stappen maken en het gevoel hebben dat ze weer meedoen. De klanten zijn naar aanleiding van dit traject als volgt doorgestroomd:

- doorgestroomd naar een traject gericht op werk (6);
- volgen van een opleiding in combinatie met vrijwilligerswerk (1);
- volgen van intensieve taallessen (1);
- parttime aan het werk (1);
- traject gericht op zorg (1);
- vervolgstap moet nog bepaald worden (1);
- traject gericht op vrijwilligerswerk (1);
- voortijdig gestopt met traject/niet gestart (2).

Het traject 'Dronten beweegt naar werk' wordt ingezet voor klanten die begeleid worden door de consulenten werk. In 2018 hebben 10 deelnemers meegedaan aan dit traject.

Deze groep had gemiddeld een periode van anderhalf jaar niet gewerkt. Ook in deze groep van tien deelnemers hebben klanten zich ontwikkeld en hebben o.a. de volgende stappen gezet:

- aan het werk (5);
- Keuzetraject 'Werk bij Impact' (2);
- voortijdig uitgevallen (1);
- vrijwilligerswerk (1);
- Werkervaringsplek met uitzicht op betaalde baan (1).

Ondernemingsplan Impact 2018 - 2021

In maart van dit jaar heeft het bestuur van het werkvoorzieningschap Kampen en Dronten het Ondernemingsplan 2018 – 2021 vastgesteld na het ophalen van de wensen en bedenkingen vanuit de gemeenteraden van Kampen en Dronten; B17.003185. Het Ondernemingsplan bepaalt de koers van Impact voor de toekomst op grond van het scenario 'lokaal investeren'.

Om de nieuwe koers te kunnen implementeren zijn intern bij Impact veranderingen nodig. In het Veranderplan Impact 2018 - 2021, dat in december 2018 aan de raad is voorgelegd (B18.002316) heeft Impact beschreven hoe ze dit gaan doen en wat ze daarvoor nodig hebben. Het Veranderplan moet ervoor zorgen dat de beide gemeenten ook op termijn over een efficiënt en rendabel sociaal werkbedrijf kunnen beschikken. Een werkbedrijf dat in staat is om goed in te spelen op uitdagingen als het begeleiden van mensen met een (steeds) langere afstand tot de arbeidsmarkt, flexibilisering van de arbeidsmarkt, toenemende automatisering en robotisering, matching tussen vraag en aanbod, ontzorgen van werkgevers, etc.

In-en uitstroom Participatiewet en aantal uitkeringen Participatiewet

In onderstaande tabel is te zien dat de instroom in 2018 ten opzichte van 2017 fors is gedaald. Een ander verschil ten opzichte van 2017 is dat de uitstroom in 2018 hoger is dan de instroom.

	2017	2018
instroom	235	173
uitstroom	216	188

tabel: in-en uitstroom Participatiewet

De onderstaande tabel laat zien dat in 2017, in tegenstelling tot de voorgaande jaren, het aantal bijstandsuitkeringen aan het eind van het jaar lager is dan in januari. Deze lijn zet door in 2018.

	2015	2016	2017	2018
januari	620	633	662	650
december	629	657	650	637

tabel: aantal uitkeringen Participatiewet

Netwerkplatform

In 2018 is de samenwerking binnen het Netwerkplatform verder verstevigd. We trekken samen op in het organiseren van evenementen, het opzetten van leerwerktrajecten en het bedenken van initiatieven. Alles ten behoeve van de dienstverlening aan zowel de werkgevers als de werkzoekenden. Veelal betrekken we daar ook partijen bij vanuit beide arbeidsmarktregio's (WSP Flevoland en WSP Zwolle).

Er is in 2018 vooral verder geïnvesteerd in korte lijnen, commitment en steviger draagvlak onderling binnen de uitvoerende teams Dronten, Impact en Kampen. De ambassadeurs hebben zich ingezet voor een effectievere overlegstructuur in de regio. Zo is de gemeente Dronten aangehaakt bij het sub-regionaal overleg in de regio Zwolle en is de gemeente Kampen vertegenwoordigd in het overleg van het werkgeverscontactteam in Flevoland/Dronten. Hierdoor wordt informatie over beschikbare vacatures en kandidaten nog breder en intensiever gedeeld. In de samenwerking met het UWV in de beide arbeidsmarktregio's hebben we verder gezorgd voor een meer transparante arbeidsmarkt: delen van vacatures, trends en ontwikkelingen en het betrekken van werkgevers bij een verscheidenheid aan initiatieven.

Het Netwerkplatform heeft in 2018 o.a. de volgende activiteiten georganiseerd:

- Netwerklein in Kampen op 1 februari 2018;

- Leerwerktrajecten Kans! April 2018 (voor werkplekken in de callcenterbranche);
- Gezamenlijke wervingsbijeenkomst voor Europarcs op 12 maart 2018;
- Banenevent Dronten 14 juni 2018;
- Gezamenlijke wervingsbijeenkomst Fonville/Landal 18 september 2018;
- Netwerklein locatie IMpact 27 september 2018;
- Opzetten werkgroep Inclusieve Arbeidsmarkt (ontstaan vanuit het Netwerklein): werkgevers uit Kampen en Dronten hebben zich verbonden aan een regionale werkgroep die zich gaat inzetten voor een meer inclusieve arbeidsmarkt.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Aanbesteding Wmo

Het resultaat van de aanbesteding Wmo is dat het aantal aanbieders van maatwerkvoorzieningen is verminderd en de tarieven zijn aangepast.

Van de zorgaanbieders wordt een resultaat gerichte aanpak verwacht, waarbij ook gekeken wordt naar mogelijke inzet van voorliggende voorzieningen.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Aanvullend aanbod maatwerkdienstverlening 18- (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkeling)

In 2018 is aan aanbieders gevraagd om tot een aanvullend aanbod te komen voor jongeren met het uitstroomprofiel dagbesteding. In het themaplan Opgroeien en Opvoeden is de realisatie van nieuw aanbod opgenomen, een en ander in samenwerking met de partners van themaplan Participatie.

Over het aanbod Woonstart en over de tussenvoorziening vindt u informatie onder respectievelijk 6.4 (begeleide participatie) en 4.3 (Onderwijsbeleid en leerlingenzaken).

6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Samenwerkingsafspraken over het borgen van veiligheid bij huiselijk geweld en kindermishandeling

Al onze inwoners, jong én oud, hebben recht op een veilig thuis. Huiselijk geweld en/of kindermishandeling is niet acceptabel. Landelijk zijn een nieuw handelingsprotocol en een aangescherpte meldcode geïntroduceerd die per 1-1-2019 in werking treden. In 2018 hebben wij een aantal voorbereidende stappen gezet waaronder informatiebijeenkomsten voor gidsen en de wijknetwerken. Ook is er gestart met het bijstellen van de samenwerkingsafspraken met Veilig Thuis Flevoland, de raad voor de kinderbeveiliging en de Gecertificeerde Instellingen. Dit alles met het oog op het vroegtijdig signaleren en terugdringen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Veilig Verder (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkeling)

In de voortgangsrapportage 2018 schreven wij dat op basis van de positieve evaluatie van de pilot Veilig Verder, de gidsen Veilig Verder in dienst zijn genomen van de gemeente Dronten. De twee gidsen Veilig Verder zijn in 2018 bij 35 gezinnen betrokken geweest.

Bovenlokaal crisisteam

In de raadsinformatiebrief van 27 juni 2018 (u18.007581) meldden we dat we in samenwerking met de gemeenten Almere, Noordoostpolder en Zeewolde werken aan het realiseren van een ambulant crisisteam voor jeugdhulp. Dit bovenlokale crisisteam is volgens planning met ingang van 1 oktober 2018 gestart en wordt ingezet voor kindhulp bij huisverboden en spoedhulp in gezinnen.

Verbonden partijen per programma

Voor de taakomschrijvingen en kengetallen van deze verbonden partij(en) verwijzen we u naar de [Paragraaf Verbonden partijen](#).

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang 2018
Werkvoorzieningschap Kampen – Dronten (IMpact)	GR	Bestuur GR	Bijdrage 2018 op basis van 57,54 AJ WSW € 1.759.117

Regionale Sociale Recherche	GR	Lid bestuuroverleg	Jaarlijkse bijdrage 2018 € 73.669
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	GR	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2018 € 98.203

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
6	Bijstandsuitkeringen	per 1.000 inw 18jr eo	eerste halfjaar 2018	Dronten	28,10	CBS - Participatie Wet	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners.
			eerste halfjaar 2018	Nederland	40,10		
6	Aantal re-integratievoorzieningen	per 1.000 inw 15-65jr	eerste halfjaar 2018	Dronten	32,20	CBS - Participatie Wet	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
			eerste halfjaar 2018	Nederland	26,10		
6	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 1.000 inw	eerste halfjaar 2018	Dronten	34,00	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat een referentiegemiddelde gebaseerd is op aantal deelnemende gemeenten.
			eerste halfjaar 2018	Nederland	58,00		
6	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	eerste halfjaar 2018	Dronten	8,70	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
			eerste halfjaar 2018	Nederland	9,20		
6	Jongeren met jeugdreclassering	%	eerste halfjaar 2018	Dronten	0,20	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
			eerste halfjaar 2018	Nederland	0,30		
6	Jongeren met jeugdbescherming	%	eerste halfjaar 2018	Dronten	1,10	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
			eerste halfjaar 2018	Nederland	1,00		

6	% Kinderen in armoede	%	2015	Dronten	4,82	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
			2015	Nederland	6,58		

Wat heeft dit gekost in 2018?

Financieel sluit dit programma het jaar 2018 af met een resultaat van: **€ 687.000.**

Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)		Rekening 2017	Primitieve Begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018	Verschil 2018
Lasten						
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.723	-2.702	-3.587	-3.583	4
6.2	Wijkteams	-3.806	-4.011	-3.926	-3.833	93
6.3	Inkomensregelingen	-14.654	-12.893	-13.329	-13.426	-97
6.4	Begeleide participatie	-3.425	-1.892	-2.016	-1.790	226
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-1.745	-1.923	-1.798	125
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-5.793	-879	-879	-865	14
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-1.116	-5.941	-5.805	-5.401	404
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-9.879	-8.785	-10.518	-10.654	-136
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-100	-495	-423	72
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-1.063	-1.036	-1.069	-1.113	-43
Subtotaal Lasten		-41.459	-39.984	-43.546	-42.885	661
Baten						
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	283	70	70	170	100
6.2	Wijkteams	74	-	56	56	-
6.3	Inkomensregelingen	11.510	9.911	10.715	10.806	91
6.4	Begeleide participatie	102	-	-	-	-
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-	71	71
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	222	6	6	-	-6
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	500	660	660	430	-231
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	2	-	-	-	-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-	801	801	-
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-	-
Subtotaal Baten		12.693	10.647	12.308	12.334	26
Saldo Lasten en Baten programma 6		-28.766	-29.337	-31.238	-30.551	687
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-619	7	-5.008	-5.015	-7

0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	2.728	2.038	3.651	3.633	-18
0.10	Saldo Reserves programma 6	2.109	2.045	-1.357	-1.382	-25
	Resultaat programma 6	-26.657	-27.292	-32.595	-31.933	662

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2018 en de werkelijkheid 2018. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 50.000 en hoger.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 104.196

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -41.800	Nadeel	Lasten: Op de post statushouders heeft middels de slotrapportage een budgetoverheveling plaatsgevonden van € 415.000. Na het opstellen van de slotrapportage zijn er echter nog diverse facturen gekomen waardoor het over te hevelen bedrag € 41.800 lager uitvalt (zie overzicht budgetoverhevelingen in de bijlagen).
€ 273.848	Voordeel	Lasten: De middelen die de gemeente Dronten ontvangt vanwege het feit dat er een AZC in onze gemeente is gevestigd, het faciliteitenbesluit, is op taakveld 6.1 begroot, echter een groot deel van de kosten hiervoor zijn in de taakvelden waar de uitvoering plaatsvindt als kosten verantwoord.
€ -64.806	Nadeel	Lasten: Op de post maatschappelijke begeleiding vluchtelingenwerk heeft middels de slotrapportage een budgetoverheveling plaatsgevonden van € 95.242. Na het opstellen van de slotrapportage zijn er echter nog diverse facturen gekomen waardoor het over te hevelen bedrag € 64.806 lager uitvalt (zie overzicht budgetoverhevelingen in de bijlage)
€ -12.872	Nadeel	Lasten: Op de post algemene voorziening jeugd heeft middels de slotrapportage een budgetoverheveling plaatsgevonden van € 15.000. Na het opstellen van de slotrapportage zijn er echter nog diverse facturen gekomen waardoor het over te hevelen bedrag € 12.872 lager uitvalt (zie overzicht budgetoverhevelingen in de bijlage)
€ 54.768	Voordeel	Lasten: Op het taakveld is € 54.768 minder aan salarissen geboekt dan begroot. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering .
€ 85.299	Voordeel	Lasten: Aan Algemene voorzieningen Wmo MO is € 85.299 minder uitgegeven. Dit betreft voornamelijk uitbestede werkzaamheden. We zijn in 2018 gestart met de inhuur van adviesbureau Nautus om de strategie Sociaal Domein en de themaplannen op te stellen. Wegens wegvallen van de interne projectleider in november is Nautus sinds die maand ook verantwoordelijk voor de themaplannen. Deze worden in maart aan de raad aangeboden. In 2018 is

		onderzoeksbureau Totta Research gestart met het cliënt ervaringsonderzoek. Dit onderzoek loopt door geheel 2019. Eind 2018 zijn we gestart onder begeleiding van Stimulanz met de introductie van de omgekeerde toets. Deze wordt in 2019 ingevoerd. Verzocht wordt daarom van het overschot € 60.000 over te hevelen naar 2019 (zie overzicht budgetoverhevelingen in de bijlage).
€ -248.697	Nadeel	Aan Algemene voorzieningen SZ is € 248.697 meer uitgegeven. Dit betreft de Regiotaxi. Aangetekend moet worden dat aan Eigen Bijdragen Regiotaxi € 59.944 geïnd is. Zie hiervoor de Eigen Bijdrage Regiotaxi verantwoord onder de Baten.
€ 59.944	Voordeel	Baten: betreft de Eigen Bijdrage Regiotaxi. Gesaldeerd met de lasten van € 248.697 is de begroting voor de Regiotaxi daarom met € 188.753 overschreden.
€ 51.099	Voordeel	Lasten: Er is minder uitgegeven aan externe ondersteuning. In een aantal gevallen is intern een oplossing gevonden.
€ -119.730	Nadeel	Lasten: Front- en backoffice. De regionale uitvoerings- en projectkosten zijn met € 72.827 overschreden. De lokale overschrijding bedraagt € 46.903.
€ 40.500	Voordeel	Baten: Overige afwijkingen onder € 50.000. Wij stellen voor hiervan € 20.000 over te hevelen naar 2019 (zie overzicht budgetoverhevelingen in de bijlage) Binnen de gemeente Dronten is het professionele netwerk van cliëntondersteuning goed opgebouwd. Er zijn verschillende partijen die professionele cliëntondersteuning leveren. Echter zien wij nog kansen om vrijwilligers en ervaringsdeskundigen in te zetten en zo het aanbod te vergroten. Gemeente Almere is een van de koplopers op dit gebied en heeft daarom extra geld beschikbaar gekregen van het ministerie van vws om regio gemeenten te ondersteunen met de ontwikkeling en verbreding van het aanbod cliëntondersteuning. In september 2018 heeft de gemeente Dronten een aanvraag gedaan voor €20.000 vanuit de koploper cliëntondersteuning regeling van de gemeente Almere. Deze gelden zijn op 7 november 2018 ontvangen. Momenteel zijn we met onze partners aan het kijken binnen de gemeente Dronten hoe we het beleid kunnen ontwikkelen en in kunnen gaan zetten. Deze werkzaamheden en met name de uitvoering ervan lopen door in 2019. Hierbij wordt met name ingegaan op de onderwerpen ervaringsdeskundigen en de verhouding professionele en niet-professionele cliëntondersteuners. In 2019 wordt dit geld gebruikt om partners te ondersteunen bij het opzetten van een ervaringsdeskundigen programma en de (mede) financiering van een cursus voor de toekomstige ervaringsdeskundigen. De gemeente Almere heeft samen met Windesheim deze cursussen opgezet en getest en de gemeente Dronten kan gebruik maken van deze expertise. Door gebruik te maken van ervaringsdeskundigen kunnen de totale kosten van cliëntondersteuning worden verlaagd.
€ 47.262	Voordeel	Lasten: Overige afwijkingen onder € 50.000. Betreft toegang en handhaving Kinderopvang & Peuterspeelzalen.

€ -20.619	Nadeel	Overige kleine verschillen
-----------	--------	----------------------------

6.2 Wijkteams

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 92.957

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 184.771	Voordeel	Lasten: Op het taakveld is € 184.771 minder aan salarissen geboekt dan begroot. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering .
€ 19.280	Voordeel	Lasten: Op het project Pilot AZC is een overschot van € 19.280. Wij stellen voor dit bedrag over te hevelen naar 2019 ten behoeve van preventief aanbod 2019 (zie overzicht budgetoverhevelingen in de bijlage).
€ -101.468	Nadeel	Lasten: overschrijding door niet begroot inhuurpersoneel binnen de formatie op de post uitvoeringskosten Wmo.
€ -9.626	Nadeel	Overige kleine verschillen.

6.3 Inkomensregelingen

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -5.823

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -171.206	Nadeel	Lasten: Analyse van de debiteuren SOZA geeft aan dat € 171.206 toegevoegd moet worden aan de voorzien dubieuze debiteuren SOZA. Betreft € 153.849 reguliere debiteuren SOZA en € 17.356 aan debiteuren leenbijstand statushouders.
€ 96.522	Voordeel	Baten: Het saldo debiteuren SOZA is toegenomen met € 96.522.
€ -69.894	Nadeel	Lasten: Op het taakveld is € 69.894 meer aan salarissen geboekt dan begroot. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering .
€ 69.538	Voordeel	Lasten: De uitgaven Inkomensdeel BUIG zijn € 69.538 lager dan begroot bij de Slotrapportage 2018.. Voornamelijk de uitgaven voor bijstandsuitkeringen waren lager.
€ 85.478	Voordeel	Lasten: Bij de uitvoering van het Armoedebelief is sprake van een tekort van € 25.996. Aan de beleidszijde is sprake van een overschot van € 111.474. In 2019 wordt het armoedebeliefsplan geactualiseerd. In de bijlagen in het overzicht budgetoverhevelingen wordt verzocht € 75.000 over te hevelen naar 2019.
€ -16.261	Nadeel	Overige kleine verschillen

6.4 Begeleide participatie

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 225.656

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 225.656	Voordeel	Lasten: Wij hebben van het Rijk € 79.371 meer ontvangen dan dat wij af moeten dragen aan Impact. Het verschil zit in het aantal AJ's dat wij van het Rijk ontvangen en het aantal AJ's dat Impact voor ons begeleidt. Daarnaast was er een tekort begroot in 2018 van € 386.199. Het werkelijke tekort 2018 is € 239.914 geweest waardoor dit een voordeel op heeft geleverd van € 146.285.

6.5 Arbeidsparticipatie

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 195.785

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 69.178	Voordeel	Lasten: Op het taakveld is € 69.178 minder aan salarissen geboekt dan begroot. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering .
€ 29.364	Voordeel	Lasten: In de begroting P-wet Werkdeel is een stelpost opgenomen van € 71.159. Hiervan is € 41.795 uitgegeven.
€ 26.034	Voordeel	Lasten: Overige kleine verschillen. Betreft Uitvoering Inburgering, totaal € 11.102 en Beleid Participatie, totaal € 14.932. In 2018 is een coördinator aangesteld voor de uitvoering van de Pas van Dronten. Deze is voor een jaar aangesteld vanaf 1 mei 2018 t/m 1 april 2019. Wij verzoeken uw Raad daarom € 14.000 (beleid participatie) opnieuw beschikbaar te stellen in 2019. (zie overzicht budgetoverhevelingen in de bijlage).
€ 71.209	Voordeel	Betreft voornamelijk € 70.400 ontvangen ESF-subsidie over activiteiten in de periode 2014-2016 die wij in 2018 ontvangen hebben. Dit was niet begroot omdat de hoogte van het te ontvangen bedrag onzeker was.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 8.028

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 114.980	Voordeel	Lasten: Op het taakveld is € 114.980 minder aan salarissen geboekt dan begroot. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering .
€ -37.849	Nadeel	De post woningaanpassingen is met € 37.849 overschreden. Het aantal aanvragen wijkt per jaar nog wel eens af in positieve of negatieve zin. Betreft dus een afwijking van het gemiddelde.
€ -69.103	Nadeel	De post rolstoelen is met € 69.103 overschreden. Zie hiervoor ook taakveld 6.71 Wmo Vervoer (scootmobielen e.d.) waar een overschot is van € 99.937.

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 173.845

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 368.799	Voordeel	Lasten: Betreft geleverde zorg in PGB. Aan Huishoudelijke Ondersteuning is aan PGB € 111.924 minder uitgegeven dan begroot. Voor Maatschappelijke Begeleiding Wmo PGB is € 256.875 minder uitgegeven dan begroot. Zie ook de uitgaven Zorg In Natura (ZIN).
€ -200.566	Nadeel	Lasten: De uitgaven Maatschappelijke Begeleiding Wmo ZIN zijn € 200.566 hoger dan begroot. Zie ook uitgaven PGB positief € 256.875
€ 136.652	Voordeel	Lasten: De uitgaven voor Huishoudelijke Ondersteuning zijn € 136.652 lager dan begroot. Zie ook uitgaven PGB positief € 111.924.
€ 99.937	Voordeel	Lasten: Aan Wmo Vervoer (scootmobielen e.d.) is € 99.937 minder uitgegeven dan begroot.
€ -230.977	Nadeel	Baten: Aan Eigen Bijdragen heeft het CAK € 230.977 minder kunnen innen dan wat wij begroot hebben.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -135.791

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 113.738	Voordeel	Lasten: Op het taakveld is € 113.738 minder aan salarissen geboekt dan begroot. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering .
€ -80.637	Nadeel	Lasten: Aan Ondersteuning Jeugd PGB ambulante begeleiding is € 80.637 meer uitgegeven dan begroot.
€ -1.576.097	Nadeel	Lasten: Aan Ondersteuning Jeugd ZIN is € 1.576.097 meer uitgegeven dan begroot. De overschrijding is toe te schrijven aan de ambulante behandeling en Jeugd GGZ ambulant.
€ 135.628	Voordeel	Lasten: Bij de post Hulp Jeugd is op het budget Landelijk Transitie Arrangement is € 135.628 minder uitgegeven dan begroot.
€ 353.700	Voordeel	Lasten: Bij de post Hulp Jeugd is op het budget Jeugd GGZ Specialistisch € 353.700 minder uitgegeven dan begroot.
€ 981.023	Voordeel	Lasten: Bij de post Hulp Jeugd is op het budget voor Verblijf 24-uurs Zorg € 981.023 minder uitgegeven dan begroot.
€ 50.429	Voordeel	Lasten: Afwikkeling balansposten 2015 - 2017 Jeugdzorg plus (pakket 6)
€ -71.776	Nadeel	Lasten: overschrijding door niet begroot inhuurpersoneel binnen de formatie op de post Hulp Jeugd.
€ -41.799	Nadeel	Overige kleine afwijkingen.

6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 71.834

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -31.649	Nadeel	Lasten: Op het taakveld is € 31.649 meer aan salarissen geboekt dan begroot. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering .
€ 121.000	Voordeel	Lasten: Van gemeente Almere zijn extra inkomsten ontvangen vanuit het overschot regionale taken Wmo waarvoor gemeente Almere een doeluittkering ontvangt. Tot nu toe is er jaarlijks sprake van een overschot op de post beschermd wonen. Bestuurlijk is afgesproken om overschotten naar rato te verdelen over de Flevolandse gemeenten. Het overschot regionale taken Wmo, ontvangen in het jaar 2018, bedraagt in totaal € 801.000 (Resultaat 2016 € 447.000 en resultaat 2017 € 354.000). In de Slotrapportage 2018. is hiervan al € 550.000 overgeheveld naar 2019. Wij stellen voor het overschot regionale taken Wmo beschikbaar te houden voor de doelgroep kwetsbare inwoners. Middels de raadbrieven U17.018332 is de gemeenteraad geïnformeerd over het voornemen om het overschot te gebruiken als dekking voor het project Woonstart, een woonvoorziening met begeleiding voor jongeren tot 27 jaar. Vanaf 2019 worden er geen overschotten beschermd wonen verwacht. Om die reden stellen wij voor de nu nog resterende € 121.000 op de post Opvang en Beschermd wonen over te hevelen naar 2019/2020 en te gebruiken voor projecten vooruitlopend op de doordecentralisatie Wmo per 2021 en op de invoering van nieuwe wetgeving Wet verplichte GGZ/Wet Zorg en Dwang in 2020 (zie overzicht Budgetoverhevelingen in de bijlagen).
€ -17.517	Nadeel	Overige kleine verschillen. Betreft een nadeel van € 23.991 in de lasten van het Interventieteam en een overig voor deel van € 6.474.

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -43.458

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -43.458	Nadeel	Lasten: Overige kleine verschillen. Hiervan wordt € 18.076 veroorzaakt doordat er meer loonkosten zijn toegerekend dan begroot. Een nadere toelichting hierover wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering . Het overige nadeel, € 25.382, wordt veroorzaakt door een overschrijding van de regionale post jeugdbescherming.

Mutaties reserves programma 6

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor de reserves bij dit programma is:

€ -24.837

Dit nadeel betreft geen noemenswaardige afwijking in de reservemutaties.

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -24.837	Nadeel	Overige kleine verschillen.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Algemene omschrijving

Dit programma omvat activiteiten die gericht zijn op Centra Jeugd en Gezin (exclusief jeugd maatwerkdeel Wmo, dat is onderdeel van programma 6), gezondheidszorg, milieu, integrale handhaving en vergunningverlening, afvalinzameling en reiniging, water en riolering alsmede de gemeentelijke begraafplaats.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- [Gemeenschappelijke regeling 'Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland' 2016](#)
- [Algemene Subsidieverordening 2017](#)
- [Regioplan Windenergie](#)
- [Aansluitverordening riolering 2016](#)
- [Verordening rioolheffing 2018](#)
- [Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan 2016](#)
- [Verordening afvalstoffenheffing 2018](#)
- [Afvalbeleidsplan 2016-2021](#)
- [Beheerverordening gemeentelijke begraafplaats Dronten 2015](#)
- [Verordening begraafplaatsrechten 2018](#)
- [Gezondheidsnota 2014-2017 "Gezond in Dronten"](#)
- [Klimaatbeleidsplan "Dronten, meer dan klimaatneutraal"](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
7.1	Volksgezondheid	I.A. Korting
7.2	Riolering	J. Oosterveld & A. van Amerongen
7.3	Afval	J. Oosterveld
7.4	Milieubeheer	J. Oosterveld & A. van Amerongen
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	J. Oosterveld

Wat wilden we bereiken in 2018 en verder?

Doelstellingen nieuw beleid

[Nieuw beleid 7.1 - Volksgezondheid](#)

- Volksgezondheid, GGD (€ 20.000 structureel).

[Nieuw beleid 7.5 - Begraafplaatsen](#)

- Aanleg grafkelders op begraafplaats De Wissel (€ 40.000 krediet, structurele kapitaallasten).

Doelstellingen bestaande ontwikkelingen

[Bestaande ontwikkelingen 7.3 - Afval](#)

- Afvalinzameling en -verwerking.

[Bestaande ontwikkelingen 7.4 - Milieubeheer](#)

- Programmabegroting 2018 Omgevingsdienst Flevoland;
- Duurzaamheid.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2018?

7.1 Volksgezondheid

[Volksgezondheid, GGD](#) (Programmabegroting 2018: nieuw beleid)

Gezondheid wordt als een integraal onderdeel van het sociaal domein beschouwd. Daarom hebben wij gezondheid geïntegreerd in de themaplannen voor het sociaal domein.

In 2018 is een start gemaakt met het vormgeven van een uitvoeringsnota gezondheid. Deze maken we in 2019 concreet.

Het project AED is in de tweede helft van 2018 gestart. Hiermee zorgen we voor een complete dekking van AED's en burgerhulpverleners in de gemeente Dronten.

De GGD heeft voor de uitvoering van de wettelijke taken in 2018 structureel € 20.000 extra ontvangen. Deze taken worden volgens het voorstel uitgevoerd.

In 2018 zijn we geconfronteerd met het sluiten van het ziekenhuis in Lelystad. We hebben in nauw contact met het ministerie, provincie, gemeente Lelystad en andere omliggende gemeenten zorg gedragen dat de zorg aan de inwoners voor Dronten gecontinueerd kon worden. We hebben op verschillende momenten onze zorg geuit (onder andere door brieven, bezoek aan Tweede Kamer, gesprek minister VWS). Ook is een start gemaakt om samen met ministerie, provincie Flevoland, Flevolandse gemeenten en GGD Flevoland na te denken over een regiovisie basis en acute zorg en inzet op 1,5 lijnszorg in Flevoland. Hierbij zal een sterke samenwerking met al onze lokale en regionale zorgpartners uitgangspunt zijn. Hierbij zal innovatie een belangrijke rol spelen. Gedacht kan worden om op regionaal niveau te investeren in digitale netwerken en technologie om:

- de verplaatsing van medische zorg te ondersteunen (zorg dichtbij huis of thuis);
- langer thuis wonen mogelijk te maken;
- preventie en vroegsignalering te ondersteunen.

Dit proces gaat in 2019 verder.

Vanuit het stimuleringsprogramma 'Gezond in de Stad' (GIDS) ontvangt de gemeente Dronten een rijksvergoeding om gezondheidsachterstanden op lokaal niveau aan te pakken. In 2018 is de rijksvergoeding onder meer ingezet voor het betalen van de jaarlijkse bijdrage aan de stichting Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG). Dronten is vanaf 2017 JOGG-gemeente. We proberen de omgeving van jongeren in de meest brede zin van het woord "gezond" te maken. Jongeren worden gestimuleerd om gezond te eten en te bewegen. Voorbeelden zijn de watercampagnes in verschillende wijken, de drinkwaterchallenge, de groente- & fruitcampagnes bij de kinderopvang, het groentehapjesproject samen met Icare en de tweede Color JOGG-run in september 2018. In november 2018 is een motie in de raad aangenomen om onderzoek te doen naar de kosten en mogelijkheden een programma als "ik stop ermee" in Dronten aan te kunnen bieden. In mei 2019 wordt in samenwerking met een aantal partners de cursus "Ik stop ermee" in Dronten aangeboden. Daarnaast vinden er met sportverenigingen gesprekken plaats over het stoppen van roken op en rondom de sportterreinen.

Het overgrote deel van de GIDS-gelden is ingezet voor de ontwikkeling en de uitvoering van het Plan van Aanpak Gezonde Leefstijl dat in opdracht van de gemeente is opgesteld door De Meerpaal en de GGD. Bij de uitvoering van dit plan zijn verschillende organisaties uit Dronten betrokken. Denk hierbij aan Tactus, stichting Forzsa, onderwijsinstellingen, instellingen voor kinderopvang en de sportverenigingen. De bovengenoemde activiteiten sluiten aan bij het Nationaal Preventie akkoord.

7.3 Afval

Afvalinzameling en -verwerking (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkeling)

Afvalbeleid

In het voorjaar van 2018 is de invoering van het omgekeerd inzamelen afgerond. Inwoners die voorheen het restafval in de minicontainer aanboden, brengen dit nu weg naar ondergrondse containers in de buurt. De minicontainer wordt nu gebruikt voor het aanbieden van het verpakkingsafval plastic, blikjes en drankenkartons (PMD). Dit is ook goed zichtbaar in de afvalinzamelingsresultaten. De in 2017 ingezette daling van het restafval zet in 2018 door. In 2018 is circa 115 kilogram per inwoner per jaar ingezameld. Dit betekent een daling van 15% ten opzichte van 2017. De landelijke doelstellingen van 100 kilogram restafval per inwoner per jaar in 2020 liggen hiermee binnen handbereik. Wel wordt meer vervuiling van het ingezamelde PMD geconstateerd. Dat geldt ook voor het papier dat wordt ingezameld in de ondergrondse containers. Hier zal in 2019 extra aandacht voor zijn, zodat inwoners goed op de hoogte zijn wat onder PMD en onder oud papier wordt verstaan.

Routeoptimalisatie

Als gevolg van het invoeren van omgekeerd inzamelen hebben we ook de inzamelroutes van de inzameldienst herzien en geoptimaliseerd. Dit heeft geleid tot meer logische routes en een efficiëntere inzameling.

Bezoeken milieustraat

Het aantal bezoeken aan de milieustraat en daarmee betere scheiding van afval naar grondstoffen is dit jaar eveneens toegenomen. In 2018 kwamen de inwoners 48.361 maal naar de milieustraat; een stijging van ca. 14% t.o.v. 2017.

7.4 Milieubeheer

7.4 Milieubeheer (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkelingen)

Met ingang van 2018 wordt de financiële bijdrage aan de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (uitvoering milieutaken) berekend op basis van de "kostprijsystematiek 2018-2020" (KPS). Het doel van de KPS is om het takenpakket voor alle partners op een uniforme werkwijze uit te voeren (level playing field) en de kosten op eenduidige wijze te berekenen. Onderdeel van de KPS zijn het productmodel (uren * tarief) en het bedrijvenmodel (bedrijven * frequentie * productprijs). Daarmee kunnen de partners dienstverleningsafspraken maken. Ten opzichte van de lumpsumbijdrage heeft dit nieuwe rekenmodel voor Dronten een verhoging van de financiële bijdrage tot gevolg van respectievelijk € 68.997 in 2018 (op basis van een mitigatievoorstel) en jaarlijks € 137.994 daarna.

De uniformering van de uitvoeringstaken conform de KPS heeft als gevolg dat met ingang van 1 januari 2018 jaarlijks beduidend meer producten en diensten aan Dronten worden geleverd. Daarmee wordt toezicht & handhaving en vergunningverlening op een adequaat niveau uitgevoerd.

De conform KPS afgesproken producten en diensten voor 2018 zijn vastgelegd in het 'Uitvoeringsprogramma 2018 OFGV'. De lente- en herfstrapportages 2018 laten zien dat de uitvoering van de taken keurig op schema lag. Over geheel 2018 zal de OFGV verantwoording afleggen in het 'Jaarverslag 2018 OFGV'. Deze wordt in het voorjaar 2019 gepresenteerd.

Duurzaamheid

Dit onderdeel wordt nader toegelicht onder [taakveld 8.3 Wonen en bouwen](#).

Regioplan Wind

Op 30 juni 2016 heeft de gemeenteraad het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland vastgesteld. Op basis van het Regioplan Windenergie worden, onder rijkscoördinatie, drie grensoverschrijdende grootschalige windenergieprojecten ontwikkeld in Oostelijk Flevoland. De parken liggen deels in de gemeente Dronten en deels in de gemeente Lelystad. Voor het windpark "Windplan Blauw" is in september 2018 het Rijksinpassingsplan vastgesteld en zijn de omgevingsvergunningen verleend. De verwachting is dat het plan in 2019 onherroepelijk wordt in 2020 met de bouw kan worden gestart. Voor het windpark "Windplan Groen" is een Voorkeursalternatief (VKA) door de raad vastgesteld inclusief enkele wijzigingen van het Regioplan. Het voorontwerp Rijksinpassingsplan (op basis van het VKA) is in november vrijgegeven. Naar verwachting worden in 2019 de omgevingsvergunningen verleend en het Rijksinpassingsplan vastgesteld. Belangrijke aandachtspunten zijn de beperkingen door luchthaven Lelystad en het beperken van de hinder voor de woonkernen. Voor het derde plan, de 'duurzame Regio WEST', grotendeels gelegen in Lelystad, zal de procedure naar verwachting in 2019 worden opgestart.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Aanleg grafkelders op begraafplaats De Wissel (Programmabegroting 2018: nieuw beleid)

De aanleg van de grafkelders is gerealiseerd in de tweede helft van 2018.

Verbonden partijen per programma

Voor de taakomschrijvingen en kengetallen van deze verbonden partij(en) verwijzen we u naar de [Paragraaf Verbonden partijen](#).

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang 2018
GGD Flevoland	GR	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2018 € 761.756
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	NV	Stemrecht/ zeggenschap op basis van 48 aandelen	De gemeente staat garant voor een geldlening van de N.V. Voor deze garantiestelling heeft de gemeente een provisie van € 100.166 ontvangen in 2018
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	GR	Bestuur GR	Jaarlijkse bijdrage 2018 € 797.362 exclusief meerwerkopdrachten € 11.777

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
7	Fijn huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2017	Dronen	131,00	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld restafval dat te groot of te zwaar is om op dezelfde wijze als het huishoudelijk restafval te worden aangeboden.
			2017	Nederland	179,00		

Wat heeft dit gekost in 2018?

Financieel sluit dit programma het jaar 2018 af met een resultaat van: **€ 145.000.**

Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten		Rekening	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
(x € 1.000)		2017	2018	2018	2018	2018
Lasten						
7.1	Volksgezondheid	-878	-825	-855	-850	4
7.2	Riolering	-1.945	-2.113	-2.093	-2.104	-11
7.3	Afval	-3.792	-3.589	-3.663	-4.297	-634
7.4	Milieubeheer	-1.249	-1.185	-1.806	-1.805	1
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-363	-353	-361	-359	2
Subtotaal Lasten		-8.227	-8.065	-8.778	-9.416	-638
Baten						
7.2	Riolering	2.409	2.552	2.552	2.673	120
7.3	Afval	4.879	4.672	4.751	5.488	738
7.4	Milieubeheer	242	4	704	656	-48
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	384	320	375	347	-28
Subtotaal Baten		7.914	7.548	8.382	9.164	782

Saldo Lasten en Baten programma 7		-312	-518	-396	-252	145
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	-35	-	102	102	-
0.10	Saldo Reserves programma 7	-35	-	102	102	-
Resultaat programma 7		-347	-518	-295	-150	145

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2018 en de werkelijkheid 2018. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) per taakveld worden toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 50.000 en hoger.

7.1 Volksgezondheid

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 4.343

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 4.343	Voordeel	Overige kleine verschillen.

7.2 Riolering

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 108.810

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 66.052	Voordeel	Lasten: De in 2018 opengestelde functie van beleidsadviseur Riolering is niet ingevuld in 2018, totaal € 66.000.
€ 258.496	Voordeel	Lasten: Het voordelige saldo valt in de volgende onderdelen uiteen. Door een langere voorbereidingstijd van de aanbesteding Reiniging en inspecteren, zijn deze werkzaamheden in 2018 niet uitgevoerd. Daarnaast zijn reconstructies van De Zuid en De Noord/De Helling niet doorgegaan. De geplande bijdrage is daarom niet uitgegeven. Ook is sprake van incidenteel voordeel door lagere lasten voor projecten of klussen in het kader van riolering.
€ -218.272	Nadeel	Lasten: Als gevolg van de bovengenoemde ontwikkelingen kan dit bedrag toegevoegd worden aan de voorziening Riolbeheer.
€ 2.534	Nadeel	Overige kleine verschillen.

7.3 Afval

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 103.880

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -69.208	Nadeel	Lasten: Deze overschrijding wordt veroorzaakt door hogere salarislaster dan begroot. Een nadere

		toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering .
€ -88.161	Nadeel	Lasten: Voorafgaand aan de invulling van vaste formatie voor beleidsadvisering is binnen het team Afval en Reiniging een senior adviseur ingehuurd, totaal € 60.000.
€ -504.186	Nadeel	Lasten: Deze overschrijding valt in een aantal onderdelen uiteen. In hoofdzaak zijn hogere kosten voor ondersteuning bij automatisering totaal € 17.000, uitvoering van het Zwerfafvalproject totaal € 23.000, extra inzet voor het centrum totaal € 64.000, lasten vanuit de service level agreement (SLA) voor ondergrondse containers totaal € 62.109 en hogere brandstofkosten totaal € 37.515. Daarnaast meerkosten voor de verwerking van restafval en grof huishoudelijk afval, totaal € 150.000. Deze kosten worden op basis van voorschot aan HVC betaald. Restitutie vindt achteraf plaats op basis van werkelijk aangeleverd tonnage. Ook zijn meerkosten door een toename van de hoeveelheid ingezameld Plastic, Metaal, en Drinkpak (PMD), totaal € 150.000. In de analyse bij dit jaarverslag wordt uitgegaan van de begroting na wijziging (primitieve begroting aangevuld met de effecten uit de Voortgang- of Slotrapportage). De hogere kapitaallasten als gevolg van het afronden van de plaatsing van ondergrondse containers in 2018 zijn, zoals ook verwoord in het eindrapport "Evaluatie besluitvorming ondergrondse containers", in een eerdere rapportage verwerkt. Daarom heeft dit nu geen effect.
€ 259.377	Voordeel	Baten: Door betere afvalscheiding zijn diverse afvalstromen/ grondstoffen met een opbrengstfactor gestegen en zijn daarmee hogere inkomsten bereikt; met name wordt dit veroorzaakt door de PMD-fractie (naast hogere kosten voor scheiding dus ook hogere inkomsten).
€ 535.022	Voordeel	Baten: De bovengenoemde effecten hebben per saldo een negatief effect. Om het product afval kostendekkend af te kunnen sluiten is een onttrekking aan de voorziening Afvalstoffenheffing noodzakelijk.
€ 28.964	Voordeel	Overige kleine verschillen.

7.4 Milieubeheer

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -46.405

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -11.209	Nadeel	Lasten: Dit budget is benodigd voor het beoordelen van 11 bedrijven door de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV). Helaas is de OFGV hier in 2018 niet aan toegekomen en zal deze werkzaamheden in 2019 voor gemeente Dronten uitvoeren. Wij stellen voor dit bedrag daarom over te hevelen naar 2019.
€ -35.196	Nadeel	Overige kleine verschillen.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ -26.073

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -26.073	Nadeel	Overige kleine verschillen.

Mutaties reserves programma 7

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor de reserves bij dit programma is:

€ -

Dit programma heeft geen afwijkingen in de reservemutaties.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op de ruimtelijke ordening (ontwikkelingsvisie, bestemmingsplannen, welstandstoezicht en handhaving) en volkshuisvesting (woningbouw nieuw en bestaand, woonwagencentrum) en bouwgrondexploitaties.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- Vigerende bestemmingsplannen
- [Woonvisie 2016-2021 "Groeien met kwaliteit"](#)
- [Welstandsnota 2013](#)
- [Bouwbesluit 2012](#)
- [Nota grondbeleid 2016](#)
- GEO-visie Dronten 2011
- [Structuurvisie Dronten 2030 \(2012\)](#)
- [Beleidsnota huisvesting arbeidsmigranten \(Afwijkingenbeleid\)](#)
- [Beleidsnota Studentenhuisvesting \(Afwijkingenbeleid\)](#)
- [Bouwverordening 2002](#)
- [Legesverordening 2018](#)
- [Procedureregeling planschade vergoeding 2005](#)
- [Klimaatbeleidsplan "Dronten, meer dan klimaatneutraal"](#)
- [Verordening VROM starterslening 2013](#)
- [Verordening blijverslening gemeente Dronten 2017](#)
- [Wabo vergunningenbeleid gemeente Dronten 2018](#)
- [Beleidsnota Duurzaam Dronten 2012-2016](#)

Portefeuillehouder per taakveld

Taakveld	Omschrijving	Portefeuillehouder
8.1	Ruimtelijke ordening	J. Oosterveld
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	A. van Amerongen
8.3	Wonen en bouwen	J. Oosterveld, P. van Bergen & A. van Amerongen

Wat wilden we bereiken in 2018 en verder?

Doelstellingen nieuw beleid

[Nieuw beleid 8.1 - Ruimtelijke ordening](#)

- Ontwikkelingsplan Hanzekwartier (€ 40.000 krediet in 2018 en € 50.000 krediet in 2019);
- Programma Omgevingswet (€ 195.000 in 2018 en 2019 en € 90.000 in 2020 incidenteel).

[Nieuw beleid 8.3 - Wonen en bouwen](#)

- Wonen - Marketing wonen (€ 75.000 incidenteel);
- GEO-visie (€ 50.000 incidenteel).

Doelstellingen bestaande ontwikkelingen

[Bestaande ontwikkelingen 8.2 - Grondexploitatie \(niet bedrijventerreinen\)](#)

- De Gilden / Het Palet;
- Graafschap;
- Hanzekwartier.

[Bestaande ontwikkelingen 8.3 - Wonen en bouwen](#)

- Programma Duurzaamheid;
- Voormalig tuincentrum De Boeg - Dronten.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2018?

8.1 Ruimtelijke ordening

8.1 - Ruimtelijke ordening (Programmabegroting 2018: nieuw beleid)

Ontwikkelingsplan Hanzekwartier

Het Hanzekwartier nemen we gefaseerd in ontwikkeling. Gefaseerd niet alleen omdat het een groot gebied is, maar ook omdat het nog gedeeltelijk in gebruik is als bedrijventerrein. Als een deel daadwerkelijk in ontwikkeling wordt genomen dan stellen we voor dat deel een grondexploitatie vast en wikkelen we alle kosten en opbrengsten via de grondexploitatie af. Zo zijn er nu grondexploitaties voor het Otopplein, de Scholenzone en de Havenkade. Vooruitlopend op het vaststellen van een grondexploitatie worden ook voorbereidingskosten gemaakt. De aandacht heeft zich in 2018 vooral gericht op het gebied ten noorden van de Nijverheidsweg tot aan de spoorlijn en het deel tussen De Noord en de Grutto. Hierbij moet worden gedacht aan externe adviezen voor contractvorming, stedenbouwkundige expertise, milieuonderzoeken etc.

Indien binnen vijf jaar een grondexploitatie wordt vastgesteld dan worden de betreffende kosten alsnog ten laste gebracht van de grondexploitatie.

Programma Omgevingswet

In 2018 is Dronten voorzichtig begonnen met de opstart van de Omgevingswet. Dit is ingegeven door het feit dat de gevraagde voorlopige budgetten voor de Omgevingswet bij behandeling van de begroting 2018 zijn doorgeschoven naar 2019. In 2018 is de ambtelijke organisatie gestart met een organisatiebrede bewustwordingscampagne omtrent de gevolgen van de Omgevingswet op ons reguliere werk. Ook is aandacht besteed aan de rollen van raad en college en hoe de samenleving een rol kan pakken/krijgen in de Omgevingswet. In 2018 is ook de programmamanager geworven voor de verdere implementatie van de Omgevingswet. Aan de hand van een Drontense aanpak zal in 2019 en verder de Omgevingswet worden geïmplementeerd in Dronten. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat de Omgevingswet nog is omgeven met veel (financiële) onzekerheden. Dit betreft vooral het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). In de begroting zijn hier ook PM-posten voor opgenomen.

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkelingen)

De Gilden/ Het Palet

In De Gilden fase 1 zijn twee herontwikkelingsplannen aan de orde. Deze bevinden zich aan de centrale wateras grenzend aan het centrum in Dronten-West. Dit betreffen twee plannen waarbij de unieke ligging aan het water is benut door een tuin of een vlonder direct aan het water. De gronden zijn inmiddels bouwrijp en in de loop van 2019 zal worden gestart met de bouw. Daarmee wordt De Gilden fase 1 voltooid.

In De Gilden fase 2 zijn nagenoeg alle projecten opgeleverd en wordt alleen nog gebouwd aan de Smederij. De oplevering van deze woningen wordt in 2019 verwacht, waarmee het woonrijp maken kan worden doorgezet en afgerond.

In het centrum van Dronten-West loopt nu de procedure voor de voorgenomen vestiging van een Lidl-supermarkt in combinatie met 18 appartementen. De besluitvorming hierover zal in 2019 plaatsvinden waarmee duidelijkheid komt over de doorontwikkeling van dit gebied. Tegenover het centrum is de bouw gestart van 29 zorgappartementen en daaraan grenzend zal in 2019 tevens de bouw van 18 waterwoningen starten.

In Het Palet is circa 90% van de hier te verkopen gronden al gelabeld aan partijen (zowel particulier als projectmatig). Er vindt in het eerste kwartaal van 2019 een kavel loting plaats voor 7 kavels. Veel woningen zijn al opgeleverd en in 2019 worden de eerste straten woonrijp gemaakt terwijl de aandacht ook gericht is om het laatste deel van Het Palet bouwrijp te maken. Nieuw is dat, vóórdat tot definitieve inrichting van het openbaar gebied wordt overgegaan, eerst alle bewoners worden geconsulteerd over de voorgestelde (concept) inrichting. In De Gilden is hier het afgelopen jaar al wat ervaring mee opgedaan en ondanks dat het de nodige tijd kost zijn de reacties zeer positief en waarderen bewoners deze betrokkenheid.

De Graafschap

In 2018 lopen diverse onderhandelingstrajecten met ontwikkelaars waarvan de verkoop en start bouw (wel afhankelijk van verkoopresultaten) in 2019 wordt verwacht:

- 14 appartementen (IJsselland ontwikkeling);
- 14 woningen (Oost en van Tilburg);
- 16 woningen (Oost en Van Tilburg);
- 14 woningen (Van der Steeg);
- 28 woningen (van der Steeg);
- 8 woningen (Taqtic).

Daarnaast zijn voor diverse bouwkeuzes koop- dan wel optieovereenkomsten gesloten, waarvan er vijf in aanbouw zijn.

In 2018 zijn 19 woningen opgeleverd. Projectmatig zijn 18 woningen in aanbouw.

Hanzekwartier

Het Hanzekwartier nemen we gefaseerd in ontwikkeling. Er loopt nu een drietal grondexploitaties. Dit zijn de grondexploitaties voor het Ottoplein, de Scholenzone en de Havenkade.

Binnen de grondexploitatie Ottoplein zijn in 2018 41 appartementen opgeleverd en in 2019 worden de 8 woningen aan de Grutto opgeleverd. Na de terreinafwerking kan deze grondexploitatie eind 2019 worden afgesloten.

Binnen de Scholenzone zijn eind 2018 twee omgevingsvergunningen verleend voor de bouw van in totaal 107 (koop en huur)appartementen. Afwikkeling van de grondverkoop en start bouw gebeurt in het eerste kwartaal van 2019.

De planontwikkeling van de Havenkade is in volle gang, medio 2019 wordt dit buiten in het veld zichtbaar. In mei 2019 wordt gestart met de sloop van de panden van het landbouwmechanisatie bedrijf Abemec (voorheen Van Arendonk) en de bodemsanering op deze locatie.

8.3 Wonen en bouwen

Wonen algemeen

In navolging van het landelijke beeld, zien we ook in de gemeente Dronten veel vraag naar alle prijssegmenten en woningtypen. De woningbouwproductie komt op gang en heeft geleid tot de oplevering van 219 woningen (190 in Dronten, 28 in Biddinghuizen en 1 in Swifterbant). De gerealiseerde nieuwbouw betrof overwegend koopwoningen. OFW heeft 10 (starters)huurappartementen gerealiseerd aan de Morinel. Eind 2018 zijn met OFW nieuwe prestatieafspraken gemaakt, hoofdpunten hierin: de bouw van nieuwe huurwoningen, inrichting Lang Zult U Wonen modelwoning, pilot (2019) met verlaagde grondprijzen sociale huurappartementen en onderzoek naar behoefte huisvesting met zorg.

Wonen - Marketing wonen

Aan de eerder ontwikkelde wooncampagne (Dronten dichtbij) is uitvoering gegeven via advertentiecampaagnes op Facebook; deze zijn gecombineerd met online bannerings op woningzoeksites (Funda, Jaap, Pararius). Verder zijn de campagne-beelden ingezet op billboards/abri's op stations (o.a. volledige Hanzelijn, Adam, regio Utrecht/Amersfoort, 't Gooi). Er is voor gekozen de campagne toe te spitsen op het voorjaar en najaar (o.a. aansluiting op de VT-wonen beurs in de RAI). Het is een bekend gegeven dat de meeste mensen vooral dan bezig zijn met beslissingen met betrekking tot hun woonsituatie. In alle uitingen wordt de bereikte doelgroep doorgeleid naar www.dronterland.nl. Deze site is uitgebreid met alle nieuwbouwprojecten in de gemeente. Voor De Graafschap is de website www.wonenindegraafschap.nl ontwikkeld.

GEO-visie

In 2018 zijn opdrachten verstrekt tot het aanpassen van de ICT omgeving waarna de eerste stappen zijn gezet om conform het Referentiemodel Stelsel van Gemeentelijke Basisgegevens (RSGB) informatie te ontsluiten waaronder Plantopografie. In 2019 wordt dit in de organisatie verder geïmplementeerd.

Programma Duurzaamheid (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkeling)

Op het gebied van duurzaamheid is het klimaatbeleidsplan 'Dronten, meer dan klimaatneutraal' op 25 januari 2018 door de raad vastgesteld. Per 1 juli jl. is de regisseur Duurzaamheid aangesteld. In 2018 is € 3 miljoen extra budget beschikbaar gesteld voor nieuwe duurzaamheidsleningen. Totaal is € 5,6 miljoen beschikbaar voor

duurzaamheidsleningen. De gemeente Dronten heeft ruim 590 aanvragen voor een duurzaamheidslening goedgekeurd. Het merendeel van deze aanvragen betreft de installatie van zonnepanelen (ruim 5.900). Eind 2018 is het Energieloket Dronten in een leegstaand winkelpand geopend. In 2018 is het onderzoek naar beleidsregels openbare laadinfrastructuur nagenoeg afgerond. Begin 2018 is de intentieverklaring Flevolandse Energieagenda getekend. De Agenda heeft tot doel de samenwerking in de energietransitie te versterken. De provincie heeft in dit kader een aantal bestuurlijke (en ambtelijke) overleggroepen in het leven geroepen om de transitie goed te begeleiden. Met betrekking tot de motie Klimaattop is overleg gaande om in samenwerking met de Provincie te komen tot een jaarlijks terugkerend 'Energie-event' waarbij de eerste zal plaatsvinden in de gemeente Dronten. De gemeente Dronten cofinanciert het rijksprogramma 'Duurzaam Door' tot en met 2020 met een jaarlijkse bijdrage van € 7.500. In 2018 zijn in dit programma een drietal projecten in uitvoering (de bewuste streekvoedselconsument, Met energie naar een circulaire samenleving en wie de jeugd heeft, heeft de toekomst). In de tweede helft van 2018 is het concept uitvoeringsprogramma gemaakt met een overzicht van de verschillende uitvoeringsmaatregelen voortkomend uit het vastgestelde klimaatbeleidsplan. Eind 2018 is de Structuurvisie Zon (inclusief de verdeelsystematiek voor de 1^e tranche van 500ha) door de Provincie vastgesteld. De gemeente Dronten heeft vanuit deze 1^e tranche een ontwikkelruimte van 110 hectare voor zonneweides in het landelijk gebied gekregen.

[Voormalig tuincentrum De Boeg - Dronten](#) (Programmabegroting 2018: bestaande ontwikkeling)

De erfpachter (een projectontwikkelaar/ bouwster) van de locatie is in 2018 volledig eigenaar geworden van het perceel. Hij heeft overeenstemming kunnen bereiken met het rijksvastgoed bedrijf. Hiermee is een belangrijke stap gezet om de ontwikkeling tot stand te laten komen. Helaas is in het voorjaar van 2018 de samenwerking tussen de projectontwikkelaar en de initiatiefnemer voor een woonzorgconcept voor dementerende ouderen beëindigd.

Het college is nu met de projectontwikkelaar in onderhandeling over een ontwikkeling met een vijftigtal woningen (appartementen, grondgebonden woningen voor de doelgroep ouderen en rijwoningen). De verwachting is dat er in 2019 belangrijke stappen gezet kunnen worden. Dan zijn er ook mogelijkheden om tijdelijke maatregelen te treffen die het huidige aanzien verbeteren.

[Omgevingsvergunningen](#)

Het voorzichtigheidsprincipe dat in de Slotrapportage is gehanteerd, bleek overbodig (aframing van € 200.000).

Ten eerste resulteerde de vervroegde bouwaanvraag van het nieuwe zwembad (in verband met SPUK-regeling) uiteindelijk in een positief beschikt resultaat van € 57.000.

Daarnaast zijn 57 bouwaanvragen 2018 voor een verwacht legesbedrag van € 227.000 nog niet beschikt in 2018. Deze aanvragen zijn na afstemming met de nieuwe accountant als "nog te ontvangen bedragen 2018" opgenomen.

[Huisvesting studenten en arbeidsmigranten](#)

Net als in vele andere gemeenten is er in Dronten sprake van een grote groep tijdelijke arbeidsmigranten en studenten. Deze moeten worden gehuisvest. Enerzijds is het van belang dat de huisvesting van voornoemde groepen mogelijk wordt gemaakt. Anderzijds blijkt regulering noodzakelijk om het karakter van de woonwijken te waarborgen en overlast te beperken. Voor de regulering hiervan heeft Dronten beleidsregels opgesteld. In 2017 heeft er een evaluatie plaatsgevonden van deze beleidsregels. Eén van de conclusies van de evaluatie was te komen tot een helder standpunt over de toekomstige beleidsvisie. In het coalitieakkoord "Naar nieuwe verbindingen" is over dit onderwerp het uitgangspunt opgenomen om te komen tot een duidelijke en zoveel mogelijk door alle stakeholders gedragen visie op basis waarvan toekomstbestendige keuzes gemaakt kunnen worden. Naar aanleiding van de evaluatie is in 2018 bij de Voortgangsrapportage besloten om een project in gang te zetten dat als belangrijkste doelen heeft te komen tot de genoemde visie en tot locaties voor huisvestingsaccommodaties. In oktober 2018 is door de raad een budget van € 70.000 voor dit project beschikbaar gesteld. Met externe begeleiding start dit project begin 2019 en het dient medio 2019 afgerond te zijn.

Het college wil vooruitlopend op voornoemd project op korte termijn de overlast in Dronten-Noord terugdringen. In deze wijk is een te grote concentratie van met name studentenwoningen. Het plan is om de studenten uit Dronten-Noord te huisvesten op een

tijdelijke locatie in het Hanzekwartier. Gesprekken met de betreffende huiseigenaren hierover zijn november 2018 gestart.

Verbonden partijen per programma

Dit programma heeft geen [verbonden partijen](#).

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma:

PRG	Indicator	eenheid	periode	regio	waarde	bron	omschrijving
8	Demografische druk	%	2018	Dronten	71,80	CBS - Bevolkingsstatistiek	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
			2018	Nederland	69,60		

Wat heeft dit gekost in 2018?

Financieel sluit dit programma het jaar 2018 af met een resultaat van: **€ 5.154.000.**

Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten		Rekening	Primitieve Begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
(x € 1.000)		2017	2018	2018	2018	2018
Lasten						
8.1	Ruimtelijke ordening	-844	-916	-869	-663	206
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-2.458	-7	-1.534	-1.988	-454
8.3	Wonen en bouwen	-1.392	-1.331	-1.602	-1.581	21
Subtotaal Lasten		-4.693	-2.253	-4.005	-4.232	-227
Baten						
8.1	Ruimtelijke ordening	209	4	4	303	299
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	22.400	46	1.534	6.144	4.610
8.3	Wonen en bouwen	1.408	1.146	1.291	1.764	473
Subtotaal Baten		24.018	1.196	2.829	8.211	5.381
Saldo Lasten en Baten programma 8		19.324	-1.057	-1.176	3.978	5.154
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-2.801	-	-5.000	-5.296	-296
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	877	-	19.945	20.255	311
0.10 Saldo Reserves programma 8		-1.924	-	14.945	14.959	15
Resultaat programma 8		17.400	-1.057	13.769	18.938	5.169

Hierna verklaren we per taakveld de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2018 en de werkelijkheid 2018. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) per taakveld worden

Jaarstukken 2018

toegelicht. Als richtlijn hanteren we het grensbedrag van toelichting bij afwijkingen van € 50.000 en hoger.

8.1 Ruimtelijke ordening

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 504.434

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 187.375	Voordeel	Lasten: Het resultaat bestaat uit drie onderdelen. Er is sprake van onderschrijding op de salarislasten € 86.500. Een nadere toelichting wordt gegeven in de paragraaf Bedrijfsvoering . Daarnaast is sprake van lagere kapitaallasten dan begroot, totaal € 65.000, omdat geen rente is toegerekend aan de uitstaande gelden bij de SVn. Dit heeft geen effect op het saldo van de jaarrekening omdat op Treasury (taakveld 0.5) een negatief effect optreedt. Tenslotte, bij de behandeling van de nieuwe woonlocatie Swifterbant is bij amendement een budget van € 50.000 beschikbaar gesteld voor een uit te voeren onderzoek. Dit onderzoek is in 2018 nog niet uitgevoerd. In het planproces zal participatie van vastgoedeigenaren, ondernemers en inwoners van Swifterbant van groot belang zijn. Het planproces voeren we met externe ondersteuning uit. Omdat de uitvoering van het onderzoek plaatsvindt in 2019 stellen we voor om het budget over te hevelen.
€ 302.656	Voordeel	Baten: In 2018 heeft voor enkele ruimtelijke plannen kostenverhaal plaatsgevonden en zijn bijdragen ontvangen vanuit anterieure overeenkomsten voor ruimtelijke ontwikkeling. Deze opbrengsten worden toegevoegd aan de betreffende bestemmingsreserves.
€ 28.653	Voordeel	Lasten: In 2018 is de organisatie gestart met de bewustwording rond de Omgevingswet. De formele start is op 1 januari 2019. Vanuit deze optiek stellen we voor dit budget over te hevelen naar 2019.
€ -14.250	Nadeel	Overige kleine verschillen.

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 4.156.018

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -453.685	Nadeel	Lasten: Het saldo bestaat uit het effect van het herijken van de benodigde voorzieningen, totaal € 136.230 en een herziening van de POC-winst (Percentage of Completion) over voorgaande jaren, totaal € 310.684. Voor dit bedrag wordt een gelijke onttrekking gedaan aan de bestemmingsreserve Niet afgesloten exploitaties (POC). Zie ook de nadere toelichting op de reservemutaties bij dit programma en de paragraaf Grondbeleid .
€ 4.609.703	Voordeel	Baten: Het herijken van de voorzieningen heeft een positief effect, totaal € 270.805. Daarnaast is complex 171 Heuvelpark De Helling afgesloten, totaal

		€ 1.876.707. Tot slot is het resultaat van het verplicht tussentijds winstnemen volgens de POC-methode, totaal € 2.462.192.
--	--	---

8.3 Wonen en bouwen

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor dit taakveld is:

€ 493.713

De belangrijkste afwijkingen zijn de volgende:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ 284.180	Voordeel	Baten: De hogere inkomsten zijn met name veroorzaakt door veel nieuwe bouwaanvragen in december die we beschikken in 2019, totaal € 226.889 volgens administratieve procedure. Het overige voordeel is te wijten aan een te negatieve aframing in de Slotrapportage 2018 .
€ 172.030	Voordeel	Baten: Het incidentele resultaat is een gevolg van een opgelegde toezichts- en handhavingprocedure in december 2018.
€ 105.599	Voordeel	Lasten: Het beleid op de marketingcampagne Wonen is gericht op een gespreide publicatie en zal in 2019 voortgezet worden. Daarom stellen we voor om het restantbudget van € 30.000 over te hevelen. In de Voortgangsrapportage 2018 heeft de raad € 70.000 beschikbaar gesteld voor het project Studenten- en arbeidsmigrantenhuisvesting. In januari 2019 is een externe projectleider aangetrokken om het proces te begeleiden. We stellen voor om dit budget over te hevelen naar 2019.
€ -66.640	Nadeel	Lasten: Het project Oneigenlijk gebruik gemeentegrond vergt inzet van toezicht en de juridische behandeling van handhavingzaken en bezwaar- en beroepsprocedures. In de aanpak blijkt de verkoop van grond slechts uiterst beperkt en is na recente ijking besloten om alleen in uitzonderingsgevallen grond te verkopen. Deze aanpak wordt over circa twee jaar afgerond, daarna komt de aanpak in een beheerfase en zal dit aanzienlijk minder capaciteit vragen.
€ -1.456	Nadeel	Overige kleine verschillen.

Mutaties reserves programma 8

Het verschil tussen de begroting (na wijziging) en het werkelijke saldo van baten en lasten voor de reserves bij dit programma is:

€ 14.683

Dit voordeel heeft als belangrijkste afwijkingen:

Bedragen	Voordeel /nadeel	Toelichting
€ -296.001	Nadeel	Lasten: Dit betreft de dotatie aan de bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen kostenverhaal € 278.395 en de bestemmingsreserve Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling € 17.606. Zie ook de toelichting op het taakveld 8.1.
€ 310.684	Voordeel	Baten: Betreft de onttrekking aan de Bestemmingsreserve Niet afgesloten exploitaties (POC). Zie ook de nadere toelichting op taakveld 8.2 en in de paragraaf Grondbeleid.

Overzicht Overhead

Om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, wordt in het BBV voorgeschreven dat vanaf 2017 een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead.

In de programma's worden de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Kosten van de overhead

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, wordt een definitie van de overhead geïntroduceerd. De definitie voor overhead luidt: *alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces*. Conform deze nieuwe voorschriften is de overhead centraal begroot en verantwoord in programma 0 onder het [taakveld overhead](#) (0.4).

De werkelijke baten en lasten van de salariskosten overhead wijken ten opzichte van de begroting na wijziging af met een bedrag van per saldo € 649.651.

Specificatie salariskosten overhead	2018
Leidinggevenden en managementondersteuning primair proces (hiërarchisch)	2.098.054
P&O/HRM	467.317
Facilitaire zaken en Huisvesting (inclusief beveiliging)	443.274
Informatievoorziening en automatisering (ICT)	1.246.134
Financiën, Toezicht en Controle gericht op de eigen organisatie	749.207
Juridische zaken	373.939
Bestuurszaken en bestuursondersteuning	419.638
Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie	312.242
Informatiebeheer (DIV)	266.120
Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement)	103.393
Toerekening GREX	-972.823
Overig (o.a. detacheringen, bovenformatief, programma Dienstverlening, wet banenafpraak)	844.137
Totaal	6.350.632

Overheadpercentage

De kosten van overhead kunnen worden uitgedrukt in een percentage als indicator voor de begroting. Deze indicator (zie ook onderdeel BBV indicatoren in programma 0) drukt de totale overheadkosten uit in het percentage van het *totaal van de lasten* exclusief toevoegingen aan reserves. In de BBV definitie wordt elke leidinggevende voor 100% toegerekend aan de overhead.

Daarnaast hanteren wij nog een andere indicator voor de overhead, namelijk die van de overheadkosten ten opzichte van de *totale salariskosten*. In onderstaande tabel zijn de diverse onderdelen weergegeven die leiden tot dit percentage.

Overhead	2018 Begroot (na wijziging)	2018 Realisatie
Salariskosten van medewerkers ondersteunende teams	8.100.000	6.400.000 (1)
Materiële overhead	6.000.000	6.700.000 (2)
Totale salariskosten	23.500.000	22.400.000 (3)
Overheadpercentage	60%	58%

(1) salariskosten inclusief toerekening kosten aan GREX

(2) overhead niet zijnde salariskosten

(3) directe salariskosten aan de taakvelden en ondersteunende teams

Post onvoorzien

In de begroting is een structureel bedrag opgenomen voor onvoorziene uitgaven. De hoogte van deze stelpost wordt bepaald door een bedrag per inwoner. Voor Dronten bedraagt het

bedrag per inwoner € 3,50 (in totaal € 142.000). Het college is door uw raad gemachtigd om uitgaven te doen ten laste van de post onvoorzien tot een bedrag van € 15.000. In onderstaande tabel is benoemd waarvoor deze stelpost is gebruikt in 2018. De werkelijke onvoorziene lasten wijken ten opzichte van de begroting na wijziging af met een bedrag van per saldo € 4.750 positief. Dit betreft het restant 2018 en maakt onderdeel uit van het rekeningsaldo.

Omschrijving	Datum	Begroet
Incidentele stelpost onvoorzien 2018	1-1-2018	142.000
<u>Inzet 2018</u>		
Eenmalige verhoging representatiebudget	3-4-2018	-15.000
Project Meerpaalplein 3D-art 100 jaar Zuiderzeewet	24-4-2018	-15.000
Breed samengesteld platform modernisering lokale democratie	28-6-2018	-50.000
Buurtbarbecues	28-6-2018	-10.000
Huisvesting Biljart Centrum Dronten	1-7-2018	-15.000
Open dag gemeente Dronten	7-7-2018	-12.500
Multimediale voorstelling The Battle	31-7-2018	-500
Relatieconcert Orkest Koninklijke Luchtmacht	31-7-2018	-4.250
Verlening activiteitsubsidie 2018 Stichting projecten Torenbosje	9-10-2018	-10.000
Uitbreiding wirelessvoorziening (Wifi) in raadzaal	13-11-2018	-5.000
Stand post éénmalig onvoorzien 2018		4.750

+ = voordeel, - = nadeel

Er is in 2018 één claim gelegd op deze post onvoorzien hoger dan het grensbedrag van € 15.000, hetgeen niet valt binnen de grenzen van het mandaat van het college. Dit betreft een eenmalig door de raad vastgesteld werkbudget op de post onvoorzien voor het breed samengestelde platform modernisering lokale democratie ([raadbesluit van 28 juni 2018, B18.0020211](#)).

4 Paragrafen

Hierna worden diverse onderwerpen uitgewerkt in de zogenoemde paragrafen. Aanvullend op de informatie in de programmaverantwoording is dit gedetailleerde informatie over een aantal specifieke onderwerpen met beheersmatige aspecten, zoals bijvoorbeeld de lokale heffingen, de investeringen in wegen, riolering etc.

De onderwerpen in de paragrafen bieden een belangrijk inzicht in de financiële positie van de gemeente conform de vastgestelde beleidsuitgangspunten van deze beheersmatige activiteiten.

Paragraaf lokale heffingen

Algemeen

Het totale pakket van gemeentelijke heffingen zijn gelegitimeerd met door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordeningen en wettelijk vastgestelde tarieven. Voor de hoogte van de tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

1. Voortzetten van gemaakte keuzes vanuit het verleden. Voorwaarde is dat de keuzes moeten voldoen aan het wettelijke toegestane;
2. Maximale kostendeckendheid van tarieven en leges;
3. De tarieven en leges, met uitzondering van enkele belastingen en de bouwleges, stijgen niet meer dan met de inflatiecorrectie (0,7% ten opzichte van 2017). (gemiddeld gewogen percentage voor de gemeentelijke loonkostenontwikkeling en prijzen van derden ((loonkosten 0,4% + prijzen derden 1%):2);
4. Dit geldt uiteraard niet voor tarieven die wettelijk worden vastgelegd of waarbij via besluitvorming een ander afwijkend tarief is afgesproken;
5. De verwerking van de kaders die door de raad zijn aangegeven in de Kadernota 2018.

Beleid

De uitvoering ten aanzien van de lokale heffingen en het overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen wordt onderstaand toegelicht. Het beleid over de lokale lasten is opgenomen in:

- Diverse belastingverordeningen;
- De nota kwijtscheldingsbeleid.

Gerealiseerde inkomsten

Voor de lokale heffingen is per saldo sprake van een voordeel van € 483.000 in het verslagjaar. In de volgende tabel staan de geraamde en werkelijke inkomsten van de lokale heffingen in 2018 samengevat:

Taakveld	Opbrengsten Soort heffing (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2017	Primitieve Begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Realisatie 2018	Verschil 2018
0.61 & 0.62	Onroerende zaakbelastingen	8.959	9.147	9.147	9.162	15
7.3	Afvalstoffenheffing	3.803	3.958	3.507	3.463	-44
7.2	Rioolheffing	2.195	2.285	2.285	2.261	-24
	Leges:					0
0.2	- Burgerzaken	442	383	383	381	-2
8.3	- Omgevingsvergunningen	1.313	1.097	897	1.181	284
2.1	- Kabels en leidingen	119	63	68	171	103
3.4	(Water)toeristenbelasting	899	1.037	1.037	1.189	152
3.4	Forensenbelasting	111	182	130	87	-43
3.3	Marktgelden	23	28	23	21	-2
7.5	Grafrechten	381	320	375	347	-28
0.64	Hondenbelasting	276	285	275	264	-11
1.2	Openbare orde en veiligheid	50	41	41	40	-1
0.63	Parkeerbelasting		8	8	31	24
0.64	Precariobelasting	956	915	915	963	48
0.64	Reclamebelasting	153	190	190	202	12
	Totaal lokale heffingen	19.680	19.939	19.281	19.763	483

Belastingbeleid en hoofdlijnen diverse heffingen

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en het overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen wordt onderstaand toegelicht.

Onroerende zaakbelasting

Bij de begroting 2018 is gebruik gemaakt van de trendmatige verhoging van de WOZ-waarden per 1 januari 2017 van alle woningen/gebouwen in de gemeente Dronten. Deze waarden afgezet tegen de OZB-tarieven leidt tot een begrote opbrengst. Voor 2018 heeft de gemeente € 151.457 meer opbrengsten dan begroot ontvangen voor de OZB eigenaar woningen. Voor OZB gebruiker niet-woningen heeft de gemeente een bedrag van € 170.793 minder ontvangen dan begroot in 2018.

Afvalstoffenheffing

Voor de berekening van de afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van een dekking van 100%. In de onderstaande tabel wordt de 100% kostendeckendheid inzichtelijk gemaakt. Zie voor een nadere toelichting [taakveld 7.3 Afvalstoffenheffing](#).

Berekening kostendeckendheid Afvalstoffenheffing	Percentage 2018	€	€
Kosten taakveld (incl. omslagrente)		4.297.118	
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)		-1.006.939	
Netto kosten taakveld			3.290.179
Overhead (incl. omslagrente)	78%	598.969	
BTW	21%	592.247	
Onttrekking aan voorziening		-926.484	
Totaal toe te rekenen kosten			264.732
Totale kosten			3.554.911
Opbrengst heffingen			3.554.911
Dekkingspercentage			100%

Rioolheffing

De rioolheffing wordt vastgesteld in het kader van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Voor de berekening van de rioolheffing wordt uitgegaan van een dekking van 100%. In de onderstaande tabel wordt de 100% kostendeckendheid inzichtelijk gemaakt. Zie voor een nadere toelichting [taakveld 7.2 Rioolheffing](#).

Berekening kostendeckendheid Rioolheffing	Percentage 2018	€	€
Kosten taakveld (incl. omslagrente)		1.746.402	
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)		0	
Netto kosten taakveld			1.746.402
Overhead (incl. omslagrente)	78%	168.129	
BTW	21%	178.445	
Dotatie aan voorziening		218.272	
Totaal toe te rekenen kosten			564.846
Totale kosten			2.311.248
Opbrengst heffingen			2.311.248
Dekkingspercentage			100%

(Water)Toeristenbelasting

Het tarief voor de toeristenbelasting is sinds 2012 € 0,95 per persoon per overnachting. De opbrengst van de toeristenbelasting in 2018 is € 152.586 meer dan begroot. De realisatie is afhankelijk van volumegroei. De definitieve aanslagen toeristenbelasting zijn opgelegd op basis van de aangiften van de ondernemers. Deze aangiften vonden plaats in het 1^e kwartaal van 2019.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven over de waarde van de woning/stacaravan. In het jaar 2018 is € 43.149 minder binnengekomen dan begroot. De reden is dat de opbrengst achterblijft, omdat vakantiebungalows steeds meer als permanente verblijfplaats worden gebruikt en de eigenaren ingeschreven staan in de gemeente Dronten. Daarnaast veroorzaken afschrijvingen van caravans, mobile homes en houten chalets waardevermindering, waardoor de hiervoor op te leggen forensenbelasting lager wordt, conform de staffel.

Marktgelden

Voor een plaats op de weekmarkt dienen leges te worden betaald. Voor het jaar 2018 is € 21.019 ontvangen. Dit is nagenoeg gelijk aan het begrote bedrag.

Grafrechten

Voor het jaar 2018 is € 347.090 aan baten begraafplaatsrechten ontvangen. Dit is € 27.910 minder dan begroot met inachtneming van de aanvullende raming in de Voortgangsrapportage 2018 van € 55.000.

Hondenbelasting

Voor de hondenbelasting is in 2018 € 11.282 minder ontvangen dan begroot.

Precariobelasting

In het jaar 2018 is € 962.944 aan opbrengsten precariobelasting binnengekomen. Dit is € 47.944 meer aan opbrengsten dan begroot. Het voorstel is om deze meeropbrengsten te reserveren om de daling van 2022-2025 op te vangen.

Reclamebelasting

Voor reclamebelasting is in 2018 € 12.220 meer ontvangen dan begroot.

Lokale lastendruk

Eén van de uitgangspunten in de gemeente Dronten is het principe van geen extra lastenverzwaring als gevolg van belastingverhoging voor de burger in de gemeente. Ook in 2018 kunnen wij stellen dat wij geen extra lasten (buiten de reguliere trendmatige verhogingen voor inflatiecorrectie) bij de burgers hebben neergelegd. Als wij het over de lastendruk voor de burgers hebben dan spreken wij over de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Dit zijn de belastingen die bij iedere huishouding worden geheven.

Uitgaande van een woning met een economische waarde van € 178.000 (gemiddelde woning in Dronten) is de lastendruk in 2018 voor een huishouden als volgt:

Lastendruk per huishouden	2014	2015	2016	2017	2018
Afvalstoffenheffing	260,40	241,20	241,20	242,90	219,16
Rioolheffing	146,40	139,80	139,80	125,90	126,78
Onroerendezaakbelasting					
- Eigenaar woning (waarde € 178.000)		298,51	296,55	298,63	285,16
Totaal lastendruk (zonder eigen woning)	406,80	381,00	381,00	368,80	345,94
Totaal lastendruk (met eigen woning)	704,72	679,51	677,55	667,43	631,10

Kwijtscheldingsbeleid

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding is uitsluitend van toepassing op de volgende heffingen: afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting (voor wat betreft de eerste hond). Door de aanscherping van het rijksbeleid op het gebied van kwijtschelding voelen de zogenaamde minima het steeds meer in hun portemonnee.

Voor het belastingjaar 2018 is voor € 319.090 aan kwijtscheldingen verleend. Daarnaast is over voorgaande belastingen jaren (2013 t/m 2017) € 14.401 aan kosten kwijtscheldingen in rekening gebracht. In totaal bedragen de lasten 2018 voor kwijtscheldingen daarom € 333.491 (begroot € 365.432). De lasten zijn hiermee € 31.941 lager dan begroot.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

In december 2017 is een geactualiseerde Nota Risicomanagement door de raad vastgesteld, waarin het beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing is vastgelegd.

De risico's worden halfjaarlijks geactualiseerd bij de begroting en de jaarstukken. Risico's met een financieel gevolg zijn beoordeeld en opgenomen in de risico-inventarisatie van deze paragraaf. De risico's zoals voorzien in deze Jaarstukken 2018 zijn geactualiseerd, mede op basis van de Begroting 2019.

Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als "het vermogen van de gemeente Dronten om niet-reguliere kosten die onverwacht en substantieel zijn op te kunnen vangen teneinde de taken te kunnen voortzetten". Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen financiële maatregelen zijn getroffen en die van grote betekenis kunnen zijn op de financiële positie van de gemeente.

De paragraaf Weerstandsvermogen delen we op in de volgende onderdelen:

- Weerstandscapaciteit;
- Risico-inventarisatie;
- Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit;
- Kengetallen BBV;
- Interbestuurlijk toezicht (IBT).

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit wordt gedefinieerd als: "het geheel aan beschikbare en vrij aanwendbare financiële middelen om mogelijke risico's met financieel gevolg op te kunnen vangen". Er wordt daarbij het volgende onderscheid gemaakt in:

- Een incidentele component: de ruimte om onverwachte eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat deze invloed hebben op de voortzetting van gemeentelijke taken;
- Een structurele component: het vermogen om onverwachte structurele tegenvallers in de begroting op te vangen, zonder dat dit gevolgen heeft voor de voortzetting van gemeentelijke taken.

Incidentele componenten

De incidentele componenten van het weerstandsvermogen bestaan uit:

1. De algemene reserve;
2. De post onvoorzien eenmalig;
3. De stille reserves.

1. Algemene reserve

In de nota Reserves en voorzieningen 2016 is als norm vastgelegd dat de gemeentelijke risicobuffer tenminste 10% van de gemeentelijke exploitatie moet bedragen. Met een exploitatiebegroting (primitief) van € 108,7 miljoen in 2018 moet de buffer dus minimaal € 10,9 miljoen zijn. De Algemene reserve (na toevoeging gerealiseerd resultaat 2018) is ultimo 2018 in totaal € 66,1 miljoen afgerond en dus ruim hoger dan deze norm. Dit geldt ook voor de komende jaren.

2. Post onvoorzien eenmalig

Jaarlijks wordt binnen de begroting rekening gehouden met een raming voor onvoorziene uitgaven van € 3,50 per inwoner. Dat maakt dat in de begroting een post onvoorzien is opgenomen van € 142.000 voor incidentele uitgaven. Hiervan is € 137.250 besteed in 2018 aan tien onderwerpen en resteert € 4.750.

3. Stille reserves

Stille reserves zijn activa die onder de opbrengstwaarde of tegen nul op de balans zijn gewaardeerd. Dat betekent dat de boekhoudkundige waarde lager is dan de reële waarde. Indien de activa verkoopbaar zijn, is de opbrengst bij eventuele verkoop dan éénmalig vrij inzetbaar. In praktijk zijn stille activa echter vaak niet verkoopbaar. Stille reserves van de gemeente Dronten worden daarom op voorhand niet meegenomen bij het bepalen van de weerstandscapaciteit.

Tabel incidentele componenten

In de volgende tabel is aangegeven wat de weerstandscapaciteit is voor het incidenteel opvangen van exploitatietekorten en onvoorzienbare ontwikkelingen:

Incidentele weerstandscapaciteit (Algemene dienst)	1-1-2018	31-12-2018
Algemene reserve*	59.978.836	66.129.271
Onvoorzien	79.592	4.750
Stille reserves	p.m.	p.m.
Totaal	60.058.428	66.134.021

* De stand van de Algemene reserve op 1-1-2018 is na definitieve verwerking van het resultaat 2017. De stand op 31-12-2018 is de stand na resultaatbestemming 2018 conform het voorstel bij de [Aanbieding van deze jaarstukken 2018](#).

Structurele componenten

Onder de structurele componenten van de weerstandscapaciteit vallen:

- A) De onbenutte belastingcapaciteit;
- B) De post onvoorzien structureel.

A) Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente Dronten kan onderverdeeld worden in:

1. Onroerende Zaakbelastingen (OZB);
2. Riool- en afvalstoffenheffing;
3. Leges en andere heffingen.

1. OZB

De OZB is de belangrijkste lokale belasting. Weliswaar gelden geen maximumtarieven en maximumstijgingspercentages, maar dat betekent niet dat de gemeente zo maar de tarieven mag verhogen. Om de onbenutte belastingcapaciteit van Dronten te bepalen wordt de volgende definitie gehanteerd: de onbenutte belastingcapaciteit kan worden gedefinieerd als het bedrag dat nog aan extra inkomsten kan worden gegenereerd voor het geval zich tegenvallers voordoen. Daarbij wordt uitsluitend rekening gehouden met de onroerendezaakbelastingen, aangezien de meeste andere belastingen en heffingen kostendekkend of substantieel van geringe betekenis zijn. Voor de berekening van de omvang van de onbenutte belastingcapaciteit wordt de ruimte in aanmerking genomen tussen de eigen tarieven (volgens deze jaarstukken) en het normtarief voor de zgn. artikel 12-gemeenten van 0,1952% (Meicirculaire 2017).

Conclusie: Dronten heeft een structurele weerstandscapaciteit van € 1.154.220 in de exploitatie. Dit betreft de onbenutte belastingcapaciteit.

2. Riool- en afvalstoffenheffing

De riool- en afvalstoffenheffing zijn heffingen voor het gebruik van de riolering en voor het inzamelen van afval. De wet geeft aan dat de (meerjarige) baten niet hoger mogen zijn dan de (meerjarige) lasten.

Het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2016 is de basis voor het toekomstig onderhoud aan de riolering. Er is een voorziening Rioolbeheer gevormd om de toekomstige lasten voor het GRP af te dekken. De voorziening Rioolbeheer bedraagt € 18,2 miljoen per ultimo 2018. De voorziening is ontstaan door een overdekking op het rioolbeheer in de afgelopen jaren. In het GRP is aangegeven hoe de rioolheffingen zich de komende jaren ontwikkelen. Dit houdt in dat op dit moment geen rekening is gehouden met een onbenutte belastingcapaciteit binnen de rioolheffingen.

Voor de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid van de afvalbeheerkosten, waarbij jaarlijks het overschot of tekort wordt verrekend met de egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing. Het saldo van deze egalisatievoorziening wordt weer ingezet om de tarieven (incidenteel) te verlagen of om toekomstige kosten te dekken. De egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing bedraagt afgerond € 0,7 miljoen per ultimo 2018. Aangezien uitgegaan wordt van maximale kostendekkendheid is geen sprake van een onbenutte belastingcapaciteit voor de afvalstoffenheffing.

3. Leges en andere heffingen

Uitgangspunt van de leges en andere heffingen is maximale kostendekkendheid van de kosten. Hier is dus geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

B) Post onvoorzien structureel

De post structureel onvoorzien is bedoeld om onvoorzienne structurele uitgaven te kunnen afdekken. De gemeente Dronten kent geen structurele stelpost voor onvoorzien.

Risico-inventarisatie

Een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald (negatief) gevolg. Tot de risico's behoren alle zaken van materiële betekenis voor de financiële situatie, waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, geen verzekeringen zijn afgesloten of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid.

De gemeentelijke risico's zijn in te delen in twee hoofdgroepen:

1. Risico's afkomstig buiten de eigen organisatie, macro-economisch gebonden risico's (exogene risico's);
2. Risico's binnen de eigen organisatie, organisatiegebonden risico's (endogene risico's).

Daarnaast maken we onderscheid in risico's met een structureel gevolg en risico's met een incidenteel gevolg.

Risicokaart

In onderstaande risicokaart zijn de risico's opgenomen, onderverdeeld naar kans en impact, waaruit de risicoscore wordt bepaald op basis van kans-score x impact-score. Het aantal risico's is in onderstaande risicokaart vermeld:

Risicokaart Dronten

		IMPACT (in euro's)				
		< 49.999	50.000 tot 99.999	100.000 tot 249.999	250.000 tot 499.999	> 500.000
		Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
K A N S	Zeer groot (81-100%) Score 5					
	Groot (61-80%) Score 4			1	1	2
	Gemiddeld (41-60%) Score 3	1		1	1	1
	Klein (21-40%) Score 2	1	2	1		
	Zeer klein (1-20%) Score 1	3	3	5	2	3

Leeswijzer: het getal 3 rechtsonder op de kaart geeft aan dat er drie risico's zijn geformuleerd met impact-score 5 en kans-score 1. Deze drie risico's hebben een risicoscore van $5 \times 1 = 5$.

Risicoscores

In onderstaand schema zijn de risico's inclusief risicoscore vermeld. De gewijzigde risico's en risico's met een hoge risicoscore (8 en hoger) worden nader toegelicht:

Omschrijving risico's:	Programma	Verwachte kans	Verwachte impact	Incidenteel of structureel	Risicoscore
Exogene risico's:					
Uitkeringen van het Rijk	0	70	↑ 1.000.000	Structureel	20
Transities Sociaal Domein	6	80	↓ 1.000.000	Structureel	20
Exploitatietekort Wsw Impact	6	70	↓ 150.000	Structureel	12
Bodemsaneringen	7	20	500.000	Incidenteel	5
Leerlingenvervoer	4	40	50.000	Structureel	4
Bijstand zelfstandigen	6	50	30.000	Structureel	3
Inkomensdeel Participatiewet	6	↓ 20	↓ 100.000	Structureel	3
Renteontwikkelingen	0	10	50.000	Structureel	2
Endogene risico's:					
Leges omgevingsvergunning (bouw)	8	70	300.000	Structureel	16
Bijdrage aan negatief resultaat grondexploitaties	8	50	4.000.000	Incidenteel	15
Personeel, krapte arbeidsmarkt - nieuw	0	50	300.000	Structureel	12
Kosten ICT	0	50	100.000	Structureel	9
Personeel (politiek verlof c.q. detachering/terugkeergarantie)	0	40	200.000	Structureel	6
Garantstellingen OFW (WSW)	8	1	1.060.000	Incidenteel	5
Garantstelling HVC	7	10	1.050.000	Incidenteel	5
Aansprakelijkheidsclaim	0	10	250.000	Incidenteel	4
Procedures subsidies	5	40	50.000	Incidenteel	4
Toereikendheid VZ Afvalstoffenheffing	7	1	250.000	Incidenteel	4
Garantstelling Impact	6	10	240.000	Incidenteel	3
Overige garantstellingen	0	5	110.000	Incidenteel	3
Gladheidbestrijding	2	20	100.000	Incidenteel	3
Europese aanbestedingen	0	10	150.000	Incidenteel	3
Minimabeleid	6	10	50.000	Structureel	2
Gebruik accommodaties	0	5	50.000	Incidenteel	2
Schade vandalisme	0	40	30.000	Incidenteel	2
Lagere inkomsten begraafplaats	7	20	30.000	Structureel	1
Re-integratieprocedure personeel	0	5	40.000	Incidenteel	1
Kosten bestuursdwang	0	10	15.000	Incidenteel	1
<i>Project MFC Swifterbant</i>	8	0	0	<i>vervallen</i>	0
<i>Hogere lasten i-NUP/BRP</i>	0	0	0	<i>vervallen</i>	0
Totaal			11.005.000		

* Risico's van grondexploitaties worden apart berekend in de perspectiefnota.

Toelichting gewijzigde risico's en risico's met een risicoscore >8

Risico Uitkeringen van het Rijk - gewijzigd ivm stelpost BCF compensatiefonds -

Toelichting

De Algemene uitkering gemeentefonds is afhankelijk van de Rijksuitgaven (samen de trap op en samen de trap af) en van wijzigingen in het verdeelmodel van de Algemene uitkering. Forse kortingen kunnen leiden tot een meerjarig niet sluitende begroting.

In de Meicirculaire 2018 is gekozen voor een andere systematiek voor de ruimte onder het plafond BCF. Het bevoorschotten hiervan is vervallen. Dit levert voor Dronten een nadeel op dat oploopt van bijna € 1 miljoen in 2019 naar ruim € 1,6 miljoen in 2022. De uitkering Sociaal Domein (vanaf 2019 ook grotendeels ondergebracht in de Algemene uitkering) wordt in dit risico niet meegenomen. De kortingen en financiële effecten daarvan zijn onderstaand benoemd onder het risico transities Sociaal Domein.

Beheersmaatregel

De Algemene uitkering is bij de Meicirculaire 2018 ten opzichte van de Maartcirculaire 2018 meerjarig in negatieve zin bijgesteld waardoor de uitkering lager uitvalt dan in de Kadernota 2019 was berekend. Dit kon deels opgevangen worden vanuit de stelpost IBP.

Voor het vervallen van de bevoorschotting BCF is gekozen een stelpost in de begroting op te nemen van € 500.000 in 2019 en 2020 en € 1 miljoen in 2021 en 2022. Het opnemen van een stelpost is toegestaan. Het is echter onzeker of de uitkering BCF in de jaren 2019-2022 deze hoogte zal bedragen. Daarom is het risico op de uitkeringen van het Rijk verhoogd met € 500.000.

Heeft het risico zich in 2018 voorgedaan

Het risico heeft zich niet in 2018 voorgedaan echter is het risico wel groter geworden. Om deze reden wordt in de Kadernota 2020 de geraamde opbrengsten uit ruimte onder het BCF-plafond naar beneden bijgesteld. Het risico blijft daarna van gelijke omvang.

Risico Transities Sociaal Domein - gewijzigd -

Toelichting

Het financiële risico op de transities Sociaal Domein is dat de taken niet binnen de overgedragen rijksbudgetten kunnen worden uitgevoerd. Onderstaand worden de risico's per transitie (Wmo, Jeugdwet, Participatiewet) nader toegelicht.

Beheersmaatregel

Eind 2014 is een bestemmingsreserve transities Sociaal Domein gecreëerd om overgangskosten en tekorten in de eerste jaren te kunnen opvangen. Deze bestemmingsreserve is medio 2018 volledig ingezet om begrote tekorten en incidentele kosten te dekken. In 2018 is het beleid Sociaal Domein geëvalueerd. Daarbij zijn ook financiële scenario's uitgewerkt om in de periode 2019-2022 te komen tot een sluitende begroting binnen het Sociaal Domein. In deze begroting zijn de budgetten opgenomen conform het gekozen scenario 2 uit het rapport Berenschot. Om dit mogelijk te maken wordt extra geïnvesteerd in de maatschappelijke agenda via de stelpost IBP die bij de Kadernota 2019 is opgenomen. Bij de Jaarstukken 2017 is 5 miljoen uit het jaarrekeningresultaat 2017 gestort in de bestemmingsreserve Sociaal Domein om daarmee de te verwachten tekorten in 2019 en 2020 te kunnen afdekken. Hierdoor is het gevolg van het risico voor deze jaren verlaagd naar 1 miljoen euro.

Heeft het risico zich in 2018 voorgedaan

Met name bij jeugd is de besparingsopdracht 2018 nog niet behaald (zie risico's jeugdwet).

Risico's Wmo

Toelichting

De Wmo bevat onder meer de volgende risico's:

- Het aantal inwoners dat een beroep doet op de Wmo neemt toe;
- Een wijziging van nieuwe wetgeving over de eigen bijdragen kan een aanzuigende werking hebben op het aantal inwoners dat een beroep doet op de Wmo;
- Meer gebruik van duurdere zorg dan verwacht;
- Juridische risico's (toename bezwaarschriften/uitspraken Centrale Raad van Beroep);
- Onvoldoende gebruik van voorliggende algemene voorzieningen;
- Toename van verwarde mensen in schrijnende omstandigheden;
- Toename van ontregelde huishoudens van mensen met verstandelijke beperkingen en/of geestelijke gezondheidsproblemen;

- Faillissement zorgaanbieders.

Beheersmaatregel

Om bovenstaande risico's te beperken zijn de volgende maatregelen getroffen:

- Door de eenduidige toegang en werkwijze werken we integraal, vraag- en resultaatgericht. Oplossingen zullen meer gevonden worden in het sociaal netwerk en algemene voorzieningen. We werken samen in het, waar nodig, opstellen van één plan van aanpak voor ondersteuning en zorg van inwoners;
- Met de doorontwikkeling van het interventieteam en de samenwerking met verschillende partijen wordt ingezet op het verbeteren van de samenwerking tussen het interventieteam en de crisisdienst van de GGZ. In regionaal verband wordt het functioneren van de crisisdienst GGZ besproken en afspraken gemaakt over oplossingen;
- De gemeente contracteert aanbieders via een nieuwe aanbesteding met ingang van 1-1-2019. Wij sturen op een palet aan aanbieders om risico te spreiden zodat in geval van faillissement andere aanbieders de cliënten kunnen overnemen en continuïteit van zorg voor onze inwoners zoveel mogelijk gegarandeerd wordt.

Heeft het risico zich in 2018 voorgedaan

Nee

Risico's Jeugdwet

Toelichting

De realisatie 2018 is nagenoeg gelijk aan die van 2017. De besparingsopdracht 2018 is niet gerealiseerd. De opdracht voor 2019 zal daardoor een grotere omvang hebben dan geraamd. Dit leidt tot een groter financieel risico op het sociaal domein.

Bij de Jeugdwet is daarnaast ook sprake van het risico dat de uitvoering van beleid niet de gewenste resultaten geeft of leidt tot ongewenste resultaten. Dit risico heeft zich tot nu toe beperkt voorgedaan. De instroom in de eerste helft van 2018 was gelijk aan die van 2017.

Beheersmaatregel

De gemeente Dronten heeft voor 2019 berekend of een aanvraag voor de compensatieregeling voogdij aan de orde is maar dit blijkt niet het geval. Ook is beoordeeld of Dronten aan de voorwaarden voldoet om een aanvraag in het kader van de 'stropenpot' in te dienen, en de ingediende aanvraag is inmiddels gehonoreerd voor een bedrag van € 1.017.924. Daarnaast heeft de regio Flevoland geld ontvangen uit het transformatiefonds jeugdhulp (3 jaar lang circa € 1.000.000).

Vanaf de tweede helft van 2018 neemt de instroom geleidelijk af. Samen met de toegang zijn wij actief om deze ontwikkeling vast te houden. Het is niet aan te tonen of deze daling een autonome ontwikkeling is en/of een gevolg van de besparingsopdracht. Feit is wel dat de ontwikkeling conform het gewenste beleid is.

Heeft het risico zich in 2018 voorgedaan

Hoewel er een daling bij de instroom zichtbaar is heeft dit nog niet geleid tot het gewenste financiële resultaat. Ten opzichte van de begroting is voor de zorg 2018 een overschrijding gerealiseerd van € 200.405.

Risico's Participatiewet

Toelichting

Voor de nieuwe beleidscyclus 2019–2022 wordt er gewerkt met de strategie Sociaal Domein en de daaraan gekoppelde themaplannen. Dit gebeurt binnen de financiële kaders vanuit de kadernota 2019. De risico's voor de Participatiewet liggen bij het al dan niet succesvol implementeren van de maatregelen die zijn benoemd voor de uitvoering van de Participatiewet binnen de genoemde financiële kaders.

Beheersmaatregel

Met de verschillende producten binnen de P&C-cyclus wordt gemonitord of de maatregelen succesvol worden geïmplementeerd.

Heeft het risico zich in 2018 voorgedaan

In 2018 is de uitvoering binnen de financiële kaders gebleven.

Risico op bijdrage in exploitatietekort werkvoorzieningschap Impact (Wsw) -gewijzigd-

Toelichting

Impact voert de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit voor de gemeenten Kampen en Dronten via een gemeenschappelijke regeling. Daarnaast richt Impact zich o.a. op de brede doelgroep uit de Participatiewet en Wajongers.

De deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling dragen naar rato bij aan een eventueel exploitatietekort. Dronten draagt 25% van de tekorten van Impact. Meerjarig loopt het begrote tekort op de Wsw op van 1,23 miljoen in 2019 naar 1,35 miljoen in 2022, waardoor het risico op een bijdrage voor Dronten oploopt van € 308.000 tot € 338.000. Daarnaast staat de gemeente vanaf 2011 garant voor geldleningen van Impact bij de BNG. Voor die garantstelling heeft Dronten een 1e hypotheek gevestigd op de bedrijfslocatie van Impact in Dronten. Dit risico is onder garantstellingen opgenomen.

Beheersmaatregel

Impact heeft een nieuw Ondernemingsplan opgesteld in 2017 voor de jaren 2018 – 2021. In dit plan stelt Impact een scenario 'Lokaal investeren' voor. Hierin ligt de koers voor de toekomst waarmee antwoord gegeven wordt op de toegevoegde waarde en de betaalbaarheid. De gemeenten volgen en beoordelen de ontwikkelingen bij Impact aan de hand van maandrapportages. In de kadernota 2019 is voorgesteld om voor de meerjarenbegroting Dronten rekening te houden met een jaarlijkse bijdrage in het exploitatietekort van € 160.000 (conform de eindafrekening 2017). Daarbij is ook rekening gehouden met het Lage Inkomensvoordeel (berekening UWV 2017). Het verschil met de meerjarenbegroting 2019-2022 van Impact (gemiddeld € 163.000) is als risico opgenomen.

Heeft het risico zich in 2018 voorgedaan

In 2018 was voorzien in een tekort van € 386.199. Het werkelijke tekort 2018 is € 239.914 geweest. Ten opzichte van de begroting 2018 is sprake van een voordeel van € 146.285.

Risico inkomensdeel P-wet -gewijzigd-

Toelichting

Met ingang van 2017 is de Rijksbijdrage voor Dronten verhoogd. Dit op basis van het (nieuwe) objectieve verdeelmodel 2017. Er wordt nog een verdere doorontwikkeling van het model 2017 verwacht. Dit omdat het model een aantal moeilijk te verdisconteren uitschieters laat zien. Deze stapelings- en interactie effecten zullen dan ook door de raad van financiële verhoudingen nader onderzocht worden, waarbij twijfel is over de toereikendheid van het macrobudget. De uitschieters zitten niet in de aantallen, maar in het budget. Dit duidt op prijseffecten. De raad voor financiële verhoudingen wil onderzoeken of het mogelijk is de prijscomponent en in het bijzonder de factor deeltijdwerk te objectiveren. Voor 2015 en 2016 was de uitkering voor Dronten flink lager uitgevallen. Het beeld over 2017 en 2018 valt een stuk positiever uit. De uitstroom is in 2017 en 2018 iets hoger dan de instroom waardoor het aantal personen lager uitvalt dan begroot. Doordat het ons lukt veel mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen, zijn er relatief veel uitgaven op grond van de loonkostensubsidie.

Of dit beeld ook vastgehouden kan worden is onzeker. Tekorten tot en met 5 procent moeten binnen de eigen begroting opgelost worden. Voor tekorten tussen de 5 en 12,5 procent is een Rijksbijdrage mogelijk.

Beheersmaatregel

In de uitvoering zetten we optimaal in op de poortwachtersfunctie, arbeidsbemiddeling en handhaving om instroom te beperken en uitstroom te bevorderen en daarmee de uitgaven op het inkomensdeel te beperken.

In 2013 is de bestemmingsreserve Inkomensdeel ingesteld. Voor incidentele overschrijdingen wordt deze bestemmingsreserve ingezet. De reserve is gemaximaliseerd op 1,5 miljoen euro. Deze stand is in 2018 bereikt. Hierdoor wordt de kans als laag ingeschat en is de impact verlaagd naar € 100.000.

Heeft het risico zich in 2018 voorgedaan

Nee

Risico leges omgevingsvergunningen

Toelichting

De inkomsten op leges omgevingsvergunningen (activiteit bouw) blijven de afgelopen jaren regelmatig achter op de begrote inkomsten. Ook de wetswijziging in november 2014 voor vergunningsvrij bouwen en het wetsvoorstel Kwaliteitsborging voor het bouwen 2017 leiden mogelijk tot lagere inkomsten. Het wetsvoorstel Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB) zal in 2018 gefaseerd in werking treden. Er is een aantal onderzoeken verschenen naar de

verwachte effecten voor de gemeenten. Er zullen een aantal taken verdwijnen en hierdoor ontstaat tijd voor taken die nu niet of onvoldoende aandacht krijgen. De verwachting is dus niet direct formatieve gevolgen, maar een direct effect is wel een te verwachten nadelig financieel effect van gemiddeld 17% op de legesinkomsten voor bouwwerken gevolgklasse 1 (voor Dronten zou dit een nadeel van € 180.000 betekenen). Als uiteindelijk het wetsvoorstel definitief is kan pas goed ingeschat worden wat de werkelijke effecten zijn voor de gemeenten.

Beheersmaatregel

Bij de legesverordening 2016 is besloten de legestarieven omgevingsvergunningen voor 3 jaar (2016-2018) met 10% te verhogen waarmee de maximale kostendekkendheid van deze leges beter wordt benaderd en de inkomsten beter aansluiten bij de begroting.

Heeft het risico zich in 2018 voorgedaan

Het wetsvoorstel Kwaliteitsborging voor het Bouwen (Wkb) is met 2 jaar uitgesteld en sluit aan met de invoering van de Omgevingswet. De wetswijziging van november 2014 voor vergunningsvrij bouwen heeft geresulteerd op minder aanvragen en dus minder legeskosten. Zodra er meer duidelijkheid is over het vaststellen van het Wkb, kan er een inschatting gemaakt worden van de verwachte (financiële) effecten voor de gemeenten.

Risico grondexploitatie: risico op tekorten voor algemene dienst

Toelichting

Wanneer tekorten en afwaarderingen in de grondexploitatie niet binnen de algemene reserves van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen, dient vanuit de algemene reserve een aanvulling plaats te vinden op de algemene reserve Grondexploitatie. De stand van de reserve grondexploitatie per 1-1-2019 bedraagt € 0. De woningmarkt vertoont een herstel. Dit is ook verwerkt in het woningbouwprogramma dat in juni 2016 is vastgesteld (woonvisie 2016-2021). Bij de uitgifte van de bedrijventerreinen in 2018 zien we de effecten van het huidige lichte economisch herstel terug in de verkoop van 0,9 ha bedrijfskavels. In 2018 zijn de voorbereidingen opgestart voor de verdere ontwikkeling van het Hanzekwartier. Keuze zal moeten worden gemaakt of wij actief deze ontwikkeling gaan oppakken. Voorlopige berekeningen geven aan dat deze ontwikkeling niet met een positief resultaat kan worden ontwikkeld.

In november 2016 is een nieuwe nota grondbeleid aan de raad aangeboden waarin de wijzigingen BBV en VpB zijn verwerkt. De gewijzigde voorschriften van de BBV en de daaruit volgende noodzakelijke beheersmaatregelen voor complexen met een looptijd langer dan 10 jaar vormen een aanzienlijk risico. Ook de gevolgen van de invoering van de Wet op de Vennootschapsbelasting (VpB) hebben een negatief effect op de geprognosticeerde resultaten. Bij het opstellen van de perspectiefnota 2019 (bij de jaarrekening 2018) zijn deze effecten financieel verwerkt.

Beheersmaatregel

Grondexploitaties worden zowel bij de slotrapportage als bij de jaarrekening geactualiseerd en er wordt strak gemonitord op de voortgang en financiële stand van zaken. Indien tussentijds substantiële wijzigingen voordoen, worden deze indien nodig aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming. Woningbouwprognoses worden periodiek bijgesteld. Ook zijn de parameters voor opbrengst- en kostenstijging voor de periode 2018-2033 aangepast. In juni 2016 is de woonvisie 2016-2021 vastgesteld met een indicatief woningbouwprogramma van 250 woningen per jaar. Als specifieke risico maatregel is op advies van de accountant een verliesvoorziening van de opbrengsten na 2029 binnen de grondexploitatie Poort van Dronten fase1 gevormd.

Heeft het risico zich in 2018 voorgedaan

Nee, in 2018 is de grondexploitatie Heuvelpark afgesloten met een positief resultaat van bijna 1,9 miljoen. Daarnaast is in verband met gewijzigde regelgeving conform de POC methode een tussentijdse winstneming verwerkt in 2017 van € 18,2 miljoen en voor 2018 € 2,4 miljoen. Het resultaat zal wordt toegevoegd aan de algemene reserve AD.

Risico krapte op de arbeidsmarkt - nieuw-

Toelichting

De schaarste van personeel neemt de komende periode op de arbeidsmarkt toe. Tegelijkertijd vergrijzen wij als organisatie. In bepaalde beroepsgroepen neemt daardoor het risico toe dat we geen goed gekwalificeerd personeel hebben of binnen kunnen houden.

Dit kan gevolgen hebben voor de kwaliteit van het werk en verhoging van de werkdruk. Het financiële gevolg heeft betrekking op hogere kosten omdat vacatures niet worden ingevuld en er meer (en duurder) moet worden ingehuurd. Dit risico wordt ingeschat op basis van verwachte uitstroom in de komende jaren en een percentage van de functies die als moeilijk invulbaar worden ingeschat. Daarmee komen we op een financieel gevolg van 300.000 euro (hogere inhuurkosten op gemiddeld 5 vacatures per jaar). Het gaat om een risico dat afhankelijk van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt een aantal jaren kan voortduren.

Beheersmaatregel

Er worden trainee-trajecten ingezet om jongeren binnen te halen. Met betere opleiding- en ontwikkelmogelijkheden willen we medewerkers binden en boeien. Verder wordt nagedacht over anders werven, bijvoorbeeld door het aanstellen van een recruiter in samenwerking met andere gemeenten als pilot in 2019 om hier ervaring mee op te doen.

Risico ICT-kosten

Toelichting

Op het gebied van ICT gaan de ontwikkelingen snel en worden steeds hogere eisen gesteld. Het risico blijft aanwezig dat de komende jaren zowel incidenteel als structureel hogere kosten ICT noodzakelijk zijn. De te verwachten hogere lasten voor 2019 in verband met de aanbesteding zijn in deze begroting verwerkt. Naast financiële risico's speelt bij ICT ook het risico informatieveiligheid.

Beheersmaatregel

De teammanager IMF (Informatiemanagement en Facilitair) is verantwoordelijk voor beheersing van de ICT en Facilitaire budgetten. Er is een ICT-adviesgroep (de IV-Raad) ingesteld die zich richt op de prioritering van IMF. In 2017 is een nieuw meerjarig informatiebeleidsplan vastgesteld voor 2017-2021.

Het informatieveiligheidsbeleid is in 2014 door het college vastgesteld. In december 2015 is het informatieveiligheidsplan vastgesteld, waarmee invulling wordt gegeven aan het borgen van informatieveiligheid vanuit de risicoscan die in 2015 is uitgevoerd.

Heeft het risico zich in 2018 voorgedaan

Nee, we zijn binnen de budgetten gebleven en zoals aangegeven zijn de structurele lasten meegenomen in de begroting. Daarnaast zijn in relatie tot de informatieveiligheid geen noemenswaardige incidenten gebeurd.

Toereikendheid Voorziening Afvalstoffenheffing - nieuw-

Toelichting

In 2019 zal het proces van de implementatie van omgekeerd inzamelen worden afgerond. Bij een gelijkblijvend (geïndexeerd) tarief bestaat de kans dat de kostendekkendheid van 100% niet meer kan worden gehaald. Dit effect zal dan met de Voorziening worden verrekend waardoor de opgebouwde voorziening verder afneemt. Hierdoor zal er dan waarschijnlijk geen ruimte meer zijn om een korting te verlenen.

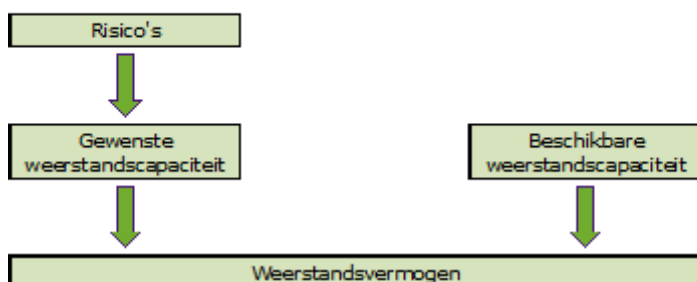
Beheersmaatregel

Als de Voorziening onder het bodembedrag komt zal dit vanuit de Algemene Reserve worden aangevuld.

Benodigde versus beschikbare weerstandscapaciteit

Op basis van de risicoanalyse is het risicoprofiel voor 2018 berekend op € 11,0 miljoen voor alle bekende risico's. Om dat op te vangen, is incidentele weerstandscapaciteit benodigd. Er is € 66,1 miljoen aan incidentele weerstandscapaciteit beschikbaar. Dat is ruim voldoende om de risico's incidenteel te kunnen opvangen.

De relatie tussen de risico's, de benodigde weerstandscapaciteit, de beschikbare weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen is in de volgende figuur weergegeven:

De ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit is een norm voor de mate waarin een gemeente de risico's kan opvangen. Deze ratio wordt ratio weerstandsvermogen genoemd:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

In de volgende tabel is de "ratio weerstandsvermogen" berekend:

Ratio weerstandsvermogen	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Risicoprofiel (= benodigde weerstandscapaciteit)	11.900.000	13.735.000	12.400.000	11.005.000
Weerstand (= beschikbare weerstandscapaciteit)	61.677.151	79.809.039	59.113.000	66.134.021
Ratio weerstandsvermogen*	5,2	5,8	4,8	6,0
Waardering ratio weerstandscapaciteit	Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend

* Ratio Weerstandsvermogen = risicoprofiel gedeeld door weerstand in %

Voor de beoordeling van de ratio weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van de waarderingstabel die het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit Twente samen hebben opgesteld. De ratio weerstandsvermogen komt voor Dronten ruim boven de 2. Dat betekent dat de gemeente Dronten over een vermogenspositie beschikt die als uitstekend wordt beoordeeld om de financiële risico's éénmalig af te dekken.

Ratio Weerstandsvermogen	Waardering
> 2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim Onvoldoende

Algemene conclusie weerstandsvermogen van de gemeente Dronten

- Het is moeilijk om risico's te kwantificeren in realiteitszin, tijd en geld. Met de aanpak conform de nota Risicomanagement is hier verbetering in aangebracht;
- Er is een uitstekende buffer aanwezig voor het opvangen van de financiële gevolgen van éénmalige tegenvallers;
- Er is, evenals voorgaande jaren, geen buffer aanwezig voor het opvangen van tegenvallers met structurele financiële gevolgen. Bij structurele risico's gaan we ervan uit dat binnen drie jaar maatregelen worden getroffen om de gevolgen binnen de begroting op te vangen. Het weerstandsvermogen is voldoende om de risico's drie jaar af te dekken.

Kengetallen

Onderstaand treft u de kengetallen aan die wij in het kader van het BBV (artikel 11) moeten opnemen.

Daarnaast zijn met de provincie in het kader van het Convenant Interbestuurlijk Toezicht (IBT) ook afspraken gemaakt over het opnemen van bepaalde kengetallen in de P&C-documenten. Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering

van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Het specifiek toezicht vormt hierop een uitzondering, waarbij met name het financieel toezicht integraal, op alle gemeentelijke domeinen, van toepassing is.

In samenspraak met de provincie is afgesproken dat in de P&C-documenten ten aanzien van het onderdeel financiën ingegaan wordt op de volgende onderdelen: sluitende meerjarenbegroting, weerstandsvermogen, materieel evenwicht (structurele baten zijn in evenwicht met de structurele lasten) en de schuldpositie. Zie hiervoor ook [bijlage Financiële positie/ structureel evenwicht](#).

Verloop kengetallen

Kengetallen	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018
Netto schuldquote	-/- 23%	-/- 18%	-/- 23%	-/- 29%	-/- 26%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-/- 26%	-/- 33%	-/- 28%	-/- 23%	-/- 30%
Solvabiliteitsratio	76%	75%	93%	68%	80%
Structurele exploitatieruimte	3,0%	2,1%	2,0%	2,0%	2,0%
Grondexploitatie	15%	29%	26%	25%	26%
Belastingcapaciteit	95%	98%	92%	95%	100%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de hoogte van de schuld aan ten opzichte van de jaarlijkse omzet, de baten. Als de quote heel hoog is, dan betekent dat er relatief veel schuld is en dat rente en aflossing een belangrijk deel van de inkomsten opslokken. De norm ligt op 80% met een door de VNG geadviseerd maximum van 130%.

Dronten heeft netto geen schuld. We zijn nog ver af van de grenzen die door de VNG zijn aangegeven.

Er is nog een tweede kengetal voor de netto schuldquote die we formeel volgens de BBV ook moeten vermelden. Dit is de netto schuldquote gecorrigeerd min de verstrekte leningen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen de schulden en het totale vermogen.

Solvabiliteit wordt ook vaak in het bedrijfsleven gebruikt. Het geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is om schulden ook op langere termijn te voldoen.

De structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Het aandeel van de waarde van de grondexploitatie op de totale balanswaarde

De grondexploitaties hebben veel invloed op de ontwikkeling van de financiële resultaten. Gemeenten met een relatief grote grondpositie hebben ook een relatief groot financieel risico. Ook hiervoor zijn normen ontwikkeld waarbij de totale boekwaarde van de grondvoorraad bij voorkeur niet groter mag zijn dan 20%.

Het advies is om in elk geval niet boven de 35% uit te komen.

De belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft aan in hoeverre de woonlasten binnen een gemeente hoger of lager zijn dan de gemiddelde woonlasten. In de paragraaf [lokale heffingen](#) is aangegeven dat de woonlasten in 2018 € 631 bedragen. We zijn hierbij uitgegaan van een woningwaarde van € 178.000.

Normering kengetallen

Het belang van financiële kengetallen is driedig: naast inzicht in de financiële positie en vergelijkbaarheid hebben kengetallen een signaalfunctie. Het Rijk heeft aan de verplichte financiële kengetallen geen normen verbonden. De VNG adviseert de kengetallen te relateren aan bijvoorbeeld signaleringswaarden die voor stresstesten gelden. Deze testen geven ook informatie over de financiële positie. Onderstaand de signaleringswaarden per kengetal:

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie	Categorie	Categorie
	A. Minste risico	B. Gemiddeld risico	B. Meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen			
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	Begr > 0%	Begr = 0%	Begr < 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Interbestuurlijk toezicht (IBT)

Inleiding

Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Het specifiek toezicht vormt hierop een uitzondering, waarbij met name het financieel toezicht integraal, op alle gemeentelijke domeinen, van toepassing is.

Provincie en gemeenten zullen zich inspannen om op basis van transparantie, begrip en vertrouwen te komen tot een effectieve en efficiënte wijze van interbestuurlijk toezicht. Door het optimaliseren van het zelfregulerend vermogen van de gemeente en de versterking van controle door de gemeenteraden kan de provincie terughoudend met het toezicht omgaan. In de bestuursovereenkomst hebben partijen binnen Flevoland de uitgangspunten vastgelegd voor de vernieuwde interbestuurlijke verhoudingen en de wijze waarop zij met elkaar wensen om te gaan. Het Rijk blijft toezichthouder voor de gemeenten op die terreinen, waar provincies geen taak en expertise hebben. Dit geldt bijvoorbeeld voor onderwijswetten en sociale zaken.

Toezichtgebieden

Het college van B&W moet op een zestal beleidsthema's voldoen aan een aantal wettelijke afspraken. In deze paragraaf staan we stil bij deze zes thema's en in hoeverre we per thema aan de wettelijke afspraken hebben voldaan. Dit wordt aangegeven met "terugblik". Het IBT betreft de onderstaande toezichtgebieden:

1. Financiën

Algemeen

In samenspraak met de provincie is afgesproken dat in de paragraaf IBT ten aanzien van het onderdeel financiën ingegaan wordt op de volgende onderdelen: sluitende meerjarenbegroting, weerstandsvermogen, materieel evenwicht (structurele baten zijn in evenwicht met de structurele lasten) en de schuldpositie.

Terugblik

De gemeente Dronten heeft een separate hoofdstuk in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen. Het aanbieden van deze jaarrekening behoort tot één van de wettelijke taken op het gebied van financiën. De jaarrekening dient altijd voorzien te zijn van een accountantsverklaring.

Dronten viel, met inachtneming van art. 203 van de Gemeentewet vanaf begroting 2016 onder repressief toezicht van de provincie met de kleur groen. Dit toezichtregime zal ook in begroting 2018 worden gecontinueerd.

2. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Bouwen en Milieu)

Algemeen

Bescherming van mens en natuur tegen schade en gevaar. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor uitvoering van toezicht en handhaving en deugdelijke kwaliteit van het nalevingstoezicht.

Terugblik

In kader van het IBT wordt jaarlijks een verslag Vergunningen en Handhaving (VH) opgesteld. Het Verslag VH over de jaren 2016 en 2017 is een gecombineerd verslag over de beide jaren, gelijktijdig met evaluatie van het Programma VH 2015-2018, dat werd

bijgesteld voor het lopende jaar 2018. Het [Verslag VH 2016 en 2017](#) en het geactualiseerde Programma VH 2015-2018 werd in mei 2018 aan de raad aangeboden. Het Verslag VH 2018 is in mei 2019 aan de raad aangeboden om met instemming kennis van te nemen. Voor de inhoud verwijzen wij u naar het desbetreffende rapport, gezien de veelheid van speerpunten. De belangrijkste conclusie is dat de uitvoering van de meeste speerpunten redelijk goed op orde is. Op de ambitieuze planning mag dit een goede score worden genoemd.

3. Ruimtelijke ordening

Algemeen

De gemeenteraad stelt, ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer structuurvisies en bestemmingsplannen vast.

Terugblik

In kader van het IBT wordt jaarlijks een verslag Ruimtelijke ordening opgesteld. Het [Verslag RO](#) over het jaar 2018 is in mei 2019 aan de raad aangeboden. Voor de inhoud verwijzen wij u naar het desbetreffende verslag.

Bestemmingsplannen:

Voor het gehele grondgebied van de gemeente zijn bestemmingsplannen vastgesteld. Voor het overgrote deel zijn dit ook actuele bestemmingsplannen (< 10 jaar oud). De meeste (delen van) bestemmingsplannen die ouder zijn dan 10 jaar, worden opgenomen in hernieuwde bestemmingsplannen die in voorbereiding zijn (zoals bestemmingsplan Woongebieden). Voor enkele andere oude bestemmingsplannen geldt dat ze nog van toepassing zijn op kleine gebiedjes, die bij de actualisatieslag tussen wal en schip zijn gevallen (hierbij moet gedacht worden aan bermen, sloten, wegen) en waar niet direct ontwikkelingen te verwachten zijn. Deze wijzigingen worden bij eerstvolgende herziening van de aangrenzende bestemmingsplannen meegenomen. Overigens is de actualiseringsplicht formeel vervallen per 1 juli 2018 (met het oog op de voorbereiding op de Omgevingswet), mits de bestemmingsplannen elektronisch raadpleegbaar zijn. Dit is het geval voor de plannen in de gemeente Dronten op www.ruimtelijkeplannen.nl.

Structuurvisie:

De gemeente beschikt voor het hele grondgebied over een actuele structuurvisie 'Dronten 2030' en voor het Hanzekwartier is dit de structuurvisie 'Hanzekwartier'. Ook het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland is een (sectorale) structuurvisie conform de Wro.

4. Huisvesting vergunninghouders

Algemeen

Gemeenten geven uitvoering aan de wettelijke taak om verblijfsgerechtigden tijdig te huisvesten. Het aantal wordt door het Rijk in de halfjaarlijkse taakstelling bepaald. Tijdig betekent binnen twaalf weken nadat verblijfsgerechtigde aan een gemeente is verbonden.

Terugblik

In het kader van IBT legt de gemeente met de 'rapportage halfjaarlijks toezichtverslag realisatie taakstelling huisvesting verblijfsgerechtigden gemeente' elk half jaar verantwoording af aan de provincie over de mate waarin de taakstelling is gerealiseerd. Deze rapporten zijn 25 juli 2018 en 30 januari 2019 aan de raad toegezonden. Uit deze rapportages blijkt dat de gemeente aan haar taakstelling heeft voldaan. Dit is op 20 februari 2019 bevestigd door de provincie middels een brief. Aangezien we de taak ten aanzien van huisvesting adequaat hebben uitgevoerd blijft de intensiteit van het provinciaal toezicht laag.

5. Archiefwet

Algemeen

Het doel van het toezicht op archief- en informatiebeheer is om bij gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen te komen tot een betrouwbare informatievoorziening.

Terugblik

In kader van het IBT en volgens de Archiefwet wordt jaarlijks een verslag van de Archief KPI's opgesteld door de gemeentearchivaris. Het verslag over 2017 is in april 2018 ontvangen, en aangeboden aan het college, de raad en de provincie. Naar aanleiding van de actiepunten voortkomend uit dit verslag, is in 2018 het volgende bereikt:

- De Archiefverordening is geactualiseerd, en door de raad vastgesteld;

- Een geactualiseerd Besluit Informatiebeheer is door het college vastgesteld;
- Achterstanden in vernietiging van archiefbescheiden zijn volledig ingelopen;
- De verklaring van vervreemding inzake brondocumenten van Niet Ingezetenen (nog uit 2014), is door het college vastgesteld;
- Het Handboek Vervanging voor zaakstelsel Mozard is vastgesteld;

Dit betreft actiepunten uit 2017 die dus in 2018 zijn gerealiseerd. De verantwoording over 2018 loopt op dit moment. Deze zal naar verwachting in juni van dit jaar zijn afgerond.

6. Monumenten en archeologie

Algemeen

Ten aanzien van Rijksmonumenten (beschermde stads/dorpsgezicht) en Archeologie is er toezicht op gemeentelijke ruimtelijke plannen en op vergunningverlening en handhaving.

Terugblik

Voor het onderwerp "monumenten en archeologie" is afgesproken dat de gemeenten tweejaarlijks toezichtinformatie aan de provincie verstrekken in de vorm van de Monitor Erfgoedinspectie die iedere twee jaar door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wordt uitgebracht. Het ministerie stelt de Monitor Erfgoedinspectie op aan de hand van de gegevens die door de gemeenten worden aangeleverd. Het deel "monumenten en archeologie gemeente Dronten" van de Monitor Erfgoedinspectie 2017-2018 is in oktober 2018 bij de provincie ingediend.

Paragraaf grondbeleid

In dit onderdeel worden 5 invalshoeken van de grondexploitatie nader belicht:

1. Visie op het grondbeleid in relatie tot te realiseren programma;
2. Wijze waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd;
3. Analyse resultaat grondexploitatie 2018;
4. Algemene inhoudelijke activiteiten gedurende het jaar 2018;
5. Ontwikkelingen per complex.

Voor inzicht in het verloop van de boekwaarden en de reserves en voorzieningen grondexploitaties wordt verwezen naar de toelichting op de balans. Voor een nadere onderbouwing en toelichting wordt verwezen naar de bijlage Jaarverslag grondexploitatie 2018/Perspectiefnota 2019 horende bij deze jaarrekening.

In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Conform artikel 16 van het BBV bevat de paragraaf over het grondbeleid ten minste:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b. een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e. de beleidsuitgangspunten betreffende de reserves voor grondexploitaties in relatie tot de risico's van de grondexploitaties.

Visie op het grondbeleid in relatie tot te realiseren programma

Onderdeel	Omschrijving	Achterliggend document	Status
a.	Visie op grondbeleid	Nota grondbeleid "Grond als basis voor regie" 2016	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
a.	Kostenverhaal	Nota Kostenverhaal 2016	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
a.	Structuurvisie	Structuurvisie 2030	Vastgesteld in raadsvergadering 11-2012
b.	Wijze waarop grondbeleid wordt uitgevoerd	Beschrijving activiteiten in jaarverslag en beleidsbegroting	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
c.	Actuele prognose van te verwachten resultaten grondexploitatie	1) Jaarrekening en begroting onderdeel grondexploitatie	ad 1) Jaarlijks door gemeenteraad vastgesteld
		2) Perspectiefnota 1-1-2019	ad 2) Vastgesteld bij jaarrekening 2018
d.	Onderbouwing geraamde winstneming	Opgenomen nota grondbeleid "Grond als basis voor regie"	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
e.	Beleidsuitgangspunten inzake reserves	Nota reserves en voorzieningen 2016	Vastgesteld in raadsvergadering 23-06-2016

Dit onderdeel geeft op hoofdlijnen de inhoud weer van de nota grondbeleid "Grond als basis voor regie" vastgesteld door de raad op 24 november 2016. Dit is een geactualiseerde versie van de nota uit 2010. Deze actualisatie is mede op verzoek van de raad en advies van de accountant als gevolg van de wijzigingen in de BBV regels. Per 1 januari 2016 wordt de gemeente en dan met name voor het onderdeel de grondexploitaties vennootschapsbelasting plichtig.

Doelstelling

Met de Nota Grondbeleid wil de gemeente Dronten een kader geven voor het gemeentelijk handelen op de grondmarkt bij ruimtelijke ontwikkelingen. De gemeente bevindt zich op de grondmarkt om de inhoudelijke doelstellingen te realiseren op de locaties die daarvoor ruimtelijk zijn bestemd.

De hoofddoelstelling voor grondbeleid in Dronten is het tijdig en tegen aanvaardbare offers stimuleren en bevorderen van gewenste veranderingen in het grondgebruik om zodoende adequaat te kunnen inspelen op veranderende maatschappelijke behoeften.

Het grondbeleid is faciliterend voor het (ruimtelijk) beleid van de gemeente. Van belang is dat grondbeleid geen doelstelling op zich is, maar een instrument om andere gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren. Aan het grondbeleid liggen aldus ruimtelijke en sectorale doelstellingen ten grondslag:

- Volkshuisvestelijk: het maximaal tegemoet komen aan de woonwensen van de huidige bevolking en het maximaal inspelen op de ontwikkelingen op de woningmarkt;
- Sociaal economisch: het realiseren van een optimaal vestigingsklimaat zowel voor ondernemers als voor werknemers, met aandacht voor duurzaam ondernemen en het versterken van de werkgelegenheid;
- Ruimtelijk: het behouden van basiskwaliteiten en het versterken van het imago van de gemeente;
- Welzijn: het zorgdragen voor voldoende en kwalitatief goede maatschappelijke voorzieningen.
- Financieel: het behalen van een stabiele financiële positie van de gemeente en waar mogelijk de waardevermeerdering van de grond te laten toekomen aan de gemeenschap.
- Recreatie en toerisme: het stimuleren van de ontwikkeling van het toeristische recreatieve product van Dronten door onder meer het faciliteren van haalbare initiatieven.

Wijze waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd

Kaders

Daarnaast wordt grondbeleid in de gemeente niet alleen beïnvloed door de (ontwikkelingen in de) gemeente zelf (zoals de structuurvisie 2030), maar ook door de ontwikkeling en regelgeving vanuit Europa, de rijksoverheid en de provincie.

Het wettelijke kader voor het opstellen van gemeentelijk grondbeleid wordt ondersteund door een aantal instrumenten geregeld in de Wet ruimtelijke ordening, de Onteigeningswet, de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) en de Wet Markt en Overheid. (deze instrumenten worden in 2019 onderdeel van de Omgevingswet). De financiële kaders zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) en de Financiële verordening ex. art 212 van de Gemeentewet.

Het beleid

De gemeente kiest bij nieuwe ontwikkelingen voor het voeren van een faciliterend grondbeleid waarbij de gemeente haar regierol kan vervullen door het aangaan van een samenwerkingsverband met een marktpartij met eventueel een gezamenlijke grondexploitatie.

Hoe de gemeente deze rol bij een integrale gebiedsontwikkeling invult hangt af van de volgende afwegingen:

- Grondverwerving:
marktpartijen hebben al grondposities ingenomen, waar de gemeente niet om heen kan;
- Financiën:
wat betekent de voorgestelde ontwikkelingsvorm voor de kosten en de baten voor de gemeente en wat zou dit betekenen in het geval er gekozen wordt voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Snelheid/doorlooptijd:
wat betekent de voorgestelde vorm van regievoeren voor de doorlooptijd van het project en hebben we procedureel en inhoudelijk de tijd om te kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Status van het project:
wat is de status van het project en welke keuzemomenten komen er nog voor de bestaande (lopende projecten) of deelfases van het project en kunnen we daar kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?

- Competenties:
zijn de competenties in de organisatie beschikbaar voor de voorgestelde ontwikkelingsvorm en wat betekent dit voor het geval we kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren? Het betreft hier de competenties binnen de totale gemeentelijke organisatie.

Nieuwe ontwikkelingen

Per 1 januari 2016 is de regelgeving van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gewijzigd. De commissie BBV heeft de afbakening, definiëring en verslaggevingsregels rondom grondexploitaties aangescherpt. Aanleiding voor deze verscherping betreft de invoering van de Vennootschapsbelasting (VpB), het creëren van zuiverdere toerekening van kosten, het vergroten van transparantie, eenduidigheid, en vergelijkbaarheid. De commissie heeft hiervoor een 2-tal notities geschreven: notitie Grondexploitaties 2016 en de notitie Faciliterend Grondbeleid 2016. Op 24 november 2016 heeft de raad een besluit genomen inzake de toepassing van de gewijzigde regelgeving BBV. De wijzigingen door het toepassen van de gewijzigde regelgeving zijn verwerkt in de grondexploitaties en in de administratie. Eind 2017 heeft de commissie het moment van tussentijds winst nemen aangescherpt (maart 2018 uitgewerkt in aanvullende notitie) en de methode waarmee dit dient te gebeuren (percentage of completion).

De vroegere categorieën NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) en VGHS (voorraad gronden en hulpstoffen) zijn met ingang van 2016 op een andere manier in de administratie verwerkt. De voorbereidingskosten zijn per 1 januari 2016 geactiveerd op de balans onder de post Immateriële activa (IMVA). De gronden en opstallen van de 2 categorieën zijn opgenomen als Materiële vaste activa (MVA) op de balans.

De eerder genoemde categorieën worden daarom ook niet meer verantwoord binnen het onderdeel grondexploitatie. Deze worden nu verantwoord en toegelicht bij de categorieën MVA en IMVA.

Verder is de gemeente en met name de grondexploitatie met ingang van 1 januari 2016 vennootschapsbelasting (VpB-)plichtig. Voor het jaar 2016 is een definitieve aangifte en het jaar 2017 een voorlopige aangifte gedaan. De belastingdienst heeft een voorlopige aanslag opgelegd voor het jaar 2018. Zie [taakveld 0.9 VpB](#).

Woonvisie

De raad heeft op 30 juni 2016 de Woonvisie Groeien met kwaliteit 2016 – 2021 vastgesteld. In de woonvisie wordt aangegeven hoe de gemeente aankijkt tegen de opgaven in het woonbeleid en de kwantitatieve en kwalitatieve doelen die zij voor de periode 2016-2021 wil bereiken.

In de woonvisie staan de volgende opgaven centraal:

- Bouwen is groeien:
De komende jaren wil de gemeente zich inspannen om de ruimte die er is om te groeien, optimaal te benutten. De ambitie is gericht op een woningbouwproductie van 250 woningen per jaar. Groei is geen doel op zich, maar instroom van nieuwe inwoners draagt bij aan een vitale gemeenschap en versterkt het draagvlak voor de aanwezige voorzieningen. Dat geldt zowel voor de kern Dronten als voor Swifterbant en Biddinghuizen. Naast het bieden van een gevarieerd nieuwbouwaanbod, wil de gemeente ook ruimte bieden voor bijzondere woonmilieus en nieuwe woonvormen.
- Inspelen op vergrijzing:
Hoewel gezinnen nog steeds de grootste groep vormen, bestaat in 2030 naar verwachting ruim 40 % van de huishoudens in de gemeente uit een huishouden van 55 jaar en ouder. Dit vraagt een woningvoorraad die voldoende toegankelijk is.
- Huisvesting van bijzondere (zorg)doelgroepen:
Extra aandacht vraagt de huisvesting van bijzondere doelgroepen zoals: studenten, zorgdoelgroepen, spoedzoekers, tijdelijke arbeidsmigranten, vergunning/statushouders en woonwagenbewoners. De komende jaren nemen meerdere van deze doelgroepen in aantal toe. Voor hen moet voldoende en passende huisvesting beschikbaar zijn.
- Leefbare kernen:

Inwoners van Dronten blijken over het algemeen zeer tevreden over hun woonomgeving. Dat neemt niet weg dat er ook verbeterpunten zijn. Inwoners van Dronten blijken over het algemeen zeer tevreden over hun woonomgeving. Dat neemt niet weg dat er ook verbeterpunten zijn. Het verder doorontwikkelen van het wijk- en buurtbeheer krijgt extra aandacht; daarbij worden inwoners meer betrokken bij het verbeteren van de leefbaarheid in hun directe leefomgeving. Leefbaarheid wordt ook verstrekt door een duurzame woningvoorraad en woonomgeving. Via het Klimaatbeleidsplan geeft de gemeente hieraan invulling.

Grondbeleid van het Rijk

De rijksoverheid onderkent diverse ontwikkelingen in relatie tot het grondbeleid. De minister van Infrastructuur en Milieu heeft de Tweede Kamer in haar brief d.d. 25 november 2015 geïnformeerd over de visie van het kabinet op het grondbeleid in het licht van de maatschappelijke opgaven. In deze brief geeft zij aan hoe ze het instrumentarium voor het grondbeleid wil verbeteren met een Aanvullingswet Grondeigendom, die zal opgaan in de Omgevingswet.

Voor actief grondbeleid geeft de huidige wetgeving al voldoende instrumenten, zoals onteigening, het voorkeursrecht en herverkaveling in het landelijk gebied. Deze instrumenten zitten nu nog in verschillende wetten. De minister van Infrastructuur en Milieu wil het gebruik van deze instrumenten vereenvoudigen door ze toegankelijker te maken en waar mogelijk te harmoniseren.

De nieuwe Omgevingswet als wettelijk kader voor het grondbeleid

In juli 2014 heeft de minister van Infrastructuur en Milieu het wetsvoorstel 'Omgevingswet' naar de Tweede Kamer gestuurd. Dit betreft een omvangrijke stelselwijziging, waarbij het Omgevingsrecht fundamenteel op de schop gaat. 40 sectorale wetten, 117, AMvB's en honderden ministeriële regelingen worden vereenvoudigd, versoberd en gebundeld in één samenhangende Omgevingswet. Binnen deze Omgevingswet komt ook het wettelijk kader voor het grondbeleid, zoals de Wet voorkeursrecht gemeenten, de Crisis en herstelwet en de afdeling grondexploitatie van de Wet op de ruimtelijke ordening. Het is de bedoeling dat met deze nieuwe wetgeving eenvoudiger, efficiënter en beter aan een duurzame leefomgeving wordt gewerkt. Naar verwachting blijft de Onteigeningswet als zelfstandige wet bestaan. Er wordt vanuit gegaan dat in 2019 deze wet operationeel wordt, nadat deze door de 2de en 1ste Kamer is goedgekeurd.

Nieuwe projecten/grondexploitaties

Binnen Het Palet worden de meerdere nieuwe ontwikkelingsvormen verder uitgewerkt. De studie naar een mogelijke woningbouwlocatie in Swifterbant is samen met de bewoners afgerond. Voor het project De Graafschap in Biddinghuizen is een nieuw uitwerkingsplan van toepassing met ruimere ruimtelijke mogelijkheden. Bij de bedrijventerreinen Poort van Dronten 1 en 2 wordt met name de acquisitie voor Agrofood gerelateerde bedrijven versterkt.

Analyse resultaat grondexploitatie

Financieel sluit de grondexploitatie in 2018 af met een resultaat van: **€ 5.544.130.** Dit resultaat zal op onderdelen in het hiernavolgende nader worden toegelicht.

Algemene reserve (grex) 31-12-2018 / 01-01-2019				0
Rentetoevoeging 2018				1,94%
Mutaties voorzieningen:	Stand 1-1-2018	Benodigd 31-12-2018	Mutaties 2018	Resultaat 2018
115 De West-kantoren	3.842	4.462	-620	
127 HZ-Havenkade	493.230	231.994	261.236	

161 Poort van Dronten 1e fase risico vz 10 jr	7.302.197	6.280.504	1.021.693	
231 De Graafschap - 1e fase	1.780.879	1.939.773	-158.893	
240 De Voor	28.763	40.661	-11.898	
Subtotaal	9.608.911	8.497.394	1.111.518	
Rente 2018 1,94%	186.413		186.413	
Totaal	9.795.324	8.497.394	1.297.931	1.297.931

Mutaties exploitatieresultaten:	Afwaardering	Afwikkeling	POC	
171 Heuvelpark De Helling		1.876.707		
Woningbouw			309.775	
Bedrijventerreinen			686.097	
Bijzondere bebouwing			2.152.417	
Correctie POC voorgaande jaar tlv bestemmingsreserve			-778.797	
Totaal	0	1.876.707	2.369.492	4.246.199

Resultaat negatief 2018	5.544.130		5.544.130
Dotatie positief resultaat grondexploitatie aan reserve AD			-5.544.130
Algemene reserve (grex) 31-12-2018			0

Algemene inhoudelijke activiteiten gedurende het jaar

Activiteiten algemeen

Ten aanzien van de planontwikkeling heeft de focus in 2018 gelegen op de verdere uitwerking van de plannen De Gilden (Het Palet), De Graafschap, De Voor, Bloemenzoom, Het Hanzekwartier (Scholenzone, Ottoplein, Havenkade) en de Poort van Dronten fase 1 en 2.

De uitvoeringsactiviteiten zijn vooral gericht geweest op De Gilden (afwerking openbare ruimte en bouwrijpmaken Het Palet), afronding Heuvelpark De Helling, Havenkom, De Graafschap 1^e fase, Bloemenzoom, Kantoorvilla's De West en de Poort van Dronten. Het verloop van alle uitgaven en opbrengsten is opgenomen in de "Staat van boekwaarden grondexploitatie".

Per 1 januari 2016 is de regelgeving van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gewijzigd. De commissie BBV heeft de afbakening, definiëring en verslaggevingsregels rondom grondexploitaties aangescherpt. Aanleiding voor deze verscherping betreft de invoering van de Vennootschapsbelasting (VpB), het creëren van zuiverdere toerekening van kosten, het vergroten van transparantie, eenduidigheid, en vergelijkbaarheid. De commissie heeft hiervoor een 3-tal notities geschreven: notitie Grondexploitaties 2016 en de notitie Faciliterend Grondbeleid 2016 en in Maart 2018 een toelichting op de tussentijdse winstneming middel de POC- methode (percentage of completion) zoals beschreven in de notitie Grondexploitatie 2016. Op 24 november 2016 heeft de raad een besluit genomen inzake de toepassing van de gewijzigde regelgeving BBV. De wijzigingen door het toepassen van de gewijzigde regelgeving zijn verwerkt in de grondexploitaties en in de administratie. N.a.v. de accountantscontrole 2016 is voor de Poort van Dronten 1^e fase een extra risicovoorziening, zijnde een vermindering van de opbrengsten na 10 jaar en aanpassing van de parameters, opgenomen als extra beheersmaatregel.

De vroegere categorieën Niegg (Niet in exploitatie genomen gronden) en Voorraad gronden en hulpstoffen (VGHS) zijn nu op andere manier in de administratie verwerkt. De voorbereidingskosten zijn per 1 januari 2016 geactiveerd op de balans onder de post Immateriële activa (IMVA). De gronden en opstallen van de 2 categorieën zijn opgenomen als Materiële vaste activa (MVA) op de balans.

De eerder genoemde categorieën worden daarom ook niet meer verantwoordt in deze bijlage bij de jaarrekening. In de jaarrekening van de gemeente zal dit worden verantwoord en toegelicht.

Per saldo is de boekwaarde van alle gronden in 2018 afgenomen met € 2,5 mln. (inclusief winstneming/afwikkeling van € 4,2 mln). In onderstaande tabel is dit weergegeven.

Verloop boekwaarden 2018 (x € 1 mln.)	Gronden in exploitatie			
	Woningbouw	Bedrijventerreinen	Bijzondere bebouwing	Totaal
Boekwaarde 1-1-2018	14,9	15,5	8,8	39,2
Totaal boekwaarde	14,9	15,5	8,8	39,2
Uitgaven				
Verwervingen	1,0	0,0	0,0	1,0
Organisatiekosten	1,7	0,4	0,1	2,1
Beheerskosten	0,0	0,0	-0,2	-0,2
Uitvoeringskosten	2,4	0,4	0,5	3,3
Rente	0,3	0,3	0,2	0,8
Afdracht fonds bovenwijken	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal uitgaven	5,4	1,1	0,6	7,0
Opbrengsten				
Bijdragen	0,0	0,0	0,0	0,0
Subsidies	0,0	0,0	0,0	0,0
Opbrengst grondverkoop	-12,5	-0,6	-0,7	-13,8
Subtotaal opbrengsten	-12,5	-0,6	-0,7	-13,8
Subtotaal uitgaven & opbrengsten	-7,1	0,5	-0,1	-6,8
Afboeking/afwaardering/afwikkeling				
Afboekingen tlv voorzieningen	0,0	0,0	0,0	0,0
POC winst	0,0	0,2	2,2	2,4
Afwikkelingen	1,9	0,0	0,0	1,9
Subtotaal	1,9	0,2	2,2	4,2
Totaal mutaties boekwaarde	-5,2	0,6	2,0	-2,5
Boekwaarde 31-12-2018	9,6	16,1	10,9	36,6

Het complex De Helling Heuvelpark (8.171) is per 31-12-2018 afgewikkeld. Dit heeft geleid tot een winstneming van € 1,9 mln. Hiermee is het oude centrumplan volledig afgewikkeld. Gezien de aangescherpte regels inzake winstneming is vorig jaar op verzoek van de accountant en nadere toelichting van Maart 2018 door de commissie BBV een tussentijdse winst brekend met toepassing van de POC-methode van € 18,2 mln (inclusief effect op startwaarde van correctie opbrengsten voor complexen met een looptijd langer dan 3 jaar). Dit jaar is dit berekend op € 2,4,- mln. De POC methode gaat uit van het procentuele gewogen gemiddelde van de gerealiseerde kosten en opbrengsten keer het geprognosticeerde resultaat op startwaarde. Een deel van dit resultaat wordt bij bestemming gestort in de nieuw gevormde bestemmingsreserve "Niet afgesloten exploitaties". Dit omdat er zich onzekerheden kunnen voordoen (zie ook notitiegrondexploitaties 2016 commissie BBV paragraaf 5.3). In 2018 is ten laste van deze reserve een bedrag van € 0,8 mln. gebracht.

De geformuleerde nieuwe beleidsregels, zoals opgenomen in de nota grondbeleid "Grond als basis voor regie" met toepassing van de huidige BBV-voorschriften (inclusief aanvullende notitie maart 2018), zijn nog steeds van toepassing.

Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de Staat van boekwaarden 2018.

Onderstaande tabel geeft de berekening van de POC-winst per complex weer alsmede de eerder genoemde afwikkeling van de complexen.

Complex	Kosten %	Opbrengst %	POC	Startwaarde	POC-berekening 2019	Correctie > 10 jaar negatieve boekwaarde	POC-winst < 2018	correctie POC vjgr	POC winst 2019	Afwikkeling
Woningbouw										
030 De Gilden hoofdstructuur	0%	100%	0%	-€ 771.708						
031 De Gilden 1e fase	98%	95%	93%	€ 285.086	€ 264.633	-€ 288.351	€ 2.034.505	€ 288.351		
032 De Gilden 2e fase	98%	99%	97%	-€ 98.224	-€ 95.549		€ 1.637.383		€ 95.549	
034 De Gilden - Het Palet	62%	53%	33%	-€ 563.508	-€ 187.623		€ 179.510		€ 187.623	
126 HZ-Ottoplein	49%	100%	49%	€ 22.269	€ 10.933	-€ 22.333	€ 5.823	€ 22.333		
127 HZ-Havenkade	23%	18%	4%	€ 231.994	€ 9.369					
171 Heuvelpark De Helling	100%	100%	100%	-€ 1.871.371	-€ 1.871.371		€ 2.128.075			€ 1.876.707
193 De Ark	69%	63%	44%	-€ 60.703	-€ 26.603		€ 39.223		€ 26.603	
231 De Graafschap 1e fase	76%	35%	26%	€ 1.939.773	€ 509.670					
240 De Voor	99%	66%	65%	€ 40.661	€ 26.421					
Subtotaal						-€ 310.684	€ 6.024.519	€ 310.684	€ 309.775	€ 1.876.707
Bedrijventerreinen										
151 Delta 1e fase	98%	96%	94%	-€ 148.617	-€ 139.084		€ 1.139.418		€ 139.084	
155 Delta 5e fase	92%	62%	57%	-€ 3.567.176	-€ 2.029.819	€ 2.497.932	€ 3.558.885	€ 468.113		
161 Poort van Dronten fase 1	76%	17%	13%	€ 6.280.504	€ 832.333					
162 Poort van Dronten fase 2	86%	0%	0%	-€ 527.296						
285 Oldebroekerweg 1e fase	98%	79%	77%	-€ 727.698	-€ 561.643	€ 397.600	€ 2.314.458		€ 164.043	
382 Tarpan	98%	71%	69%	-€ 1.973.097	-€ 1.367.846	€ 984.876	€ 2.511.029		€ 382.970	
Subtotaal						€ 3.880.408	€ 9.523.790	€ 468.113	€ 686.097	€ -
Bijzondere bebouwing										
012 ECU woon/ werk	85%	16%	14%	-€ 9.879	-€ 1.375		€ 1.294		€ 1.375	
015 Dronten west centrumgebied	88%	51%	45%	-€ 1.330.742	-€ 603.122		€ 948.867		€ 603.122	
115 De West-kantoren	90%	100%	90%	€ 4.462	€ 4.012					
123 HZ-Scholenzone	78%	22%	17%	-€ 4.721.994	-€ 793.197		€ 469.910		€ 793.197	
271 Driehoek Baan woon/werk	98%	0%	0%	-€ 1.635						
371 Bloemenzoom woon/werk	88%	56%	50%	-€ 1.165.181	-€ 579.782		€ 1.068.144		€ 579.782	
509 Ellerveld - Evenemententerrein	92%	19%	18%	-€ 975.882	-€ 174.941		€ 206.341		€ 174.941	
Subtotaal						€ -	€ 2.694.556	€ -	€ 2.152.417	€ -
Totaal						€ 3.569.724	€ 18.242.865	€ 778.797	€ 3.148.289	€ 1.876.707

Grondverwerving

Binnen het project De Havenkade-HZ (8.127) heeft een aankoop plaatsgevonden van € 1,0 mln.

Uitvoeringswerkzaamheden

In 2018 was een aantal noemenswaardige bestekken in uitvoering.

Bestekken 2018		
Complex	besteknr.	project
034 De Gilden Het Palet	48	TAW Wisentzone - III
032 De Gilden 2e fase	97	TAW Smederij Aambeeld
161 Poort van Dronten	90	TAW Groen Poort van Dronten
015 Dronten west	87	TAW centrum West schanskorven + Beursstraat

031 De Gilden 1e fase	104	BRM Uniq + vd Steeg (noordzijde wateras)
015 Dronten west	105	REC / BRM TAW centrum Dronten-West
231 De Graafschap 1e fase	65	TAW Graafschap deel I
34 De Gilden Het Palet	91	TAW Wisentzone-Palet
031 De Gilden 1e fase	108	TAW-De Gildenhof

BRM = Bouwrijpmaken

TAW = Terreinafwerking

REC = Reconstructie

Deze uitvoeringsbestekken zijn binnen de daarvoor bestemde onderdelen van de exploitatieopzetten/beschikbare kredieten uitgevoerd.

Grondprijzen

De grondprijzen worden vastgesteld conform de systematiek en uitgangspunten genoemd in de door het college vastgestelde grondprijzennota. In 2016 en 2017 is onze gebruikte systematiek en gehanteerde uitgangspunten en de daaraan gekoppelde grondprijzen getoetst door 2 adviesbureaus. Een onderzoek voor de te hanteren sociale grondprijzen is in 2018 afgerond en verwerkt in de nieuwe nota voor 2019. Er gelden voor de 1-2 persoonshuishoudens voor 1 jaar verlaagde grondprijzen. Dit als uitkomst van de rapportage met als doel om woningbouw voor deze doelgroep te stimuleren. Bij de In de geactualiseerde nota zijn de wijzigingen verwerkt die zijn besloten door het college na de voorlaatste geactualiseerde versie. Gemiddeld zijn de genoemde prijzen met 1,6% gestegen (verwachte inflatie november 2018).

Grondverkoop

Binnen de categorie woningbouw heeft in 2018 grondverkoop plaats gevonden in de plannen De Gilden 1e en 2e fase, Het Palet en De Graafschap en De Scholenzzone-HZ. In de categorie bedrijventerreinen heeft in 2018 grondverkoop plaatsgevonden binnen de complexen Tarpan, Business Zone Delta en Oldebroekerweg. De verkopen (exclusief derden) van de afgelopen 9 jaar inzake bedrijventerreinen laten het volgende beeld zien:

Verkochte hoeveelheid Bedrijventerrein (inclusief woonwerkkavels)								
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hectares	2,4	0,2	0,5	0,0	0,0	1,1	3,3	0,9
Verkoopopbrengst	€ 1.467.391	€ 273.569	€ 362.112	€ 0	€ 0	€ 898.558	€ 2.461.600	€ 600.326
Gem. prijs per m ²	€ 61,14	€ 124,86	€ 66,05	€ 0,00	€ 0,00	€ 83,73	€ 74,31	€ 63,86

** dit betreft verkoop 2 woonwerkkavels (Korenmaaiër)

De in de tabel genoemde prijzen betreffen de gemiddelde verkoopprijzen.

Voor de bedrijventerreinen gelegen in Biddinghuizen en Swifterbant liggen de prijzen lager dan voor de bedrijventerreinen in Dronten.

Exploitatieopzetten

Jaarlijks wordt per 1 januari van het jaar alle grondexploitaties op uniforme wijze in beeld gebracht en wordt inzage gegeven in het weerstandsvermogen van de grondexploitaties. De voorliggende Perspectiefnota 2019 wordt aan de raad aangeboden in het kader van de Jaarrekening 2018.

Perspectief grondexploitatie

Met de Perspectiefnota 2019 wordt verantwoording afgelegd over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan het grondbeleid en de doelstelling van de grondexploitaties. Hiervoor is naast het verwachte resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties, bepaald welke risico's op deze complexen worden gelopen.

Aan de hand van de stand van de algemene reserve, voorzieningen, claims en de exploitatieresultaten van de gronden in exploitatie wordt de vermogenspositie (aanwezig weerstandsvermogen) bepaald. Het aanwezige en toekomstige vermogen wordt afgezet tegen het gewenste weerstandsvermogen om zodoende te kunnen bepalen hoe de grondexploitatie ervoor staat.

Resultaat

De gezamenlijke grondexploitaties geven een gecalculeerd positief resultaat te zien van ca. € 5,5 mln. Dit is een verslechtering van € 3,7 mln. ten opzichte van het opgerente resultaat van 2018 naar startwaarde 1-1-2019.

Het behalen van dit verwachte resultaat is uiteraard afhankelijk van veel factoren zoals de verwachte economische ontwikkelingen.

De exploitaties, welke door derden geëxploiteerd worden, zijn hierin niet inbegrepen.

Bijvoorbeeld het bedrijventerrein Oldebroekerweg 2e fase in Biddinghuizen en het particuliere deel Poort van Dronten 2e fase (ontwikkeling Staay Food Group).

Risico's

Om de risico's die het exploiteren van gronden met zich meebrengen te kunnen opvangen, dient bij de huidige stand van de grondexploitaties een buffer aanwezig te zijn van € 4,25 mln., bestaande uit € 4,2 mln. algehele exploitatierisico's en € 0,05 mln. projectgebonden risico's.

Voorzieningen en reserves

Ten behoeve van de grondexploitaties welke een tekort vertonen, dient een voorziening getroffen te worden. Op basis van deze Perspectiefnota worden de te treffen voorzieningen per 1-1-2019 verlaagd met € 1,3 mln. tot € 8,5 mln. Hierin is

€ 6,3 mln. opgenomen als verliesvoorziening als beheersmaatregel voor de uitgiftefasering van langer dan 10 jaar voor de Poort van Dronten 1e fase.

Verschillenanalyse

Doordat alle exploitaties in eenzelfde uniform rekenschema zijn opgenomen kan eenvoudig een verschillenanalyse met de gegevens van 2018 worden gemaakt. Daarom is de Perspectiefnota in aanvulling op de jaarrekening een instrument waarmee jaarlijks de grondexploitaties nauwlettend kunnen worden geanalyseerd en aangestuurd.

Zoals eerder genoemd in het onderdeel jaarverslag is de totale boekwaarde in 2018 afgenomen met € 2,5 mln. van € 39,2 mln. tot € 36,6 mln. Dit komt mede door toepassing van POC-methode voor de tussentijdse winstneming en toename van de grondverkoop.

Weerstandsvermogen

De stand van de reserves, voorzieningen en claims gecorrigeerd met de exploitatieresultaten en de exploitatierisico's geeft het toekomstig weerstandsvermogen van de grondexploitaties weer.

Vorig jaar was de stand van het toekomstig weerstandsvermogen € 16,4 mln. Het huidige toekomstig weerstandsvermogen van € 15,6 mln. ligt boven het gewenste niveau van € 6,1 mln (vorig jaar € 4,8 mln.).

Het gewenste weerstandsvermogen is per ultimo 2018 becijferd op € 6,1 mln. In hoofdstuk 6.2 is toegelicht dat deze is opgebouwd uit 3 jaar rentelasten over de laatst bekende boekwaarde en een component herontwikkelingskosten zijnde 75% van de personeelslasten voor een periode van 3 jaar.

Jaarrekening 2018 / Perspectiefnota 1-1-2019

Verwacht resultaat grondexploitaties (zie 3.3.2)

woningbouw	-1.022.840	
bedrijventerreinen	452.366	
bijzondere bebouwing	6.096.998	
Resultaat exploitaties	A 5.526.524	5.526.524

Risico's

algeheel exploitatierisico's bij 0,5% minder opbrengstenstijging	2.700.000	
afzetrisico stagnatie woningbouw (3 jaar - 10%)	0	
risico geen opbrengstenstijging woningbouw 10 jaar	-4.200.000	
risico algehele korting van 5% op woningbouw	-1.700.000	
beheersmaatregel risico 20% van de opbrengsten > 10 jaar	-1.000.000	
	-4.200.000	
projectgebonden risico's	-50.000	
Subtotaal	B -4.250.000	-4.250.000
Totaalstand exploitaties		1.276.524

Reserves, voorzieningen en claims

algemene reserve grex 1-1-2018 (inclusief rente 2018)	0	
resultaat grondexploitatie 2018 (positief)	6.322.927	
dotatie bestemmingsreserve	-778.797	
resultaat voor dotatie	5.544.130	
dotatie resultaat algemene reserve AD*	-5.544.130	
Stand algemene reserve per 31-12-2018	0	

bestemmingreserves	6.109.886	
voorzieningen bouwgrondexploitatie	2.216.889	
risicovoorziening Poort van Dronten 1e fase > 10 jaar	6.280.504	
Aanwezige vermogen per 31-12-2018	14.607.279	

claims op algemene reserve	0	
claims op bestemmingsreserve	-258.483	
Subtotaal	C 14.348.796	14.348.796

Toekomstig weerstandsvermogen	A+B+C	15.625.320
--------------------------------------	--------------	-------------------

Gewenst weerstandsvermogen	6.097.000
-----------------------------------	------------------

Saldo (voor resultaatbestemming)	9.528.320
---	------------------

* onder voorbehoud raadsbesluit

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Dronten heeft ongeveer 1.400 hectare aan openbare ruimte in beheer. Daarop vinden veel activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Daarvoor zijn veel kapitaalgoederen in de vorm van wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen nodig. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

Het beleid van Dronten voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de volgende nota's:

- [Beleids- en beheerplan wegen en bebording 2016-2020](#);
- [Beleids- en beheerplan civieltechnische kunstwerken 2017-2021](#);
- [Beleidsplan openbare verlichting 2018-2027](#);
- [Groenbeleidsplan 2017](#):
 - Beheerplan dorpsbossen gemeente Dronten 2014-2018;
 - Beheer- en onderhoudsplan halfverhardingen 2012-2016;
 - Beheer- en onderhoudsplan dorpsbosvoorzieningen 2014-2018,
- [Koersnotitie stranden 2017](#);
- [Speelruimteplan 2018](#);
- [Gemeentelijk Riolerings Plan 2017-2021](#);
- [Accommodatiebeleid Dronten](#).

Wegenbeheer en verhardingen

De voor 2018 geplande bermverstevingen in het buitengebied zijn uitgevoerd conform programma. De Alikruikweg is conform planning 2018 uitgevoerd. De lengte van 400 meter van de Alikruikweg die voor 2019 gepland stond, is in 2018 uitgevoerd.

De rehabilitaties zijn in 2018 uitgevoerd overeenkomstig het programma, met uitzondering van De Noord, De Helling en Walvisstraat/De Zuid. Deze projecten zijn momenteel in voorbereiding.

Passeerstroken in buitengebied: in 2018 zijn passeerstroken aangebracht volgens de planning binnen het revitaliseringsprogramma.

Riolering

Er is uitvoering gegeven aan een aantal activiteiten uit het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2017-2021:

- De inriekpunten van de persleidingen in het vrijval rioleringsstelsel zijn aangepakt en dit project is hiermee afgerond. Aantasting van de betonnen vrijval riolering wordt hiermee voorkomen.
- Er is een goed vervolg gegeven aan de stresstest voor hemelwater in de kernen van de gemeente Dronten en een start gemaakt met het opstellen van een hemelwaterstructuurplan. In een gecombineerd rapport worden beide plannen medio maart 2019 opgeleverd.

Samenwerking afvalwaterketen(SAF)

Begin 2018 is er een nieuw bestuursakkoord afvalwaterketen vastgesteld met daarin beschreven wat we de komende jaren met elkaar dienen te regelen en organiseren op het gebied van operationele samenwerking, innovatie en planvorming.

Een project dat in dat kader in 2018 is opgestart is het onderzoek naar het vormen van een regionaal rioolgemalen en persleidingenteam. Er is een tabel opgesteld waarin de activiteiten voor zo'n team zijn beschreven en welke de basis kunnen vormen voor de toekomstige jaarplannen. Met deze tabel willen we aantonen waarom samenwerken loont (zelfde aantal fte's en euro's, maar meer focus/kwaliteit/...). In 2019 wordt dit met het management besproken en wordt dit project nader uitgewerkt.

Openbaar Groen

Op 1 juni 2017 is een nieuw groenbeleidsplan vastgesteld voor de groene waarden in de kernen Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant. Op basis van dit beleidsplan en de bijbehorende beheerplannen voor het openbaar groen, de bomen en de dorpsbossen is het

onderhoud aan de groene openbare ruimte uitgevoerd. Voor het openbaar groen gebeurt dit op basis van de vastgestelde kwaliteitsniveaus. Voor de bomen en de dorpsbossen gebeurt dit op basis van een planmatige beheercyclus.

In 2018 zijn alle reguliere en geplande werkzaamheden uitgevoerd. Dit heeft kunnen plaatsvinden binnen het begrote budget wat hier voor beschikbaar was.

Speelvoorzieningen

Door vaststelling van het nieuwe Speelruimteplan in juni 2018 kent Dronten weer een actueel en toegankelijk beleid omtrent spelen en ontmoeten in de openbare ruimte. Het plan moet inwoners verleiden tot samen buiten bewegen. Uitvoering van het beleid geeft ruimte voor spelen, sporten en ontmoeten op veelal informele speellocaties. Verder biedt het ruimte voor alle (leeftijds)doelgroepen.

Begin 2018 is een Europese aanbesteding doorlopen, waaruit raamovereenkomsten zijn gesloten met 3 partijen. Deze speelleveranciers / groeninrichters gaan de gemeente Dronten de komende jaren ondersteunen bij het omvormen van bestaande speellocaties en het inrichten van nieuwe speelplekken. Speciale aandacht is er voor de jongerenontmoetingsplekken.

Door intensievere samenwerking met (werkgroepen binnen) het sociaal Domein worden kansen benut voor het creëren van een gezonde leefomgeving. Fysiek en Sociaal vinden elkaar bij projecten waarbij spelen, bewegen en ontmoeten meer is dan het beheren en onderhouden van speeltoestellen.

Openbare verlichting

In juli 2018 is besloten om het verouderde areaal versneld te vervangen. In 2018 is hiermee een voortvarende start gemaakt en is een groot gedeelte van dit areaal vervangen. Een klein deel van de verouderde armaturen wordt begin 2019 nog vervangen. Verder zijn in 2018 de mastvervangingen in De Fazant en de armatuurvervanging in De Munten I uitgevoerd.

De revitalisering van de Noorderbaan in Biddinghuizen heeft in 2018 deels plaatsgevonden en wordt in 2019 afgerond. Ditzelfde geldt voor De Noord en de Wisentweg.

Bruggen, steigers en vlonders

Als grootste maatregel is de duiker in de Rietweg (Palingtocht) in 2018 geheel vervangen. Verder is voor de vervanging van duikers en damwanden (net als elk jaar) in 2018 een kleine onderhoudsinspectie uitgevoerd. Op basis hiervan is in sommige gevallen besloten om in plaats van vervanging, onderhoud op onderdelen uit te voeren en daarmee de levensduur te verlengen. Sommige duikers en damwanden waren namelijk nog in een dergelijk goede staat, dat vervanging kon worden uitgesteld. In het Hanzekwartier zijn onderhoudsmaatregelen van enkele damwanden uitgesteld in afwachting van de plannen voor herinrichting van dit gebied.

Accommodatiebeleid, beheer, renovatie en vervanging

In het accommodatiebeleidsplan 2015 is de beheercyclus voor de komende decennia vastgelegd, die in periodes van 5 jaar concreet wordt uitgewerkt.

In programma 4 staan de acties beschreven betreffende onderwijshuisvesting en in programma 5 voor de zwembaden, sportaccommodaties, de Meerpaal en beide MFG's.

Beleid stranden

De geplande behandeling in januari 2018 van de koersnotitie stranden is uitgesteld. In de loop van 2019 wordt deze koersnotitie opnieuw in behandeling genomen.

Paragraaf bedrijfsvoering

Ter realisatie van de programma's is een goede bedrijfsvoering van groot belang. Deze paragraaf informeert de gemeenteraad over de stand van zaken in de bedrijfsvoering.

Organisatieontwikkeling

In het eerste halfjaar van 2018 hebben er wisselingen plaatsgevonden in de directie van de gemeente Dronten. Daarnaast zijn er een aantal wisselingen geweest in het management. Het vakgebied bedrijfsvoering heeft zich doorontwikkeld van vier naar drie teams. In het najaar van 2018 waren alle vacante leidinggevende functies ingevuld.

Dronten op Koers

Dronten op Koers is de vlag van de organisatieontwikkeling en omschrijft hoe de organisatie van de gemeente Dronten wil zijn, wat dit betekent en wat wij (aan elkaar) laten zien. Alle vraagstukken in de organisatie die te maken hebben met de cultuur van de organisatie worden aan de hand van Dronten op koers opgepakt.

De organisatie werkt vanuit de 4 V's: Vakmanschap, Verbinding, Vertrouwen en Vernieuwingskracht. Dit betekent in de praktijk dat medewerkers gestimuleerd worden om vanuit hun vakmanschap bij te dragen aan de gemeente Dronten, de organisatie hen in staat stelt om met vernieuwingen te komen en slimme oplossingen te bedenken voor de vraagstukken waar de gemeente mee te maken heeft. De medewerkers worden vertrouwd in hun vakmanschap en hebben een grote mate van zelfstandigheid. Samen met het college wordt gezocht naar nieuwe verbindingen met de samenleving, waardoor de aansluiting tussen de samenleving, het bestuur en de gemeentelijke organisatie groeit.

Het management van de organisatie heeft een eigen ontwikkelprogramma 'Leiderschap op koers'. In dit programma staat het dienend leiderschap als sturingsfilosofie van de organisatie centraal.

Dronten Academie

We willen een lerende organisatie zijn die zich blijft ontwikkelen. Om in de praktijk handen en voeten te geven aan 'het zijn van een lerende en inspirerende organisatie' is de bouw van een leerhuis, de Dronten Academie, bedacht. De Dronten Academie kan een proces van vernieuwing en verdere professionalisering (dus organisatie leren) op gang brengen. Vertrekpunt voor deze leerprocessen is Dronten op Koers, hoe willen we als organisatie zijn, wat betekent dit en wat wij (aan elkaar) laten zien (de vier V's).

Human Resource Management

In 2018 zijn de processen van de salarisadministratie opnieuw beschreven en is ons personeels- en informatiesysteem (Youforce) opnieuw ingericht. Daardoor is er nu een betere aansluiting van de salarisadministratie op de financiële administratie, kunnen we goede managementrapportages maken en werken we conform het 4 ogen principe.

Een start is gemaakt met het doorontwikkelen van ons HR beleid, zoals de jaargesprekkencyclus, zodat deze ondersteunend zijn aan onze organisatieontwikkeling, Dronten op Koers. Het medewerkeronderzoek is uitgevoerd, acties hieruit opgepakt en het generatiepact is na een pilot van een jaar geëvalueerd en besloten is hier niet mee verder te gaan.

Werkplekken voor mensen met afstand tot arbeidsmarkt [\(Programmabegroting 2018: nieuw beleid\)](#)

In 2017 heeft het college de ambitie uitgesproken om 9 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (indicatie banenafpraak) in onze eigen organisatie aan te nemen. Er is gestart met een pilot 'Dronten aan zet met de Participatiewet' voor vier mensen. De vier medewerkers zijn nog steeds werkzaam. De ambitie is er nog steeds om richting 2026 te groeien naar negen medewerkers. De pilotperiode is in 2018 verder geëvalueerd en zowel positieve en verbeterpunten zullen worden meegenomen in de uitwerking van de ambitie. Geconcludeerd kan worden dat de pilot succesvol is verlopen. Het plaatsen van mensen met een indicatie binnen de eigen organisatie wordt als zeer waardevol ervaren en er is uitgesproken dat Dronten als een van de grootste werkgevers van de gemeente het goede voorbeeld moet blijven geven. Er heeft zich vanuit het directie en managementteam een

werkgroep gevormd om binnen het huidige financiële kader te bepalen op welke afdelingen er ruimte is, of gecreëerd kan worden om in een periode van zeven jaar nogmaals vijf werknemers met een indicatie banenafpraak een werkplek te kunnen bieden. De verwachting is dat hier binnen het eerste kwartaal van 2019 een concreet plan van aanpak uit voort vloeit.

In 2017 en 2018 zijn diverse andere gemeenten op bezoek geweest om zich op eigen verzoek door 'het Drontense voorbeeld' te laten inspireren.

Taakstellingen bedrijfsvoering

Taakstelling omdenken (2015-2018) en KCC 2015

In de begroting 2016 is voor de bedrijfsvoering de taakstelling omdenken opgenomen van € 150.000 structureel. Ultimo 2018 staat voor deze taakstelling nog € 110.000 open.

Taakstelling GREX 2014-2018

De taakstelling personeel grondexploitaties is in 2014 ingesteld toen bleek dat minder uren aan grondexploitaties konden worden toegerekend. Er staat ultimo 2018 voor deze taakstelling nog € 72.000 open.

Taakstelling overhead

In 2012 is een taakstelling voor overhead opgenomen naar aanleiding van de samenwerking OFGV en GBLT waarbij de formatie werd verlaagd. Met de raad is afgesproken deze taakstelling op overhead te verrekenen bij uitbreiding van formatie. Door uitbreiding van formatie op onder andere het sociaal domein is de taakstelling in 2015 volledig gerealiseerd.

Taakstellingen 2018	2018
Begroting 2018: Taakstelling omdenken (2015-2018) en KCC 2015	-110.000
Stand 31-12-2018	-110.000
Begroting 2018: Taakstelling GREX 2014-2018	-72.430
Stand 31-12-2018	-72.430
Begroting 2018: Taakstelling Overhead	176.403
2018: mutaties taakstelling / stelpost overhead 2018	51.336
Stand 31-12-2018	227.739
Stand totaal taakstellingen 31-12-2018 (positieve stand):	45.309

Rechtmatigheid

Jaarlijks wordt er een interne controleplan opgesteld en uitgevoerd. De uitvoering wordt 2 maal per jaar gerapporteerd aan het management. In 2018 heeft de salarisadministratie in samenspraak met de coördinator interne controle de opzet voor de interne controle (IC) opzet afgesproken. Dit betekent dat er maandelijks controles worden uitgevoerd die betrekking hebben op onder andere de salarisbetalingen maar ook de aansluitingen met diverse salarissystemen. De uitkomsten en aansluitingen van al deze controles worden vastgelegd in overzichten.

Van alle uitgevoerde controles worden elke maand de overzichten van de controles en aansluitingen vastgelegd. Ook heeft de afdeling inkoop in 2018 een verdere ontwikkeling doorgemaakt in de professionalisering van de inkoopfunctie. Zo hebben de raad en het college het nieuwe Inkoopbeleid en het Inkoopverbeterplan goedgekeurd. Er zijn nieuwe aanbestedingen gestart om onrechtmatigheden te voorkomen. Het team financiën, planning & control heeft een intern controleplan 2018 opgesteld en heeft hier met ingang van 2018 uitvoer aangegeven. Door de invoering van het intern controleplan is er nu een zichtbare controle op de interne beheersbaarheid van de processen en wet en regelgeving binnen het vakgebied financiën. Hierdoor zal de accountant sneller inzicht krijgen bij de jaarlijkse controle op rechtmatigheid.

Formatie 2018

Onderstaand een overzicht van de salariskosten inclusief inhuurkosten per programma:

Programma	Omschrijving	Begroot na wijziging	Werkelijk	Verschil
0	Algemeen bestuur	11.461.748	11.191.427	270.321
1	Openbare orde en veiligheid	843.971	1.057.318	-213.347
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	1.189.558	1.507.033	-317.475
3	Economische zaken	540.158	594.154	-53.996
4	Onderwijs	298.868	345.098	-46.230
5	Cultuur en recreatie	2.417.157	2.598.336	-181.179
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	6.007.179	5.560.639	446.540
7	Volksgezondheid en milieu	2.024.425	2.302.922	-278.497
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	2.491.090	2.522.034	-30.944
Totaal:		27.274.154	27.678.961	-404.807

In verband met de doorontwikkeling van de organisatie zijn wat verschillen ontstaan tussen de werkelijke salariskosten en de verdeling van de salariskosten bij het begroten. Daarnaast staan de budgetten voor ziektevervangende onder programma 0 begroot terwijl de werkelijke lasten grotendeels op de overige programma's komen.

De commissie BBV geeft in de beantwoording van vraag 2016-120 hier een nadere toelichting op. Daarbij zouden verschuivingen van budgetten over de programma's heen (ook om bovenstaande motivering) middels een begrotingswijziging via de gemeenteraad moeten verlopen. Met ingang van 2019 zal in de voortgangsrapportage aan de raad gevraagd worden om deze (technische en budget neutrale) mutaties te accorderen teneinde de afwijkingen einde jaar zo klein mogelijk te houden.

In de volgende tabel is de uitsplitsing tussen salarissen en inhuur inzichtelijk gemaakt.

Omschrijving personeelslasten	Realisatie 2017	Primitieve begroting 2018	Realisatie 2018	Verschil 2018
Salarissen en sociale lasten huidig personeel	20.783.442	23.336.787	22.343.785	993.002
Vergoeding van derden voor eigen personeel	-708.823	-180.000	-214.824	34.824
Inhuur	5.404.614	3.937.367	5.335.176	-1.397.809
Totale personeelslasten	25.479.233	27.094.154	27.464.137	-369.983

Nieuw beleid omtrent motie inventarisatie gemeentelijke huisvesting

In 2018 is een intensief traject gestart met de organisatie en de raad voor de ontwikkeling van de plannen voor renovatie van het gemeentehuis. De aanleiding was de motie van Groen Links aangaande de klimaatbeheersing in dit pand. Daarnaast zijn er tal van andere aanleidingen, waarbij de belangrijkste is de transitie naar een nieuw werkplekconcept vanuit de organisatievisie Dronten op Koers en de doorontwikkeling van de dienstverlening naar onze burgers, instellingen, ondernemers en verenigingen. Daarnaast vragen de raadszaal en de vergaderfaciliteiten voor de fracties de nodige aandacht en willen we een duurzaam, circulair en energie neutraal gemeentehuis ontwikkelen met een aantrekkelijk binnenklimaat. Dit alles om het huidige pand weer toekomstbestendig te maken. Dit proces is in het najaar 2018 afgerond en heeft geleid tot een programma van eisen, waarin alle aspecten zijn verwoord. De raad heeft ingestemd met het concept en heeft ruim € 4 mln. beschikbaar gesteld voor het voorbereidingstraject. De definitieve besluitvorming omtrent de investeringskosten vindt in februari 2019 plaats.

Onderzoek 213a GW doelmatigheid en doeltreffendheid

In verband met de organisatieontwikkeling zijn er in 2018 geen 213a onderzoeken uitgevoerd.

Financiën

De Programmabegroting 2018 liet een structureel sluitende meerjarenbegroting zien. Inmiddels is dat ook het geval voor de (meerjaren)begroting 2019. De verwachting is dat het lastiger zal worden om voor 2020 een sluitende begroting aan te bieden.

Financieel beleid

Het financieel beleid is ook in 2018 weer gericht geweest op het gezond houden van de financiële positie van de gemeente. Daarbij werken we volgens de wettelijke regels en de intern gemaakte afspraken zoals de financiële verordening. Er hebben zich geen belangrijke wijzigingen in het financieel beleid voorgedaan. Wel is het normenkader en het controleprotocol voor het jaar 2018 geactualiseerd. Het financieel beheer is op orde, wat ondermeer blijkt uit de managementletter van de accountant. Verder is de auditcommissie meegenomen in uitgangspunten bij de aangifte van de vennootschapsbelasting. De implementatie van horizontaal toezicht heeft in 2017 een goede start gemaakt en de belastingdienst is tevreden over de resultaten die in het groeidocument zijn opgenomen.

Planning & control

Het ondersteunende informatiesysteem LIAS is inmiddels volledig geaccepteerd door zowel de ambtelijke organisatie als het bestuur. Raadsleden (en andere belangstellenden) kunnen via het [Planning & Control-portaal](#) de P&C-documenten eenvoudig digitaal raadplegen. In 2018 zijn de eerste stappen gezet om toe te werken naar een vereenvoudigde P&C-cyclus, om deze voor de raad en organisatie optimaal te laten functioneren. In 2019 wordt dit verder vorm gegeven. Voor medewerkers zijn in 2018 via de Dronten Academie trainingen LIAS en Planning & Control gegeven voor inzicht in de rolverdeling en verantwoordelijkheden voor de efficiënte totstandkoming van de producten.

Paragraaf verbonden partijen

De Regiefunctionaris Verbonden Partijen monitort de naleving van de afspraken die gemaakt zijn met de partners en in het bijzonder de afspraken in het kader van gemeenschappelijke regelingen. Hij werkt daarin samen met de contactpersonen van de gemeente.

Visie op verbonden partijen

Het gemeentelijk beleid is er op gericht het aantal verbonden partijen beperkt te houden. Enerzijds uit het oogpunt van risicobeheersing en beperking en anderzijds uit het oogpunt van transparantie van bestuur. Er kunnen echter altijd goede redenen aanwezig zijn om te gaan deelnemen in een verbonden partij. Criteria die daarbij onder andere worden gehanteerd zijn:

- De taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- Gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op en de gekozen vorm van samenwerking draagt bij aan een efficiëntere en effectievere uitvoering van onze publieke taak;
- Voordelen van de (beoogde) samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Overzicht verbonden partijen

De gemeente is deelnemer in de volgende verbonden partijen, zoals vennootschappen (NV of BV), gemeenschappelijke regelingen (GR), stichtingen en verenigingen:

Naam verbonden partij	Taak	Taakomschrijving	Vertegenwoordiger gemeente in bestuur	Financieel belang 2018
Gemeenschappelijke regelingen				
GGD Flevoland	7.1	Gezondheidszorg	I.A. Korting	Jaarlijkse bijdrage 2018 € 761.756
Veiligheidsregio Flevoland	1.1	Fysieke Veiligheid	I.A. Bakker	Jaarlijkse bijdrage 2018 € 1.362.727
IMPact (Werkvoorzieningschap Kampen – Dronten)	6.4	Arbeidstoeleidingsbedrijf	P. van Bergen	Bijdrage totale WSW op basis van 57,54 AJ's in 2018 € 1.759.117
Het Flevolands Archief (voorheen Erfgoedcentrum Nieuw Land)	0.4	Archief Flevolandse geschiedenis	A. van Amerongen	Jaarlijkse bijdrage 2018 € 89.457
Regionale Sociale Recherche	6.3	Opsporen en voorkomen fraude SD	P. van Bergen	Jaarlijkse bijdrage o.b.v. het aantal cliënten per 1 januari 2018 (655) € 73.669
Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT)	0.62	Uitvoering heffing gemeentelijke belastingen	A. van Amerongen	Jaarlijkse bijdrage 2018 € 567.269
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	7.4	Vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving	A. van Amerongen	Jaarlijkse bijdrage 2018 € 797.362
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	6.1	Uitvoering jeugdwet en Wmo	P. van Bergen	Jaarlijkse bijdrage 2018 € 98.203
Vennootschappen/Coöperaties				
Coöperatie Gastvrije Randmeren	5.7	Kwaliteit natuur- en recreatiegebied Randmeren verhogen	I.A. Korting	Jaarlijkse bijdrage 2018 € 26.278
Alliander N.V.	0.5	Levering en transport energie	A. van Amerongen	Dividendopbrengst 2017 ontvangen in 2018 € 277.607
Vitens N.V.	0.5	Levering drinkwater	A. van Amerongen	Dividendopbrengst 2017 ontvangen in 2018 € 276.172
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	7.3	Ophalen en verwerken huisvuil	J. Oosterveld	De gemeente staat garant voor een geldlening van de N.V. Voor deze garantiestelling heeft de gemeente een provisie van € 100.166 ontvangen in 2018
Technofonds Flevoland	3.1	Investeren in (door)startende bedrijven met technologische en innovatieve ontwikkelingen	I.A. Korting	Eventuele tekorten komen volgens een verdeelsleutel ten laste van de aandeelhouders. De huidige fondsomvang bedraagt € 9,9 miljoen
Verenigingen				
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	0.1	Ondersteuning lokaal bestuur	I.A. Bakker	Contributie 2018 op basis van inwoneraantal per 1 januari 2017 € 66.822

Alliander N.V.

Taakveld 0.5

Hoofdkantoor Alliander:

Bellevue, Utrechtseweg 68, 6812 AH Arnhem

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Missie en visie

Wij staan voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Dat is waar wij iedere dag aan werken. Energie is essentieel voor ons welzijn en onze welvaart. Zonder energie kunnen we onze huizen niet verwarmen, koken, lesgeven, communiceren, het verkeer veilig houden of treinen laten rijden en ons financiële systeem draaiende houden. Energie maakt wonen, werken en reizen mogelijk. Zonder energie staat alles stil. Het is de zuurstof die onze samenleving draaiende houdt.

Alliander zorgt ervoor dat klanten de juiste energiekeuzes kunnen maken. Voor zichzelf en voor de totale energievoorziening. Zodat iedereen onder gelijke condities toegang heeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie.

Bestuurlijk belang

Aandeelhoudersovereenkomst Nuval-platform

De gemeente Dronten is aandeelhouder in Nuon/Vattenfall (handelsbedrijf), Alliander (netwerkbedrijf).

Nuval staat voor Nuon (Nu), Vitens (v) en Alliander (al). Aandeelhouders uit Flevoland en Gelderland nemen samen deel aan dit platform.

Website Alliander

Financieel belang Alliander N.V.	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Dividendopbrengst	314.925	339.089	277.607
Eigen vermogen*	3.942	3.861	4.129
Vreemd vermogen*	4.127	4.061	4.216
Solvabiliteit	56,7%	57,0%	57,3%
Resultaat	203	93	334

* € x miljoen

Vitens N.V.

Taakveld 0.5

Vestigingsplaats Vitens N.V.:

Postbus 1205, 8001 BE Zwolle

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Missie en visie

Vitens voorziet in een eerste levensbehoefte. Betrouwbaarheid van het drinkwater dat we leveren staat daarom altijd voorop; het is onderdeel van onze wettelijk vastgelegde kerntaak. We borgen daarom de kwaliteit en kwantiteit in het gehele drinkwaterproces op de korte en lange termijn. En we dragen bij aan het beschermen van bronnen tegen verontreiniging. Al onze activiteiten moeten te relateren zijn aan onze kerntaak: betrouwbaar drinkwater leveren op ieder moment van de dag, tegen acceptabele kosten.

Bestuurlijk belang

Aandeelhoudersovereenkomst Nuval-platform

De gemeente Dronten is aandeelhouder in Vitens.

Nuval staat voor Nuon (Nu), Vitens (v) en Alliander (al). Aandeelhouders uit Flevoland en Gelderland nemen samen deel aan dit platform.

Website Vitens

Financieel belang Vitens N.V.	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Totaal uitgekeerd dividend**	-19,1	-18,6	5,2
Eigen vermogen*	533,7	525,7	533,0
Vreemd vermogen*	1.214,7	1.233,9	1.233,5
Solvabiliteit	30,9%	29,9%	30,2%
Nettoresultaat*	47,7	13,0	13,0

* € x miljoen

** dividend op basis van 40 % van het nettoresultaat, zijnde € 19,1 miljoen en € 3,30 per aandeel

IMpact

Taakveld 6.4

Vestigingsplaats IMpact:

IMpact Dronten

De Boorn 15, 8253 RA Dronten, T: 0321 32 85 60, E: info@impact.nl

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder P. van Bergen

Missie en visie

IMpact maakt werken mogelijk. Dat is onze missie.

Gegarandeerd vermogen om te werken

Om het werken mogelijk te maken ondersteunt en begeleidt IMpact mensen met en zonder arbeidsbeperking in de regio Kampen en Dronten naar de arbeidsmarkt. De ontwikkeling die daarvoor nodig is, organiseren en faciliteren wij. Dat doen we met ons eigen werkleerbedrijf en inzet van en advies over (maatwerk) re-integratietrajecten en -instrumenten. Op deze manier werken wij aan een zo groot mogelijke integratie van werknemers in de arbeidsmarkt. Het is ons streven mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar een optimale arbeidsparticipatie te krijgen.

Bestuurlijk belang

IMpact is het arbeidstoeleidingsbedrijf die voor de gemeente Kampen en Dronten uitvoering geeft aan de Wet Sociale Werkvoorziening en de Wet werk en bijstand. IMpact is een stichting en legt verantwoording af aan het Algemeen Bestuur.

Algemeen bestuur

Het Algemeen Bestuur van IMpact bestaat uit wethouders Sociale Zaken van de gemeente Kampen en Dronten en Economische Zaken van de gemeente Kampen. De wethouder Sociale Zaken van Kampen is voorzitter van het bestuur.

Raad van Advies

Daarnaast werkt IMpact met een Raad van Advies. Een orgaan dat een platform biedt aan IMpact voor strategisch en praktisch advies. Het fungeert als denktank en klankbord voor IMpact. De Raad van Advies is vertegenwoordigd door ondernemers en ervaringsdeskundigen uit de regio Kampen en Dronten.

Website IMpact

Financieel belang IMpact	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Jaarlijkse bijdrage	1.842.767	1.767.881	1.759.117
Eigen vermogen	435.000	435.000	435.000
Vreemd vermogen	11.881.000	11.961.000	11.541.000
AJ's	59,54	57,54	54,15
Solvabiliteit	3,50%	3,51%	3,60%
Resultaat	0	0	0

HVC

Taakveld 7.3

Vestigingsplaats HVC:

Jadestraat 1, 1812 RD Alkmaar

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder J. Oosterveld

Missie

HVC is een toonaangevend nutsbedrijf van en voor gemeenten en waterschappen. Onze opdracht is om de deelnemende overheden te helpen met het realiseren van hun doelstellingen op het gebied van hergebruik van grondstoffen, afvalbeheer en duurzame energie. Wij kiezen voor oplossingen met een zo hoog mogelijk milieurendement tegen verantwoorde kosten, waarbij financiële opbrengsten terugvloeien naar de maatschappij. Wij richten ons op lokaal beschikbare bronnen en aanvullend op bronnen buiten ons verzorgingsgebied. We zetten ons ondernemerschap in om bestuurlijke doelen te vertalen in concrete oplossingen. Innovatie, creativiteit en samenwerking zijn daarbij kernwaarden. HVC staat als maatschappelijk betrokken organisatie midden in de samenleving. Wij hechten aan educatie en een open communicatie over onze activiteiten en milieuprestaties. HVC is een bedrijf waar mensen belangrijk zijn. Samen investeren we om het beste uit onszelf en het bedrijf te halen.

Visie

Afval bestaat voor het grootste deel uit potentieel nuttige grondstoffen. In een tijd waarin grondstoffen steeds schaarser worden, is het niet verantwoord om deze te verspillen. Daarom zien we het als onze opdracht om deze grondstoffen uit ons afval terug te winnen en te hergebruiken. Het restafval waaruit geen grondstoffen terug te winnen zijn, zetten we door middel van verbranding om in duurzame energie. Daarmee besparen we CO2 en neemt de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen af. Daarvoor ontwikkelen we ook projecten die gebruikmaken van alternatieve energiebronnen, zoals wind- en zonne-energie.

Bestuurlijk belang

HVC heeft 46 aandeelhoudende gemeenten en 6 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland.

Website HVC

Financieel belang HVC	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Jaarlijkse provisie	98.898	97.000	100.166
Eigen vermogen*	103,2	116	103,2
Omvang leningen*	749	721	849
Solvabiliteit	10,8%	12,4%	12,2%
Resultaat**	13.585	7.000	13.305

* x € mln

** in € 1.000

Het Flevolands Archief (HFA)

Taakveld 0.4

Vestigingsplaats Erfgoedcentrum:

Oostvaardersdijk 01-13, 8242 PA Lelystad

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Missie

HFA biedt als competente partner voor overheden waarborgen om de overgedragen archieven van de deelnemers in goede geordende en toegankelijke staat te houden en beschikbaar te stellen. Kernwaarden zijn: duurzaamheid, toegankelijkheid en betrouwbaarheid.

Visie

HFA is er voor iedereen, die voor recht en bewijs, onderwijs, onderzoek of cultuurbeleving gebruik wil maken van de collectie en diensten.

Door de krachten te bundelen kunnen de deelnemers optimaal profiteren van de gezamenlijke ontwikkeling van de producten en diensten op het gebied van het informatiebeheer over de geschiedenis van Flevoland.

Bestuurlijk belang

Er is een openbaar lichaam Het Flevolands Archief.

De deelnemers hebben de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief ondertekend.

Deelnemers van HFA zijn:

- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- Provincie Flevoland;
- Gemeente Dronten;
- Gemeente Lelystad;
- Gemeente Urk;
- Gemeente Zeewolde;
- Waterschap Zuiderzeeland.

Website: www.hetflevolandsarchief.nl

Financieel belang HFA (10,5%)	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Jaarlijkse bijdrage	130.033	89.500	89.457
Eigen vermogen	129.055		606.565
Vreemd vermogen	1.079.995		317.264
Resultaat	32.000	nnb	524

VNG

Taakveld 0.1

Vestigingsplaats VNG:

Nassaulaan 12, 2514 JS Den Haag

Vertegenwoordiger gemeente: Burgemeester I.A. Bakker

Visie VNG

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten is de koepelorganisatie van alle gemeenten. Samen met alle gemeenten bouwt de VNG aan de kracht en kwaliteit van het lokaal bestuur. De VNG behartigt de belangen van de gemeenten, voert gemeenschappelijke diensten voor gemeenten uit en biedt haar leden een platform. De gemeenten moeten worden gesteund in hun ambities om zich verder te ontwikkelen als eerste overheid, én worden ondersteund in het aangaan van alle uitdagingen die zij ondervinden.

Doelen en ambities

De VNG is de belangenbehartiger van alle gemeenten en is dan ook regelmatig gesprekspartner van andere overheden, leden van het parlement, maatschappelijke organisaties en belangenverenigingen. De VNG hecht veel waarde aan deze contacten. Samen met andere betrokkenen staan gemeenten immers voor de opgave taken en dienstverlening aan burgers en bedrijven zo goed mogelijk te organiseren en uit te voeren. Gemeenten spelen daarbij een belangrijke rol, zij zijn feitelijk de werkvloer van de overheid.

Bestuurlijk belang

Het bestuur bestaat uit een voorzitter, een vicevoorzitter, de voorzitters van de vaste beleidscommissies en elf leden. Het maximumaantal bestuursleden wordt bepaald door het aantal voorzitters van de vaste beleidscommissies. Binnen het bestuur dienen de verschillende doelgroepen ieder minimaal als volgt te zijn vertegenwoordigd: drie burgemeesters, drie wethouders, drie raadsleden, één secretaris en één griffier. Het bestuur vergadert elf keer per jaar.

Het bestuur is belast met het besturen van de Vereniging en stelt de strategie van de Vereniging vast. Ook is zij toezichthouder waar het de bedrijfsvoering van de Vereniging betreft. Het bestuur bereidt de algemene vergadering voor en vertegenwoordigt de leden bij onderhandelingen met het Rijk en parlement.

[Website VNG](#)

Financieel belang VNG	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Jaarlijkse contributie	52.876	53.369	66.822
Resultaat	0	0	0

[Technofonds Flevoland](#)

[Taakveld 3.1](#)

Vestigingsplaats MKB & Technofonds Flevoland:

Het Ravelijn 1, 8233 BR Lelystad

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder I.A. Korting

Missie en visie

Risicokapitaal voor groei en innovatie.

Het Technofonds Flevoland B.V. is in 2000 opgericht met het doel om als revolverend fonds risicodragend kapitaal te vertrekken aan veelbelovende startende en doorstartende MKB-bedrijven in de regio Flevoland die moeilijkheden ondervinden bij het financieren van hun initiatief in de markt. Het gaat hierbij om investeringen in ondernemingen ter bevordering van technologische en innovatieve ontwikkelingen.

MKB en Technofonds hebben als doel revolverend te zijn. Dat houdt in dat het kapitaal dat terugkomt door verkoop van participaties en aflossing van de verstrekte geldleningen weer opnieuw wordt ingezet ter financiering van andere/nieuwe bedrijven. Daarom zal van een participatie binnen een redelijke termijn weer afscheid worden genomen. Dat moment dient zich aan zodra een onderneming na verloop van enige jaren zelf in de financiering kan voorzien, of wanneer het bedrijf wordt overgenomen door andere of grotere partijen. In de praktijk zijn er verschillende constructies mogelijk. Wij richten ons op een termijn van maximaal ca. 5 à 6 jaar.

Bestuurlijk belang

Naast Dronten zijn de gemeenten Almere, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland B.V.(OMFL) aandeelhouder. Alle aandeelhouders hebben een vertegenwoordiger in de raad van commissarissen die uit 5 leden bestaat.

[Website Technofonds Flevoland](#)

Financieel belang Technofonds	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Aandelenkapitaal	277.000	277.000	277.000
Fondsomvang	9,9 mln	9,9 mln	9,9 mln

[Regionale Sociale Recherche](#)

Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek - Zwolle

[Taakveld 6.3](#)

Vestigingsplaats Sociale Recherche:

Stadskantoor: Lübeckplein 2, 8017 JZ Zwolle

of

Stadhuis: Grote Kerkplein 15, 8011 PK Zwolle

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder P. van Bergen

Missie en visie

De gemeenschappelijke regeling is ontstaan om redenen van efficiency, kwaliteitsborging en uniforme aanpak met betrekking tot de bestrijding van sociale zekerheidsfraude en handhaving in bredere zin

Bestuurlijk belang

Acht gemeenten nemen deel aan deze gemeenschappelijke regeling. De stemverhouding in het Bestuurlijk Overleg (het beslissingsbevoegd forum van portefeuillehouders, waarvan Zwolle voorzitter is) is bepaald op basis van het aantal uitkeringsgerechtigden per gemeenten, met een maximum van 3 stemmen. Zwolle heeft 3 stemmen van de 15. De portefeuillehouder Sociale Zaken participeert in het Bestuurlijk Overleg.

Financieel belang

De Regionale Sociale Recherche wordt jaarlijks gefinancierd door de deelnemende gemeenten op basis van het aantal uitkeringen per 1 januari (peildatum 01-01-2017). Jaarlijks wordt een begroting en een rekening voorgelegd.

Website regionale Sociale Recherche

Financieel belang Sociale Recherche	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Jaarlijkse bijdrage	76.914	86.863	73.669
Resultaat		0	0

Coöperatie Gastvrije Randmeren

Taakveld 5.7

Vestigingsplaats Gastvrije Randmeren:

Oosteinde 17, 3842 DR Harderwijk

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder I.A. Korting

Missie en visie

De coöperatie heeft als doel het kwaliteitsniveau van het natuur- en recreatiegebied Randmeren te behouden en waar mogelijk te verhogen en de robuustheid van het gebied te versterken.

Het werkgebied van de coöperatie Gastvrije Randmeren strekt zich uit van Hollandse Brug tot Ketelbrug, een langgerekte merenreeks van ruim tachtig kilometer.

Bestuurlijk belang

Een zestiental gemeenten zijn lid van de gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren.

Genoemde wethouder heeft zitting in de Algemene Ledenvergadering, het hoogste orgaan van de coöperatie. Rijkswaterstaat Midden-Nederland en Waterschap Vallei & Veluwe zijn adviserend lid van de Algemene Ledenvergadering.

Het bestuur van Gastvrije Randmeren wordt gevormd door:

- Voorzitter: de heer J. de Jong (wethouder gemeente Harderwijk)
- Vice voorzitter: de heer W. Heinen (wethouder gemeente Bunschoten)
- Lid: de heer E.J. de Jonge (wethouder gemeente Zeewolde)

Website coöperatie Gastvrije Randmeren

Financieel belang Gastvrije Randmeren	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Jaarlijkse contributie	21.524	22.800	
Eigen vermogen	nmb	14.388.076	
Vreemd vermogen		-	
Solvabiliteit		0,99%	
Resultaat	nmb	-196.666	

GBLT

Taakveld 0.62

Vestigingsplaats GBLT:

Lübeckplein 2, 8017 JZ Zwolle

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Bedrijfsvoering

De missie, visie en strategie van GBLT zijn door het algemeen bestuur voor de jaren 2016 - 2020 als volgt geformuleerd.

Missie

Wij heffen en innen belastingen en geven uitvoering aan basisregistratieve taken voor lokale overheden, tegen zo laag mogelijke kosten.

Visie

GBLT is toonaangevend in Belastingen.

Strategie

- De processen zijn zodanig ingericht dat wij tegen minimale kosten maximaal heffen, optimaal innen en basisregistratieve taken uitvoeren;
- De contacten met de burgers zijn daarbij betrouwbaar en respectvol;
- GBLT heeft samenwerkingsovereenkomsten met minimaal 8 gemeenten en/of andere overheden/samenwerkingsverbanden.

Bestuurlijk belang

GBLT heeft samenwerkingsovereenkomsten met 6 gemeenten en met 5 waterschappen.

Website GBLT

Financieel belang GBLT	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Jaarlijkse bijdrage	541.215	558.000	567.269
Eigen vermogen	580.000	0	0
Vreemd vermogen	6.476.000	0	4.282.000
Resultaat	1.416.000	0	1.460.000

OFGV

Taakveld 7.4

Vestigingsplaats OFGV:

Botter 15, 8232 JC Lelystad

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Missie en visie

De OFGV is door de deelnemers opgericht om een robuuste uitvoeringsorganisatie te zijn die adequaat de omgevingstaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het gehele gebied uitvoert. De deelnemers kiezen voor een verbetering van de kwaliteit en de integraliteit van de uitvoering van de taken door deze onder te brengen in deze omgevingsdienst. De uitvoering wordt bij deze dienst belegd met het behoud van eigen bevoegdheden van alle deelnemers.

Missie

De OFGV heeft oog voor en bevordert de omgevingskwaliteit. De OFGV is dé dienst die in Flevoland en een gedeelte van de provincie Noord-Holland, namelijk Gooi en Vechtstreek, adequaat uitvoering geeft aan vergunningverlenings-, toezicht- en handhavingstaken op het gebied van de fysieke leefomgeving. De opdracht hiervoor is verstrekt door de deelnemende gemeenten en provincies. De OFGV wordt door hen beschouwd als een eigen backoffice.

Visie

De (OFGV) is een organisatie die met vakkundige medewerkers en in samenwerking met de deelnemers, op een ondernemende en verbindende manier wil bijdragen aan een veilige, schone en duurzame leefomgeving.

Bestuurlijk belang

In totaal zijn 2 provincies en 13 gemeenten 'deelnemer' aan de OFGV. Dit spraken zij in 2013 samen af in een [gemeenschappelijke regeling \(GR\)](#). De deelnemers hebben de OFGV opdracht gegeven bepaalde werkzaamheden te verrichten. De directeur van de OFGV heeft vervolgens toestemming gekregen van de deelnemers uit de GR (er is mandaat verleend) om deze taken uit te voeren. De deelnemende provincies en gemeenten blijven als deelnemer bestuurlijk eindverantwoordelijk voor de uitvoering van deze werkzaamheden. Alle deelnemers zijn bestuurlijk vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur (AB). Vanuit dit AB is een Dagelijks Bestuur (DB) benoemd.

Website OFGV

Financieel belang OFGV	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Jaarlijkse bijdrage	733.968	866.359	797.362
Eigen vermogen	1.855.199	875.000	1.421.501
Vreemd vermogen	4.551.462	3.064.114	4.434.824
Solvabiliteit	nbn	22,0%	nbn
Resultaat	729.145	0	193.830

GGD

Taakveld 7.1

Vestigingsplaats GGD:

De Ketting 12, 8251 LD Dronten

of

Installatieweg 34, 8251 KP Dronten

GGD Flevoland is gevestigd in alle zes de Flevolandse gemeenten.

De hoofdvestiging van GGD Flevoland zetelt in [Lelystad](#).

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder I.A. Korting

Missie en visie

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de Flevolandse inwoners onder het motto van "Een leven lang gezond"!

GGD Flevoland verleent diensten voor zes gemeenten: Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder (NOP), Urk en Zeewolde.

Bestuurlijk belang

GGD Flevoland is de gemeentelijke gezondheidsdienst van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde. De zes Flevolandse gemeenten zijn met elkaar een zogenaamde gemeenschappelijk regeling aangegaan, waarin de voornaamste taken en uit te voeren werkzaamheden van de GGD staan beschreven. Deze berusten ondermeer op de Wet publieke gezondheid.

Algemeen bestuur: iedere deelnemer heeft 1 vertegenwoordiger in het algemeen bestuur. Dagelijks bestuur bestaat uit 6 leden.

Website GGD

Financieel belang GGD	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Jaarlijkse bijdrage	720.770	761.757	761.756
Eigen vermogen	6.118.298	6.169.591	5.978.000
Vreemd vermogen	9.442.049	9.285.526	9.859.000

Solvabiliteit	41,0%	40,0%	37,7%
Resultaat	-26.958	-158.652	-203.000

VRF

Taakveld 1.1

Vestigingsplaats Veiligheidsregio Flevoland:

Gordiaandreef 101, 8233 AB Lelystad

Vertegenwoordiger gemeente: Burgemeester I.A. Bakker

Missie

De gemeenten in Flevoland, de Veiligheidsregio Flevoland en de Regiopolitie Flevoland streven naar een veilig leef- en werkgebied door onder meer het beperken van fysieke risico's en het adequaat handelen bij incidenten, rampen en crises. De Veiligheidsregio Flevoland fungeert hierbij als een netwerkorganisatie en kennisplatform.

Visie

'Door goede samenwerking tussen de gemeenten in Flevoland, de Veiligheidsregio Flevoland, de Regiopolitie Flevoland en andere (overheids-)diensten en instellingen op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau en een goede voorbereiding binnen deze organisaties, wordt voldaan aan de wettelijk voorgeschreven en de bestuurlijk vastgestelde taken, waardoor de inwoners en bezoekers van Flevoland voldoende fysieke veiligheid kan worden geboden.' De vier kolommen werken daartoe onderling en met andere diensten en instellingen eendrachtig samen en richten zich op het gemeenschappelijke belang van een veiliger leef- en werkomgeving. Hierbij wordt ook een beroep gedaan op het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid bij de burger.

Bestuurlijk belang

Veiligheidsregio Flevoland is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Politie, Brandweer Flevoland en de geneeskundige zorg (GHOR Flevoland). Daarnaast wordt samengewerkt met een groot aantal andere partners.

- Gemeente Almere, de heer F. Weerwind Voorzitter, portefeuille veiligheidsbureau
- Gemeente Dronten, mevrouw I.A. Bakker, portefeuille Bedrijfsvoering
- Gemeente Lelystad, mevrouw I.R. Adema, portefeuille Brandweer
- Gemeente Noordoostpolder, de heer H.K. Bouman, portefeuille GHOR
- Gemeente Urk, de heer P.C. van Maaren, portefeuille Bevolkingszorg
- Gemeente Zeewolde, de heer G.J. Gorter, portefeuille Gemeenschappelijke meldkamer en informatievoorziening

Website Veiligheidsregio Flevoland

Financieel belang VRF	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Jaarlijkse bijdrage	1.349.115	1.383.134	1.362.727
Eigen vermogen	8.652.894	8.704.424	8.684.726
Vreemd vermogen	5.748.245	N.v.t.	6.186.221
Solvabiliteit	60,0%	64,0%	57,0%
Bijdrage per inwoner	€ 33,22	€ 34,74	€ 33,45
Resultaat	89.202	0	153.242

Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland

Taakveld 6.1

Vestigingsplaats centrumregeling Sociaal Domein Flevoland:

Stadhuisplein 1, 1315 HR Almere

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder P. van Bergen

Missie en visie

Het belang van deze regeling is het vorm geven van de samenwerking tussen de gemeenten op het terrein van de Jeugdwet en de Wmo. Deze regeling heeft tot doel te komen tot een doelmatige uitvoering van de aan de centrumregeling opgedragen taken.

Bestuurlijk belang

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde hebben een Dienstverleningshandvest ondertekend. In de raadsvergadering van 30 november 2017 heeft de raad besloten de uitvoering van de regionale samenwerking Sociaal Domein in Flevoland voort te zetten op basis van de bestaande Centrumregeling.

[Website centrumregeling Sociaal Domein](#)

Financieel belang Sociaal Domein Flevoland	Realisatie 2016	Begroot 2017	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Jaarlijkse bijdrage	98.150	68.683	101.132	68.683	98.203
Resultaat	0	0	0	0	0

Paragraaf financiering

Algemeen

De financiering van gemeenten wordt gereguleerd door de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). De Wet fido en Ruddo beogen het bevorderen van een professionele en verantwoorde financiering bij gemeenten, met als direct uitgangspunt het beheersen van renterisico's. De beheersing van de risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beiden beogen de renterisico's te begrenzen.

Beleidsvoornemens ten aanzien van risicobeheer van de financieringsportefeuille

De doelstellingen met betrekking tot het financieringsbeleid zijn:

- het verkrijgen en behouden van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- het tegengaan van ongewenste financiële risico's zoals renterisico's (van vaste en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's;
- het optimaliseren van het rendement van beschikbare liquiditeiten;
- het minimaliseren van de rentekosten van de financiering.

De beheersing van de financieringsportefeuille wordt vooral via de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm uitgevoerd.

Kasgeldlimiet

Zoals eerder aangegeven is één van de uitgangspunten van de Wet fido het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Om een grens te stellen aan korte financiering (looptijd tot 1 jaar) is in de Wet fido een wettelijk toegestane norm, de kasgeldlimiet, opgenomen. De limiet is bepaald als een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. De doelstelling is om maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet, omdat kort geld in het geval van een normale rentestructuur goedkoper is dan lang geld. De kasgeldlimiet 2018 bedraagt voor de gemeente Dronten 8,5% van € 108.700.000 (begroting 2018) = € 9.239.500.

Per kwartaal wordt de gemiddelde liquiditeitspositie, berekend op basis van de drie kwartaal maanden, getoetst aan het bedrag van de kasgeldlimiet. Voor de interne bedrijfsvoering blijven de kwartaalrapportages van belang voor het signaleren van overschrijdingen. Als de gemiddelde liquiditeitspositie van de drie achtereenvolgende kwartalen drie maal de kasgeldlimiet overschrijdt dan dient de gemeente de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichthouder. Dit moet dan zo ruim mogelijk voorafgaand aan de derde overschrijding, met daarbij een plan van aanpak om weer te gaan voldoen aan de kasgeldlimiet. De toezichthouder kan, indien hij het plan ontoereikend acht, bepalen dat zijn toestemming is vereist voor het aangaan van nieuwe korte leningen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft aan dat het totaal van de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat jaarlijks niet meer dan 20% van begrotingstotaal mag worden afgelost. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.

De gemeente blijft voor 2018 ruimschoots binnen de gestelde renterisiconorm.

Renteschema

Het verschil met de werkelijk aan de taakvelden toegerekende rente en de renteomslag bedraagt minder dan 20%. Er is vanuit de notitie Rente van de commissie BBV daarom geen correctie noodzakelijk. Deze correctie is verplicht bij een afwijking van 25% of hoger.

Renteschema 2018				
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering			€ 968.183
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering		-	€ 1.526.311
Saldo rentelasten en rentebaten				-€ 558.128
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-	€ 759.674	
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-	€ -	
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+	€ -	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				-€ 1.317.802
d1.	Rentelasten over eigen vermogen		+	€ 3.729.521
d2.	Rentelasten over voorzieningen		+	€ 1.235.613
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				€ 3.647.332
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-	€ 2.913.789
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury				€ 733.543

Paragraaf subsidies

Algemeen

De gemeente verleent subsidies om bepaalde doelen te bereiken. De doelen zijn terug te vinden in de programmabegroting en in beleidsnota's. De subsidieverlening moet voldoen aan de voorschriften van de Algemene wet bestuursrecht en de lokale regelgeving. Met een subsidie kunnen de kosten van een activiteit geheel of gedeeltelijk worden betaald.

Bestaand beleid

Voor het jaar 2018 is de lokale regelgeving vastgelegd in de volgende documenten:

- Algemene subsidieverordening 2017;
- Subsidieregeling 2018.

Per afzonderlijke subsidie worden de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend, de verplichtingen van de subsidieontvanger en de wijze van betaling vastgelegd in een subsidiebesluit (beschikking). Waar mogelijk worden prestatieafspraken vastgelegd.

De gemeente Dronten kende in 2018 de volgende categorieën subsidie:

- Basissubsidie;
- Activiteitsubsidie.

Verstrekte subsidies 2018

In de onderstaande tabel zijn de verstrekte subsidies weergegeven.

De meeste activiteitsubsidies worden jaarlijks geïndexeerd. Indexering is echter geen automatisme. Een index wordt pas toegepast wanneer de gesubsidieerde instelling kan aantonen dat sprake is van loon- en prijsstijgingen die het toepassen van een index noodzakelijk maken. De hoogte van de index is maximaal de hoogte van het percentage van de loon- en prijsstijgingen van de subsidieontvanger.

Subsidies gemeente Dronten	Taakveld	Omschrijving	Realisatie 2017	Begroot 2018	Realisatie 2018
Communicatie	0.4	Nieuwjaarsbijeenkomst	4	0	4
Communicatie	0.4	100 jaar Zuiderzeewet	0	0	2
Cofinanciering LEADER	0.5	LEADER	0	300	0
Overige verkeersmaatregelen te land	2.1	Veilig Verkeer Nederland	0	20	0
Economische ontwikkeling Actieplan Centrum Dronten	3.1	o.a. Stichting DOES	170	187	150
Economische ontwikkeling algemeen	3.1	Internet Buitengebied	0	0	10
Bevordering recreatie en toerisme	3.4	VVV activiteiten	15	13	15
Onderwijsbegeleiding	4.3	Samenwerkingsverband WSNS	31	31	31
Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	4.3	Peuterspeelzaal- en schoolmaatschappelijk werk	528	515	551
Lokaal onderwijsbeleid	4.3	Incidentele projecten	23	23	22
Volwasseneneducatie	4.3	Taaltraining	53	52	49
Leerplichtwet	4.3	Plustrajecten Het Perron	0	0	37
Leerplichtwet	4.3	GGD Ziekteverzuimbegeleiding VO	10	0	21
Stimulering sport	5.1	Sportevenementen en -promotie	48	97	95
Brede impuls combinatiefuncties- buurtsportcoach	5.1	De Meerpaal, Buurtsportcoaches	180	180	180
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	100 jaar Zuiderzeewet	15	15	15
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	Bijdrage aan evenementen	15	15	15
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	Basissubsidies verenigingen	23	28	28
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	Maatschappelijk fonds	0	5	5
Stimuleringsbudget overige maatschappelijke doelen	5.3	Bureau gelijke behandeling o.a.	31	33	31
Stimuleringsbudget Kunstprojecten	5.3	Lokale initiatieven	10	22	0
Kunst in openbare ruimte	5.3	Bijdrage aan evenementen	5	47	31
Openbare bibliotheken	5.6	Exploitatie bibliotheek en huisvesting	1.518	1.524	1.550
Stimuleringsbudget Ver. van Dorpsbelangen	5.7	Bijdrage aan dorpsactiviteiten	15	15	15
4 mei herdenking	5.7	Organiseren van de jaarlijkse dodenherdenking	10	10	10
Multifunctioneel centrum De Meerpaal Dronten	5.7	Exploitatie, rente en aflossing	3.189	3.233	3.233
Subsidie vluchtelingenwerk	6.1	Vluchtelingenwerk Midden-Nederland	20	20	25
Algemene voorziening Wmo MO (structureel)	6.1	o.a. MEE, OBD, Stg Onder Dak	263	564	560
Algemene voorziening Jeugd	6.1	Projecten jongerenwerk en verslavingszorg	38	49	31
Opvang asielzoekers en statushouders	6.1	Bibliotheek integratie activiteiten	0	0	5
Maatschappelijke Dienstverlening	6.1	MDF	410	404	404
Beleidsontwikkeling en -advisering kinderopvang	6.1	Peuteropvang	308	380	380
Centrum voor Jeugd en Gezin	6.2	Centrum Jeugd en Gezin	693	697	686
Toegang werkwijze preventie Jeugd	6.2	Bijdrage VVE Icare eenmalig	27	0	0
Wijk- en buurtbeheer	6.2	Buurtbemiddeling MDF	42	41	43
Armoedebeleid	6.3	MDF AMW/SR/SHV armoedebeleid	250	266	272
Uitvoering WWB Werkdeel	6.5	MDF SHV WWB-cliënten	76	76	76
Gestructureerd huishouden	6.71	Hospice huishoudelijke ondersteuning	50	0	12
Opvang en beschermd wonen Wmo	6.81	Inloopvoorziening Kwintes, Woonstart Vitree	93	402	274
Overige openbare gezondheidszorg	7.1	Gezonde leefstijl	0	85	85
Natuur- en milieueducatie	7.4	Boomplantdag	0	1	0
Totaal			8.162	9.351	8.953

(Bedragen x € 1.000)

Paragraaf informatisering

Informatiebeleidsplan 2017-2021

Het Informatiebeleidsplan (IBP) 2017-2021 is in 2017 door de Raad vastgesteld. In het nieuwe IBP is een andere thema-indeling gehanteerd. Vanaf 2017 werken we volgens de nieuwe thema's, daarom zijn de diverse activiteiten ingedeeld naar de nieuwe thema's. Diverse projecten uit het IBP zijn gestart, alsook de interne herinrichting van de team informatiemanagement (IM).

Thema 1: Externe trends en ontwikkelingen

Omgevingswet

In 2018 is gestart met de implementatie van de Omgevingswet. De Directeur Vakgebied Ruimtelijk domein en Dienstverlening treedt voorlopig op als projectmanager. De algemene interne project planning is als volgt: Bewustwording 2018/2019, Proberen & Leren 2019/2020, Implementeren 2021.

Hoge inspanningsimpact van team IMF voor de Omgevingswet wordt verwacht in 2020 en in 2021.

Thema 2: Plaats, tijd en apparaat onafhankelijk werken

Pilot nieuwe werkplekken

De pilot nieuwe werkplekken heeft veel inzicht gegeven in de wensen van onze ICT-gebruikers. De resultaten zijn opgenomen in het rapport Visie en uitgangspunten nieuwe ICT-werkplekken, dat de raad op 29 november 2018 heeft vastgesteld.

Deze visie vormt de basis voor de ICT-werkplekvervanging die in de tweede helft van 2019 zal starten.

Aanbesteding telefonie

In 2018 is deze aanbesteding succesvol afgerond, zijn het beleid en implementatieplan opgesteld en goedgekeurd (na een positief advies van de OR) en begin 2019 zal de implementatie met hulp van een aantal opgeleide ambassadeurs plaatsvinden.

Thema 3: Informatieveiligheid

SOC

De dienst draait nog steeds conform uitvraag en is ook onderdeel van de totale aanbesteding IT Beheer. Wellicht dat de dienst dus bij een andere aanbieder terecht komt, maar is nog steeds geborgd.

Bewustzijn informatieveiligheid

Het in 2018 organisatie breed uitgevoerde Informatieveiligheid bewustwordingsprogramma is afgerond met een door alle medewerkers in te vullen e-learningprogramma. Het totaal van resultaten is met het MT-breed geëvalueerd. De bevindingen hiervan en de noodzaak (audit verplichting) tot een continu aandacht / bewustwording informatieveiligheid maakt dat het in 2019 en volgende jaren structureel een vervolg krijgt.

Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Sinds 25 mei 2018 is de AVG van toepassing. Het register van verwerkingen is vanuit het door de VNG goedgekeurde format van de gemeente Amersfoort vastgesteld op ongeveer 400 verwerkingen, ruim 300 van deze verwerkingen zijn nu volledig ingevuld en gepubliceerd op de website van Dronten. In 2018 is er daarnaast ook gewerkt aan het afsluiten van verwerkersovereenkomsten met de verschillende verwerkers, in het geval van nieuwe overeenkomsten, maar ook voor al lopende overeenkomsten. Dit proces zal ook nog doorlopen in 2019.

Thema 4: Gegevensmanagement

Luchtfoto's

De 360 graden foto's zijn succesvol geïmplementeerd. De foto's worden jaarlijks geactualiseerd.

Thema 5: Doorontwikkeling afdeling informatiemanagement

Invoering governance

Er wordt gewerkt aan een doelarchitectuur en er is een begin gemaakt met portfoliomanagement. Dit laatste is tot stand gekomen door het aantrekken van een

Portfolioregisseur (voorheen I-coördinator genoemd). Daarnaast is de Applicatiearchitect aangenomen en voor de procesarchitect is de wervingsprocedure nog niet afgerond.

Thema 6: Beheer informatiemanagement / regulier werk

Update Oracle 11 naar Oracle 12

De update aan het Centric platform is nagenoeg afgerond. Dit behelst het merendeel van de Oracle omgeving. De laatste Centric applicaties staan voor december gepland. Voor de niet Centric applicaties die op Oracle draaien staat Q1 2019 gepland. Dit is iets later dan verwacht, mede vanwege de drukte bij Centric vanuit de overheid op hun consultants.

IAM

Door de nodige herinrichting in diverse applicaties, als gevolg van de organisatieontwikkeling, wordt de implementatie van Identity and Access Management (IAM) in 2019 voortgezet.

Project digitaal archiveren

De aanbesteding bouwdoSSIers heeft plaatsgevonden, echter de opdracht is ivm te hoge inschrijvingen teruggetrokken. Het digitaliseren van de bouwdoSSIers wordt heroverwogen. Het digitaliseren van de milieudoSSIers is grotendeels afgerond en loopt door in 2019.

Hoge beschikbaarheid Mozard

Het hoog beschikbaar stellen van het Mozard zaaksysteem (24x7x365) is afgerond (back-up systeem). Het jaarlijks beheer en onderhoud is in 2018 incidenteel begroot en vanaf 2019 structureel opgenomen in de programmabegroting.

Thema 7: Organisatieontwikkelingen

Organisatieontwikkeling

De herinrichting van rollen en rechten in diverse applicaties is afgerond. De huidige netwerk mappenstructuur moet nog worden aangepast op basis van de nieuwe organisatie structuur. Deze activiteiten worden naar verwachting in het eerste kwartaal van 2019 uitgevoerd.

5 Jaarrekening

5.1 Algemene grondslagen

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De Jaarrekening 2018 is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de [verordening](#) ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 15 december 2016 (raadsbesluit B16.002774) de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Bij het opstellen van de balans hebben wij de volgende uitgangspunten gehanteerd:

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Met betrekking tot de Algemene Uitkering is bij de bepaling van de baten uitgegaan van de cijfers van de septembercirculaire 2018.

Vaste activa

Activa die bedoeld zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de gemeente duurzaam te dienen.

Immateriële vaste activa

Het BBV kent de volgende drie soorten immateriële vaste activa:

1. De kosten die zijn verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
2. De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
3. De bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) worden geactiveerd en over maximaal de looptijd van de lening volledig afgeschreven, te starten vanaf het moment van het in gebruik nemen van het gerelateerde materieel of financieel vast actief. Indien geen nieuwe lening wordt aangetrokken zijn de kosten van vervroegde aflossing (boeterente) niet geactiveerd, maar als last verantwoord.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert;
- De uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar vast te stellen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden volledig afgeschreven in maximaal vijf jaar.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het Bro; en

- de kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, verhaald op derden middels anterieure exploitatieovereenkomsten, danwel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en
- plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of – indien gedelegeerd – collegebesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde;
- De investering draagt bij aan de publieke taak;
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut worden geactiveerd. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Ten aanzien van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven geldt dat vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen maken onderdeel uit van de toelichting op de balans bij de jaarrekening 2018, conform de [Financiële verordening 2017](#). De afschrijvingen worden jaarlijkse berekend volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (de lineaire methode). Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Duurzame waardevermindering van vaste activa

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardedaling in aanmerking genomen. Afwaardering van maatschappelijk vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde en er ten opzichte van de huidige functie geen (bestuurlijke) intentie is voor duurzame exploitatie.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Erfpacht

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Financiële vaste activa

Het BBV kent de volgende soorten financiële vaste activa:

kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;

- leningen aan openbare lichamen, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;
- overige langlopende leningen;
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoop prijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Vlottende activa

Voorraden

De balanspost voorraden wordt onderscheiden in:

- grond- en hulpstoffen;
- onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie;
- gereed product en handelsgoederen;
- vooruitbetalingen.

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord / wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat

op startwaarde getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2018: 2%).

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van januari 2019 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden. Het college hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:

- rentepercentage bedraagt 1,71%;
- kostenindexatie bedraagt voor de 1^e 10 jaar 3%, daarna 4%;
- opbrengstenindexatie bedraagt voor de 1^e 10 jaar 2%, daarna 0%;
- de geplande afzet is mede gebaseerd op het woningbouwprogramma opgenomen in de Woonvisie en 2,4 hectare uitgifte bedrijventerrein (inclusief 0,5 hectare derden).

Ten aanzien van de geraamde nog te maken kosten heeft het college de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. De grondprijzen worden vastgesteld conform de systematiek en uitgangspunten genoemd in de door het college vastgestelde grondprijzennota. De gehele nota is in november 2018 geactualiseerd en vastgesteld door het college;
2. Jaarlijkse wordt via een door het college te besluiten "grondprijzenbrief" wijzigingen op deze nota vastgesteld.

Ten aanzien van de geraamde nog te realiseren opbrengsten heeft het college de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- marktconforme grondprijzen gebaseerd op een normatieve residuele methode.

Jaarlijks wordt per 1 januari van het jaar alle grondexploitaties op uniforme wijze in beeld gebracht en wordt inzage gegeven in het weerstandsvermogen van de grondexploitaties. De Perspectiefnota 2019 wordt aan de raad aangeboden in het kader van de Jaarrekening 2018. De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag. Gelet op de planperiode (einddatum van het langstlopende complex is ultimo 2037) en de geprognosticeerde omzetten, zijn aan het exploiteren van gronden risico's verbonden. Afhankelijk van het stadium waarin de exploitatie c.q. uitvoering van het betreffende complex zich bevindt, zal het risico afnemen naarmate de einddatum van de grondexploitatie nadert. In mindere mate geldt dit ook voor het tijdelijke beheer van onroerende zaken die verhuurd/verpacht zijn. Uitgangspunt is dat de risico's zo veel mogelijk binnen het totale resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties (en reserves en voorzieningen) worden opgevangen. In de perspectiefnota worden deze "bedrijfsrisico's" beschreven en zo mogelijk nader gekwantificeerd. Hierin hebben wij het onderscheid gemaakt tussen de algemene exploitatierisico's (hierbij valt te denken aan het fluctueren van de rente- en

inflatieparameters) en de locatie specifieke risico's, welke per exploitatiegebied zoveel mogelijk in beeld zijn gebracht en omschreven.

Voor de volgende complexen is een specifiek risico van toepassing: De Voor.

Gereed product en handelsgoederen

De voorraad eigen verklaringen is gewaardeerd tegen de laatst bekende verrekenprijzen van de leverancier. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Indien de marktwaarde lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd.

Vooruitbetalingen

De vooruitbetalingen hebben betrekking op goederen die nog niet fysiek aanwezig zijn, maar waar al wel voor is betaald. Deze zijn, voor zover van toepassing, tegen de laatst bekende inkooprijzen gewaardeerd.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Schatkistbankieren

Drempelbedrag

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor de gemeente Dronten is dat voor 2018 € 816.000.

N.B.: De drempel is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. Indien het begrotingstotaal hoger is dan € 500 miljoen is de drempel gelijk aan € 3,75 miljoen plus 0,2% van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat. De drempel is nooit lager dan € 250.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2018 hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Vaste passiva

Eigen vermogen

De post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

- reserves, gespecificeerd naar:
 - algemene reserve;
 - bestemmingsreserve,
- het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het de algemene reserve genoemd.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde (beheerplannen en grondexploitaties) of het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven;
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen vindt alleen plaats bij voorziening op basis van contante waardeberekening wordt gevormd. Na toevoeging van rente over stand per 1 januari wordt de stand benodigde stand ultimo 2018 bepaald en vindt er een dotatie aan, c.q. vrijval van, de voorziening plaats.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva wordt onderscheiden in:

- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

5.2 Balans per 31 december 2018 (voor bestemming van het resultaat)

ACTIVA	Gemeente 31-12-2018	Gemeente 31-12-2017
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
- kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.088.008	777.438
- bijdrage aan activa in eigendom van derden	11.754.626	11.967.092
Materiële vaste activa		
- investeringen met economisch nut	38.679.004	38.474.610
- investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.530.410	4.504.953
- investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	9.276.038	7.110.987
- erfpachtgronden	215.258	234.981
Financiële vaste activa		
- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	38.027	38.027
- leningen aan deelnemingen	1.039.000	1.384.500
- overige langlopende geldleningen	14.695.870	15.451.187
- overige uitzettingen (looptijd langer dan 1 jaar)	25.786.739	24.253.951
	108.102.980	104.197.726
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden		
- onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie)	28.117.176	29.549.552
Uitzettingen (looptijd korter dan 1 jaar)		
- rekening-courantverhouding met het Rijk	8.783.856	16.903.578
- vorderingen op openbare lichamen	6.879.727	6.070.562
- overige vorderingen	4.548.493	3.392.349
Liquide middelen		
- bank	847.432	779.465
Overlopende activa	1.486.846	3.368.724
	50.663.530	60.064.230
	158.766.510	164.261.956

5.3 Toelichting op de balans

Vaste activa

Afschrijving vaste activa

De materiële vaste activa als investeringen met economische en maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven conform de onderstaande afschrijvingstermijnen:

Afschrijving vaste activa 2018					
Nr	Soort investering	Jaren	Nr	Soort investering	Jaren
1	Immateriële activa		2.5	Buitensport	
1.1	Ontwikkelings- en onderzoekskosten	5	2.5.1	Natuurgras	10
1.2	Kosten sluiten geldleningen/disagio	5	2.5.2	Kunstgras	12
1.3	Bijdragen aan activa in eigendom van derden (afschrijving cf art.64 BBV, lid 6)		2.6	Wegen, straten, pleinen, bruggen en openbare verlichting	
2	Materiële activa		2.6.1	Rehabilitatie-investeringen wegen, straten en pleinen als bedoeld in het onderhoudsplan wegen	60
2.1	Automatisering		2.7	Installaties	10
2.1.1	Minicomputer, appl. en actieve netwerkcomponenten	5	2.8	Kantoorinrichting	
2.1.2	PC's en printers	3	2.8.1	Inventaris	10
2.1.3	Programmatuur	5	2.8.2	Telefooncentrale	8
2.2	Brandweer		2.9	Machines en gereedschappen	10
2.2.1	Voertuigen (incl. installaties)	15	2.10	Onderwijs	
2.2.2	Brandblus- en reddingsmiddelen	10	2.10.1	Noodlokalen	15
2.2.3	Kleding	7	2.10.2	1e inrichting	20
2.3	Gebouwen (excl. ondergrond)		2.10.3	Uitbreiding inrichting	20
2.3.1	Stenen gebouwen	40-60	2.10.4	Leer- en hulpmiddelen	8
2.3.2	Andere gebouwen	25	2.11	Riolering	
2.3.3	Verbouwing (uitbreiding)	25	2.11.1	Vrijvervalriolen	90
2.3.4	Renovatie gebouwen (onderhoud)	25	2.11.2	Gemalen - bouwkundig deel	45
2.3.5	Woonwagens/woonwagencentra	25	2.11.3	Gemalen - mechanisch/electrisch deel	15
2.3.6	Installaties (lift, CV, etc.)	15	2.11.4	Persleidingen	45
2.4	Gronden en terreinen		2.11.5	Drukriolering - bouwkundig deel	30
2.4.1	Sportterreinen	15	2.11.6	Drukriolering - mechanisch/electrisch deel	15
2.4.2	Speelterreinen	10	2.12	Speeltoestellen en voorzieningen	10
			2.13	Vervoermiddelen	8

Immateriële activa

De immateriële activa zijn onder te verdelen in kosten van sluiten van geldleningen/saldo (dis)agio en de kosten van onderzoek en ontwikkeling. De gemeente heeft zowel kosten van onderzoek en ontwikkeling, als bijdragen aan activa eigendom van derden geactiveerd op de balans. Het totale balansbedrag per 31 december 2018 bedraagt € 12.842.635.

Het verloop van de immateriële activa is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop immateriële vaste activa 2018:							
Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2018	Investering	Desinvestering/inkomsten	Afschrijving/ Aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2018
14	kosten onderzoek en ontwikkeling	777.439	822.353	511.783	0	0	1.088.009
16	Bijdragen aan activa in eigendom van derden	11.967.092	106.040		318.506	0	11.754.626
		12.744.531	928.393	511.783	318.506	0	12.842.635

De investeringen/desinvesteringen in 2018 zijn:

Specificatie immateriële vaste activa 2018:			
Omschrijving	Investering	Desinvestering	Afschrijving / Aflossing
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief			
Vorbereidingskosten Grondbedrijf	0	119.720	0
Vorbereidingskosten Hanzekwartier	-83.456	336.745	0
Vorbereidingskosten Giekstraat	44.791	44.791	0
Vorbereidingskosten Zuiderzee op Zuid	1.410	0	0
Vorbereidingskosten Ketelhaven	108.379	0	0
Vorbereidingskosten Swifterbant bouwlocatie	192.947	0	0
Vorbereidingskosten Giekstraat	16.183	10.530	0
Vorbereidingskosten De Boeg	22.766	0	0
Vorbereidingskosten XL Ateliers	15.956	0	0
Vorbereidingskosten Hanzekwartier	498.417	0	0
Vorbereidingskosten landgoed Vossemeer	4.960	0	0
Bijdrage aan activa in eigendom van derden			
Nieuwbouw schoolgebouw stationszone	0	0	229.592
Aanpassing bestaande gebouwen	106.040	0	37.396
Nieuwbouw sporthal stationszone	0	0	42.081
Inrichting sporthal stationszone	0	0	9.437
	928.393	511.786	318.506

Materiële vaste activa

De vaste materiële activa wordt onderverdeeld in vaste activa met een economisch nut en in vaste activa met een maatschappelijk nut.

Vaste activa met een economisch nut

Het verloop van de vaste activa met een economisch nut is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop vaste activa met een economisch nut 2018:									
Nr	Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2018	Wijziging activa-soort vn 24 nr 22 en vn 20 nr 22	Investering	Desinvestering	Afschrijving / Aflossing	Bijdragen van derden direct gerelateerd aan actief	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2018
22	Gronden en terreinen	6.231.663	3.395.548	940.694	0	7.709	0	0	10.560.196
24	Strategische Gronden	3.370.958	-3.370.958	0	0	0	0	0	0
30	Bedrijfsgebouwen	25.122.494	0	442.500	0	1.407.510	0	0	24.157.484
34	Grond-, weg- en waterbouwk.werken	961.499	0	361.861	0	99.366	0	0	1.223.994
38	Vervoermiddelen	467.867	0	237.362	0	111.728	0	0	593.501
42	Machines, apparaten en installaties	1.346.719	0	325.437	0	390.838	0	0	1.281.318
46	Overige materiële vaste activa	973.410	0	44.665	0	155.562	0	0	862.513
	Totaal	38.474.610		2.352.519	0	2.172.713	0	0	38.679.006

De investeringen/desinvesteringen in 2018 zijn:

Specificatie materiële activa met een economisch nut 2018:					
Omschrijving	Krediet	Investering voorgaande jaren	Investering	Desinvestering	Restant
Gronden en terreinen					
Nijverheidsweg 7 - Hanzekwartier 2018	0	0	912.597	0	-912.597
De Munten ren.toplaag tr.veld (Reaal) 2018	29.490	0	28.097	0	1.393
Bedrijfsgebouwen					
Nieuwbouw Zwembad Overboord	0	0	400.000	0	-400.000
2e school Dronten West bouw sportzaal	57.000	0	22.500	0	34.500
Vervanging ruiten A.M.G.Gresel Kazerne Brandweer	20.000	0	20.000	0	0
Grond-, weg- en waterbouwk.werken					
Burg.Dekker ren. toplaag (Fl.Delta)2018	347.815	0	9.880	0	337.935
De Schelp kunstgrasveld BAS 2018	350.000	0	351.981	0	-1.981
Vervoermiddelen					
Auto 30 code TO-03-10 kent. 7_VGK-78 (VVI 2018)	40.000	0	32.729	0	7.271
Autonr. 24 VVI 2014	54.820	0	79.033	0	-24.213
VVI 2016 Valtra trekker met omkeerinrichting	103.000	0	88.000	0	15.000

Auto 26 open kenteken 78-VLZ-1 VVI 2017	35.000	0	16.750	0	18.250
Auto 31 geloten kenteken 21-KGG-6 VVI 2017	22.000	0	20.851	0	1.149
Machines, apparaten en installaties					
Hoge beschikbaarheid Mozard investering	36.274	0	36.274		0
VVI 2016 Nido Borstel HF 25	15.300	11.678	6.950	0	-3.328
Versnipperaars TS (VVI 2018)	25.000	0	11.939	0	13.061
Installaties Zwembad Overboord 2019	0	0	90.000	0	-90.000
Keukenapparatuur gem.huis 2014 (VVI)	33.800	0	836	0	32.964
Smartphones VVI 2016	60.000	45.958	13.965	0	77
Smartphones VVI 2017	39.500	0	10.511	0	28.989
ICT-plan 2013-2017 hardware 3 jaar VVI 2016	69.222	39.849	4.704	0	24.669
ICT-plan 2013-2017 hardware 3 jaar VVI 2017	40.000	0	59.260	0	-19.260
ICT-plan 2013-2017 VVI2016 laptop crisisbeheersing	21.222	0	5.503	0	15.719
Automatisering hardware 3 jr (VVI 2018)	35.000	0	8.694	0	26.306
Automatisering software 5 jr (VVI 2018)	10.000	0	7.245	0	2.755
Containers 3 stuks draaiklep rechts (VVI 2015)	33.000	0	18.600	0	14.400
Watertappunten 2018	27.000	0	12.185	0	14.815
Aanleg Grafkelders 2018	40.000	0	38.771	0	1.229
MVA Overige					
Meubilair VVI 2018	20.000	0	20.154	0	-154
Investeringen nieuwe medewerkers VVI 2018	20.000	0	14.951	0	
meubilair VVI 2017	20.000	15.631	4.344	0	25
Investeringen nieuwe medewerkers VVI 2017	20.000	14.675	5.216	0	109
Totaal	1.624.443	127.791	2.352.520	0	-860.917

Vaste activa met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
Het verloop van de vaste activa met een economisch nut is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop materiële activa met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven 2018:							
Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2018	Investering	Desinvestering	Afschrijving / Aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2018
48	MVA waar heffing tegenover staat EN	4.504.953	1.503.373	0	477.916	0	5.530.410
	Totaal	4.504.953	1.503.373	0	477.916	0	5.530.410

De investeringen/desinvesteringen in 2018 zijn:

Specificatie materiële activa met een economisch nut met heffing 2018:					
Omschrijving	Krediet	Investering voorgaande jaren	Investering	Desinvestering	Restant
Aanschaf en plaatsing buitenbakken	743.654	436.188	307.466	0	0
Aanschaf en plaatsing binnenbakken	848.929	565.236	286.589	0	-2.896
Levering IRDC systemen	65.000	12.300	57.800	0	-5.100
48 extra ondergr. Buitenbakken afvalinz.	190.000		190.000		0
48 extra ondergr. binnenbakken afvalinz.	190.000		190.000		0
Afronding plaatsing ondergr. Afvalcontainers	550.000		471.518		78.482
Totaal	2.587.583	1.013.724	1.503.373	0	70.486

Vaste activa in openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Het verloop van de vaste activa in openbare ruimte met een maatschappelijk nut is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop materiële activa met een maatschappelijk nut 2018:								
Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2018	Wijziging activa srt vn 20 nr 22	Investering	Desinvestering	Afschrijving / Aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2018
20	Gronden en terreinen	24.590	-24.590	0	0	0	0	0
28	Bedrijfsgebouwen	0	0	0	0	0	0	0
32	Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.988.932	0	2.491.401	0	297.888	0	9.182.445
40	Machines, apparaten en installaties	1.196	0	0	0	1.196	0	0
44	Overig	96.269	0	0	0	2.675	0	93.594
Totaal		7.110.987		2.491.401	0	301.759	0	9.276.039

De investeringen/desinvesteringen in 2018 zijn:

Specificatie materiële vaste activa met een maatschappelijk nut 2018:					
Omschrijving	Krediet	Investering voorgaande jaren	Investering	Desinvestering	Restant
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken					
De Noord	442.000	419.295	56.470	0	-33.765
Rehabilitatie fietspad Fazantendreef	83.000	0	29.651	0	53.349
Rietweg duiker vervangen	91.425	13.414	214.034	0	-136.023
Herinrichting De Noord-Hanzekwartier	300.000	0	174.029	0	125.971
Terreinafwerking De Noord / De Helling	372.000	4.359	2.932	0	364.709

Fietspad De Zuid	300.000	58.195	66.050	0	175.755
Rehabilitatie Tarpanweg 2018	125.000	0	125.000	0	0
Rehabilitatie Botweg 2018	215.000	0	209.338	0	5.662
Rehabilitatie Roggebotweg 2018	75.000	0	55.135	0	19.865
Rehabilitatie Colijnweg 2018	180.000	0	180.000	0	0
Rehabilitatie Passeerstroken 2018	214.000	0	229.115	0	-15.115
Rehabilitatie fietspad De Wissel2018	44.000	0	87.385	0	-43.385
Vervanging OV masten 2018	290.852	0	93.702	0	197.150
Vervanging OV armaturen 2018	1.001.179	0	963.867	0	37.312
Vervanging OV kabels en kasten 2018	36.600	0	4.694	0	31.906
Totaal	3.770.056	495.263	2.491.400	0	783.392

Overheveling van kredieten

De openstaande kredieten bedragen per 31 december 2018 € 4.191.424. Van dit bedrag wordt € 3.547.342 overgeboekt naar 2019.

Overheveling kredieten 2018 boven de € 50.000			
Omschrijving	Begrote uitgaven plus wijzigingen 2018	Werkelijke uitgaven geboekt 2018	Over te boeken uitgaven naar 2019
Auto 5 Cont./kraan VOL-08-02 kent BT-TP-81 (VVI 18)	225.000	-	225.000
Auto 17 code FO-05-10 Kent BX-ND-71 (VVI 2018)	73.000	-	73.000
Auto 32 code FO-03-10 kent. 6-VGK-47 (VVI 2018)	60.000	-	60.000
Rehabilitatie De Zuid	180.000	-	180.000
Terreinafwerking De Noord / de Helling	367.641	2.932	364.709
Rehabilitatie De Noord / de Helling	412.000	-	412.000
Fietspad De Zuid	235.116	66.050	169.066
Vervanging OV masten 2018	290.852	93.702	197.150
Inrichting de Noord / de Helling	230.000	-	230.000
Flevo Funfields Landmark	400.000	-	400.000
Burg.Dekker renovatie toplaag rondbaan (Flevo Delta) 2018	347.815	9.880	337.935
Barak renovatie	70.000	-	70.000
MFG Biddinghuizen modernisering Koetshuis BWN33/2009	750.000	-	750.000
Afronden plaatsing ondergrondse afvalcontainers 2018	550.000	471.518	78.482
Totaal	4.191.424	644.082	3.547.342

Erfpachtsgronden

In het verloop van de erfpachtsgronden is een mutatie opgetreden door een aankoop binnen het ontwikkelgebied Hanzekwartier van € 19.726.

Erfpachtsgronden 2018

Nr	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2018	Investering	Desinvestering	Afschrijving/aflossing	Afwaardering/winstneming	Boekwaarde 31-12-2018
85	Woonbebouwing	33.513	0	0	0	0	33.513
85	Industrie- en winkelbebouwing	118.268	0	19.723	0	0	98.545
85	Bijzondere bebouwing	83.202	0	0	0	0	83.202
	Totaal	234.983	0	19.723	0	0	215.260

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa wordt onderverdeeld in kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen en leningen aan deelnemingen, overige langlopende geldleningen en overige uitzettingen (looptijd langer dan 1 jaar).

Het verloop van de financiële vaste activa is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop financiële vaste activa 2018						
Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2018	Investering	Desinvestering	Afschrijving/aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2018
Kapitaalverstrekking aan:						
- deelnemingen	38.027	0	0	0	0	38.027
Leningen aan:						
- deelnemingen (Vitens)	1.384.500	0	345.500	0	0	1.039.000
- overige langlopende leningen	15.451.187	0	0	755.327	0	14.695.860
Overige uitzettingen met een looptijd >1jaar	24.253.954	1.901.661	2.600	366.273	0	25.786.742
Totaal	41.127.668	1.901.661	348.100	1.121.600	0	41.559.629

Vlottende activa

Vorraden

De voorraden worden onderverdeeld onderhanden werken, gereed product en handelsgoederen en vooruitbetalingen.

[Onderhanden werken \(bouwgronden in exploitatie\)](#)

Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

In onderstaande tabel is het verloop van de bouwgronden in exploitatie weergegeven.

Verloopoverzicht bouwgronden in exploitatie												
Omschrijving	Boekwaarde voor voorzieningen 31-12-2017	Correctie voorziening	Boekwaarde na voorzieningen 31-12-2017	Mutatie op boekwaarde 01-01-2018	Boekwaarde balans 01-01-2018	Afwikkeling complex	POC-methode	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde voor voorzieningen 31-12-2018	Correctie voorziening	Boekwaarde na voorzieningen 31-12-2018
Woningbebouwing								Mutaties 2018				
3.0 Dronten West De Gilden	-1.188.070		-1.188.070		-1.188.070			91.911	0	-1.096.159		-1.096.159
3.1 De Gilden 1e fase	1.167.616		1.167.616		1.167.616		-288.351	358.831	288.351	1.238.096		1.238.096
3.2 De Gilden 2e fase	-905.962		-905.962		-905.962		95.549	1.011.231	410.249	-304.980		-304.980
3.4 De Gilden 4e fase	10.134.611		10.134.611		10.134.611		187.623	2.167.216	9.386.717	2.915.110		2.915.110
12.5 Heuvelpark - De Noord	0		0		0			0	0	0		0
12.6 HZ-Ottoplein	-418.637		-418.637		-418.637		-22.333	91.414	22.333	-349.556		-349.556
12.7 HZ-Havenkade	0	493.230	-493.230		0			1.406.902	1.075.000	331.902	231.994	99.908
17.1 Deelgebied Park	-2.034.287		-2.034.287		-2.034.287	1.876.707		2.034.287	0	0		0
17.3 Locatie Havenkom Zuid	0		0		0			0	0	0		0
19.3 De Ark - woonzorgzone	193.570		193.570		193.570		26.603	34.158	0	227.728		227.728
23.1 De Graafschap 1e fase	7.402.809	1.780.879	5.621.930		7.402.809			441.787	1.714.876	6.129.720	1.939.773	4.189.947
24.0 De Voor	525.406	28.763	496.643		525.406			29.944	0	555.350	40.661	514.689
subtotaal	14.877.056	2.302.872	12.574.184	0	14.877.056	1.876.707	-909	7.667.680	12.897.526	9.647.210	2.212.428	7.434.782
Winkel- en bijzondere bebouwing												
1.2 ECU - wonen/werken	955.796		955.796		955.796		1.375	20.902	0	976.698		976.698
1.5 Dronten-west Centrumgebied	2.325.093		2.325.093		2.325.093		603.122	1.039.888	0	3.364.981		3.364.981
11.5 Kantoorterra's De West	-73.559	3.842	-77.401		-73.559			10.373	5.924	-69.110	4.462	-73.572
12.3 H'kwartier-Scholenzone	1.495.989		1.495.989		1.495.989		793.197	1.036.722	690.590	1.842.121		1.842.121
27.1 Driehoek Baan wonen/werken	278.202		278.202		278.202			12.705	0	290.907		290.907
37.1 Bloemenzoom wonen/werken	656.282		656.282		656.282		579.782	603.276	413	1.259.145		1.259.145
50.9 Ellerveld - Evenemententerrein	3.175.351		3.175.351		3.175.351		174.941	244.502	231.402	3.188.451		3.188.451
subtotaal	8.813.154	3.842	8.809.312	0	8.813.154	0	2.152.417	2.968.368	928.329	10.853.193	4.462	10.848.731
Industrieterreinen												
15.1 Business-zone Delta 1e fase	44.494		44.494		44.494		139.084	162.466	127.834	79.126		79.126
15.3 Business-zone Delta 3e fase	0		0		0				0	0		0
15.5 Business-zone Delta 5e fase	1.334.279		1.334.279		1.334.279		-468.113	105.482	697.809	741.952		741.952
16.1 Poort van Dronten fase 1	9.764.843	7.302.197	2.462.646		9.764.843			659.162	0	10.424.005	6.280.504	4.143.501

16.2 Poort van Dronten fase 2	2.540.078		2.540.078		2.540.078			117.887	0	2.657.965		2.657.965
28.5 Oldebroekerweg	1.020.917		1.020.917		1.020.917		164.043	225.837	111.097	1.135.657		1.135.657
38.2 Tarpan	763.642		763.642		763.642		382.970	443.609	131.789	1.075.462		1.075.462
subtotaal	15.468.253	7.302.197	8.166.056	0	15.468.253	0	217.984	1.714.443	1.068.529	16.114.167	6.280.504	9.833.663
Totaal gronden in exploitatie	39.158.463	9.608.911	29.549.552	0	39.158.463	1.876.707	2.369.492	12.350.491	14.894.384	36.614.570	8.497.394	28.117.176

In onderstaande tabel zijn de opgebouwde boekwaarden, nog te realiseren kosten en opbrengsten, alsmede de resultaten op start en eindwaarde weergegeven.

Complex	Boekwaarde 01-01-2019	Nominaal		- = voordeel		+ = nadeel	
		Nog te realiseren		Resultaat 01-01-2019			
		Kosten	Opbrengsten	Eindwaarde	Jaar	Startwaarde(2019)	
Woningbouw							
030 De Gilden hoofdstructuur	1.096.160-	319.651	-	818.943-	2021	771.708-	
031 De Gilden 1e fase	1.238.095	711.817	1.968.343	0-	2022	0-	
032 De Gilden 2e fase	304.980-	592.005	290.681	3.347-	2020	3.217-	
034 De Gilden - Het Palet	2.915.109	13.821.442	17.647.784	445.360-	2026	380.110-	
126 HZ-Ottoplein	349.556-	352.532	-	0-	2019	0-	
127 HZ-Havenkade	331.902	4.479.326	4.675.169	266.488	2025	231.994	
171 Heuvelpark De Helling	-	-	-	-	2019	-	
193 De Ark	227.728	1.132.429	1.377.421	38.910-	2024	34.551-	
231 De Graafschap 1e fase	6.129.720	3.156.414	7.411.137	2.228.189	2025	1.939.773	
240 De Voor	555.351	15.054	533.927	43.150	2021	40.661	
subtotaal woningbouw	9.647.210	24.580.670	33.904.461			1.022.840	
Bedrijventerreinen							
151 Delta 1e fase	79.126	74.826	165.100	10.740-	2020	10.323-	
155 Delta 5e fase	741.952	990.726	6.193.262	5.510.970-	2034	4.014.443-	
161 Poort van Dronten fase 1	10.424.005	3.862.931	8.408.316	8.970.106	2036	6.280.504	
162 Poort van Dronten fase 2	2.657.965	417.307	3.623.418	655.627-	2029	527.296-	
285 Oldebroekerweg 1e fase	1.135.658	151.863	1.912.704	767.836-	2033	570.514-	
382 Tarpan	1.075.462	168.329	3.088.652	2.345.894-	2037	1.610.293-	
subtotaal bedrijventerreinen	16.114.168	5.665.983	23.391.452			452.366-	
Bijzondere bebouwing							
012 ECU woon/ werk	976.699	220.838	1.210.560	9.037-	2021	8.516-	
015 Dronten West centrumgebied	3.364.981	1.131.987	5.287.100	812.763-	2023	736.145-	
115 De West-kantoren	69.110-	73.395	-	4.735	2021	4.462	
123 HZ-Scholenzone	1.842.121	825.856	6.710.215	4.816.323-	2028	3.951.062-	
271 Driehoek Baan woonwerk	290.908	6.000	299.457	1.770-	2022	1.635-	
371 Bloemenzoom woonwerk	1.259.145	488.743	2.377.589	733.436-	2028	601.673-	

509 Ellerveld - Evenemententerrein	3.188.450	335.000	4.255.544	851.544-	2021	802.429-
subtotaal bijzondere bebouwing	10.853.193	3.081.819	20.140.465			6.096.998-
TOTAAL	36.614.571	33.328.472	77.436.378			-5.526.524

Gereed product en handelsgoederen

De gemeente Dronten heeft geen gereed product en handelsgoederen geactiveerd.

Uitzettingen (looptijd korter dan 1 jaar)

De uitzettingen worden onderverdeeld in vorderingen op openbare lichamen, verstrekte kasgeldleningen, rekening courant met niet financiële instellingen, overige vorderingen en overige uitzettingen.

Schatkistbankieren

Per 31 december 2018 bedraagt het bedrag van schatkistbankieren van de gemeente Dronten: € 8.783.856.

Drempelbedrag

Overtollige middelen worden aangehouden in de schatkist (Ministerie van BZK). Eén uitzondering hierop is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor gemeente Dronten is dat voor 2018 € 816.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2018 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren 2018 (bedragen x € 1000)					
(1)	Drempelbedrag	816			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	555	661	401	520
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	260	154	414	296
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag				
(1) Berekening drempelbedrag 2018					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	108.700	108.700	108.700	108.700
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	108.700	108.700	108.700	108.700
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000					
	Drempelbedrag	816			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	49.971	60.180	36.910	47.808
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	555	661	401	520

Vorderingen op openbare lichamen

Per 31 december 2018 bedraagt het saldo van de vorderingen op openbare lichamen: € 6.879.727.

Overige vorderingen

Per 31 december 2018 bedraagt het saldo van de overige vorderingen: € 4.548.493 Dit saldo bestaat uit:

- Debiteuren € 2.928.017
- Debiteuren sociale zaken € 3.492.683
- RC SVN startersleningen € 134.526
- RC SVN Duurzaamheidslening € 176.664
- RC SVN Blijverslening Langlopend € 213.341
- Voorziening dubieuze debiteuren AD -€ 2.396.738

Verstekte kasgeldleningen

Per 31 december 2018 zijn er geen kasgeldleningen verstrekt aan derden.

Rekening courant met niet-financiële instellingen

De gemeente Dronten heeft per 31 december 2018 geen rekening courantverhouding met een niet financiële instelling.

Overige uitzettingen

De gemeente heeft geen overige uitzettingen.

Liquide middelen

Het totaalbedrag aan vrij beschikbare liquide middelen van de gemeente Dronten bedraagt per 31 december 2018 € 847.432. Dit saldo bestaat uit:

- Overige BNG-rekeningen € 823.894
- Rabobank en ING € 23.538

Overlopende activa

De stand van de overlopende activa bedraagt per 31 december 2018 € 1.486.846.

Dit saldo bestaat uit:

• Transitoria nog op te leggen toeristenbelasting	€ 580.000
• NTO faciliteitenbesluit 2018	€ 200.000
• Nog te ontvangen legesinkomsten	€ 226.889
• NTO van CAK bijdragen verleende zorg 2018	€ 126.282
• Nog te ontvangen Nedvang 4 ^e kwartaal en zwerfvuil	€ 212.000
• Faciliteitenbesluit COA	€ 222.155
• BBZ Debiteuren (schuld aan het Rijk)	-€ 453.275
• Enkele overige posten	€ 372.795

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de gemeente Dronten bestaat uit het eigen vermogen Algemene dienst en het eigen vermogen Grondexploitatie. Deze zijn onderverdeeld in Algemene reserves, Bestemmingsreserves en gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves). Zie de volgende tabel.

Opbouw Eigen Vermogen	Saldo per 1-1-2018	Resultaat-bestemming 2017	Toevoegingen 2018	Onttrekkingen 2018	Saldo per 31-12-2018
Algemene dienst					
- Algemene reserve	49.613.827	10.365.009	0	-3.384.708	56.594.128
- Bestemmingsreserves	20.704.625	5.673.707	1.635.748	-5.140.460	22.873.620
- Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves)	1.219.298	-1.219.298	3.991.013	0	3.991.013
Totaal Algemene dienst	71.537.750	14.819.418	5.626.761	-8.525.168	83.458.761
Grondexploitatie					
- Bestemmingsreserves	1.888.683	5.000.000	0	-778.797	6.109.886
- Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves)	19.845.711	-19.845.711	5.544.130	0	5.544.130
Totaal Bouwgrondexploitatie	21.734.394	14.845.711	5.544.130	-778.797	11.654.016
Totaal Eigen Vermogen	93.272.144	-26.293	11.170.891	-9.303.965	95.112.777

In de volgende tabel is het verloop van alle reserves in het verslagjaar 2018 weergegeven. Daarna wordt per reserve een korte toelichting gegeven.

Naam reserve	Saldo per 01-01-2018	Resultaatbestemming 2017	Toevoegingen 2018	Onttrekkingen 2018	Inflatiecorrectie 2018	Saldo per 31-12-2018
ALGEMENE DIENST						
Algemene reserve vrij aanwendbaar	49.613.827	10.365.009	0	-3.384.708	0	56.594.128
Totaal algemene reserve	49.613.827	10.365.009	0	-3.384.708	0	56.594.128
Bestemmingsreserves Algemene dienst						
Bestemmingsreserve Asbestsanering gem. gebouwen	202.327	0	0	-188.430	0	13.897
Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw	8.644.010	0	0	-523.929	0	8.120.081
Bestemmingsreserve Kapitaallasten scholencomplex Dronten - West	66.909	0	0	-5.691	0	61.218
Bestemmingsreserve Uitbr. investeringen 1999-2005 excl. Meerpaal	1.811.130	0	0	-118.767	0	1.692.363
Bestemmingsreserve BTW-compensatiefonds	55.510	0	0	-55.510	0	0
Bestemmingsreserve De Reest	559.222	0	0	-16.519	0	542.703
Bestemmingsreserve Werkgevers- / werknemersactiviteiten	62.700	0	0	0	0	62.700
Bestemmingsreserve Eigen risicodragerschap WGZ en ZW	0	0	151.310	0	0	151.310
Bestemmingsreserve WWB inkomensdeel	1.485.013	0	0	0	0	1.485.013
Bestemmingsreserve Verbetering dienstverlening 2015-2018	241.267	0	0	0	0	241.267
Bestemmingsreserve Bijdrage N23/N305/Passage Dronten	1.638.000	0	0	-1.638.000	0	0
Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering	91.729	0	0	-91.729	0	0
Bestemmingsreserve MFG 2 Biddinghuizen	326.900	0	20.000	-84.300	0	262.600
Bestemmingsreserve Duurzaamheidsprojecten	344.032	0	11.378	0	0	355.410
Bestemmingsreserve Zware beschoeiingen	90.437	0	0	0	0	90.437
Bestemmingsreserve ICT	103.731	0	0	0	0	103.731
Bestemmingsreserve Knelpunten Inburgering	82.934	0	14.988	-20.000	0	77.922
Bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen	137.772	0	278.395	0	0	416.167
Bestemmingsreserve Bovenplanse verevening	5.000	0	0	0	0	5.000
Bestemmingsreserve Sportbeleid 2018-2021	0	0	500.000	0	0	500.000
Bestemmingsreserve Speelruimteplan	0	0	122.000	0	0	122.000
Bestemmingsreserve Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling	90.410	0	17.606	0	0	108.016
Bestemmingsreserve Accommodatiebeleid	517.233	0	410.071	-4.961	0	922.343
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	2.436.359	5.000.000	0	-2.390.359	0	5.046.000
Bestemmingsreserve Kunstaankopen openbare ruimte	0	0	10.000	0	0	10.000
Bestemmingsreserve Precariobelasting 2018-2025	0	0	100.000	0	0	100.000
Bestemmingsreserve Inrichting Dierenweide	0	673.707	0	-2.265	0	671.442
Bestemmingsreserve Kap.lasten Nieuwbouw Overboord	1.712.000	0	0	0	0	1.712.000
Totaal bestemmingsreserves	20.704.625	5.673.707	1.635.748	-5.140.460	0	22.873.620

Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves) Algemene dienst

Reserve Rekeningsaldi Algemene dienst	1.219.298	-1.219.298	3.991.013	0	0	3.991.013
Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves) Algemene dienst	1.219.298	-1.219.298	3.991.013	0	0	3.991.013

GRONDEXPLOITATIE

Bestemmingsreserves Grondexploitatie

Bestemmingsreserve MFG Swifterbant	258.483	0	0	0	0	258.483
Bestemmingsreserve Niet afgesloten exploitaties (POC)	0	5.000.000	0	-778.797	0	4.221.203
Bestemmingsreserve Financiële buffer GREX het Palet	1.630.200	0	0	0	0	1.630.200
Totaal bestemmingsreserves Grondexploitatie	1.888.683	5.000.000	0	-778.797	0	6.109.886

Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves) Grondexploitatie

Reserve Rekeningsaldi grondexploitatie	19.845.711	-19.845.711	5.544.130	0	0	5.544.130
Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves) Grondexploitatie	19.845.711	-19.845.711	5.544.130	0	0	5.544.130

Toelichting Algemene reserve Algemene dienst

Deze Algemene reserve dient als bufferfunctie voor onvoorziene incidentele uitgaven die noodzakelijkerwijs doorgang moeten vinden.

Toelichting bestemmingsreserves Algemene dienst

Hieronder wordt een korte inhoudelijke toelichting gegeven op de Bestemmingsreserves van de Algemene dienst.

Bestemmingsreserve Asbestsanering gemeentelijke gebouwen

Deze reserve dient ter dekking van de kosten van de in het boekjaar uitgevoerde asbestsaneringen. In 2018 is het werkelijke bedrag onttrokken.

Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw

Deze dekkingsreserve is ter dekking van 2/3e deel van de afschrijvingen/aflossingen. De mutaties zijn gemaakt conform de vastgestelde onttrekkingen bij de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve Kapitaallasten scholencomplex Dronten-West

Deze dekkingsreserve is ter dekking van 2/3e deel van de afschrijvingen/aflossingen. De mutaties zijn gemaakt conform de vastgestelde onttrekkingen bij de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve Uitbreidingsinvesteringen 1999-2005 excl. Meerpaal

Deze dekkingsreserve is ter dekking van 2/3e deel van de afschrijvingen/aflossingen. De mutaties zijn gemaakt conform de vastgestelde onttrekkingen bij de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve BTW-compensatiefonds

Deze reserve is ingesteld ter egalisering van de effecten van het BTW compensatiefonds op de investeringen. Conform begroting is tot en met 2018 jaarlijks een bedrag onttrokken in lijn met de invoering van het BTW compensatiefonds. De Bestemmingsreserve vervalt per 2018. De mutaties zijn gemaakt conform de vastgestelde onttrekkingen bij de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve De Reest

Deze dekkingsreserve is ter dekking van 2/3e deel van de afschrijvingen/aflossingen. De mutaties zijn gemaakt conform de vastgestelde onttrekkingen bij de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve Werkgevers- / werknemersactiviteiten

Deze reserve is ingesteld om extra kosten voor werkgevers- en werknemersactiviteiten op te vangen. Er waren geen mutaties in 2018.

Bestemmingsreserve Eigen risicodragerschap WGZ en ZW

In 2018 zijn we eigen risicodragers geworden voor de WGA en de ziektewet. Bij de Slotrapportage 2018, heeft u de bestemmingsreserve 'eigen risicodragerschap WGA en ZW' ingesteld, welke kan worden aangesproken op het moment dat toekomstige verplichtingen ontstaan die uit het eigen risicodragerschap voortvloeien. Deze bestemmingsreserve wordt met ingang van de jaarrekening 2018 jaarlijks gevoed met de werkelijke besparing op de premies aan het UWV.

Bestemmingsreserve Participatiewet inkomensdeel (voorheen WWB inkomensdeel)

Deze reserve is ingesteld om mogelijke nadelige effecten in het inkomensdeel Participatiewet te kunnen opvangen en wordt gevoed als er in enig jaar een overschot is. Indien er in een ander jaar tekorten zijn worden deze onttrokken aan de reserve voor zover er saldo is. Bij de voortgangsrapportage 2018 werd verwacht de reserve met € 14.988 aan te kunnen vullen tot het maximum saldo van € 1.500.000. Bij deze jaarrekening is het saldo daadwerkelijk aangevuld tot het maximum saldo.

Bestemmingsreserve Verbetering Dienstverlening (voorheen flankerend beleid EGEM-I)

Deze reserve is ingesteld ter dekking van de kosten voor het realiseren van de strategische doelen voor de verbetering van de dienstverlening. In 2018 zijn er geen mutaties geweest.

Bestemmingsreserve Bijdrage aanleg N23 /N307/passage Dronten

Deze reserve is ter dekking van de gemeentelijke bijdragen voor de realisatie van de N23/N307 en de passage van de N23 bij Dronten. In 2018 is de financiële afwikkeling met de provincie Flevoland afgerond en kan de reserve worden opgeheven.

Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering

Deze reserve is ingesteld ter dekking van de eenmalige kosten voor de bedrijfsvoering (o.a. kosten voor het meerjarenprogramma "Koersen op dienstverlening 2010-2015". Bij de Nota reserves en voorzieningen is besloten om deze bestemmingsreserve breder op te zetten om ook eenmalige ontwikkelingen zoals een organisatie ontwikkeling te kunnen financieren. In 2018 is € 91.729 aan de reserve onttrokken en kan de reserve worden opgeheven.

Bestemmingsreserve Multifunctioneel Gebouw (MFG) 2 Biddinghuizen

Deze reserve is voor de incidentele kosten voor de realisering het MFG 2 in Biddinghuizen. Conform het raadsbesluit zijn de werkelijke voorbereidingskosten ad. € 84.300 in 2018 onttrokken.

Bestemmingsreserve Duurzaamheidsprojecten

Deze reserve is ter dekking van projecten binnen het programma duurzaam. In 2018 is de ontvangen SDE-subsidie van de Reest toegevoegd aan de reserve.

Bestemmingsreserve Zware beschoeiingen

Deze reserve is ter dekking van kosten voor het vervangen van zware beschoeiingen van Ral en Pierland. Er waren geen mutaties in 2018.

Bestemmingsreserve ICT

Deze reserve dient om fluctuaties in de uitgaven van het informatieplan 2012-2015 op te vangen. Er waren geen mutaties in 2018.

Bestemmingsreserve Knelpunten Inburgering

Deze reserve dient om incidentele knelpunten op het gebied van inburgering op te vangen. De onttrekking in 2018 van € 20.000 heeft betrekking op extra subsidie aan vluchtelingenwerk.

Bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen

Deze reserve is ingesteld bij de jaarrekening 2013 voor het kostenverhaal grondexploitaties. In 2018 is een bedrag van € 278.395 aan verhaalde kosten toegevoegd. Met deze verhaalde kosten kan een gedeelte van de bovenwijkse voorzieningen worden gefinancierd.

Bestemmingsreserve Bovenplanse verevening

Deze reserve is ingesteld bij de Nota reserves en voorzieningen 2016 voor bovenplanse verevening. Hierbij worden de verhaalde kosten weer ingezet bij andere ruimtelijke plannen om zo de gewenste ruimtelijke doelstelling (bijv. sociale woningbouw) te realiseren. In 2018 waren er geen mutaties.

Bestemmingsreserve Sportbeleid 2018 - 2021

Deze reserve is ingesteld bij het vaststellen van het sportbeleidsplan 2018 – 2021 “Dronten in beweging”. In 2018 is de reserve conform het plan gevoed met een dotatie vanuit de Algemene reserve.

Bestemmingsreserve Speelruimteplan

Deze reserve is ingesteld bij het vaststellen van het “Speelruimteplan gemeente Dronten”. Jaarlijks wordt hier, conform de uitgangspunten van het plan, het restant van het budget aan toegevoegd om fluctuatie tussen realisatie en begroting in de jaren op te kunnen vangen.

Bestemmingsreserve Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling

Deze reserve is ingesteld bij de Nota reserves en voorzieningen 2016 voor het bijdragen aan ruimtelijke ontwikkeling bij anterieure overeenkomsten. In 2018 is hiervoor een bedrag van € 17.606 opgeboekt.

Bestemmingsreserve Accommodatiebeleid

Deze reserve is ingesteld bij de Voortgangsrapportage 2014 om nieuw accommodatiebeleid vorm te geven, ter dekking van toekomstige kapitaallasten die voortvloeien uit het accommodatiebeleidsplan ten aanzien van het gemeentelijk vastgoed. Conform begroting is in 2018 per saldo € 405.110 toegevoegd.

Bestemmingsreserve Sociaal Domein

De bestemmingsreserve Sociaal Domein dient als buffer voor de transities in de ingroeiperiode 2015-2017. De reserve is ingesteld conform het beleidsplan Transitie. In 2018 is, conform besluitvorming, € 2.390.359 onttrokken. Bij de Jaarstukken 2017 is 5 miljoen uit het jaarrekeningresultaat 2017 gestort in de bestemmingsreserve Sociaal Domein om daarmee de te verwachten tekorten in 2019 en 2020 te kunnen afdekken. Hierdoor is het gevolg van het risico voor deze jaren verlaagd naar 1 miljoen euro. In de reserve is per 31-12-2018 nog € 5.046.000 aanwezig. Het saldo betreft de storting van 5 miljoen ter dekking van de verwachte tekorten in 2019 en 2020 en € 46.000 in 2019 ten behoeve van Algemeen Maatschappelijk werk 2017-2019 (MDF) zoals besloten bij de kadernota 2017.

Bestemmingsreserve Kunstaankopen openbare ruimte

Deze reserve is ingesteld voor de aankopen van kunst voor de openbare ruimte. Met een storting van € 10.000 per jaar in deze reserve is het mogelijk om eenmaal per vier of vijf jaar een nieuw kunstwerk te kopen voor de openbare ruimte.

Bestemmingsreserve Precariobelasting 2018-2025

Bij de Kadernota en vervolgens in de begroting 2018, heeft u besloten om een bestemmingsreserve Precariobelasting in te stellen om de structureel wegvallende inkomsten in 2022 gefaseerd op te vangen vanuit een bestemmingsreserve Precariobelasting. Deze wordt met ingang van boekjaar 2018 gevoed met 100.000 oplopend tot 400.00 in 2021. Met ingang van boekjaar 2022 loopt deze bestemmingsreserve weer leeg met in het eerste jaar een onttrekking van 400.000 aflopend tot de laatste onttrekking van 100.000 in 2025.

Bestemmingsreserve Inrichting Dierenweide

Deze reserve is ingesteld bij het vaststellen van de jaarrekening 2017 voor de herinrichting van de Dierenweide almede de aanleg van een fietsverbinding. In 2018 is deze reserve gevoed en zijn de werkelijke lasten onttrokken.

Bestemmingsreserve Kapitaallasten Nieuwbouw Overboord

Deze reserve is ingesteld bij besluitvorming omtrent Nieuwbouw Overboord en dient ter dekking van een gedeelte van de kapitaallasten zodat het effect op de exploitatiebegroting wordt gedempt.

Toelichting op Algemene reserve Grondexploitatie

Deze reserve is bedoeld als risicobuffer voor de grondexploitaties. Het jaarresultaat voor de grondexploitaties bedraagt € 5,5 miljoen positief wordt aan de Algemene reserve van de algemene dienst toegevoegd. Hiermee blijft de Algemene reserve Grondexploitaties op € 0. Het resultaat wordt bepaald door vrijval/onttrekking aan de voorziening, afwikkeling complexen en de tussentijdse winstneming op basis van de POC methode. Waarbij de POC-methode conform de regels van de Commissie BBV het gewogen gemiddelde percentage van de gerealiseerde kosten en opbrengsten is.

Bestemmingsreserves Grondexploitaties

Bestemmingsreserve MFG Swifterbant

Deze reserve is voor de incidentele kosten voor de realisering het MFG in Swifterbant. Er waren geen mutaties in 2018.

Bestemmingsreserve Niet afgesloten exploitaties (POC)

Het toepassen van de POC-methode kan leiden tot een negatieve boekwaarde in latere jaren. Gevolg is dan dat er een voorziening zou moeten worden getroffen. Dit is niet wenselijk gezien de winstneming in voorgaande jaren. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd om dit effect op te kunnenvangen. In 2018 is er voor € 0,8 mln. ten laste van deze reserve gebracht.

Bestemmingsreserve Financiële buffer GREX Het Palet

Deze reserve dient om mogelijk incidentele tegenvallers bij de ontwikkeling van het complex Het Palet binnen de grondexploitatie De Gilden op te kunnen vangen. Er waren geen mutaties in 2018.

Voorzieningen

De voorzieningen behoren tot het vreemde vermogen van de gemeente en worden onderverdeeld in voorzieningen algemene dienst en voorzieningen grondexploitatie. De stand van de voorzieningen per 31 december 2018 bedraagt € 30.901.641 (Algemene dienst) en € 8.497.393. (Grondexploitatie).

In de volgende tabel staat een overzicht van het verloop van de voorzieningen:

Naam voorziening	Saldo per 1-1-2018	Resultaat- bestemming 2017	Toevoe- gingen 2018	Onttrek- kingen 2018	Inflatie correctie 2018	Saldo per 31-12-2018	Type Voorziening	Plan Periode	Vaststelling	Corsa nummer
ALGEMENE DIENST										
Voorzieningen Algemene dienst										
Voorziening Onderhoud wegen	5.791.080	0	2.200.673	-2.016.270	0	5.975.483	B	2016-2020	26-5-2016	B16.000849
Voorziening Algemeen onderhoud gem. gebouwen	3.918.154	0	681.893	-512.944	0	4.087.103	B	2015-2020	28-5-2015	B15.000481
Voorziening Renovatie openbare verlichting	297.800	0	0	-32.113	0	265.687	B	2013-2017	28-3-2013	B13.000199
Voorziening Onderhoud/beheer riolering	400.000	0	0	0	0	400.000	B	2016-2021	26-5-2016	B16.000616
Voorziening Rioolbeheer	17.031.827	0	1.162.157	0	0	18.193.984	C	2016-2021	26-5-2016	B16.000616
Voorziening Afvalstoffenheffing	1.641.910	0	0	-926.484	0	715.426	B	2012-2016	11-9-2012	B12.001673
Voorziening Onderhoud bruggen	311.722	0	277.000	-226.649	0	362.073	B	2017-2021	15-12-2016	B16.002407
Voorziening Inventaris gemeentelijke binnensportaccommodaties	55.226	0	50.000	-44.550	0	60.676	B	-	-	-
Voorziening APPA	1.129.532	0	271.138	0	0	1.400.670	A			
Voorziening Wachtgeld wethouders	323.558	0	0	-67.788	0	255.770	A			
Voorziening Eigen risico personeel	832	0	0	-832	0	0	A			
Totaal voorzieningen Algemene Dienst	30.901.641	0	4.642.861	-3.827.630	0	31.716.872				
Voorziening dubieuze debiteuren Algemene dienst										
Voorziening Dubieuze debiteuren Algemene dienst	277.592	0	52.100	-144.196	0	185.496	A			
Voorziening Dubieuze debiteuren Sociale zaken	2.040.036	0	171.206	0	0	2.211.242	A			
Totaal voorzieningen dubieuze debiteuren Algemene dienst (*)	2.317.628	0	223.306	-144.196	0	2.396.738				
Totaal voorzieningen Algemene dienst	33.219.269	0	4.866.167	-3.971.826	0	34.113.610				
GRONDEXPLOITATIE										
Voorzieningen Grondexploitatie										
Voorziening De Voor 240	28.763	0	11.898	0	0	40.661	A			
Voorziening De Graafschap 1e fase 231	1.780.879	0	158.893	0	0	1.939.772	A			
Voorziening De West kantoorvilla's complex 115	3.842	0	620	0	0	4.462	A			
Voorziening Risico De Poort van Dronten 161	7.302.197	0	141.663	-1.163.356	0	6.280.504	A			
Voorziening Havenkade-HZ 127	493.230	0	9.569	-270.805	0	231.994	A			

Totaal voorzieningen Grondexploitatie	9.608.911	0	322.643	-1.434.161	0	8.497.393
<i>Verrekend met boekwaarde Grondexploitaties (**)</i>	-9.608.911					-8.497.393
Restant voorziening Grondexploitaties	0	0	322.643	-1.434.161	0	0

(A) Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

(B) Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt

(C) Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor heffing wordt geheven

(*) De voorzieningen dubieuze debiteuren zijn op de balans verrekend met de nog openstaande debiteuren. Deze zijn dus geen onderdeel van de voorzieningen Algemene dienst.

(**) De voorzieningen grondexploitaties zijn op de balans gesaldeerd met de boekwaarde van de grondvoorraden (zie verderop). Door de contante-waarde berekening zijn kleine verschillen ontstaan die als voorziening op de balans zijn blijven staan. Voor nadere details zie de nota reserves en voorzieningen 2016. Conform de voorschriften van het BBV worden de grondexploitaties gediscoteerd met het meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie in de Eurozone (2%).

Toelichting op Voorzieningen Algemene dienst

Voorzieningen Onderhoud wegen, bruggen, gebouwen en openbare verlichting

Deze voorzieningen zijn ingesteld om de onderhoudskosten meerjarig te dekken. Bij ieder onderdeel is een meerjarig onderhoudsplan beschikbaar. Die onderhoudsplannen worden vijfjaarlijks herzien. De storting in de voorziening is gebaseerd op het meerjarige onderhoudsplan. De besteding in 2018 is op basis van het werkelijk uitgevoerde onderhoud en nagenoeg gelijk aan de begroting.

Voorziening Rioolbeheer

Deze voorziening en de Voorziening Onderhoud/beheer riolering zijn gebaseerd op het geactualiseerde GRP in 2016 en dient ter dekking van de investeringen in de riolering. De voorziening wordt gevoed met een deel van de inkomsten uit de rioolheffing en dient op lange termijn voldoende te zijn om onderhoud aan en investeringen in vervanging en renovatie van het rioolstelsel te dekken.

Voorziening Afvalstoffenheffing

Uitgangspunt is dat de afvalbeheerskosten (inclusief BTW en kwijtschelding) worden gedekt uit de afvalstoffenheffing. Deze voorziening is ingesteld ter egalisatie van de afvalstoffenheffing en het opvangen van schommelingen in lasten en baten.

Voorziening Inventaris gemeentelijke binnensportaccommodaties

De voorziening inventaris binnensportaccommodaties is ter egalisering van de kosten voor de aanschaf van sportmaterialen en -toestellen. In 2018 zijn de werkelijke lasten onttrokken.

Voorziening APPA

De voorziening APPA is ingesteld ter dekking van de pensioenverplichtingen van enkele oud-wethouders. Voor de overige oud-wethouders zijn andere pensioenregelingen getroffen (pensioenverzekeringen, pensioenen zijn afgekocht of de pensioenverplichtingen zijn in de lopende exploitatiebegroting gedekt). Bij de berekening van de voorziening is rekening gehouden met de volgende indicatoren:

- Berekeningsdatum 31-12-2018;

- GBM/GBV 2010-2015 met een leeftijdsterugstelling m/v 5/1 of v/m 3/3;
- Rekenrente 1,577% (ipv 1,648% vorig jaar).

Ook zijn er een aantal wethouders waarvoor een APPA-plan is afgesloten door de gemeente. Het verschil tussen het benodigde beleggingstegoed en het opgebouwde beleggingstegoed maakt eveneens onderdeel uit van de voorziening APPA.

Voorziening Wachtgeld wethouders

Onder deze voorziening vallen de frictiekosten door wachtgeld, op basis van de wachtgeldregeling zoals deze in de APPA is opgenomen. In verband met de verplichtingen per 31-12-2018 is er een onttrekking hierin gedaan van € 67.788.

Voorziening Eigen risico personeel

Deze voorziening is ter dekking van de personele lasten voor voormalig personeel. In 2018 is er een onttrekking hierin gedaan van € 832. Op dit moment is de voorziening 0.

Voorziening Dubieuze debiteuren (Algemene dienst en Sociale zaken)

De voorziening dubieuze debiteuren algemene dienst dient ter dekking van vorderingen van belastingdebiteuren en andere debiteuren. Er is in 2018 een totaalbedrag van € 223.306 voor dubieuze debiteuren afgeboekt. Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de benodigde stand van de voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken berekend. Beide voorzieningen zijn op de balans gesaldeerd met de post debiteuren.

Toelichting op Voorzieningen Grondexploitatie

Bij de jaarlijkse herberekening van de grondexploitaties is duidelijk geworden op welke grondexploitaties exploitatietekorten worden verwacht. De gemeente heeft (verlies)voorzieningen getroffen om deze verwachte exploitatietekorten op te vangen. Zie ook de paragraaf grondbeleid.

De voorzieningen grondexploitaties dienen ter dekking van het huidige tekort op de exploitaties.

Per saldo zijn de voorzieningen grondexploitaties in 2018 met € 1,1 miljoen afgenomen. De in 2016 gevormde nieuwe voorziening voor het risico Poort van Dronten, als uitvloeisel van de aangescherpte regelgeving BBV, kan voor een bedrag van € 1,2 miljoen vrijvallen. De volgende voorzieningen zijn (voor een deel)vrijgevallen:

- 127 Havenkade-HZ;
- 161 Poort van Dronten 1^e fase.

Vaste schulden (looptijd langer dan 1 jaar)

De vaste schulden van de gemeente bestaan uit onderhandse geldleningen en waarborgsommen. De onderhandse geldleningen zijn afgesloten bij de B.N.G. de stand van de onderhandse geldleningen per 31 december 2018 bedraagt € 21.778.148. Voor een specificatie van de onderhandse geldleningen verwijzen wij u naar de bijlage staat van geldleningen in het bijlageboek behorende bij deze jaarstukken. Er is totaal in 2018 € 968.183 aan rente betaald voor de onderhandse geldleningen. De rentepercentages voor de

onderhandse geldleningen fluctueren tussen de 3,46 en 5,13 procent. De stand van de waarborgsommen per 31 december 2018 bedraagt € 675.002.

Vlottende passiva

Vlottende schulden (looptijd korter dan 1 jaar)

De vlottende schulden van de gemeente bestaan uit kasgeldleningen, bank, giro en overige schulden (crediteuren). In onderstaande tabel is stand van de vlottende schuld aangegeven.

Vlottende schulden (looptijd korter dan 1 jaar)	Stand 31-12- 2018	Stand 31-12- 2017
Omschrijving		
Bank		
- BNG	0	0
Overige schulden:		
- Crediteuren algemene dienst	2.064.124	5.072.329
- Waarborgsommen	0	456.956
- Verschil op balans		55
Totaal	2.064.124	5.529.340

De waarborgsommen staan met ingang van 2018 onder de vaste schulden op de balans.

Overlopende passiva

De overlopende passiva van de gemeente bedraagt per 31 december 2018 € 7.069.192. Dit saldo bestaat uit:

- Transitoria te betalen € 4.002.401
- Nog af te dragen loonheffing gemeentepersoneel € 1.316.225
- Saldo tussenrekening Sociale Zaken € 1.015.033
- Parkmanagement Poort van Dronten € 372.161
- Saldo tussenrekening Belastingdienst/loonheffing € 252.182
- Enkele overige posten € 111.190

Vooruitontvangen rijks gelden

De vooruit ontvangen rijks gelden betreft het overschot van de rijks gelden die besteed moeten worden aan de uitvoering voor specifieke geoormerkte taken. Als de gemeente het ontvangen geld niet aan deze taken besteedt, moet het worden terugbetaald. Het saldo van vooruit ontvangen rijks gelden bedraagt € 343.353 per 31 december 2018. In de volgende tabel staat een overzicht van het verloop per regeling in het boekjaar.

Vooruitontvangen Rijksbijdragen 2018 (geoormerkt)	Saldo per 01-01-2018	Toevoegingen 2018	Onttrekkingen 2018	Saldo per 31-12-2018
Vooruitontvangen RMC-gelden	138.882	0	-75.839	63.042
Vooruitontvangen Verkeersmaatregelen (BDU-infra)	351.699	0	-318.744	32.954
Vooruitontvangen VVE (Onderwijs Achterstanden Beleid)	32.054	579.785	-590.981	20.858
Vooruitontvangen Halte-toegankelijkheid (BDU-Halte)	195.625	0	-49.760	145.865
Vooruitontvangen VSV-gelden	66.826	13.807	0	80.633
Totaal Vooruitontvangen Rijksbijdragen	785.085	593.593	-1.035.325	343.353

Toelichting

- RMC-gelden zijn voor de leerplicht-activiteiten. De mutaties en eindstand sluit aan op de bijbehorende accountantsverklaring 2018 (deze verantwoording loopt niet via onze SiSa verantwoording);
- BDU-infra en BDU-halte: BDU voor de provincie is met ingang van 2016 vervallen. Hiervoor in de plaats komt de ASF van de provincie. De BDU-regeling kent een overgangperiode van drie jaar met een separate verantwoording van de BDU-middelen via de SiSa-verantwoording. Vanaf 2016 worden er geen rijksinkomsten meer toegevoegd. De gesubsidieerde uitgaven 2018 voor infra (€ 318.744) en halte (€ 49.760) zijn onttrokken. Het restant zal in 2019 worden teruggevorderd.
- Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE): het verschil tussen de rijksbijdrage en de subsidiabele kosten (via peuterspeelzaalwerk) is hier weergegeven;
- Vooruitontvangen VSV-gelden: Regeling terugdringen voortijdige schoolverlaters (2017 t/m 2020). Subsidie wordt uiterlijk 2020 besteed. Voor 2017 zijn toegevoegd € 86.403 en onttrokken € 19.580.

Totaalbedrag opgenomen waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt

De stand van de gewaarborgde leningen van de gemeente bedraagt per 31 december 2018 afgerond € 237.860.637. De grootste garantstellingen betreffen Oost Flevoland Woondiensten (€ 222.034.924), afvalbedrijf HVC (€ 10.382.910) en Impact (€2.415.264), CAH Vilentum Hogeschool / STOAS (€ 1.679.895), Redepassage (€ 124.629), Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (€ 400.000). De gemeente staat voor 25% garant voor de leningen die Oost Flevoland Woondiensten vanaf 2001 is aangegaan via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW).

De gemeente heeft hier een achtervangfunctie. Dat wil zeggen dat de gemeente alleen het risico loopt een renteloze lening aan het Waarborgfonds te moeten verstrekken als OFW niet aan de verplichtingen voldoet en het vermogen van het WSW onvoldoende is om dat af te dekken. Dit risico wordt als erg klein ingeschat. Zie ook de risicoanalyse in de paragraaf weerstandsvermogen.

Naam rechtspersoon	Object van de garantstelling	Toelichting oorspr.bedrag	Totaal 01-01-2018	Totaal 31-12-2018	Nieuw 2019	Gemeentelijk aandeel in %
Stichting Impact	nieuwbouw locatie Dronten lening BNG	674.887	593.368	577.449	-	100
Stichting Impact	nieuwbouw locatie Dronten lening BNG	911.500	816.645	798.023	-	100
Stichting Impact	nieuwbouw locatie Dronten lening BNG	1.356.250	1.085.000	1.039.792	-	100
CAH Dronten	Nieuwbouw lening ABN Amro	3.200.000	1.786.555	1.679.895	-	100
Vereniging van Eigenaren Beheer Redepassage	Redepassage Dronten lening ING	1.800.000	121.000	87.220	-	100
Vereniging van Eigenaren Beheer Redepassage	Redepassage Dronten lening ING (in 2 leningdelen)		51.053	37.409	-	100
HVC Alkmaar	Middelen bedrijfsvoering (garantstelling als aandeelhouder)	11.030.000	10.016.533	10.382.910	-	100
Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	Garantstelling gelden derden beheer (eis DNB)	400.000	400.000	400.000	-	100
Waarborgfonds Sociale Woningbouw	Indirecte garantstelling (achtervangfunctie gemeente)	279.518.000	233.837.690	222.034.924	-	25
Totaal		298.890.637	248.707.844	237.037.622	-	

Niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt. Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening gebeurtenissen voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Er is door het ministerie van BZK een Maartcirculaire 2018 uitgebracht die meerjarig positieve financiële consequenties met zich meebrengt. Echter voor het boekjaar 2018 is de verwachting dat er een negatieve afrekening van € 700.000 zal komen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat landelijk het plafond van het BTW-compensatiefonds is bereikt en er geen ruimte meer is voor compensatie.

Tenslotte bestaat er nog een belangrijk doorlopend inkoopcontract. Met een leverancier van softwarelicenties is in het verleden een raamovereenkomst gesloten die ieder jaar stilzwijgend wordt verlengd. De contractwaarde per jaar is ongeveer € 400.000. De totale contractwaarde bedraagt over de geschatte resterende looptijd (inclusief het jaar 2018) tot en met 2021 ongeveer € 1.600.000.

5.4 Overzicht van baten en lasten in de rekening

Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Voor een nadere specificatie van het gerealiseerde, nog te bestemmen resultaat van € 9,5 miljoen wordt verwezen naar de analyse van de gerealiseerde baten en lasten per programma in het [jaarverslag](#). In het raadsvoorstel ter vaststelling van de Jaarstukken 2018 wordt aan een voorstel voor bestemming van het resultaat 2018 gedaan.

Lasten en Baten		Rekening	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
(x € 1.000)		2017	2018	2018	2018	2018
Lasten						
0	Algemeen bestuur	-4.947	-4.746	-5.265	-5.338	-73
1	Openbare orde en veiligheid	-2.592	-2.759	-2.825	-3.000	-175
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-6.625	-10.570	-8.251	-8.059	192
3	Economische zaken	-1.294	-4.449	-2.262	-2.481	-219
4	Onderwijs	-6.305	-5.083	-5.107	-5.022	85
5	Cultuur en recreatie	-14.684	-14.345	-15.191	-14.556	635
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	-41.455	-39.985	-43.547	-42.888	659
7	Volksgezondheid en milieu	-8.227	-8.065	-8.779	-9.415	-636
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-4.694	-2.253	-4.004	-4.230	-226
Subtotaal Lasten		-90.823	-92.255	-95.231	-94.989	242
Baten						
0	Algemeen bestuur	1.307	783	840	1.060	220
1	Openbare orde en veiligheid	173	127	195	201	6
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	1.770	2.810	245	392	147
3	Economische zaken	147	3.303	948	3.068	2.120
4	Onderwijs	1.325	809	911	967	56
5	Cultuur en recreatie	2.526	2.371	2.371	2.493	122
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	12.692	10.646	12.307	12.334	27
7	Volksgezondheid en milieu	7.913	7.548	8.382	9.163	781
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	24.016	1.197	2.830	8.211	5.381
Subtotaal Baten		51.869	29.594	29.029	37.889	8.860
Subtotaal baten en lasten excl. algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting en mutaties reserves		-38.954	-62.661	-66.202	-57.100	9.102
Lasten Algemene dekkingsmiddelen						
Bespaarde rente		-	-237	-231	-186	45
Dividenden		-56	-	-	-	-

Financieringsfunctie	-	-2.886	-2.886	1.610	4.496
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-	-	-	-	-
Overige Algemene dekkingsmiddelen	-278	-14	-14	625	639
Subtotaal Lasten	-334	-3.137	-3.131	2.049	5.180
Baten Algemene dekkingsmiddelen					
Algemene uitkeringen	54.306	55.378	56.931	57.345	414
Dividenden	724	-	-	-	-
Financieringsfunctie	-	6.397	6.397	712	-5.685
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	11.354	11.756	11.694	11.873	179
Overige Algemene dekkingsmiddelen	3.347	101	101	279	178
Subtotaal Baten	69.731	73.632	75.123	70.209	-4.914
Saldo baten en lasten Algemene dekkingsmiddelen	69.397	70.495	71.992	72.258	266
0.4 Overhead(Lasten)	-13.355	-14.409	-14.690	-13.347	1.343
0.4 Overhead(Baten)	735	620	575	285	-290
Saldo overhead	-12.620	-13.789	-14.115	-13.062	1.053
0.8 Onvoorziene uitgaven	-	-142	-5	-	5
0.9 Vennootschapsbelasting	-488	-	-	-257	-257
Totale lasten exclusief reserves	-105.009	-109.944	-113.059	-106.543	6.516
Totale baten exclusief reserves	122.335	103.848	104.727	108.383	3.656
Totaalsaldo van baten en lasten (voor mutaties reserves)	17.326	-6.096	-8.332	1.840	10.172
0.10 Toevoegingen aan reserves	-6.559	-599	-22.134	-22.674	-540
0.10 Onttrekkingen uit reserves	10.296	4.841	29.635	30.369	734
0.10 Saldo reserves	3.737	4.242	7.500	7.695	195
Het geraamde c.q. gerealiseerde respectievelijk geanalyseerde resultaat (na mutaties reserves)	21.065	-1.855	-832	9.535	10.367

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Overzicht van incidentele baten en lasten 2018

Om te bepalen of sprake is van structureel en reëel evenwicht, dient inzichtelijk gemaakt te worden welke incidentele baten en lasten de realisatie bevat per programma (artikelen 19c en 23b BBV). De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief.

De in de tabel opgenomen bedragen bevatten eveneens de incidentele mutaties reserves, zowel de toevoegingen als onttrekkingen. Echter de bestemmingsreserve dekking kapitaallasten is hierop een uitzondering. De looptijd van de ingestelde reserve is gelijk aan de afschrijvingstermijn van de geactiveerde investering. Hierdoor hebben zowel de kapitaallasten als de onttrekking aan deze reserve geen invloed op het structurele begrotingssaldo.

Incidentele baten en lasten Jaarstukken 2018 (bedragen x 1.000)	Begroting 2018	Realisatie 2018
Programma 0		
Doorontwikkeling kanaal www.dronten.nl	-30	-30
Implementatie informele aanpak	-30	-30
Applicatie contract- en leveranciersmanagement	-20	-20
Verkiezingsactiviteiten griffie	-10	-16
Operatie BRP	-50	-50
Vervanging vaste telefoontoestellen door mobiel (€ 45.000, 3 jaar afschrijving)	-16	-16
Beveiligingsmaatregelen gemeentehuis	-39	-39
Frictiebudget personeel	-300	300
Onderzoek naar realisatie het Nieuwe Werken	-25	-25
IBP 2017-2021 projecten, incidentele kosten	-248	-248
Intranet incidenteel	-35	-35
Algemene adviezen	-60	-60
Personele ontwikkelingen	-203	-203
Overhead extra personeel jeugd 2,78 Fte toegang Jeugdhulp 2018	-56	-56
Overhead extra personeel jeugd 2,0 Fte Jeugd via reserve SD	-40	-40
Dekking uit begroting Jeugd voor overhead personeel	96	96
Cofinanciering Leader	-150	0
Regiefunctionaris verbonden partijen	-40	-40
Versterking HR-advies	-48	-48
Kanaalregisseur internet KCC	-51	-51
Algemene uitkeringen	-67	-67
Overheveling Zaakgericht werken 2016 naar 2018	-130	0
Overheveling frictiebudget bezuinigingen 2016 naar 2018	-30	-30
Bouwstenen modernisering democratie	-50	-5
Aanvulling budget verkiezingen (incl. informatieronde + formatieronde)	-30	-30
Referendum (effect Meicirculaire)	-14	-6
ICT-kosten agv organisatieaanpassing	-92	-92
Huisvesting Gemeentehuis	-70	-61
Dronten op Koers	-155	-27
DigiD en Mijnoverheid (effect Meicirculaire)	9	-16
Handelsregister (effect Meicirculaire)	2	-4
Vrijval inhuurkosten Netwerkplatform 2018	80	0
Vrijval overhead Netwerkplatform 2018	15	0
Minder bijdrage van gemeente Kampen Netwerkplatform 2018	-57	-57
Budgetoverhevelingen 2017-2018 (besluitvorming Jaarstukken 2017)	-190	-190
Afscheid burgemeester	-34	-30
Opstellen collegeprogramma 2018-2022	-24	-2
Hogere kosten accountantscontrole Jaarstukken 2018-2021	-10	-10
Septemercirculaire 2018: leesloeps verkiezingen	-1	0
Rijksbijdrage gemeenteraadsverkiezingen 2018: centraal tellen en referendum	-30	-39
Asbestsanering schoolgebouw aan de Educalaan 6	-133	-188
Aanbesteding telefonie 2019-2021	-8	-1
Bijstellen directe personeelslasten aan voorbereidingskosten grondexploitaties	64	64
WIFI Raadzaal	-5	-4
Budgettaire effecten Septemercirculaire 2018	33	33
Uitkering Fonds Tekort Gemeenten Decemercirculaire 2018	1.018	1.018
Diverse budgetoverhevelingen 2018-2019 (Slotrapportage 2018.)	1.006	0
Budgetoverhevelingen 2017-2018 (besluitvorming Slotrapportage 2017)	-610	-610
Implementatie DLO van 2018 naar 2017	18	0
11 extra parkeerplaatsen bij de gemeentewerf	-30	-30
1,55 fte MDF SMW naar personeel taakveld overhead	-21	-21
Project Meerpaalplein 3D	-15	-15
Eenmalige verhoging representatiebudget	-15	-15

Incidentele baten en lasten Jaarstukken 2018 (bedragen x 1.000)	Begroting 2018	Realisatie 2018
The Battle	-1	-1
Concert koninklijke Luchtmacht	-4	-4
Open dag gemeente	-13	-13
Onttrekking uit Algemene Reserve	0	3.411
Programma 1		
Aanpak criminaliteit	-19	-19
Vrijval Voorziening Algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen	10	10
Budgetoverheveling 2017-2018 onderuitputting	13	0
Bommenregeling Hoekwantweg Biddinghuizen	58	58
budgetoverheveling van 2017 naar trainingsdatum 2018 Diamant	-50	-50
Veiligheidsmonitor	10	10
Programma 2		
Fietspad passage Dronten	-38	-38
Afwaarderen 2de deel Morinel	-57	0
Solarbanken incl. WiFi	-11	-11
Budgetoverheveling Ral en Pierland naar 2018	-110	-110
Bijdrage N23 (inc. correctie Slotrapportage)	-1.600	-1.600
Versteving wegbermen	-151	-151
Revitalisering Spelwijk	-50	0
Handboek Kabels en leidingen	-5	-5
Nadeelcompensatieregeling met netbeheerders voor handboek	5	5
Budgetoverhevelingen 2017-2018 (besluitvorming Jaarstukken 2017)	-5	-5
Actualisatie marktconform budget gladheidsbestrijding seizoen 2018-2019	-67	-67
Bijstellen directe personeelslasten Verkeer en vervoer	-669	-669
Rentevergoeding aan provincie Flevoland voor eerder realiseren Passage Dronten	-50	-50
Budgetoverheveling 2018-2019 Revitalisering Spelwijk (Slotrapportage 2018.)	50	0
Overdragen damwandconstructie Ankerplaats aan Waterschap Zuiderzeeland	-46	-46
Budgetoverheveling 2017-2018 Projecten openbare verlichting	-298	-298
Dekking voorziening openbare verlichting	298	298
Programma 3		
Doorontwikkeling Wi-Fi centrum Dronten	-5	-5
Werkbudget SEA	-75	-42
Sociaal economische visiemaatregelen	-275	0
Gebiedsagenda	-100	-100
Budgetoverheveling Pleisterplaatsen naar 2018	-80	-80
Actieplan Centrum Dronten	-30	-30
Budgetoverhevelingen 2017-2018 (besluitvorming Jaarstukken 2017)	-328	-328
Budgetoverheveling Sociaal economische visie onderdeel account-acquisitieplan 2017-2018	-150	-41
Herijken voorziening voor Poort van Dronten	0	1.163
Tussentijdse winstneming bedrijventerrein (POC-methode)	0	686
Programma 4		
Vorbereiding nieuwbouw praktijkschool	-5	-5
Budgetoverheveling 2018-2019 Volwasseneducatie (Slotrapportage 2018.)	8	8
Budgetoverheveling 2017-2018 Aanbod alle peuters (Slotrapportage 2017)	-74	-74
Programma 5		
Pioniersbarak (van 2016 naar 2017)	-70	0
Subsidie 100 jaar Zuiderzeewet	-15	-15
Afrondingskosten Meerpaalplein	-6	-16
Budgetoverheveling Pioniersbarak van 2017 naar 2018	-70	-70
Zwembad overboord (apart raadsvoorstel na Slotrapportage 2016)	-80	-80
Overheveling buurtsportcoaches van 2016 naar 2018	-90	-90
Buurtsportcoaches (effecten Decemercirculaire 2017)	-176	-176
Motie fietsknooppuntennetwerk (Voortgangsrapportage 2017)	-15	-3
Budgetoverhevelingen 2017-2018 (besluitvorming Jaarstukken 2017)	-547	-462

Incidentele baten en lasten Jaarstukken 2018 (bedragen x 1.000)	Begroting 2018	Realisatie 2018
Verlening activiteitsubsidie 2018 Stichting projecten Torenbosje	-10	-10
Bijdrage aan stichting MFG2 Biddinghuizen	-84	-84
Diverse budgetoverhevelingen 2018-2019 (Slotrapportage 2018.)	169	0
Koersnotitie stranden	-50	-50
Huisvesting biljart	-15	-15
Barbecue college	-10	-10
Amendement culturele activiteiten Meerpaalplein	-25	-25
Programma 6		
Tekort Jeugd	-1.481	-1.481
Capaciteit beleid en bedrijfsvoering	-419	-419
Versterking alg. voorzieningen Wmo	-385	-385
Versterking alg. voorzieningen Wmo dekking uit stelpost Wmo	385	385
Front- en backoffice Wmo, Jeugd en P-wet	-280	-280
Front- en backoffice Wmo, Jeugd en P-wet dekking uit stelpost Wmo	139	139
Front- en backoffice Wmo, Jeugd en P-wet dekking uit pos. taakstelling Wmo	142	142
ZLF	-90	-90
Vluchtelingenwerk	-20	-20
Uitstel bezuiniging peuterspeelzaal	-30	-30
Begeleiding statushouders tlv BR knelpunten inburgering	20	20
BGN 2017-4 Tekort WSW Impact 2017 en 2018	-340	-340
Riolering kinderdagverblijf Buitengoed	-10	-10
Niet te realiseren synergievoordeel Netwerkplatform	-70	-70
Re-integratie (effecten Meicirculaire)	0	0
Jeugdhulp op basis van scenario 2 (rapport Berenschot)	-1.155	-1.155
Wmo nieuw en HHO (effecten Meicirculaire)	-194	-194
Storting in reserve vanuit aanpassing Participatiewet inkomensdeel	-15	-15
Budgetoverhevelingen 2017-2018 (besluitvorming Jaarstukken 2017)	-1.613	-1.613
Correctie Wmo/Jeugd	-195	-195
Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz)	-82	-82
Participatiewet BUIG-uitkering 2018	433	433
Septemercirculaire 2018: bonus beschut werken	-12	-12
Veranderplan Impact 2018-2021	-66	-66
Septemercirculaire 2018: Participatiewet re-integratie	-13	-13
Septemercirculaire 2018: Wmo HHO	-7	-7
Diverse budgetoverhevelingen 2018-2019 (Slotrapportage 2018.)	1792	0
Budgetoverheveling 2017-2018 versterking voorveld 2017	-230	230
Budgetoverheveling 2017-2018 armoedebeleidsplan vrijwilligersinitiatief	-87	-87
Minima Slotrapportage 2017	-159	-159
Budgetoverheveling 2017-2018 uitbestede werkzaamheden WSW	-8	-8
Budgetoverheveling 2017-2018 restant HHT	-94	-94
Amendement Cashflow	-16	-16
Bijdrage veranderplan Impact	-66	-66
Programma 7		
Bijdrage programmabureau Wind Flevoland	-90	-90
Mitigatievoorstel OFGV via tweejarig ingroeimodel	69	69
Terugbetaling jaarrekeningresultaten OFGV	21	21
Energie-audit 11 bedrijven in Dronten door OFGV	-11	-11
Bijstelling baten begraafplaatsrechten	55	55
Budgetoverheveling 2017-2018 (besluitvorming Jaarstukken 2017)	-102	-102
Budgetoverheveling 2018-2019 Gezond in de stad (Slotrapportage 2018.)	72	0
Programma 8		
Wooncampagne/ Marketing wonen	-75	-75
GEO-visie Plan-informatie	-25	-25
GEO-visie RSGB	-25	-25

Incidentele baten en lasten Jaarstukken 2018 (bedragen x 1.000)	Begroting 2018	Realisatie 2018
Omgevingswet	-30	-30
Woonvisie	-30	-30
Amendement onderzoek mogelijke gefaseerde ontwikkeling Spelwijk	-50	0
Motie landschappelijke inpassing fruitteeltgebieden	-14	-9
Huisvestingsvisie studenten en arbeidsmigranten	-70	-46
Budgetoverhevelingen 2017-2018 (besluitvorming Jaarstukken 2017)	-99	-99
Welstandstoezicht	-20	-20
Omgevingsvergunningen	-200	-200
Bijstellen directe personeelslasten aan voorbereidingskosten grondexploitaties	194	194
Diverse budgetoverhevelingen 2018-2019 (Slotrapportage 2018.)	170	0
Klimaatbeleidsplan	-125	-125
Herijken voorzieningen woningbouwcomplexen	0	271
Afwikkeling complex Heuvelpark De Helling	0	1.877
Tussentijdse winstnemering woningbouw (POC-methode)	0	2.462
Totaal van de incidentele baten en lasten per programma	-10.550	-1.841

Dekking uit reserves	Begroting 2018	Realisatie 2018
Programma 0		
Bestemmingsreserve BTW compensatiefonds	55	55
Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering	122	92
Bestemmingsreserve eigen risicodragerschap WGZ en ZW	0	-151
Bestemmingsreserve Asbestsanering gem. gebouwen	132	188
Bestemmingsreserve Precariobelasting 2018-2025	0	-100
Algemene Reserve	0	3.411
Programma 2		
Bestemmingsreserve N23	1.600	1.638
Bestemmingsreserve zware beschoeiingen Ral en Pierland	89	0
Programma 4		
Bestemmingsreserve Accommodatiebeleid	-405	-405
Programma 5		
Bestemmingsreserve MFG2 Biddinghuizen	64	64
Bestemmingsreserve Sportbeleid 2018-2021	-500	-500
Bestemmingsreserve Speelruimteplan	0	-122
Bestemmingsreserve Kunstaankopen openbare ruimte	-10	-10
Programma 6		
Bestemmingsreserve Sociaal domein	2.390	2.390
Bestemmingsreserve knelpunten Inburgering	20	5
Bestemmingsreserve inkomensdeel	-15	0
Programma 7		
Bestemmingsreserve Inrichting Dierenweide	0	2
Programma 8		
Bestemmingsreserve Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling	0	-18
Bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen	0	-278
Bestemmingsreserve Duurzaamheidsprojecten	-14	-11
Bestemmingsreserve Niet afgesloten exploitaties (POC)	0	779
Totaal van de incidentele mutaties in reserves 2018	3.528	7.029
Incidentele last na onttrekkingen reserves 2018	-7.022	5.188

Overzicht van structurele reserves

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten. Hieronder volgt een overzicht van de structurele reserves van de gemeente.

Overzicht Structurele Bestemmingsreserves									
Naam reserve	Saldo per 1-1-2018	Toevoe- gingen 2018	Onttrek- kingen 2018	Saldo per 31-12- 2018	Mutaties 2019	Mutaties 2020	Mutaties 2021	Mutaties 2022	Saldo per 31-12- 2022
Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw	8.644.010	0	-523.929	8.120.081	-535.411	-535.411	-535.411	-535.411	5.978.437
Bestemmingsreserve kapitaallasten scholencomplex Dronten - West	66.909	0	-5.691	61.218	-5.691	-5.691	-5.691	-5.691	38.454
Bestemmingsreserve uitbreiding investeringen 1999-2005 excl. Meerpaal	1.811.130	0	-118.767	1.692.363	-116.084	-116.084	-116.084	-116.084	1.228.027
Bestemmingsreserve de Reest	559.222	0	-16.519	542.703	-16.519	-16.519	-16.519	-16.519	476.627
Bestemmingsreserve kapitaallasten Nieuwbouw Overboord	1.712.000	0	0	1.712.000	-494.532	-148.762	-138.659	-138.659	791.388
Totaal Structurele Bestemmingsreserves	12.793.271	0	-664.906	12.128.365	-1.168.237	-822.467	-812.364	-812.364	8.512.933

5.5 WNT-verantwoording 2018 Gemeente Dronten

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op gemeente Dronten van toepassing zijnde regelgeving: art. 1.2.1.c gemeenten.

Het doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi) publieke sector. In de WNT worden inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak, genormeerd en openbaar gemaakt. Jaarlijks worden de bezoldigingsnormen in een ministeriële regeling vastgesteld.

WNT-register

Het WNT-register bevat instellingen die onder de Wet normering topinkomens (WNT) vallen.

In het WNT-register staan de rechtspersonen die onder de WNT vallen, waaronder de gemeente Dronten. De volgende grondslag/ status is gepubliceerd:

- [WNT-register](#).

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor gemeente Dronten is € 189.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt een specifieke normering voor de eerste twaalf kalendermaanden, waarin de functie werd vervuld. Deze normering bestaat uit twee onderdelen:

1. een maximum uurtarief;
2. een individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum gebaseerd op het aantal kalendermaanden waarin is gewerkt.

Vanaf de 13^e maand waarin de functie wordt vervuld, geldt de reguliere normering zoals die geldt voor leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	T. van Lenthe	D. Petrusma	L. van den Brink	R. Kool
Functiegegevens	Gemeente- secretaris	Griffier	Griffier (vervangend)	Gemeente- secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/05 – 31/12	01/01 – 31/12	01/09 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	0,92	
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	74.244	84.546	23.535	
Beloningen betaalbaar op termijn	11.922	13.599	4.272	4.272
Subtotaal	86.166	98.145	27.807	27.807
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	126.863	189.000	57.909	57.909
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging 2018	86.166	98.145	27.807	27.807
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017				
Aanvang en einde functievervulling in 2017	N.v.t.	01/01/17 – 31/12/17	N.v.t.	01/01/17- 06/03/17

Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.	1,0	N.v.t.	1,00
Dienstbetrekking?	N.v.t.	ja	N.v.t.	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		81.446		21.884
Beloningen betaalbaar op termijn		12.618		2.966
Subtotaal		94.064		24.850
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000	181.000	181.000	32.233
Totale bezoldiging 2017		94.064		24.850

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 tot en met 12

--

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

bedragen x € 1		D.G.C. van der Spek	
Functiegegevens		(interim) gemeentesecretaris	
Kalenderjaar	2018	2017	
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01-28/02	01/03-31/12	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	2	10	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 182	€ 176	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 38.200	€ 221.000	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 259.200		
Bezoldiging			
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 36.720	€ 181.643	
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 218.363		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.		
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€ 218.363		
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bij de samenstelling van de in deze paragraaf opgenomen verantwoording uit hoofde van de WNT is de website van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ([Wet normering topinkomens](#)) als uitgangspunt gehanteerd.

5.6 Single Information Single Audit (SiSa)

Deze bijlage wordt sinds 2006 verplicht opgenomen in de jaarrekening, op basis van de gelijknamige Algemene Maatregel van Bestuur. Hierin wordt verantwoording afgelegd over de besteding van door het Rijk verstrekte specifieke uitkeringen. Voorheen werd daarover per uitkering afzonderlijk verantwoording afgelegd. Met het opnemen van deze bijlage in de jaarstukken wordt beoogd de verantwoording te vereenvoudigen, doordat een afzonderlijke controleverklaring achterwege kan blijven; deze wordt opgenomen in de accountantsverklaring over de jaarrekening.

De specifieke uitkeringen waarvoor in dit overzicht in 2018 verantwoording wordt afgelegd zijn:

- OCW D9 - Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB);
- IenW E27B - Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden;
- SZW G2 - Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2018;
- SZW G3 - Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (excl. levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2018.

Voor de wijze waarop de SiSa-informatie in het jaarverslag moet worden opgenomen, heeft het Rijk een format en indicatoren vastgesteld. Op de volgende pagina's treft u dit overzicht aan.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019

OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2018 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstanden beleid 2011-2018	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04</i>	
			€ 571.651	€ 0	€ 19.330	€ 32.054	
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	<i>Aard controle n.v.t Indicatornummer: D9 / 05</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Eindverantwoording Ja/Nee
			<i>Aard controle n.v.t Indicatornummer: D9 / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 06</i>	<i>Aard controle n.v.t Indicatornummer: D9 / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 09</i>
		1					Ja

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019

lenW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen	
		Provinciale beschikking en/of verordening				Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	
		Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen						
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05	
			1 2007097 - Directe uitkering	€ 318.744	€ 0			
			2 2007101 - Rente	€ 0	€ 0			
			3 2345968 - Directe uitkering	€ 49.760	€ 0			
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee	
				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10	
			1 2007097 - Directe uitkering	€ 381.739	€ 0		Ja	
			2 2007101 - Rente	€ 0	€ 0		Ja	
			3 2345968 - Directe uitkering	€ 49.760	€ 0	Voorheen beschikking Halteplan 2007099	Ja	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2018 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 8.360.550	€ 171.869	€ 434.542	€ 2.512	€ 148.173	€ 90
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2018 Besluit	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12
			€ 171.767	€ 3.940	€ 0	€ 314.638	€ 0	Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2018 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 172.982	€ 98.000	€ 19.410	€ 96.096	€ 142.824	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Ja			

6 Bijlagen

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Overzicht baten en lasten per taakveld (x € 1.000)		Rekening 2017	Primitieve Begroting 2018	Begroting na wijzigingen 2018	Rekening 2018	Vershil 2018
Lasten:						
0.1	Bestuur	-2.448	-2.047	-2.274	-2.397	-123
0.10	Mutaties reserves	-6.559	-599	-22.134	-22.674	-540
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-22.714	1.855	832	-9.535	-10.367
0.2	Burgerzaken	-1.502	-1.709	-1.804	-1.894	-90
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-165	-530	-680	-511	169
0.4	Overhead	-13.355	-14.409	-14.690	-13.347	1.343
0.5	Treasury	-346	-3.138	-3.132	2.048	5.180
0.61	OZB woningen	-491	-	-	-	-
0.62	OZB niet-woningen	-	-478	-527	-536	-10
0.63	Parkeerbelasting	-	-	-	-	-
0.64	Belastingen Overig	-	-	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	-331	-124	13	-	-13
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-488	-	-	-257	-257
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.857	-1.828	-1.866	-1.822	43
1.2	Openbare orde en veiligheid	-735	-931	-958	-1.176	-218
2.1	Verkeer en vervoer	-6.392	-10.343	-8.035	-7.839	196
2.2	Parkeren	-82	-37	-37	-35	2
2.4	Economische havens en waterwegen	-154	-191	-181	-185	-4
3.1	Economische ontwikkeling	-28	-	-1.330	-999	332
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.267	-4.428	-818	-1.363	-545
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-21	-114	-119	-5
3.4	Economische promotie	-	-	-	-	-
4.1	Openbaar basisonderwijs	-817	-714	-714	-687	27
4.2	Onderwijshuisvesting	-2.579	-1.931	-1.936	-2.083	-146
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-2.908	-2.439	-2.458	-2.251	207
5.1	Sportbeleid en activering	-342	-264	-418	-428	-10
5.2	Sportaccommodaties	-3.152	-3.039	-3.159	-3.121	38
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-266	-297	-321	-258	63

Overzicht baten en lasten per taakveld		Rekening	Primitieve Begroting	Begroting na wijzigingen	Rekening	Verschil
5.4	Musea	-89	-70	-	-	-
5.5	Cultureel erfgoed	-	-	-16	-108	-92
5.6	Media	-1.531	-1.534	-1.534	-1.560	-26
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-9.304	-9.139	-9.741	-9.082	659
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.723	-2.702	-3.587	-3.583	4
6.2	Wijkteams	-3.806	-4.011	-3.926	-3.833	93
6.3	Inkomensregelingen	-14.654	-12.893	-13.329	-13.426	-97
6.4	Begeleide participatie	-3.425	-1.892	-2.016	-1.790	226
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-1.745	-1.923	-1.798	125
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-5.793	-879	-879	-865	14
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-1.116	-5.941	-5.805	-5.401	404
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-9.879	-8.785	-10.518	-10.654	-136
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-100	-495	-423	72
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-1.063	-1.036	-1.069	-1.113	-43
7.1	Volksgezondheid	-878	-825	-855	-850	4
7.2	Riolering	-1.945	-2.113	-2.093	-2.104	-11
7.3	Afval	-3.792	-3.589	-3.663	-4.297	-634
7.4	Milieubeheer	-1.249	-1.185	-1.806	-1.805	1
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-363	-353	-361	-359	2
8.1	Ruimtelijke ordening	-844	-916	-869	-663	206
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-2.458	-7	-1.534	-1.988	-454
8.3	Wonen en bouwen	-1.392	-1.331	-1.602	-1.581	21
Totaal lasten		-134.281	-108.688	-134.360	-138.753	-4.393
Baten:						
0.1	Bestuur	-	-	-	68	68
0.10	Mutaties reserves	10.296	4.841	29.635	30.369	734
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.649	-	-	-	-
0.2	Burgerzaken	788	709	709	739	30
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	215	-	57	226	169
0.4	Overhead	735	620	575	285	-290
0.5	Treasury	4.076	6.498	6.498	991	-5.507
0.61	OZB woningen	7.764	7.706	5.308	5.460	151
0.62	OZB niet-woningen	1.245	1.491	3.888	3.703	-186
0.63	Parkeerbelasting	22	8	8	31	23
0.64	Belastingen Overig	1.388	1.390	1.380	1.431	51

Overzicht baten en lasten per taakveld	Rekening	Primitieve Begroting	Begroting na wijzigingen	Rekening	Verschil
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	54.306	55.377	56.929	57.344	415
0.8 Overige baten en lasten	223	16	16	-	-16
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	126	102	154	155	1
1.2 Openbare orde en veiligheid	47	25	41	46	5
2.1 Verkeer en vervoer	1.762	2.810	245	381	137
2.2 Parkeren	8	2	2	11	9
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-	-
3.1 Economische ontwikkeling	31	-	-	40	40
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	93	3.243	893	2.980	2.087
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	23	60	55	48	-6
3.4 Economische promotie	1.010	1.219	1.167	1.276	109
4.1 Openbaar basisonderwijs	80	77	77	98	22
4.2 Onderwijshuisvesting	16	6	6	13	7
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.228	726	828	857	30
5.1 Sportbeleid en activering	-	-	-	-	-
5.2 Sportaccommodaties	1.469	1.528	1.528	1.594	66
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	7	-	-	-	-
5.4 Musea	-	-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-	-	-
5.6 Media	40	38	38	38	-
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.009	806	806	860	55
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	283	70	70	170	100
6.2 Wijkteams	74	-	56	56	-
6.3 Inkomensregelingen	11.510	9.911	10.715	10.806	91
6.4 Begeleide participatie	102	-	-	-	-
6.5 Arbeidsparticipatie	-	-	-	71	71
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	222	6	6	-	-6
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	500	660	660	430	-231
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	2	-	-	-	-
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-	-	801	801	-
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-	-
7.1 Volksgezondheid	-	-	-	-	-
7.2 Riolering	2.409	2.552	2.552	2.673	120
7.3 Afval	4.879	4.672	4.751	5.488	738

Overzicht baten en lasten per taakveld		Rekening	Primitieve Begroting	Begroting na wijzigingen	Rekening	Verschil
7.4	Milieubeheer	242	4	704	656	-48
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	384	320	375	347	-28
8.1	Ruimtelijke ordening	209	4	4	303	299
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	22.400	46	1.534	6.144	4.610
8.3	Wonen en bouwen	1.408	1.146	1.291	1.764	473
Totaal baten		134.281	108.688	134.360	138.753	4.393

Financiële positie/structureel evenwicht

FINANCIËLE POSITIE		Werkelijk	Begroting na wijziging	Werkelijk
STRUCTUREEL EVENWICHT		2017	2018	2018
TOTAAL				
totaal baten	abs	122.335	104.727	108.383
totaal lasten	abs	-105.008	-113.059	-106.543
resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	abs	17.327	-8.332	1.840
onttrekking reserves (baten)	abs	10.296	29.635	30.369
dotatie reserves (lasten)	abs	-6.559	-22.134	-22.674
resultaat reserves	abs	3.737	7.501	7.695
totaal baten (na reserves)	abs	132.631	134.362	138.752
totaal lasten (na reserves)	abs	-111.567	-135.193	-129.217
totaal resultaat (na mutatie reserves)	abs	21.064	-831	9.535
INCIDENTEEL				
totaal baten	abs	22.962	6.452	13.458
totaal lasten	abs	-10.509	-16.265	-15.299
incidenteel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	abs	12.453	-9.813	-1.841
onttrekking uit incidenteel reserves (baten)	abs	2.811	3.999	8.624
dotatie aan incidenteel reserves (lasten)	abs	-469	-535	-1.595
incidenteel resultaat reserves	abs	2.342	3.464	7.029
totaal baten (na reserves)	abs	22.493	5.917	11.863
totaal lasten (na reserves)	abs	-7.698	-12.266	-6.675
totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)	abs	14.795	-6.349	5.188
STRUCTUREEL				
totaal baten	abs	99.373	98.275	94.925
totaal lasten	abs	-94.499	-96.794	-91.244
structureel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	abs	4.874	1.481	3.681
onttrekking reserves (baten)	abs	7.485	25.636	21.745
dotatie reserves (lasten)	abs	-6.090	-21.599	-21.079
structureel resultaat reserves	abs	1.395	4.037	666
totaal baten (na reserves)	abs	93.283	76.676	73.846
totaal lasten (na reserves)	abs	-87.014	-71.158	-69.499
totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)	abs	6.269	5.518	4.347
Structurele exploitatieruimte (BBV)		%	2,0	2,6
				2,5

Budgetoverhevelingen

Budgetoverhevelingen bij Jaarstukken 2018

+ = voordeel, - = nadeel

Omschrijving programma 0	Bedrag	Categorie	Portefuillehouder
Budgetoverheveling aanbesteden van bouwdoossiers	10.000	MP	A. van Amerongen
Budgetoverheveling Zaakgericht werken	10.000	MP	P. van Bergen
Budgetoverheveling onderzoeksbudget Rekenkamer	29.800	V	Griffie
Totaal Programma 0	49.800		
Omschrijving programma 1	Bedrag	Categorie	Portefuillehouder
Geen overhevelingen			
Totaal Programma 1 (geen overhevelingen)	0		
Omschrijving programma 2	Bedrag	Categorie	Portefuillehouder
Budgetoverheveling afwaarderen De Morinel	57.000	V	I.A. Korting
Totaal Programma 2	57.000		
Omschrijving programma 3	Bedrag	Categorie	Portefuillehouder
Budgetoverheveling internet Buitengebied	60.000	MP	A. van Amerongen
Budgetoverheveling acquisitieur	108.000	V	A. van Amerongen
Budgetoverheveling economische ontwikkeling Oostkant	29.000	MP	I.A. Korting
Budgetoverheveling gebiedsagenda	59.000	V	I.A. Bakker
Budgetoverheveling Green Campus-Wijland	25.000	V	A. van Amerongen
Budgetoverheveling Vitale Centra	30.000	V	I.A. Korting
Budgetoverheveling Marketingplan Agrofood	30.000	V	I.A. Korting
Budgetoverheveling Floriade	25.000	V	I.A. Korting
Totaal Programma 3	366.000		
Omschrijving programma 4	Bedrag	Categorie	Portefuillehouder
Geen overhevelingen			
Totaal Programma 4 (geen overhevelingen)	0		
Omschrijving programma 5	Bedrag	Categorie	Portefuillehouder
Budgetoverheveling Maatschappelijk Fonds	-4.692	V	A. van Amerongen
Budgetoverheveling ontwikkelingsplannen recreatie en toerisme	10.000	V	I.A. Korting
Budgetoverheveling zwembad Overboord	173.000	MP	A. van Amerongen
Budgetoverheveling voorzieningenniveau Swifterbant	400.000	V	P. van Bergen
Totaal Programma 5	578.308		
Omschrijving programma 6	Bedrag	Categorie	Portefuillehouder
Budgetoverheveling Algemene voorziening jeugd	-12.872	V	P. van Bergen
Budgetoverheveling doorlopende externe ondersteuning bij strategie en themaplannen Sociaal domein en onderzoeken cliënten ervaring en begeleiding door Stimulanz invoering omgekeerde toets	60.000	V	P. van Bergen
Budgetoverheveling vooruitontvangen subsidie deelname koploper project Cliëntondersteuning	20.000	MD	P. van Bergen

Budgetoverhevelingen bij Jaarstukken 2018

Budgetoverheveling Pas van Dronten	14.000	MP	P. van Bergen
Budgetoverheveling preventie/toegang pilot AZC	19.280	MD	P. van Bergen
Budgetoverheveling armoedebeleid	75.000	V	P. van Bergen
Budgetoverheveling rijksbijdrage Beschermd wonen	121.000	MD	P. van Bergen
Budgetoverheveling maatschappelijke begeleiding	-64.806	MD	P. van Bergen
Budgetoverheveling statushouders	-41.800	MD	P. van Bergen
Totaal Programma 6	189.802		
Omschrijving programma 7	Bedrag	Categorie	Portefeuillehouder
Budgetoverheveling energie-audit 11 bedrijven gemeente Dronten door OFGV	11.209	V	A. van Amerongen
Totaal Programma 7	11.209		
Omschrijving programma 8	Bedrag	Categorie	Portefeuillehouder
Budgetoverheveling implementatie Omgevingswet	29.000	MP	P. van Bergen
Budgetoverheveling Swifterbant groeit	50.000	V	P. van Bergen
Budgetoverheveling studenten- en arbeidsmigrantenhuisvesting	70.000	V	P. van Bergen
Budgetoverheveling marketing Wonen	30.000	V	P. van Bergen
Totaal Programma 8	179.000		

Totale budgetoverhevelingen Jaarstukken 2018	1.431.119		
---	------------------	--	--

Budgetoverhevelingen Voortgangsrapportage 2018	0	
Budgetoverhevelingen Slotrapportage 2018.	3.268.014	
Totale budgetoverhevelingen in 2018	4.699.133	

Categorie:	Middelen derden (MD)
	Meerjarenproject (MP)
	Vertraagd incidenteel project (V)

Afkortingenlijst

Afkortingenlijst	
AD	Algemene Dienst
AJ	Arbeidsjaren
AKTIV	Afspraak is afspraak, Klantgericht, Toekomstgericht, Integer, Veranderingsgezin
AMIF	Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds
Amvb	Algemene maatregel van bestuur
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
AO/IC	Administratieve organisatie/ Interne Controle
APV	Algemene plaatselijke verordening
AR	Algemene reserve
AU	Algemene uitkering
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
AZC	asielzoekerscentrum
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
Bbz	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BCF	BTW CompensatieFonds
BDU	Brede Doeluitkering
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten
BING	Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BO	Basisonderwijs
Bofw	Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen
BRK	Basisregistratie Kadaster
BRP	Basisregistratie Personen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CBS	Centraal Bureau voor Statistiek
CCV	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
CER	Compensatie eigen risico
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CoPI	Commando Plaats Incident
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DHW	Drank- en Horecawet
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DLO	Digitaal Loket Ondernemers
DOR	Digitaal OpkopersRegister
DSO	Digitale Stelsel Omgevingswet
DU	Decentralisatie-uitkering
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
ECB	Educatief centrum Biddinghuizen
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EMU	Europese Monetaire Unie
EMVI	Economisch Meest Voordelige Inschrijving
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
ESF	Europees Sociaal Fonds
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
GBI	Gemeentelijke Basisprocessen Inkomen
GBLT	Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn
GDI	Generieke Digitale Infrastructuur
GEO	Geografische (ruimtelijke)
GF	Gemeentefonds
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval

Afkortingenlijst	
GGD	Gemeenschappelijke GezondheidsDienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GIDS	Gezond in de Stad
GMSD	Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	Grondexploitatie
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
GVVP	Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan
GW	Gemeentewet
HFA	Het Flevolands Archief
HH(T)	Huishoudelijke Hulp (Toelage)
HNW	Het Nieuwe Werken
HRM	Human Resource Management
HT	Horizontaal Toezicht
HVC	Huisvuilcentrale Alkmaar
IAM	Identity Access Management
IBI	InterBestuurlijke Informatie
IBP	Informatiebeleidsplan
IBT	Inter Bestuurlijk Toezicht
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
IHP	Integraal huisvestingsplan
Iip	Investors in people
IKB	Individueel Keuzebudget
IKK	Innovatie Kwaliteit Kinderopvang
IM	Informatiemanagement
IMRO	Informatiemodel Ruimtelijke Ordening
i-NUP	Implementatie Nationaal Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid
IOAW	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISMS	Information Security Management System
ISZW	Inspectie Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
IU	Integratie-uitkering
IVA	Immateriële vaste activa
IVB	Integraal Veiligheidsbeleid
JIT	Jeugd InterventieTeam
JOGG	Jongeren op gezond gewicht
JOP	Jongeren Ontmoetings Plaats
KCC	Klant Contact Centrum
KLPD	Korps Landelijke Politie Diensten
KPS	Kostprijsystematiek
KVB	Keurmerk Veilige Buitengebieden
KVO(-W)	Keurmerk Veilig Ondernemen (winkelgebied)
LA	Lelystad Airport
LAG	Lokale Actie Groep
LEA	Locale Educatieve Agenda
LED	Licht-emitterende diode
LISA	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen
LVOP	Landelijk overleg veiligheid en politie
LTA	Landelijk Transitiearrangement
LTO	Land- en Tuinbouw Organisatie
MDF	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland
MER	Milieueffectrapportage
MFC	Multi functioneel centrum
MFG	Multi functioneel gebouw
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MOP	Meerjarig onderhoudsplan
Mozard	Zaaksysteem in gebruik bij gemeente Dronten
MVA	Materiële Vaste Activa
NAR	Nederlands Adviesbureau Risicomanagement

Afkortingenlijst	
NGdW	NedGeodataWarehouse
NGRU	Netto Gecorrigeerde RijksUitgaven
NHR	Nieuw Handelsregister KvK
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NLE	Nieuw Land Erfgoedcentrum
NV	Naamloze Vennootschap
OAB	Onderwijsachterstandenbudget
OBD	Stichting Overlegorgaan Belangenbehartiging Dronten
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OFGV	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek
OFW	Oost Flevoland Woondiensten
OGG	Oneigenlijk gebruik gemeentegrond
Oggz	Openbare geestelijke gezondheidszorg
OLO	Omgevingsloket
OMFL	Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland
ONS	OmriNgd door Service
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg (passend onderwijs)
OV	Openbare verlichting en/of openbaar vervoer
OVD(-bz)	Officier van Dienst (bevolkingszorg)
OZB	OnroerendeZaakBelasting
P&C	Planning & Control
PC	Protestants christelijk
PDCA	Plan, do, check, act
PGB	Persoonsgebonden budget
PKVW	PolitieKeurmerk Veilig Wonen
PMD	Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen (blik) en drankpakken
PO	Primair Onderwijs
POC	Percentage of Completion
P-wet	Participatiewet
PTC+	Praktijk trainingscentrum
PVO MN	Platform Veilig Ondernemen Midden-Nederland
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RIP	Rijksinpassingsplan
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RK	Rooms katholiek
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters
ROR	Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering
RSGB	Referentiemodel stelsel van gemeentelijke basisgegevens
Ruddo	Regeling uitzetting en derivaten decentrale overheden
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
RWF	Regionaal Werkbedrijf Flevoland
SAF	Samenwerking Afvalwaterketen Flevoland
SAVE	SAmenwerken aan VEiligheid
SBO	Speciaal Basis Onderwijs
SCP	Sociaal en Cultureel Planbureau
SD	Sociaal domein
SEA	Sociaal Economische Agenda
SHV	Schuldhelpverlening
SMW	School Maatschappelijk Werk
SSC ONS	Shared Service Centrum Overheid eN Service
SOC	Security Operations Center
StUF	Standaard Uitwisseling Formaat
STV	Sport Toekomstverkenning
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting
SW bedrijf	Sociale Werkvoorziening
SWIF	SamenWerken in Flevoland
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TCF	Tax Control Framework
TMLO	Toepassingsprofiel Metadatering Lokale Overheden
TSD	Transities Sociaal Domein

Afkortingenlijst	
TV	Tussenvoorziening
VenJ	Ministerie van Veiligheid en Justitie
VGHS	Voorraad grond- en hulpstoffen
VGRP	Verbreed gemeentelijk riolerings plan
VMBO	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VOG	Verklaring omtrent gedrag
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRF	Veiligheidsregio Flevoland & Gooi- en Vechtstreek
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
VSV	Voortijdig schoolverlaters
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WBB	Wijk- en buurtbeheer
Wbp	Wet bescherming persoonsgegevens
WBS	Werkcoach BemiddelingsService
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
Wet RGT	Wet Revitalisering Generiek Toezicht
WKB	Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen
WLZ	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WMO	Wet Markt en Overheid
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen
WON	Wet Onafhankelijk Netbeheer
WOZ	Waardering onroerende zaken
WSNS	Weer Samen Naar School
WSS JB&JR	William Schrikker Stichting Jeugdbescherming & Jeugdreclassering
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wtcg	Wet tegemoetkoming chronisch zieken & gehandicapten
Wvg	Wet voorkeursrecht gemeenten
WWB	Wet werk en bijstand
ZIN	Zorg in Natura
ZLF	Zelfstandigenloket Flevoland

Gewaarmerkte accountantsverklaring